

Məcnun Göyçəli

SEÇİLMİŞ ƏSƏRLƏRİ

III cildə

I cild

Bakı – 2013

**Bu kitabın ərəsəyə gəlməsində maddi və mənəvi
dəstəyə görə nüfuzlu iş adamı, təmənnəsiz xeyriyyəçi,
mərhəmət nurundan «Ağrıdağ»a gün düşən
FƏXRƏDDİN MUSTAFA oğlu NOVRUZOVA
minnətdaram**

Redaktor: Əli Rza Xələfli
Korrektor: Tünzalə
Kompüter yığımı: Vəfa Hacıyeva

Məcnun Göyçəli «Seçilmiş əsərləri» III cilddə. I cild.
Bakı, «MBM», 2013, 568 səh.

Məcnun Göyçəli milli ruha köklənmiş, çağdaş poeziyamızın sayılan-seçilən nümayəndələrindəndir.

Şairin «Seçilmiş əsərləri»nin birinci cildinə zaman-zaman qələmə aldığı müxtəlif janrlı bədii nümunələr, o cümlədən iki poeması daxil edilmişdir.

Məcnun Göyçəli yaradıcılığında təzəlik, poetik duyum, səmimiyyət, doğma el-obaya məhəbbət, yurd həsrəti, didərginlik həyatı, övlad dərdi başlıca yer tutur.

Kövrək ruhlı, zərif duyğulu, incə deyimli ifadələr, gözlənilməz bədii sonluqlar şairin yaradıcılığına xas olan axar-baxarlı poetik lövhələr oxucu yaddaşında silinməz izlər buraxır, insanın mənəvi aləminə təzəlik və təravət gətirir. Yeter ki, səbrinizə yer göstərib, bu dəyərli şairimizi ağıl-kamal gözü ilə, ürəklə oxumağa girişib, zəngin poeziyası ilə dərdləşəsiniz.

ISBN 978-9952-29-063-7

© M.Göyçəli
Bakı, «MBM», 2013

Məcnun Göyçəli

XALQ ŞAİRİ

Son illər bir nəfər mətbuatdakı yazılarından birində Füzuli haqqında yazırdı: məgər bir adam da sevgidən bu qədər şeir yazar? Sevginin hüdüdsuzluğundan qorxuya düşən bu idtihamçı Məcnun Göyçəlinin «Göyçənamə»sini oxusaydı, yəqin ki, eyni məntiqlə belə deyərdi: adam da doğulduğu kəndi, böyüdüüyü torpağı, ümumən, gül-çiçəyindən tutmuş insanına qədər Vətən deyilən bir nəsnəni bu qədər sevə bilər?! Və bu qəbil sualların cavabı birdir: bəli, sevə bilər; çünki Allahını tanıyan onun yaratdıqlarını da sevir, vətən də onun içində. «Gözəlliklə nəfəs alan bir elin» bağrından çıxmış M.Göyçəli Vətənin, onun gözəli və təbiətinin, ürəyi Tanrı eşqi ilə döyünən insanların, ümumən, dünyanın bütün gözəlliklərinin, xeyrin, işığın, sevginin məcnunudur. Tanrının, işığın, sevginin isə hüdudu yoxdur...

Vətəni niyə sevirik? Ona görə ki, gözümüzü dünyaya burda açmışıq, ayağımız yerə ilk dəfə burda dəyib, onun torpağı üstündə gəzib, suyunu içib, havasını udmuşuq? Bəli, amma təkəcə buna görə yox. Həm də ona görə ki, doğulduğumuz əsr, il, ay, gün kimi vətən də ilahidən alın yazımızdır. Vətənə sevgimiz Allahın alnımıza yazdığı yazıya, üstündə ayaq açdığımız torpağa, bizdən əvvəl bu torpaqda dünyaya göz açıb indi onun qoynunda uyuyanlara, bizi dünyaya gətirən atamıza, bizimlə eyni vaxtda bu torpağın üstündə yaşayanlara saygımızdır. Təsadüfi deyil ki, insanlığın günəşi Peyğəmbər Əleyhissəlam deyirdi: «Vətənə məhəbbət imandandır».

Sümüyünə, iliyinə qədər xalq şeiri qaynaqları ilə bağlı M.Göyçəlinin hər mısrası imandan doğan sevgi və sayğının işığına bələnib. Lakin o, epiqonçu, təqlidçi deyil. «Göyçənamə»də Aşıq Ələsgər, H.Arif, yaxud Füzulinin hansısa sözü, fikrini yada salan mısralarla yanaşı, Məcnunun məhz öz şair tapıntısı olan mısraların sayı da kifayət qədərdir:

Torpaq kiliddədir, səbri daralıb,
Örtüb üstümüzü üşüyür Vətən,
Qürbət qorxusuna bükülü qalıb,
Ana maral kimi tövşüyür Vətən.

Səfalı Göyçə şairin Vətən sevgisinin yalnız ilk ünvanıdır. Onun Vətən anlayışı, Vətən sevgisi Göyçədən Qarabağa, Qarabağdan Təbrizə qədər bütöv, tamdır. Şair bu bütövlüyə işarə kimi «Göyçəyə tuşlanan daşnak gülləsi, Ağdamda Qədirin səsinə vurdu», «Özgələr özünü alıb, dərini alım Təbrizim», yaxud da «Ay şəhərlər bənövşəsi, ay özünə qonaq Təbriz» kimi təsirli, orijinal deyimlər işlədir. Təbriz haqqında çox yazılıb, bənövşəyə də Qurbanidən üzü bəri yüzlərlə şeir qoşulub. Amma əsrlərdən bəri yadlar tənəsinə sinə gərən Təbrizin «şəhərlər bənövşəsi» deyə boynubükük bir gülə bənzədilməsi Təbriz və bənövşə sözlərini ilk dəfə eşidirmişik kimi yeni səslənir, ürəyə toxunur, zövq verir, düşündürür. Yeni söz işıq kimidir, beyni qəfil işıqlandırır, ürəyə sevinc, ağla qida verir. «Göyçənamə» müəllifinin öz gözlənilməzliyi ilə beynə işıq, qəlbə sevinc verən misralarının sayı kifayət qədərdir.

Vətən sevgisi M.Göyçəlinin düşüncəsinin məhək daşı olduğundan onun dünyaya və insana münasibəti də Vətənə münasibətlə müəyyənləşir. Buna görə «Ölümü ölümə tapşırıb, Vətəndən vətənə yol gedən», «özləriylə qəlpə, güllə aparıb, əvəzində Vətəni bizə qoyan» şəhidlər onun şeirlərinin əsas personajları, «şəhidlərin yarası üstünə ana kimi döşənən qərənfillər» sevimli obrazıdır. Bəzən isə şair Vətənin böyüklük və əvəzolunmazlığını «Hamı torpaqdan yeyir, torpaq yeyilmir oğlum», «Torpağın vəfasını məzarda anır insan» deyə fəlsəfi ümumiləşdirmələr üstündə verir. Konkret faktın neçə minillik xalq müdrikliyindən gələn bir düşüncəylə bədii-fəlsəfi mənalandırılması M.Göyçəlinin lirik şeirlərinin qabarıq xüsusiyyətlərindənəndir.

M.Göyçəli sözün geniş mənasında sevgi şairidir. Şairə görə, sevgi insanın kimlik vəsiqəsi, tale təyinatı, fitri payı olduğundan hətta dilsiz-ağızsız körpələr belə sevirlər:

Anası, balamın nurlanar yolu,
İllər gül düzdükçə yaşının üstə.
İndidən qonşunun «küseyən» oğlu,
Dürüb beşiyinin başının üstə.

Amma bu sevgi ona bir insan və şair kimi nə qədər qol-qanad verirsə, həm də elə bu sevginin özü qədər böyük ağrı mənbəyinə çevrilir. Axı «ürəklərin küt getdiyi», gözəl xanımların sinəsi üstdə gül yox, hörümçək şəkli gəzdirdiyi, eybəcərliliyin gözəllik kimi qavranıldığı, ən müqəddəs dəyərlərin baş-ayaq olduğu indiki zamanda sevmək, bu sevgiyə yaşamaq və üstəlik də sevgi şairi olmaq ağır işdir. Bu mənada «Medal da satdılar, rütbə də ad da, səngər bazarında meyit satana» deyə imansız möhtəkirləri, «Keşiyində balası yox, torpaq onun nə vecinə» deyə vicdansız karyeristləri, «Laçında balama güllə atanın, anası Bakıda saqqız çeynəyir» deyə maskalanmış riyakarları ifşa edən, «Quru səs verməklə quru səslərə, səadət göylərdən enməyəcəkdir» deyə demokratiya adı altında saxta karlıq edənlər qarşısında boyun bükən məzumları qətiyyətlə səsləyən şairin bütün bu ağırlı düşüncələrinin altında haqq aşığı, vətən sevgisi durur. Şair «Qürbətdə ah çəkdi məmmədəminlər, vətəndə hay verdik stepanlara» deyə çağdaş neqativ təzahürlər, özəlliklə isə naxələfliyin tarixi köklərinə işarə etməyi, onun yeni bir şey olmadığını vurğulamağı da unutmur.

M.Göyçəlinin təbiri ilə desək, «şairin şeirdən çox olduğu» indiki vaxtda poeziyamızda yalançı sızıltı, saxta dərd-kədər, usandırıcı göz yaşlarının vəsfi dəbdədir. Və bu meyl elə bir kütləvi hal alıb, «dərd, qəm, kədər» sözləri o qədər döyənəyə çevrilib ki, bu mövzularda möhtəkirlilik etməyənlərin belə səmimiyyətinə istər-istəməz şübhə etməli olursan, quruların oduna tək-tük yaşlar da yanır. Yəqin buna görə dönə-dönə təkrarlanan, şablonlaşmış, trafaret ibarələr qulağı döyür, ürəkdən isə yan keçir. Nə yaxşı ki, M.Göyçəli bu kütləvi ağlaşma karnavalına qoşulmur, həm də nəiniki qoşulmur, əksinə onun ən ağrı-acılı şeirlərində belə gələcəyə ümid, inam dolu ovqat, döyüş, mübarizəyə çağırış ruhu hakimdir:

Qeyrətdən silah götür,
Şərəfi tanı, xalqım!
Torpağın ayəsidir.
İgidin qanı, xalqım!!!

Qələbəyə saxlayaq
Göz yaşını, amandı!
Qalx ayağa, millətim,
Qalx ayağa zamandı!

O millət qalib gəlir ki, onun körpələri iməkləyə-iməkləyə dö-yüşməyi öyrənir, əsgərləri vətən torpağının hər qarışı üstündə körpə kimi iməkləyirlər. Şair oxucunun gözü qarşısında canlı bir lövhə kimi açılan bu fikri orijinallığı ilə yadda qalan qüvvətli bir təşbeh vasitəsilə belə ifadə edir:

Körpələr ovcunda həyat deyilmi?
Arzu budağı tək çiçəkləyər də.
Döyüşdə on barmaq on övlad kimi
Səngərdən-səngərə iməkləyər də.

Bizdə isə bu gün qəribə bir ələbaxımlıq psixologiyası formalaşmışdır. Təkcə çadır şəhərciklərində yaşayanlar yox, hamı gözünü «yardıma» dikib. Və bütün bunlar, şübhəsiz ki, super-dövlətlərin bütöv xalqları, millətləri şirnikləndirici yollarla kölə edib, özünə tabe etmək kimi məkrli siyasətinin nəticəsidir. Siyasətçilərimiz xaricdən kömək umur, hamı bir-birini Amerika ilə qorxudur, iki öcəşəndən ən azı biri hökmən Amerika, yaxud Avropanı nümunə göstərir. Şairlər, yazıçılar Avropa, Amerika yazarlarından plagiatla məşğul olur... Və o iş elə yerə çatır ki, az qala arvadlar öz ərlərini, analar öz uşaqlarını Corc Buşla qorxudurlar. Bütün bunların yəqin ki, bir səbəbi var: yarımçıqlıq kompleksi. Bəs bunun müqabilində Avropa, Amerika neyləyir? On ildir ki, Azərbaycan siyasətçiləri Amerikanın hansısa mədəsini ləğv etdirmək üçün mübarizə aparırlar. Onların hər uğursuz yesti, hər nəticəsiz cəhdi isə gülüş doğuran komediya qəhrəmanının düşdüyü komik situasiyaları yada salır. «Göylərlə əlləşir daşnak ordusu, qara aftafamız mərmi yazılır» deyən M.Göyçəlinin bu duruma qarşı kəskin ironiyası da özgəsinə ümid olub şamsız qalmağın doğurduğu ağrıdır. Hər insanın taleyi öz əlində olduğu kimi, hər millətin gücü də onun ordu-

sunda, döyüşdə qazanılan qələbələrdədir. Yox, illiklərinə qədər səmimi insan və şair olan M.Göyçəli söz partizanlığı eləmir, boğazdanyuxarı vətənpərvərlik nümunəsi göstərmir, demoqogiyə ilə məşğul olmur. Çoxunun dərk etdiyi və az qala hamının bərhəşdığı bu həqiqətlə sadəcə bərhəşə bilmir.

M.Göyçəlinin Vətən anlayışı təkəcə məkan yox, həm də zamanla bəhşlidir. İnsan həyatının atalı-analı günlər yaşadığı, ilk sevgiyə uğraşdığı, sevdiyi-sevildiği uşaqılıq və gənclik illəri də Vətəndir. Ömrün qürbətə – ahılıq dövründə şairin tez-tez gənclik və uşaqılıq illərini xatırlaması da yəqin ki, bundandır. Aşağıdakı bənddən də görəcəyimiz kimi, şairin təkəküründəki zamanca Vətən ana anlayışı ilə qırılmaz vəhdətdə dərk olunur:

Atını çapsam da düzdə ilhamın,
Oldum pərvanəsi alışan şamin.
Bayram axşamında cavan anamın
Əlinə baxdığım günlər olaydı.

Lakin keçmişə bütən bu nostalcı şairi kənd idilliyasına da aparıb çıxarmır. O keçmişə bütən sevgisi ilə bərabər, ona real baxır, onu çoxumuzun gördüyümüz, amma çoxumuzun göstərə bilmədiyimiz konkret, həyati faktlarla təsvir edir. Bayram axşamları sandığını, boxçasını açan anamızın əlinə baxmaq isə belə çoxsaylı faktlardan ancaq biridir. Xəfif bir kədər qarışmış bu parçadan fərqli olaraq uşaqılıqla bəhşli aşağıdakı bənd isə həyatın sərt, amansız, ağrı-acılı məqamlarını sadə və təsirli bir dillə açığılaması ilə oxucunun gözlərini yaşardır:

Yada düşdü yuxa köynək,
Canı qalın uşaqılığım.
Ayaqları didik-didik,
Bəxti yalın uşaqılığım.

Şair «uşaqılıqda canım qalın, ayaqlarım didik-didik, bəxtim yalın» idi desəydi bu parça elə də təsirli olmaz, adi, nasirənə təsir bəhşləyərdir. Lakin o, sadə, sadə olduğu qədər maraqlı bir

çevirmə edir - «canı qalınlıq», «ayaqları didik-didik» olmaq kimi insana xas xüsusiyyətləri insan ömrünün bir parçası – uşaqlıq üzerine köçürməklə qüvvətli və orijinal bir metonimiya yaradır. «Bəxti yalın uşaqlığı» deyimi isə bütün bu çevirmələrə uğurla qoyulan nöqtə olur. Və nəticə alınır – adi sözlər poetik transformasiyaya uğrayaraq poeziyaya çevrilir.

M.Göyçəlinin Vətən və Allah sevgisinin daha dərin və mənalı qatı Tanrının yaratdığı Vətən gözəlinin tərənnümündə, ona olan sevgidə üzə çıxır. Məcnun öz Leylisinə təkçə ona görə heyran deyil ki, «şəhla gözləri nəştər olub görənləri çalan» bu qız qənirsiz gözəldir, həm də ona görə ki, bu qız Vətənin fidanı, Vətənin ceyranı, bir sözlə, Vətən gözəlidir. Şair bir fərd, kişi, insan olaraq bu gözəlliyə vurğun olduğu qədər də, bir Vətən oğlu olaraq bu qızın gözəlliyi ilə fəxr edir.

Şəhla gözlər nəştər tutub qəsdimə,
Od vurubsan, nə baxırsan tüstümə?
Ceyran kimi dartılaydın üstümə,
Bir görəydim qollarımda oyaqsan.

Gözəlin ceyrana bənzədilməsi poeziyımızda o qədər çox işlənib ki, trafaretə, şablona çevrilib və ilk baxışda adama elə gəlir ki, daha şeirdə ceyranın kitabı bağlanıb. M.Göyçəli isə «Ceyran kimi dartılaydın üstümə, bir görəydim qollarımda oyaqsan» deyərək bu bənzətməni yeni rakursdan təqdim edir. Bundan başqa şair qızın gözəlliyini donuq, statik yox, hərəkət halında təsvir etməklə gözlə görünəcək qədər aydın, dinamik bir lövhə çəkir. Lakin məsələnin daha maraqlı tərəfi zahiri lövhə yox, kişi qolları arasında qadın psixologiyasına məxsus (söhbət əlbəttə ki, Azərbaycan gözəlindən gedir) abır-həya ilə geri dartınan qızla, ovçu əlində çırpınan ceyran arasındakı daxili bənzəyişdədir. Ceyran sövq-təbii bir instinktlə həyatını itirəcəyindən, qız isə bütün sevgisi ilə bərabər (sevməsə, təbiidir ki, kişinin qolları arasına da gəlib düşməzdi) adına söz gələcəyindən, yaxud bəkarətini itirəcəyindən qorxur. Lakin bu qız üçün bəkarətini itirmək həyatını itirməkdən daha qorxuludur. Çünki o

düşmən əlinə düşməmək, namusunu qorumaq üçün lazım gələrsə, özünü qayadan atan müqəddəs anaların geninin daşıyıcısı, Azərbaycan ceyranıdır.

M.Göyçəlinin şeir dili son dərəcə xəlqi, təbii və sadədir. Yəqin buna görə onun şeirlərində poetik ritm bircə yerdə də pozulmur, şeirin məzmunundan asılı olaraq misralar bəzən həzin bulaq, bəzən coşqun çay kimi axıb gedir. Onun poetik sintaksisi də son beş-on ildə yaranmış süni ədəbi dil yox, min illərdən bəri almaz kimi cilalanmış xalq dilinə söykənir. Canlı xalq dilinə yabançı hər hansı bir istedadsız şair döyənəyə dönmüş «ilham köhləni» deyərdi, M.Göyçəli «ilham səməndi deyir». Klassik divan ədəbiyyatında «zülfi-pərişan», yaxud «pərişan zülf», xalq şeirində «pərişan tellər», yaxud da bunun daha xəlqi forması olan «dolaşiq tellər» deyirlər, M.Göyçəli birbaşa canlı danışiq formasında olan «tellər dolaşiq» deymindən istifadə edir.

İlham səməndimə oldun yaraşiq,
Tökülə sinəmə tellər dolaşiq.
Mələk gözlərindən aldığım işiq
Ocaqda görünüb, pirdə tapılmaz.

Eyni dil gözəlliyini M.Göyçəlinin istənilən bir şeirində, eləcə də aşağıdakı oynaq qoşmasından gətirilən parçalarda da aydın müşahidə etmək olur: «sinən üstən üç tel ayrılıb», «əlinə qələmmi keçib», «yanmağım gəlir», «sən keçən yollardan Kərəmmi keçib», yaxud «baxış göyçəyi», «naxış göyçəyi»... «Bahar göyçəyi», eləcə də «qış göyçəyi» deyimləri isə şairin xalq dili formulları əsasında bir başa özünün bədii düşüncəsinin məhsulu olub onun bədii dilə yaradıcı münasibətinin göstəricisidir. Lakin şair bunu sadəcə yenilik xatirinə etmir, bu, şeirin özünün daxili məzmun və forma tələbindən, ilhamın, təbin dik-təsi ilə öz-özünə yaranır:

Yenə sinən üstə üç tel ayrılıb,
Əlinə yazdığım qələmmi keçib?

Hər səni görəndə yanmağım gəlir,
Sən keçən yollardan kərəmmi keçib?

Belə görməmişdim baxış göyçəyi,
Qələm-qaş altından naxış göyçəyi.
A bahar gözəli, a qış göyçəyi,
Sevda könlündən Dilqəmmi keçib?

Axıcı ritm, səlis və ürəyəyatan dil hesabına M.Göyçəlinin ən yaxşı şeirləri coşub-daşan bir həyat eşqi üstündə bəstələnmiş nəğmələri xatırladır, bəstəsi özündə olan bu şeirlərin oxucusu onun musiqisini də eşidir:

Hüsnü gülüstanı məftun eylədi,
Neçə vurulmuşu vurğun eylədi,
Məcnun Göyçəlini məcnun eylədi,
Dedim: - Leylisənmi? Söylədi: - Yox, yox!

M.Göyçəlinin şeir yaradıcılığı janr etirbarilə də rəngarəngdir: qoşma, gəraylı, bayatı kimi xalq şeiri formaları, əsasında yaranmış çarpaz qafiyəli dördlüklər, miniatür təmsillər və nəhayət, poemalar. «Göyçənamə» kitabına müəllif özünün «Göyçə dərdi», «Göyçə gözəli» və «Zirvə yollarında atlanan ömür» poemalarını da daxil edib.

Şair lirik şeirlərindəki fikirlərini poemalarda geniş epik lövhələr, bəzən tarixi, bəzən isə çağdaş ictimai-siyasi panoram fonunda əks etdirir. Lirik şeirlərində çoxəsrlik xalq şeiri formalarından təsirlənən şairə lirik-epik məzmunlu poemalarında xalq dastanları, yaxud da S.Vurğun məktəbi epik şeir ənənələrinin təsiri duyulur.

Yalnız erməni daşnaklarının ağına gələ biləcək, yalnız erməni faşistlərinin «vicdanına» sığa biləcək, yalnız erməni vandallarının yol verə biləcəyi vəhşiliklər haqqında çox eşitmişik. Ermənilərin 1918-ci ildə Göyçə mahalında, eləcə də şairin özünün doğulub böyüdüüyü Kiçik Məzrə kəndində törətdiyi ağlagəlməz vəhşiliklərə tarixi-bədii ekskurs kimi yazılmış

«Göyçə dərdi» poemasında bu qanlı cinayətlərin ən ümumi mənzərəsi çəkilir, konkret həyati prototipi olan şəxslərin başına gətirilən olmazın müsibətlər təsvir olunur: Qurana and içib türkləri aldadan erməni mayoru, «Moskva havalı daşnak ordusunun» başçısı Vahramın əmri ilə sütül uşaqlar oda atılır, niyəyə taxılır, qızların hörükələrinə neft töküb diri-diri yandırır, oğlanların dişini sökür, gözünü çıxarır, arvad-kəşi demədən adamları baş-başə bağlayır, at quyruğunda sürütdürüb öldürür, sonrə isə meyitləri quyulara doldururlar. Lakin bu poemada Həcər adlı qənirsiz bir gözəlin elə dərdi təsvir olunub ki, ən dəhşətli ölüm belə bunun yanında yüngül olardı. Bütün ailə üzvləri vəhşicəsinə öldürülmüş Həcərin gözəlliyinə aşiq olan erməni zabiti onu sağ saxlayır, sonra isə özünə arvad edir. Həcər ata-anasının, bacı-qardaşlarının qanlı qatili ilə ömrü boyu bir yastığa baş qoyub dünyaya ondan övladlar gətirməli olur. M.Göyçəli saxta vətənpərvərliyə uyub bu faktı ört-basdır etmir və nəticədə poema insan qəlbinin ən dərin nöqtələrinə toxunan sağalmaz yaralardan danışıır.

Ailə-məişət mövzusunda yazılmış «Göyçə gözəli» poeması ötən əsrin sonlarında baş vermiş konkret bir faktla bağlıdır. Poemanın fabulasını ən qısa şəkildə belə ifadə etmək olar: Pərvanə adlı bir Göyçə gözəli kəndlərinə həkim işləməyə gəlmiş Cəfər adlı gənc, yaraşığı oğlanla ailə qurur, Gəncəyə gəlin köçür. Lakin oğlanın anası Saranın gənclərin səadətlə dolu həyatına qısqanlığından doğan xəbis münasibəti, yaydığı dediqodular, qaynanasının təsirinə düşən ərinin kobud davranışı, özgə qadınlarla eyş-işrətə uyması, içkiyə qurşanması Pərvanənin intiharına gətirib çıxarır – artıq iki övlad anası olan gənc qadın ərindən də ümidini üzəndən sonra özünü həyətdəki ağacdan asmağa məcbur olur.

Lakin zahirən ailə-məişət mövzusunda həsr olunan, gəlin-qaynana konfliktini üzərində qurulan poemanın altyapısında şairin neçə-neçə ailənin bədbəxtliyinə səbəb olan ciddi bir milli bəlaya qarşı elə ciddi də durur. Böyük Avstriya psixanalitiki Z.Freydin dili ilə desək, bu bəlanın adı incest – yəni yaxın qohumlar (ata ilə qız, ana ilə oğul, bacı ilə qardaş və s.) arasında

latent, gizli, şüuraltı intim yaxınlıq arzusudur. Saranın öz gəlininin intiharına səbəb olan bütün kaprizləri, oğluna xitabən «Xəbərin varmıdır aldığı gəlin, çirkab artığıdır ağır bir elin» deyə atdığı böhtanların da alt qatında məhz incest amili dayanır - o oğlunu gəlininə qısqanır. Saxta milli mentalitet pərəstişkarlığından uzaq, fakta real gözlə baxan şair bunu gizləmir. O, qaynananın dilindən çıxan müxtəlif təhqiramiz ibarələrlə məsələnin kökünə işarələr etdiyi kimi, konkret bir lövhədə həm də mətləbi birbaşa göstərir:

Pərvanə balınca baş qoyan zaman,
Sara zavallıya vermədi aman.
Yorğan-döşəyini götürdü gəldi,
Oğlunun yanında yerə döşəndi!
- Ay ana, ayıbdı, abırın olsun!, -
Bu evdə qəhərə bir son qoyulsun.
Deyib siqareti yandırdı Cəfər,
Yenə də alnında düyünləndi tər.

Bizdə gəlin-qaynana konflikti ilə bağlı bir çox əsərlərdə (bunun ən konkret nümunəsi kimi M.Şamxalovun məşhur «Qaynana» komediyasını göstərmək olar) məsələnin məhz bu tərəfi üzərinə ya şüurlu, ya qeyri-ixtiyari bir yasaq qoyulub, məsələ bu səviyyədə ya dərk olunmayıb, ya da onu bu şəkildə vermək tabu sayılıb. Söhbət həm də tək-cə bədii mətnlərdən yox, ümumən milli düşüncədə bu məsələ üzərinə qoyulan tabudan gedir. Elə ona görə, bu problemlərin dərin elmi-analitik şərhini verən avropalılar incest deyilən problemi əsasən həll edib, psixologiya tarixinə qoyublar. Bizə gəlincə, gəlinlərlə qaynanalar sadəcə komediyaların finalında barışıq, həyatda isə problem yaşamaqda davam edir. Çünki məsələnin bədii, elmi etirafı, dərki və həlli yoxdur. İncest məsələsi ilə bağlı tək-cə elə bu etirafına görə «Göyçə gözəli» poemasını lazımlı əsər saymaq lazımdır.

Məsnevi formasında yazılmış poemaya müəllif ara-sıra psixoloji durumları ilə bağlı qəhrəmanların dilindən bayatılar daxil

edir. Epik təhkiyənin axarı vaxtaşırı hadisələrə müəllif münasibətindən doğan lirik-fəlsəfi ricətlərlə kəsilir. Əsəsən realist təhkiyə üstündə irəliləyən süjet təsvir edilən fakt, yaxud şəxsin səviyyəsindən asılı olaraq bəzən lirik-romantik, bəzən isə kəskin tənqidi-satirik çalar qazanır. Həyalı Pərvanə xarakterik, ikiüzlü, fitnəkar Sara isə tipik obraz səviyyəsində təqdim olunur. Bu iki antiqütə arasında qalan Cəfər isə öz hərdəmxəyalılığı, iradəsizliyi, bir sözlə simasızlığı ilə yadda qalır. M.Göyçəlinin şeir üçün səciyəvi olan etnoqrafik-məişət detallarından bol-bol və yerli-yerində istifadə poemanın məzmununa xəlqi, təbii ruh aşılayır.

Şairin Göyçənin yetirməsi olan «tanınmış iş adamı, mərhəmət işığıyla insanlıq dünyasını nurlandıran xeyriyyəçi», insanlara ən ələcsiz anlarında səxavətlə əl tutan Fəxrəddin Novruzovun ömür yolundan bəhs edən «Zirvə yollarında atlanan ömür» poeması da gerçək faktlara əsaslanır. Çarpaz qafiyəli dördlükler üstündə yazılmış poema istər oxucu qəlbinə təsir edən həyat hadisələri, istərsə də şeiriyyət baxımından razılıq doğuran parçalara malikdir. Çoxmərtəbəli evlərin tikintisi ilə məşğul olan xeyriyyəçi iş adamının fəaliyyəti şair gözündə belə obrazlı-metəforik görünür:

Möhtəşəm binalar ucaldı göyə,
Kürsülər bənd-bənddi, misra-misradı.
Bizim Fəxrəddinin gör neçə ildi,
Torpağa nidayla yazılır adı.

M.Göyçəlinin yaradıcılığının bir mənbəyi var - Allah eşqi, bir amalı var - Vətən sevgisi, bir sonucu var – gözəllik duyğusu. «Göydə yeri, yerdə göyü» görə şairin fikrincə, dünyanın bütün eybəcərlikləri də məhz Allahın qurduğu nizama xələl gəlməsindən, «yerdə göyün» unudulmasından irəli gəlir. Hər şey başı üstə elə çevrilir, travestiyaya elə uğrayır ki, ana doğma balasını pişik azdıran kimi azdırır. Və beləliklə də, çağdaş dünyanın ən total qanunsuz «qanunu» - travestik çevrilmə qanunu şairin şeirlərindən birində belə ifadə olunur:

Rüşvət əla yazdırır.
«Yox» gor evi qazdırır.
Çörək göyəmi çıxdı,
Ana bala azdırır,
Allahım hoy de, hoy de!

M.Göyçəli isə bu trasvetik dünyanın şair oğludur. Şərə, şeytana, eybəcərliyə, ədalətsizliyə qarşı bütün barışmazlığı, bütün bunların təzahürlərinə qarşı döyüşə çağırış əzmi ilə bərabər «Mənə göstərməyin döyüş səhnəsi, atamın sağ qolu bəsimdir, bəsim» deyən şairin son məqsədi sülh, barışdır. Mübarizəyə, döyüşə çağırışda məqsəd məhz bu sülhə, barışa nail olmaqdır. Gün o gün olsun ki, ümumbəşəri sülh və səadət təşəliyindən doğan bu şair arzusu gerçək olsun.

Kül olub sovrula hər silah növü,
Sülh sözü müqəddəs kəlam yazıla.
Bütün kazarmalar gözəllik evi,
Əsgərlər hər yerdə aşıq çağrıla.

M.Göyçəlinin həyat və yaradıcılığını ən dəqiq bu sözlər səciyyələndirə bilər - namusla yaşamaq və namusla yazmaq! Möhtərəm oxucu, ömrü boyu halal yaşamış bir insanın halallıqdan yoğrulan sözlər, misralar, hisslər, düşüncələrdən ibarət kitabı qarşındadır. Kitabdakı şeirlər üreyinə toxunsa, incimə, axı yalnız ürəkdən gələn sözlər üreyə dəyə bilər...

Əsəd Cahangir
3.05.2007

A decorative border with a repeating floral motif surrounds the central text.

**VƏTƏN DƏRDİ QOXUYUR
QƏRİBLİYİN HAVASI**

AZƏRBAYCAN

İlk məkanım, son pənahım,
Ulu Kəbəm, səcdəgahım!
Bir anamsan, bir Allahım,
Gözümə nur, ruhuma can,
Azərbaycan, Azərbaycan.

Nemətlərin lövün-lövün,
Şərəfisən yerin, göyün.
Calalınla öyün, öyün,
İşıqla nurdu cahan,
Azərbaycan, Azərbaycan.

Bir dünyadı gen qucağın,
Bar-bəhərdir hər bucağın,
Qoy sönməsin gur ocağın,
Səslə bizi hey, anacan, -
Azərbaycan, Azərbaycan.

Nədəndi bəs, üzündə qəm?
Sinəndə köz, gözündə nəm?!
Demə səndə didərginəm! –
Qurban canım, sənə qurban,
Azərbaycan, Azərbaycan.

Tarixlərdən yanğılısan,
Ayrılıqdan ağrılısan,
Gör kimlərin anasısan,
Gör kimlərlə ucalacan,
Azərbaycan, Azərbaycan.

Nəs illərin acı dərdi,
Qəhər səpdi, kədər dərdi.

Cavidlərdi, Müşviqlərdi
Göylərində sökülən dan
Azərbaycan, Azərbaycan.

Bayraq-bayraq dilə düşdün,
Süd daşırın gölə düşdün,
Əl çalmaqdan ələ düşdün,
Boy sürmədin zaman-zaman
Azərbaycan, Azərbaycan.

Yenə acı yellər əsir,
Məzar-məzar güllər əsir!
Şəhid deyən dillər əsir.
Dövrənə sığıldı qan.
Azərbaycan, Azərbaycan.

Könlüm istər Qarabağı,
O büsatı, o növrağı!
Şonqar əyib şah budağı. –
Amansız vermə aman,
Azərbaycan, Azərbaycan.

Sazım səndə, sözüm səndə,
Odu səndə, közüm səndə!
Ölsəm, nə qəm, gözüm səndə! –
Qanad bağla cah-calaldan
Azərbaycan, Azərbaycan.

1991

GÖYÇƏ

Çalmalı dağların cənnət bağçası,
Sonalı göllərin sonası Göyçə!
Hüsnün yaraşığı qüdrətdən alıb,
Vəfalı ellərin vəfası Göyçə!

Saz üstə köklənib gəlinlər, qızlar,
Ömürdən silkinib ağrılar, sızlar,
Quzular mələşir, çığışıq qazlar,
Qıylı qartalların yuvası Göyçə!

Yenə ulduz-ulduz göylər sökülür,
Nağıl dərələrdə duman bükülür.
Ovalar qaynaşır, oymaqlar gülür.-
Zaman nənələrin boğçası Göyçə!

Bayrama dönürsən bayram qabağı,
İlhamın oynadır daşı, torpağı.
Könlün yola salar gedən qonağı.-
Aranın, yaylağın dəvası Göyçə!

Tay görə bilmədim bircə daşına,
Baharda yazına, qışda qışına.
Sürülər yazılar yalın qaşına,-
Kəpəzin, Qoşqarın xalçası Göyçə!

Enerdim arxaca duman çökəndə,
Bulud qaynıyanda, leysan tökəndə.
Duman baş qaldırıb «Tikpilləkən»də!
«Ağrı»nın ağrılı balası Göyçə!

Aynam - Göyçə gölü – Xəzər balası!
Kövrək ləpələri ana laylası.
Məğrur oğulların bürcü, qalası,
Təzə gəlinlərin xonçası Göyçə!

Könlüm havalanır «Ocaq yalı»ndan,
Keçmə qaymağından, beçə balından!
Yayda çox yemişəm «Vers»in qarından! –
Tanrı dərgahının havası Göyçə!

Şahları mat qoydu Miskin Abdalın!
Zirvədən səs verir Ağ Aşıq, Alın!
Əsədin, İslamın, Mehdin, Cəlalin...
Səndən aldı sənət ziyası Göyçə!

Sazdan da qalan var, sözdən də qalan!
Səndən qeyri vətən yalandır, yalan!
Mən şair oğlunam dərdini alan!
Anasız Məcnunun anası Göyçə!

HÜSEYN ARİF

GÖYÇƏLİLƏR, DAĞILMAYIN GÖYÇƏDƏN

Göyçə qədim, Göyçə, ulu Göyçədir,
Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən.
Var-dövlətli, mal-qoyunlu Göyçədir,
Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən.

Yaylaqları yaraşılıq, yönlüdür,
Bulaqları nəğməlidir, ünlüdür,
Güneyləri hər fəsildə günlüdür,
Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən.

Yaranışdan ayağı göl, başı dağ,
Örüş-örüş naxır qızıl, sürü ağ.
Bir nemətdir təzə pendir, kərə yağ,
Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən.

El çəkilər, yaxın keçər, yad itər,
Yurd sökülər, köz qaralar, od itər,
Nəsil gedər, tarix batar, ad itər,
Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən.

Dədə Qorqud nəfəs dərib bu yerdə,
Bərkə-boşa sinə gərrib bu yerdə,
Nəsillərə öyüd verib bu yerdə,
Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən.

Əsl qartal məskən salar qayada,
Ağ Aşığı, Ələsgəri sal yada.
Alı kimi Alı hanı dünyada?
Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən.

Ardanışda xatirəm var, izim var,
Babacanda söhbətim var, sözüm var,
Şişqayada, Kəsəməndə gözüm var,
Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən.

Toğulcada axdı bulud, ötdü çən;
Xəbər tutdum durnaların köçündən.
Atla keçdim Ağbulağın içindən,
Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən.

Göyçə eli şöhrətidir ellərin,
«Göyçə gülü» əzbəridir dillərin.
Göyçə gölü göyçəyidir göllərin,
Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən.

Xoş ləhcəni, şirin dili saxlayın,
Həm sevinci, həm nisgili saxlayın.
Zodda Zodu, Cildə Cili saxlayın,
Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən.

Aləm bilir, hər hörmətim sizədir,
Dədə-baba məhəbbətim sizədir,
Mən Arifəm, vəsiyyətim sizədir:
Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən.

MƏCNUN GÖYÇƏLİ

HÜSEYN ARIF, DAĞILMARIQ GÖYÇƏDƏN

Bu dağların bizə gəlir gümanı,
Leysan yağıb, duman kəsməz aranı!
Qəm-qubara qurban verdik İmanı,
Hüseyn Arif, dağılmarıq Göyçədən!

Bulaqlarda nənələrin gözü var,
Hər daşın da söhbəti var, sözü var,
Özümüzdə Ələsgərin özü var –
Hüseyn Arif, dağılmarıq Göyçədən!

Burda mənim nağıllaşan anam var,
Gül ömürlü, kəm iqballı balam var,
Söz yaşadan, saz ucaldan qalam var,
Hüseyn Arif, dağılmarıq Göyçədən!

Burda kökük, orda pöhrə budağın,
Od oğluyduq, od yurduna dayağın.
Təbriz yatmır, bu səbəbdən oyağın! –
Hüseyn Arif, dağılmarıq Göyçədən!

Ağ Aşığın məclis qurub məzarı,
Çığır itər, nisgil açar bazarı.
Ruhların da burdan düşməz güzarı,
Hüseyn Arif, dağılmarıq Göyçədən!

«Ocaqyalı», «Sarı nər»ə həyandı,
Bir ah çəkdim «Həsən baba» oyandı.
Ulu Göyçə göyçəliyə qalandı,
Hüseyn Arif, dağılmarıq Göyçədən!

Sinəmizdə təkçə ötən saz deyil,
Güvəncimiz söhbət deyil, söz deyil,
Yurdda yurdu saxlayanlar az deyil! -
Hüseyn Arif, dağılmaq Göyçədən!

Göyçə gölü ulusumun əzəli,
Başdan-başa seyrangahı məzəli.
Tək qoymaq bu göygözlü gözəli! –
Hüseyn Arif, dağılmaq Göyçədən!

Çəmənlərin min çaları, rəngi var,
Gur çayların təbiətlə cəngi var.
Yurd yerində tüstülənir ocaqlar –
Hüseyn Arif, dağılmaq Göyçədən!

Göz açandan gözümüzə didəsən,
Könüldəsən, ürəkdəsən, dildəsən,
Şişqayada, Ağbulaqda, Cildəsən,
Hüseyn Arif, dağılmaq Göyçədən!

Göyçəliyəm, dağlar verib səbrimi,
Axıtmışam torpağına tərimi.
Yolun düşsə burda axtar qəbrimi –
Hüseyn Arif, dağılmaq Göyçədən!

BİR SÖNMƏZ HƏSRƏTƏM

Şərim qəm ovutsa, bir könül alsın,
Sinəm çiçəkləyər qışın qarında.
Mən də bir yolçuyam düzünə qalsa,
Təzəcə bərkiyir addımlarım da!

Bir sönməz həsrətəm – ocaq nəğməli,
Dünya işlərindən az-maz həliyəm;
Bir aylı cığırım – bulaq nəğməli,
Yollarla görüşə yollanmalıyəm.

Ürəyim bilmişəm doğma elimi,
Mən onun toyuyam, onun yasıyam,
Hara yollansam da Göyçə gölümü
Qara gözlərimdə aparasıyam!

YURDUM

***Bir didərgin qocadan soruşdum:
- Nəyin qaldı, nəyin gəldi yurddan, baba?
Qoca, cibindən parçaya бүkdüyü yurd tor-
pağını çıxarıb bulud kimi doldu.***

İsti yuvam buzdu səndə,
Məndə mənsiz qalan yurdum.
Nə mən döndüm, nə sən döndün,
Gerçək yurdum, yalan yurdum.

Səndə yandım, səndə söndüm,
Şux göründün, şah göründüm,
Nurundan nur alan gündüm,
Abad yurdum, talan yurdum.

Gələn gəldi, qalan qalmaz,
Dünya dinse könlüm almaz,
«Göyçə gülü» çalan, çalmaz,
«El köçdü»nü çalan yurdum.

Kipriklərdə yaş bulanır,
Göz nəmindən daş sulanır,
Ocaqlara yad dolanır,
Yatıbsanmı, oyan, yurdum!

Yol gözləmə, «Çətindərə»,
Dönməz oldum «Sarı nəre».

Gedər-gəlməz bir səfərə
Məni yola salan yurdum.

Novruz gəlir – soraq göndər,
Dəmir əsa, çıraq göndər,
Gələn olsa torpaq göndər –
Məcnun kimi dolan yurdum!

HAYIF OLDU

Zillət qamçısıyla el köç eylədi,
Dolaşdı çığırılar, iz hayif oldu!
Təzə dərd büründü köhnə yurd yeri,
Ocaqlar qaraldı, göz hayif oldu!

Könüllər mülkünü sökdü xəyanət,
İnsaf qan cücərdi, qan əmdi mürvət,
Bəxti xəzan vurdu, istəyi həsrət,
Saz qəmə kökləndi, söz hayif oldu!

Tonqallar çatılmır yalın qaşında,
Ahıllar uşaqdı ahıl yaşında,
Dolanmır gözəllər çeşmə başında,
Qaşa düyün düşdü, göz hayif oldu!

Çölüm əfsanədir, borandı içim,
Yerdənmi inciyim, göydənmi keçim?
Mən çəkən dağları kim çəkəcək, kim?
Zirvəmələr qaldı, düz hayif oldu!

Məcnun Göyçəliyəm, dərdi işıqlı,
Sinəm ah yuvası, qəm sarmaşığı,
Bir zireh geymişdim, - yurd yaraşığı,
Söküldü bəndləri tez hayif oldu!

NƏ GÖYÇƏ VAR, NƏ GÖYÇƏLİ

*Göyçəlilər Göyçədən qovularkən
ışıqlarını söndürmədilər.*

İşığından işıq umma,
Nə Göyçə var, nə göyçəli.
Ocaq sönüb, kül sovrulub,
Nə Göyçə var, nə göyçəli.

Göylər susdu, vədə yetdi,
Qəm cücərdi, möhnət bitdi,
Hörmət, ülfət, mərdlik getdi
Nə Göyçə var, nə göyçəli.

Zülmət doğdu üzümüzə,
Ellər düşdü izdən-izə.
Qardaş qonaq gəlmə bizə,
Nə Göyçə var, nə göyçəli.

Ayrılığın közləridi,
Ah-amanın izləridi,
Yanan bayquş gözləridi,
Nə Göyçə var, nə göyçəli.

Ömür ötür, zaman keçir,
Əkən əkir, biçən biçir,
Nakişilər kişi seçir,
Nə Göyçə var, nə göyçəli.

Məcnun, demə sönəcəyəm,
El güləndə güləcəyəm!
Görən harda öləcəyəm! –
Nə Göyçə var, nə göyçəli.

TƏBRİZ DƏRDİM, GÖYÇƏ DƏRDİM

Quş da vətəndə ötür

İki göynək yaramdır, oy!
Təbriz dərdim, Göyçə dərdim!
Ölsəm qəbrim, qalsam səbrim –
Təbriz dərdim, Göyçə dərdim!

Qəlb ortaqlı fəryadımdı,
Taleyimə inadımdı,
Sınmış qoşa qanadımdı! –
Təbriz dərdim, Göyçə dərdim!

Ayrı düşdük oba-oba,
Daş da dözməz bu əzaba.
«Heydərbaba», «Həsənbaba» –
Təbriz dərdim, Göyçə dərdim!

Araz, Kərkük, Təbriz, Göyçə!
Nisgil yağdı, yağdı necə.
Gündüzümü alan gecə,
Təbriz dərdim, Göyçə dərdim!

Xudafərin! Sən də yığış,
Yeni hədlə, sədlə barış!
Nə girişdi, nə də çıxış,
Təbriz dərdim, Göyçə dərdim!

KÖÇKÜNLƏR BAYRAM GÜNÜ

Kəhkəşanlı göylərə
Bir qərib axşam baxar.
Çıraqban yatağından
Ulduz-arzular axar.
Ürəklərdə səməni

Bitirər sini-sini.
Axar çaya söyləyər
Yaralı nəğməsini
Köçkünlər bayram günü!

Yalan təbəssümləri
Gülləri ürpəşdirər.
Ürəkləri açılsa,
Dünyanı tərpeşdirər!
Yuvasız quşlar kimi
Xısın-xısın dinərlər.
Arzularla alışıb,
Diləklərlə sönərlər
Köçkünlər bayram günü!

Yumurtalar ağ qalar,
Gözdən düşər xonçalar.
Qəlyanına güc gələr
Ömür yormuş qocalar!
Nə lopa bulayarlar,
Nə də tonqal çatarlar.
Hamıdan gec oyanıb.
Hamıdan tez yatarlar
Köçkünlər bayram günü!

Umar, küsər nəvələr,
Baca-baca sayılmaz.
Nənələrin sandığı
Bu bayramda açılmaz!
Korğun ocaqlar təki
Alovsuz közlənərlər!
Dünyanın işinə bax,
Hamıdan gizlənərlər
Köçkünlər bayram günü!

Bağlı evləri təki
Kilidləşər dilləri!
Hənaya həsrət qalar
Gözəllərin əlləri.
Yaxın, uzaq axışıb
Gözlərindən öpərlər.
Noğula bələnsə də,
Yuxuda yurd görərlər
Köçkünlər bayram günü!

GÖR KİMİ DÖYÜRSƏN, A ZALIM OĞLU

*«Naməlum» bir milis mayoru 1990-cı ilin iyun ayının
1-də yaşı 80-ni keçmiş didərgin Yunis Göyüşovu qızı ilə
birgə təhqir edərək döyə-döyə Bakı şəhərində tutduğuer-
məni evindən bayıra atmışdır.
«Vətən səsi» qəzetindən*

Onu döyən döyüb, söyən söyübdü,
Gör kimi döyürsən, a zalım oğlu!
Bimürvət fələklə aşnalıq etmə,
Gör kimi döyürsən, a zalım oğlu!

İçində köz tutur yandıqca gəndən,
Bir ölüm diləyir bu qara gündən.
Allahı itirib, tutmuşdu səndən,
Gör kimi döyürsən, a zalım oğlu!

Yurdu viran qalıb, talanıb varı.
Buludlu könlünə ələnir qarı,
Gecə yuxusuna girər məzarı,
Gör kimi döyürsən, a zalım oğlu!

Nə canda canı var, nə səs o səydi.
Həyat əfsanədir, dünya qəfəydi.

Xəzanlı ömrünə qara yel əsdi,
Gör kimi döyürsən, a zalım oğlu!

Doğmadan ayırdı, yaxından uzaq,
Nuru çöhrəsində bağlayıb sazaq.
Gəncə xəbər tutar, eşidər Qazax -
Gör kimi döyürsən, a zalım oğlu!

Nə ayaq yeriir, nə əl gətirir,
Kədər bağçasında nisgil bitirir –
Dünən tapdığını bu gün itirir –
Gör kimi döyürsən, a zalım oğlu!

Varlığı bayatı, ağıdır, ağı,
Çatılmır ocağı, yanmır çırağı,
Əzəldən pozulub tale varağı,
Gör kimi döyürsən, a zalım oğlu!

Rüşvətə endirib milli qeyrəti,
Nə haqqı tanıdın, nə mərhəməti,
Yumruqda, paqonda gəzmə şöhrəti, -
Gör kimi döyürsən, a zalım oğlu!

Məcnunam, sözümü yetirdim sona,
Qanı saf olanlar, çətin soy dana.
Gücünü düşmənin başında sına, -
Gör kimi döyürsən, a zalım oğlu!

HARDASAN

Sabiq Kiçik Məzrə kənd sakinlərinə

Acı həsrətimdən tağ atdı dərdim,
Bir sızlar yarayam, dərman, hardasan?!
Xətirli ellərim, halal dostlarım,
Çöküb gözlərimə duman, hardasan?!

Açılmaz yollarım, bağlıdır qolum,
Sellənir leysanım, tökülür dolum,
Mən bu ayrılıqda mən necə olum,
Ölənim necoldu, qalan, hardasan?!

Bir ünvan itirdim qəhər içində,
Dağıldı, talandı fəğan, köçündə.
Dünyadan köçürəm durna köçəndə,
Könlü könlüm kimi viran, hardasan?!

Açarsız kilidəm, haraysız neyəm,
Çəmənsiz torpağam, buludsuz göyəm.
Elsiz bu dünyada heçəm, heç nəyəm!
Deməyin, a şair, oyan, hardasan?!

Unutmaq asanmı yurdu, yurddaşı.
Məkkə, Mədinəymiş, yurdun yurd daşı!
Allah, itirmişəm neçə sirdaşı,
Bir deyənim yoxdu, dayan, hardasan?!

Yır-yığış eyləyir qocalar yaman.
Yurd deyib, ah çəkir gözünü yuman,
Nəvələr nənəsiz qaldı, ay aman! –
Bu dərdi, möhnəti duyan, hardasan?!

Zülmə, məşəqqətə dözdüm, dözərəm,
Sözdən inciyərəm, üzdən bezərəm,
Öluncə yurd deyib, yurddaş gəzərəm,
Haqqım, ədalətim, divan, hardasan?!

Hərdən yuxularım aldadır məni,
Dinib, deyəmmirəm qürbət deyəni.
Görən, kim qaldırır həsrət əyəni! –
Məzarı laylamı çalan, hardasan?!

Məcnun Göyçəliyəm, qor oldu taxtım,
İçimdə gurladım, içimdə çaxdım,
Odumla odlanıb, közümlə baxdım,
Bir yol demədim ki, güman, hardasan?!

QILINCIM YAŞ DAMIR, QARADIR ÜZÜM

Hər gecə yuxuda Göyçəyə gədirəm...

Qəmxanə könlümü nisgil açandan
Sözümə gələnlər özümə dəydi.
Haqqa, ədalətə bir əl uzatdım,
Yaralı quş kimi dizimə dəydi.

Yolumda şam oldu ölümlə olum,
Arxadan vuruldum töküncə dolum,
Ahımla ömrümə çatıldı qolum,
Taleyin yağmuru gözümə dəydi.

Əridim canımdan can umanlara,
Dərmanım dərd oldu, məlhəmə yara.
Qaldı yurdum-yuvam, qaldı əğyara –
Külümü sovuran közümə dəydi!

Yaman ayrılmışam özümdən-özüm,
Odamı alışım, buzamı dözüüm?!
Qılincim yaş damır, qaradır üzüm,
Yurdumda yurdsuzlar izimə dəydi.

Məcnunam, ay ellər, Vətəndi dərdim,
Yurda dön desələr, vallah, mələrdim!
Namərd gülləsinə sinəmi gərdim,
Soydaş sitəmləri üzümə dəydi...

DAĞLAR

Halallıq ver, halallaşaq,
Halal dağlar, halal dağlar!
Qəm karvanım, nisgil köçüm,
Apardığım məlal, dağlar!

Neynim, sənin olammadım,
Dolaylarda dolammadım,
Daşın olub, qalammadım,
Gerçək dağlar, xəyal dağlar!

Amanatdı anam səndə,
Mənsiz yatır balam səndə.
Dar günümdü, lalam səndə,
Qisasımı dur, al, dağlar!

Qartalların qıyılı-ünlü,
Günlər vardı toy-düyünlü,
Ay elləri ərköyünlü,
Ay maralsız, maral dağlar!

Obaların boşdu, dolmaz,
Sonaların köçər, qalmaz!
Yurd dərdliyəm, dərd sağalmaz,
Çək dərdimə sığal, dağlar!

Ümidmi var aya, ilə,
Sözdə küsüb, yatmır dilə.
Məcnun gedir elə-belə,
Sən qal yaşa, sağ ol, dağlar!

ÜMİD GƏTİRMİŞDİN DİDƏRGİNLƏRƏ

*Milli qeyrətinə baş əydiyim mərhum
yazığımız Fərman Kərimzadənin əziz və
unudulmaz xatirəsinə.*

Durna qatarının köçündə, qardaş,
Didərgin taleyim qanadlanırdı.
Bir dərd cücərmişdi içində, qardaş,
O dərd nisgilimlə budaqlanırdı.

Evdə öz balana sevinc qiymadın
Balamın gözündə qəhər bitəndən.
Çörəkli süfrənə çörək qoymadın,
Dərd gəldi qəlbinə ölüb-itəndən!

Qeyrətdən Vətəndə vətənə döndün,
Min ürək döyündü bir ürəyində.
Dolub-boşaldıqca elə göründün,
Dedilər gül açır hər diləyində.

Gündüz-günəş oldun, gecələr də ay,
Arzu, istək olub yollarda bitdin.
Buludlar oynadı gözündə lay-lay,
Ürəklə gəlmişdin, ölümlə getdin!

Qəlbin son sözünü boğdu dilində,
Ömrün xəzan oldu qönçə günlərə!
Ümid gətirmişdin bahar gələndə,
Göz yaşı payladın didərginlərə!

NƏ SAZ YERİNDƏDİ, NƏ SÖZ YERİNDƏ

*Şair dostum Aydın Murovdağlı könlümü
almaqdan ötrü məni Xaçbulaq yaylağına apardı.
Uca zirvələrdən birinə qalxdıq. Uzaqdan Göyçə
mahalı görünürdü.*

Şair, təbiətin üzü dönməyib,
Dağlar o dağlardı, bax, öz yerində.
Yurdçular yurd gəzir, ocaqlar hənir, -
Nə yurd yerindədi, nə köz yerində!

Ağır dərd yeridi ağır ellərə,
Şirin ləhcələrə, şirin dillərə,
Qara gün qonubdu qara tellərə, -
Nə qaş yerindədi, nə göz yerində!

Boğur yeri zülmət, göyü qaranlıq,
Duz-çörək basıldı, kəsdi yamanlıq.
Sənət Kəbəsinə alıb dumanlıq, -
Nə saz yerindədi, nə söz yerində!

QAÇQIN BALAMA LAYLA

Pətəyim, balım balam,
Fikrim, xəyalım balam!
Xoş gününlə oyna sən,
Mən də əl çalım, balam!

Gül üstə ləçəyimsən,
Göy gözlü göyçəyimsən,
Qoy nurlanım nurunla,
Sabahım ol, açıl çən.

Özünə qurban özüm,
Sözünə qurban sözüm.
Nə sıxmısan gözünü,
Gözünə qurban gözüm!

Baxışında nə qəmdi?
Kirpiklərin də nəmdi.
Demə ki, didərginəm,
Bala, Allah kərimdi!

Burda qardaş-bacın var,
Ümidin, əlacın var.
Nənən kimi nənələr,
Bakın boyda tacın var!

Qəmin qovulsun, qızım,
Suyun durulsun, qızım.
Yuxuda Göyçə görsən,
Yuxun çin olsun, qızım!

Soruşma: ocaq hanı?
Bu yurdu ocaq tanı.
Vətənə həsrət ölsün
Bizi yurdsuz qoyanı!

O dağları çən aldı,
Bağça-bağlar saraldı,
Yurdumuz dağılan gün
Ocağımız qaraldı.

Gəzəndə göy çəməndə,
Gülərdi göy çəməndə.
Mən Göyçədə ölmədim,
Ölübdü Göyçə məndə!!

Yas içində yasım var,
Deşir sinəmi dağlar.
Yoxsa sən öyrətmisən,
Qərənfilləri ağlar?!

Analar ağlar həzin,
Göz yaşında var izin.
Şəhidlərin qəbrinə
Sürünək dizin-dizin!

Baxma yollara qan var,
Cəllad var, can alan var!
Xalqıma dərslik oldu
Əlifban – «Qara yanvar»!

YURD YERİNDƏ DÜŞÜNCƏLƏR

Salam, qarlı gədik, salam, yurd yeri,
Qollarımı aç-aça gəlmişəm.
Durnaların qatarına qoşuldum,
Qanad alıb, uça-uça gəlmişəm!

«Qumru bulaq» niyə belə sozalıb?
A dağ çayı, heyin nədən azalıb?
Elə bildim «Ocaq yalı» qocalıb,
Daşlarını quca-quca gəlmişəm.

Saz üstündə köklənibdi obalar,
Görüşümə gəlməz oldu babalar.
Quşlar köçüb, viran qalıb yuvalar!
Gözüm doldu, boş arxaca gəlmişəm.

Pərvanə tək ha dolandım başına,
Boş evlərin daşı döndü qoşuna.
Baş qoyanda ocaqların daşına,
Onda bildim, qəm dalınca gəlmişəm.

Zirvələrdə pələndi dumanlar,
Yada düşdü o nənəli zamanlar.
A dərələr, sizdə əmətim var,
Çən yorğana, daş balınca gəlmişəm!

«Təndir damı», halın yaman gündədi,
Ağ daşları elə bildim kündədi.
«Yumru təkə», uşaqlığım səndədi,
Əsirgəmə, indi borca gəlmişəm!

Dağ çayına baxa-baxa çağladım,
Neyə dönüb, uşaq kimi ağladım.
Zirvələrlə təzə ülfət bağladım,
Ucalığa, - dedim – uca gəlmişəm.

«Çətindərə», misra gülün məndədi,
Tər bənövşən, tər sünbülün məndədi,
İlham adlı qara gözlün məndədi,
Nə qalxana, nə qılınca gəlmişəm.

A «Qırx bulaq», çağla belə, ax belə,
Çəmən gülsün, könül versin gül-gülə.
Belə fürsət Məcnun, düşərmi ələ?!
Ayrılığın qabağınca gəlmişəm...

İTİRMİŞƏM

Ulu göylər, nə müddətdi
Qatarımı itirmişəm!
Üz döndərib havadarım,
Havarımı itirmişəm!

Bulaqlarım göz-göz axır,
Şimşəklərim sözdə çaxır,

Ağ buludlar dolub, baxır,
Baharımı itirmişəm!

Könlüm mumdu, ömür dözür,
Şahin enib, şonqar süzür,
Bir yelkənsiz gəmim üzür,
Avarımı itirmişəm!

Diləkdən geri qalırım,
Nə satıram, nə alıram,
Özümə layla çalırım,
Qərarımı itirmişəm!

Necə deyim, var oğlunam,
Əhdə vəfadar oğlunam?!
Göyçə, günahkar oğlunam,
İlqarımı itirmişəm!

1998

O VAXT ÖLDÜRSƏYDİ MƏZARIN MƏNİ

*Ömrü boyu ovucuna güvənən, müharibə əlili
atam anamın qəbrini mərmərdən düzəltirmişdi.
Erməni alçaqları başqalarının kimi anamın
qəbrini də yerlə yeksan etmişlər.*

Bu bir müsibətdi, bu bir fəlakət,
Qəbrinə baş qoyub ölmədim, ana!
Özünü torpağa vermişdim, fəqət
Qəbrini yaşada bilmədim, ana!

Didərgin taleyim soraqlar səni,
İndi gümanım da düşüb dumana.
O vaxt öldürsəydi ölümün məni,
Məzarın öləndə ölməzdim, ana!

DİNİMDƏN OLDUM, ALLAH

Doğrandı Vətənimin şah damarı, - səngərim!
Satqına xəlbir oldu dəyanətim, ləngərim,
Ölüm bazara çıxdı, qiymət qoydu minbərim.
Elatsız, elsiz qalan elimdən oldum, Allah!

Əldən getdi Qarabağ, əldən düşən qılınc tək,
Səbrimizi atmışیق baş altına balınc tək.
Alış-veriş oğluyuq, varımız ətək-ətək.
Dinsizə diz qatlayıb, dinimdən oldum, Allah!

Dərdimizlə açılır qəm ucaldan saraylar,
Ömürdən, gündən deyil, nəş həftələr, nəş aylar,
Natəvan yasa batıb, Cabbar Xanı haraylar,
Qədirin dodağında zilimdən oldum, Allah!

Ağla, xarı bülbülüm, düşmən qoyub iz gəlir,
Üzeyir dünyasından şerim bəstəsiz gəlir!
Nigar yaylıq göndərib, Həcər Nəbisiz gəlir!
«Mərdlik getdi, ay haray», şirimdən oldum, Allah!

Yad əlində görk olub ismət didən bacımız,
Qeyrət dərsi öyrədir toxumuza acımız!
Kəlbəcərim, Laçınım dünya boyda tacımız,
Cənnətimi itirdim, ləlimdən oldum, Allah!

Sevincimlə üz-gözəm, kədərimdi, gözləşən,
Xocalıdan od düşüb ürəyimə közləşən,
Yeri-göyü dindirib, çeşmələrlə sözləşən,
Göyçədə göyçək dinən dilimdən oldum, Allah!

1999

VƏTƏNDƏ

Zülfü Hacıyevin əziz xatirəsinə.

Bu nə təlaş, bu nə möhnət, bu nə qan,
Tufan qopdu, od töküldü Vətəndə!
Ələmə bax, yas üstünə yas gəlir,
Bu nə ocaq, bu nə küldü Vətəndə?!

Düşmən qalxıb ayaq üstə, yatırıq,
Özümüzə-özümüzü satırıq,
Birər-birər, mahal-mahal batırıq,
Bu nə sünbül, bu nə güldü Vətəndə?!

Hoyummu var, haraylara hoy verəm?!
Qolu bağlı, göyüm-göyüm göynərəm!
Ha deyirəm, Qarabağı vermərəm! –
Səbr daşdı, bel düküldü Vətəndə!

Nələr gördük, nələr çəkir başımız,
Tapdaq olub torpağımız, daşımız,
Belimizdə at oynadır naşımız! –
Ömür keçir, can üzüldü Vətəndə!

Sahibi var bu torpağın, ulusun!
Oğul gerek yurdu qanla qorusun!
Zülfü öldü desəm, dilim qurusun,
Özü boyda cahan öldü Vətəndə!

QURBAN OLUM

*Deyirlər, ustad Şəhriyarın məzarı çiçəklədiyinə
görə məqbərəsinin tikintisi müvəqqəti dayandırılmışdır.*

Məzarı gül açan şair.
Güllərinə qurban olum.
Güllərinə həyan olan
Əllərinə qurban olum.

Ayrılığı duyan gülşən,
Bülbülünü görmədi şən.
Daş altında körpüləşən
Əllərinə qurban olum!

Bir sən oldun, iki Vətən,
Sənə dəydi səndən ötən
Hər fəslində həsrət bitən
İllərinə qurban olum!

Üzü döndü tufanların,
Məzarlaşdı cavanların,
Səni ərzə yayanların
Dillərinə qurban olum!

Hey gözlədik, gələmmədin,
Vətən kimi bölünmədin!
Bir Vətəndə öləmmədin,
Ölümünə qurban olum!

QALIBDI

75 yaşlı atamın dilindən.

Şimşək kimi çaxıb keçdi cavanlıq,
Gün hörküsüz, il sökülü qalıbdı!
Göz görəni könül görmür, dil demir,
Əl duaçı, bel bükülü qalıbdı!

Arzu kövrək, tale dönük, dərd yaxın,
Kəhər nalsız, şahmat öyçük, nərd yaxın,
Nə xoflu var, nə namərdə mərd yaxın,
Güllər solub, bar tökülü qalıbdı!

Boyun bükür bu günümə dünənim,
Dinməz olub dindirənim, dinənim,
Qol-boyundu söndürənim, sönənim,
Ocağımda ömür külü qalıbdı!

1998

ƏSGƏR EVƏ DÖNƏNDƏ

Uşaqlar muştuluğa
Ayaqyalın qaçarlar,
Toyun döyünən qəlbi
Sandıqları açarlar –
Əsgər evə dönəndə.

Ana baxar boyuna,
Doymaz gözü gözündən,
Tumanı qırçın nənə
On yol öpər üzündən –
Əsgər evə dönəndə.

Duran, çatan, yetirən,
Mənim balamdır deyər.

Göy üfüqlər ucalar,
Kənd bir az da böyüyər
Əsgər evə dönəndə.

Ceyran baxışlı qızlar
Bulaq üstə yığışar,
Bir gözəl də qızların
Arasında qımışar
Əsgər evə dönəndə.

Nişan üstə dəcəllər
Dalaşarlar, küsəllər,
Qoçu «hörmətdən salıb».
İnek qurban kəsəllər
Əsgər evə dönəndə.

Ağ yollar döyünər ki,
Gələn yarımıldı, gələn...
Zəmilər öyünər ki,
Xilaskarımdı gələn
Əsgər evə dönəndə.

Bir baxışın şöləsi
Yüz könülə saçılar,
Qoşalülə son dəfə
Toy evində açılar
Əsgər evə dönəndə.

Babaların gözündən
Dünyaya nur səpilər,
Əsgəri gətirən də
Əsgər kimi öpülər –
Əsgər evə dönəndə.

XUDAFƏRİN KÖRPÜSÜ

Gələni gələ bilməz,
Gedəni qalar naçar.
Arazda bir körpü var –
Kim bağlayıb, kim açar?!
Yol gözləyən anamı –
Çadrası dağlar tülü?
Körpülərin içində
Bir körpü var – mürgülü.
Sinesindən o taya
Sorğu-suallar keçər.
Karvanlar çoxdan keçib,

İndi xəyallar keçər!
Həsərət yıxan qəddini
Sular əzizlər, öpər.
Qəm yükünü daşıyıb
Araz Xəzərə tökər.
Tikanlı məftillərə
Gileylənir nə vaxtdan.
Göz dağı yaradıbmış
Sanki onu yaradan.
Bir ürəyin ayrılıq
Fərmanıdır bu körpü.
Hicran adlı heykəlin
Əriməyən, getməyən
Dumanıdır bu körpü.
Ondan aralı keçər
Neçə-neçə yol, cığır.
Üstündə qanad çalar
Durnalar fağır-fağır!

Eşidin ay obalar,
Dünyada bir körpü var,
Bir qıfıldır bu körpü,
Nə açan var, na açar!..

ANAMA

Ana, əziz ana, səsinə qurban!
Ömrünə ömümü pay göndərərdim.
Ürəkdən ərməğan olsaydı, inan,
Bu qaynar qəlbimi sənə verərdim!

Ay ana, kainat misallısanmı,
Gün kimi gülmüsən mən yeridikcə.
Ay ana, sən həyat misallısanmı,
Laylan da əriyib sən əridikcə.

Yanında gör necə günahkaram mən,
Qara saçlarını tez ağartmışam.
Nə görsəm hay-küylə dartıb əlindən,
Gecələr yuxuna haram qatmışam.

Səfərim bir günlük olsa da, yenə
Dalımca su atıb, güzgü tutmusan.
Dərdini-odunu deməyib mənə,
Qıyıb bircə dəfə oyatmamısan.

Nə yaxşı arabir bizə gəlirsən,
Gəzib dolanırsan belədən belə,
Elə danışırsan, elə dinirsən –
Elə bilirəm ki, uşağam hələ.

Bahar yelləritək necə sərinsən,
Ürəyim od alır sərinliyindən.
Sən elə şirinsən, elə şirinsən –
Ev-eşik ballanır şirinliyindən.

Təki səsin gəlsin həzin, ahəstə,
Təki çıraq bilsin ürəyim səni;
Ay ana! Yerin var gözlərim üstə,
Çiyinlər üstündə görməyim səni!

BU YUXUN NƏ UZUN ÇƏKDİ

Unudulmaz anamın əziz xatirəsinə.

Xəzan əsdi, ömür bağçan
Soldu dağlar lələsitək.
Sən məni də yetim qoydun –
Yaşamışdın ömür boyu
Yetimlərin anasitək...

Allah, necə isinərdim
Nəfəsinin istisinə.
Daha sönmüş ocağının
Bələnmişəm tüstüsünə.

Atam sənsiz zillət çəkir,
Gözlərində sısqə bulaq.
Bizdən betər yetim odur –
Ona anam kim olacaq?!

Göz yaşları söndürəmməz
Tabut adlı o ocağı.
Nənə olub, nə tez köçdün,
Nəvə toyu qaldı axı!

Həniri yox ev-eşiyin,
Yanan nədir, sönən nədir?
Analarda qalan gözüüm
Qanlı yaşın içindədir.

Ağ günlər dən salmamışdı
Saçlarının qarasına.
Neçə təbib baş buladı
Bircə dərdin çarasına.

Bu yuxun nə uzun çəkdi,
Saldın bizi yaman dərdə.
Heç olmasa gözünü aç,
Bəkir balan yatan yerdə!

Məzarımla bağlanacaq
Məzarına gedən yolum.
Özünə qurban olmadım,
Məzarına qurban olum!

QIZIM ŞAHNAZIN XATİRƏSİNƏ

I

Min yol bu dünyaya vida eylədim,
Qönçə dodaqların solana kimi.
Sənin son şölənə qatıb nurunu
Ay da ağlayırdı bir ana kimi.

Talemi günahkar, mənmi günahkar?
Ünvanlı-ünvansız şikayətim var.
Göy kimi tutulub durmuşdu dağlar,
Qəlbin qara lalə olana kimi.

Günəş gülümsəyir sənin üzünlə,
Ev-eşik ağlayır göyçək gözünlə,
Apar göz yaşımı, saxla özünlə,
Can alan canımı alana kimi!

II

Sənə öyrəşmişdim, sənə dünyada,
Bəs, beləmi olar etibar, bala?
Bahar sənə həsrət, sən də bahara,
Elədi toyunu çovğun-qar, bala!

Tale üz döndərdi, oldum mələlli,
Bu dərdə dözərmə ana zavallı?
Fələk qənşərimdə tutubdu yallı,
Yol salıb qəlbimdə ahu-zar, bala.

Qəm-qüssə qəsd etdi kama, qismətə,
Gözüm yaşa yetdi, əlim möhnətə,
Qorxuram üç balam bənövşə bitə –
Qoymazdım çəkəsən intizar, bala!

Özün görünmədin, yerin göründü,
Hədiyyən cibimdə sovxaya döndü.
Arzun çitərmədi, ümidin söndü,
Həyani, heyranı dar məzar bala!

Məcnun Göyçəliyəm, saldığım bağa,
Qəfil xəzan əsdi başdan-ayağa.
Amanat vermərəm səni torpağa –
Torpaq da anadır, qoynu var, bala!

AY QIZIM

İtirmişəm yollarını,
Ömür yolumda, ay qızım!
Mələl sağımda yas qurub,
Hicran solumda, ay qızım!

Nə tez torpaq sevdi səni?!
Ümid çöldə qoyub məni!
Ahım gəzir çöl-çəmənini,
Şəklin qoynumda, ay qızım!

İllər üz qoyub taxtına,
Fələk şax tutur baxtına!
Az qalıb görüş vaxtına,
Yerin canımda, ay qızım!

SÖNMÜŞ OCAQLARIN KÜLÜYƏM, NƏNƏ

*Ömrünün ixtiyar çağında yurd həsrətini
gözlərimdən oxuyan bir ağbirçək titrək
səslə məndən soruşdu:
- Səndəmi didərginsən, a bala?*

Təbriz nisgilliyəm, Göyçə dərdliyəm,
Sazda «Kərəmi»nin bəmiyəm, nənə!
Ayrılıq od salıb, sönməz olmuşam,
Sönmüş ocaqların külüyəm, nənə.

Dağıldı barxanam, can gətirmişəm,
Doğmadan ayırıyam, el itirmişəm.
Sinəmdə dərd əkib, qəm bitirmişəm,
Yurdu dağılmışın biriyəm, nənə!

Ünlü bulaqlarım kimlərə qaldı?!
Barım barlanmamış tağlar saraldı,
Bu dünya necə də qəfil daraldı,
Çətin ki, dünyada kiriyəm, nənə!

Ömrüm vərəqlənir gündüz-gecəsiz,
Çəmənim xəzandı, gülüm qönçəsiz.
Göyçə mənsiz qaldı, mən də Göyçəsiz,
Hələ gəzirəm də diriyəm, nənə!

Könüldən gülərmi könülsüz köçən,
Min olsa yolunda canından keçən,
Hayqıran sel olam, ya duman, ya çən,
O elə, obaya yeriyəm, nənə!

Özüm tapılmamış itən gəzirəm,
Bülbülsüz qalmışam, ötən gəzirəm,
Bu boyda Vətəndə vətən gəzirəm –
Kimsəsiz uşağam, ləliyəm, nənə!

Doğru gəzən özüm əyriyə döndüm,
Çatıldı qollarım, sındım, süründüm,
Dünya baxa-baxa qana büründüm,
Babəkin kəsilmiş əliyəm, nənə!

Məcnunam, yarama məlhəm nə lazım,
Qışım sərt gəlibdi, açılmaz yazım,
Könlümdən keçəni ötəmmir sazım! –
Bir nisgil döyünən ürəyəm, nənə!

TORPAQ MƏNİ TANIMADI

Yuxuda Göyçəni gəzirdim.

Danışdırdım, daşa döndüm,
Yaylaq məni tanımadı!
Göz yaşlarım bulaq oldu,
Bulaq məni tanımadı!

Dağ dərdimi dağlar açdı,
El görmədim, yuxum qaçdı.
Yad üzünə şölə saçdı,
Çıraq məni tanımadı!

Düşdüm ruhlar qarğışına,
Döndüm yurdun yurd daşına.
Dolandım ocaq başına,
Ocaq məni tanımadı!

Açıq göydə qaldı gözüm,
Diksindim özümdən-özüm,
Düyünləşdi dildə sözüm,
Oylaq məni tanımadı!

Zirvələrdə qartal dindi,
«Göyçə gölü» tül geyindi,
Kəklik səkti, maral endi,
Ovlaq məni tanımadı!

Dizin-dizin sürünərdim,
Nur seline bürünərdim,
Qoynunda şah görünərdim,
Torpaq məni tanımadı!!

1998

İMDAD QALASI

Nurlu şəxsiyyət, parlaq ictimaiyyətçi, müqəddəs amal sahibi, Milli Məclisin üzvü, tarix elmləri doktoru, professor Səfyar Musayevin əziz və unudulmaz xatirəsinə ithaf edirəm.

Ağır yığnaqların, qərib ellərin
Üzüldü şuxluğu, həvəsi getdi!
Dünyanın özündə təkləndi dünya,
Haqqın üstümüzdən nəfəsi getdi!

İzində yol vardı, yolunda işıq,
Uğur iz axtarır, heysiz qalmışığı,
Hanı o toy-düyün, o saz, o aşığı?
O elin, obanın qibleəsi getdi!

Alim ziyasıyla dönmüşdü bürçə,
Heyrət zirvəsiydi ahıla, gəncə.
Ölümü öldürüb, ölümdən öncə,
Çiyinlər üstündə sevgisi getdi!

Ömür yaşamadı özündə-özü,
Yaşatdı alovu, ovutdu közü,

Ərzi titrədərdi söhbəti, sözü,
Öz sözü-söhbəti, öz səsi getdi!

Ümid səltənəti, imdad qalası,
Qaynar kainatın zövqü-səfası,
Türkün, Türküstanın öndər balası,
Məcnun Göyçəlinin Göyçəsi getdi!

1999

ÜRƏYİM VƏTƏN DAŞIDI

*Doğma, əziz Türkiyəmizdə baş vermiş
təbii fəlakətdən – dəhşətli zəlzələdən
qəlbən sarsıldım.*

Candan əziz, can Türkiyəm!
Torpağına qurban olum!
Bayrağımsan, bayraqdarım,
Bayrağına qurban olum!

Bədxəbərdən yandı içim,
Ocağımda köz ağladı.
Gözlərinə baxammadım,
Dil hönkürdü, söz ağladı!

Ürəyim Vətən daşdı,
Hördür düşən daş yerinə!
Uğrunda candan keçərəm,
Ölərəm qardaş yerinə!

Bu sınaqdan hünərlə çıx,
Uçqun-uçqun baxır düşmən!
Hər ümidlə yer «qazıyır»,
Hər cəsədlə çıxır düşmən!

Türk yurdunu darda qoymaz
Türk oğlunun cəsarəti!
Atatürkə raport verir
Atatürkün məmləkəti!!

1999

YAZIĞAM MƏN

Uzaqlarım yaxınlaşıb,
Yaxınımnan uzağam mən.
Dərdimi açıb buraxdım,
Gör nə qədər yazığam mən!

Əcələ niyaz-nəzirəm,
Ömrümə düymə gəzirəm.
İnsan olmaqdan bezirəm!
Bircə ovuc torpağam mən.

Başıma günlər töküldü,
Vaxt bitdi, zaman söküldü.
Kaman durdu, saz büküldü,
«Cahargah»da ayağam mən!

Dağ yolum baxta işləmir,
Yəhər uçub, at kişnəmir.
Ürəyim qanımı əmir,
Elə bilmə uşağam mən!

İyul 2013

YAŞ ALTMİŞDIR

Ömür-gün ney təki düşdü əlimdən,
Ayrılıq ayırdı bəmi zilimdən,
Özüm asılmışam öz gileyimdən,
Gəzdiyim oylaqlar qarış-qarışdır,

Dağlara baxıram yallı, yamaclı,
Özümə baxıram,
Yaş altmışdır!

Bir xəzan yeli var izimin üstə,
Karvan diz qatlayıb dizimin üstə,
Buludlar dolaşır gözümün üstə,
Bu nə çovğun-tufan, bu nə yağışdır?!
A zirvə, yolumu gözləmə daha,
A dərə, ayrılacaq,
Yaş altmışdır!

Çəməninin şəhinə batmağım gəlir,
Dolub yapıncıya yatmağım gəlir,
Çiskində bir ocaq çatmağım gəlir,
Muzdur uşaqlığım, bu nə təlaşdır?!
Gərməşov çomağım, qarğı köhlənim,
«Qırxbulaq», «Vers dağı»,
Yaş altmışdır!

Ceyran hürkütmədim Muğan düzündə,
Gülləm qan tökmədi maral izində,
Könlüm qaqqıltılı göyün üzündə,
Ayağım qarışqa qanatmamışdır,
Bəs, niyə bülbüllər uçub gözümdən,
Qayıtmır qaranquş,
Yaş altmışdır!

Vaxtın yedəyində əsirəm indi,
Hamıdan, hər kəsdən küsürəm indi,
Dövrənla haqq-hesab kəsirəm indi,
İqbalım nəm çəkir, taleyim yaşdır,
Kimə yön çevirim, kimə üz tutum?
Baxışlar söyləyir:
Yaş altmışdır!

Bəzən sən deyəni rüzigar demir,
Könül dövrən gəzir, dilək qan əmir,
Bir səs: yerişinə fikir ver deyir,
Xəyalda yazdısa, gerçəkdə qışdır,
Dilində yaşama, dillərdə yaşa,
Qarına ümid et,
Yaş altmışdır!

Xoşbəxtlik bəzənməz hər qalxan taca,
Haqq özü dayaqdır haqqa möhtaca,
Candan tüstü çəkər bağlanan baca!
Dünyanın gərdişi naxış-naxışdır,
Laylanın səsinə dil açır beşik,
Bir nağıl istərəm,
«Yaş altmışdır!»

Hərdən gecə verir gündüz verməzi,
Bağbana tapşırma bardan dərməzi,
Daha görə bilmir görən-görməzi,
Bu necə zamana, nə davranışdır?!
Xeyli qələm çaldım, yol açılmadı,
Hanı qoç Koroğlum?
Yaş altmışdır!

Aysellə dövrənim pozuldu, getdi,
Bir ahım yüz yerə yozuldu, getdi,
Göylərlə təmasım üzüldü, getdi,
Başıma tökülən bu başqa daşdır,
Ay qızım, necoldun?! Boyuna qurban,
Sən hardan biləsən,
Yaş altmışdır!

Hərə bir ünvana baxtını yazdı,
Neçə dost qəbrini gözyaşım qazdı,
Çovğun hardan əsdi?! – Dünya ayazdı,
Fərəh köhlənimi qəhər almışdır,

Görən, niyə belə gecikir bahar?
Quşlar qanad salıb,
Yaş altmışdır!

Həvəs ayrılmazdı könül yazımdan,
Zənginlik öyrəndi çoxum azımdan,
Nə deyim, nə yazım öz güdazımdan?
Diləyim alnımda qırıq-qırıqdır,
Sən də el gözəli sıxma gözünü,
Növbə mənimkidir,
Yaş altmışdır!

Ötərgi dönmədim yol ayrıcından,
Nəfsimi qorudum şöhrət acından,
Ömür zirvəsinin qeyrət tacından,
İqbalım göylərdə havalanmışdır,
Babam Ağ Aşığa xəbər göndərin,
«Süsənbəri» çalsın,
Yaş altmışdır!

Ümidlə qol açdım eldən-elə mən,
Ümidlə yol tapdım dildən-dilə mən,
Beləyəm ki, yaşamışam belə mən,
Halallığım halallara tanışdır,
Bilirəm ki, ellər məni unutmaz,
Ürəkdə yox, ömürdə
Yaş altmışdır!

26-29.1.2009

FRAQMENTLƏR

Əlli doqquzuncu çillənin
Möhnətinə qoşub aman,
Ömrün qış yorğanını
Çəkib üstümə,
Altmışıma

Ümid toxuyur zaman.
Doqquz ay anamın bətnində
Yarı qan, yarı göz yaşı
Əmib, yaşadım!
Gözləri yumulu gəldiyim
Dünyada
Məcnun çağrıldı adım.
Qoxusuna ağız açdığım,
«Anan ölsün, can, ağlama»
deyənimin
Laylasıyla beşik arasında
yaşadım.
Atamın düşmən qəlpəsinə
Barmaqları yumulan
Biləyinin yarasında
yaşadım!
Yaşadım, Allahın mərhəmətini
içinə çəkib,
dizinə baş qoyub, nağıllarına
Mürgələdiyim nənəmin
xeyir-duasında.
Yaşadım, ağır, iri, cod əlli,
Qeyrətinə söykənən babamın
Zəhminin astanasında!
Gah palçığa batdım, yaşadım,
Gah kürsünü arıq bədənimə çəkib,

Təndirin loğman istisinə yatdım –
yaşadım.
Sökük köynəyimi, yamaqlı
şalvarıma
yaraşdırdım.
Nə əhvalım yordu məni,
Nə kefilə sağollaşdım.
«Ev damı»nın bir küncünə
Kürəyini yerə sərmiş

Davar boyda motal vardı.
Təzə lavaş, köhnə pendir,
Dürmək-dürmək
Damağımda dad olardı.
Soyuq süfrə, isti təndir
Arasında yaşayardım.
Xalis buğda çörəyinin
Həm ağında, qarasında,
Bütövündə, parasında
yaşayardım!
Anamın qəribə şəkəri vardı, -
Təndir kütü verib bizə:
«Yeyən pul tapacaq-deyib,
Başımızı tovlayardı.
Yaşayardım o mənali,
Şirin-şəkər çağları mən.
Nə gizlədim, o anlara dönmək
üçün
Küt yeməyim gəlir hərdən!
Axşam üstü açılarda şərin gözü
Yapıncıdan ümid kimi çıxıb atam,
Bir əlilə isidərdi ömrümüzü,
günümüzü.
Sol ovcuna göz dikərdik hər gün onun!
Ağrısında, göynəyində yaşayardım
sol qolunun.
... İllər uçdu, aylar keçdi...
İki qərinədən az yaşamışam
Ömrümün istisində, tüstüsündə
Göyçədə,
İrəvanda,
Tiflisdə,
Bakıda.
Ayaqlarımın üstündə,
Təyyarədə, maşında,
Göyçənin boranında, qışında.

Qoyun-quzu otardığım
Çöl-çəməninin çiçək-çiçək naxışında.
Kişi sözü pasportunda yazılmış
Kosmopolit nadanların
Göz-qaşında,
Qəzəb fırtınalı kin yağışında,
Paxıllığın, xəbisliyin, avamlığın,
məddahlığın
Murdar sifət baxışında yaşamadım!
Nə yaxşı ki baxışlardan
Özü düşən, sözü düşən,
Könüllərdən-könüllərə bağlı qalan,
Ömrü-günü cığır-cığır kilidləşən,
Kürsü-kürsü boyu qalxıb,
Özü düşən, sözü düşən,
Yarıtmazlar məclisindən uzaq düşüb,
Haqq soraqlı, həqiqətə yaxın adım!
Nə yaxşı ki, nifrətimə cığır açan,
Dar yolların ayrıcında qalmamışam,
Nə yaxşı ki, özgələrin olmamışam.
İki qərinədən azdı yaşım
Ölümlə-olum arasında!
Taleyimin ağında, qarasında.
«Anan ölsün» - deyib anam
Dünyaya mən gələndə.
Balan ölsün deyənmədim
Anam öləndə!
Anan ölsün deməyin
Gözlərimi ölüm gəlib,
Ya axşama, ya sabaha yumanda!
O an göylərə baxın
Durnalar qaqqıldaşa-qaqqıldaşa
Göz yaşı axıdacaq dumanda!
Anan ölsün deməyin mən öləndə!
Ölən günlərimi şeirlərimə bükün –
Hamısı diriləcək!

Qəbrimə baxıb: -«Öldü» - deməsinlər.
Mən əbədiyyətin ayağında qalxacam,
Onlar öləcək!

21.XII.2008

HARDASAN, HARDASAN, AY EV YİYƏSİ

*Şair dostum, qardaşım İntizam Ocaqlının
eyni adlı şeirini oxuyarkən*

Qərib gecələrə baş qoyub dağlar,
Çaylar hönkürtülü, bulaqlar ağlar.
Hər ocaq başında bir zümzümə var!
Döyür pəncərəni xeyli var, nədən?
Allahlı dünyanın allahsız səsi,
Hardasan, hardasan, ay ev yiyəsi?!

Bir soraq varmı gör, Turan elindən,
Yollar qəm bağladı durna telindən!
Gül bülbüldən küsüb, çəmən gülündən –
Zirvədə təklənib qıy vuran qartal,
Daşlara çarpılır ünü, hikkəsi,
Hardasan, hardasan, ay ev yiyəsi?!

Göylər mükəddərdi, ruzigar xəstə,
Ağlar divarların hər daşı bəstə.
Hörümçək tor qurub hananın üstə –
Bu evin tüstüsü içində batır;
Zamanı əyirir nağıl cəhrəsi,
Hardasan, hardasan, ay ev yiyəsi?!

Didir bucaqları qürbət qorxusu,
Tənbəki qoxusu, mixək qoxusu.
Doyub bələdçisi, bezib oğrusu! –
Bərəkət əl çəkib soyuq süfrədən,
Təndirə qısıılır ocaq gərməsi,
Hardasan, hardasan, ay ev yiyəsi?!

Zülmətin qoynunda boğulan səhər,
Obaya, oymağa yağdırır qəhər.
Atılıb papaqlar, doğranıb yəhər!
Nağıllar asılıb nimdaş kürdüdən.
Möhnəti tərpedir ümid nənnisi,
Hardasan, hardasan, ay ev yiyəsi?!

Dünyadan ağırdı ağırlı çağı,
Hiddət qanadında uçur sorağı.
Döyülmür dəryazı, dərilmir bağı! –
Cığırar göyərək, yollar dəyişib,
Ruhları göynədir düşmən nəşəsi
Hardasan, hardasan, ay ev yiyəsi?!

Ocaq çatıldımı yalın qaşında,
Zəhmi əriyərdi ötən yaşın da.
Bayram axşamında, çeşmə başında,
Şahin oğulları bəndə salardı,
Nişanlı qızların nazı, işvəsi,
Hardasan, hardasan, ay ev yiyəsi?!

Gör, kimlər köçübdü, gör, nələr qalıb?!
Quzular mələşmir, yurd mələr qalıb!
Elin göz yaşadı bulaqlar – qalıb
Tavar saz gəməşib köynəksiz, miskin,
Sınıb pərdə-pərdə el zümzüməsi,
Hardasan, hardasan, ay ev yiyəsi?!

Daşkənddə sazını kökləmir Hacı,
Sönmüş ocaqların yaş tökür sacı.
Qayıda ellərin gözəllik tacı! –
Şair ürəyimlə qapılar döyə
Ocaq məhəbbəti, vətən şərqişi,
Hardasan, hardasan, ay ev yiyəsi?!

ƏSGƏRİM

Hünər məktubunu hücumunla yaz,
Səngər qazılmasa, bayraq ucalmaz!
Qisas qiyamətə qalmayıb, qalmaz –
Torpaq yarasını sarı, əsgərim!
Ey arzu bağçamın bəri, əsgərim!

Qarabağ laylasız, beşiksiz qalıb,
Keşikçi zirvələr keşiksiz qalıb!
Ev tikən ev gəzir, eşiksiz qalıb,
Ruhuna yas qurub təri, əsgərim!
Ey arzu bağçamın bəri, əsgərim!

Şuşanın dağları sinəsi dağlı,
Ulduzlu göyləri üzünə bağlı.
Aləm yaraşığı ələm çıraqlı!
Yağır dünyasına qarı, əsgərim!
Ey arzu bağçamın bəri, əsgərim!

Xocalı qürbətdə kəsilən qolum!
Hoyuna yetmədim, qan verir yolum!
Ay elim, yubanma, qurbanın olum!
Qılınc et namusu, arı, əsgərim!
Ey arzu bağçamın bəri, əsgərim!

Vətən havasını qanınla qaytar,
Qeyrətinlə qaytar, canınla qaytar!
Zəngəzur çağırır, Göyçəni qurtar!
Şığı İrəvana sarı, əsgərim!
Ey arzu bağçamın bəri, əsgərim!

QARAGÜL DƏRİLİ QUZU

Ana bətni qədər
Etibarı çatmayan dünyada,
Bir gün uzununu ömür sürmədin!
Quş boyda ürəyin quş kimi
çırpındı köksündə.

Bir udum sumu keçdi könlündən –
onu da görmədin.
Çeşməli, sulu dağlardan,
Çöl-çəməndən, yal-yamacdan
xəbərsiz gəldin.
Soyuğu, istini nə bildin?!
Çoban neyinə gövşək vurub,
uyumadın,
Ay yazıq, ölümdən o yanı
duymadın.
İldə bir yol bala nəfəsinə
Dartınan anan
Boyunu duz kimi yaladı.
Gün işığına tərpendin.
Başının üstünü kəsən
Nə çoban bıçağına boylandın,
nə də öləcəyin anı
gözləyən dünyaya!
Qalxdın, yığıldın, ürpəşdin.
Ölümdən öncə ölümü
duymaya-duymaya.
Ağız açıb ana qoxusuna
Diz çökdün, nədən?!
Möhnətmi istəyirdin
Dərini soyacaq ölümdən?!
Əli bıçaqlı çobanın
Barmaqlarını əmdin!
Quzu səsin dondu dilində.
Dərin tumarlandı
Müştəri əlində.
Dərin apardı
Duymadığın həyatın ləzzətini.
Köpəklər parçaladı
şit ətini.
Ana südümdən doymamış
Dünyadan doydurdular səni.

Bir ovuc qanın
Lalənin ləçəyinə döndü.
Yasa batırdı gülü-gülşəni.
Bir günlük ömrün sonu budu:
Ölümünə mələyən ananın südü
Süd ağlayan çiçəklərin ətrini yudu!
Dərin çiyinlərə qondu,
Başda gəzdi.
Fəqət, bir günlük ömrünün əvəzini
Heç nə verməzdi.
İçimdə buz bağlayan
Quzu gözlərin oldu.
Ay yazıq, hardan biləsən ki,
Başını kəsən, ömrünü doğrayan
Bıçaq yox, dərin oldu!

2000

AHIMI QAYTARIN İŞİĞA DOĞRU

*Aşıq Alı, dərdi canda saxlaram,
Sinəm üstün çalın-çarpaz dağlaram,
Gecə-gündüz nalə çəkib ağlaram,
Hayıf gözlərimə zay oldu getdi!*

Aşıq Alı

Kədərini biçəndi sinəmdə bitən,
Zülmətmi yubanır, çıraqları söndü?!
Hardasan, qürbətdə sıxılan Vətən,
Gözümün nuru da qürbətə döndü!

Xeyli çoxalıbdı dil tökənlərim,
Bu yaz şimşəkləri içimdə çaxır!
Bir vaxt ayağıma göz dikənlərim,
İndi gözlərimin içinə baxır!

Mavi qaqqılıtlı durna qatarı,
Ahımı qaytarın işığa doğru!
Tanrıya uzanan iman yolları,
Məni zəlilliyin xofundan qoru!

Fəhmim ayağıma yeni yol seçib,
Enib nərdivanım, yığılıb daşım!
Ahəstə-ahəstə qəlbimdən keçib,
Məndən gizlənəcək əlli bir yaşım?!

Fərağım qələmdi sözümlün üstə,
Dilimin ucunda göynəyir zaman!
Nəvəm oynadıqca dizimin üstə,
O, nağıl istəyir, mən isə aman!!

Hökm haqdan gəlsə, dünya durular,
Gələn gedərgidir – atalar demiş!
İnsan doğulanda gözdən doğular,
İnsan öləndə də gözdən öləmiş!!

2000

ARAZ ÇAYI

Ağrıdağın əzəmətlə sehrlənmiş
Zirvəsinə baxa-baxa,
Vüqarının kölgəsindən axa-axa,
Çay olsan da,
Düşmənlərin gözlərinə
Sultan kimi, paşa kimi baxırsan!
Paxıllığı xofa çəkən nankorları
Ənvər paşa qılıncıyla bölə-bölə,
Çay qardaşım!
Arkadaşım!
Nə yaxşı ki, Xəzər boyda anamızın
Ağuşuna axırsan!
Kaş ki, xalqım məğrurluqda
Bircə dəfə sən olaydı!
Zəngəzurun, Xocalının qisasına
Boyun bükən bayrağımız!
Şəhidlərin ruhuyla bir,
...Göyçəmizin, Şuşamızın...
Həsretinə, niskilinə son qoyaydı!

22.XII.2008

KÜR

Kürlüyünü dağlar verib, düzlər udub.
Mışıl-mışıl yuxulamış körpələrin
Yuxusundan axıb gəlir Kürüm mənim.
Qartalları qıya qalxan zirvələrin
Ağ rübəndli sinəsindən
Bulaqları küylə əmir Kürüm mənim!
Elə bil ki, «Çanaqqala» savaşından
Qalib çıxmış Türk Ordusu,
Atatürkdən əmr almış
Şanlı Vətən Komandosunu,
Ay-ulduzlu bayrağını ağ buludda
Qanad-qanad dalğaladır,
Yurddan-yurda, eldən-elə sülh hayqırır!
Heyran-heyran vurulmuşam
Nəğməsinə, bəstəsinə.
O deyilmi Oğuzların sinəsində
Zaman-zaman tel-tel ötən
Qopuzların sarı simi?!
Bir gecə qonağı oldum,
Ləpələrdə çırpınan Ay,
Törənində rəqs elətdi
Ulduz-ulduz həvəsimi.
Çapdım xəyal köhlənimi Kür boyunca,
Öz dünyamda Kür olunca.
Axdım, axdım, şaxələndim Mil-Muğanın
çöllərinə.
Həyat verdim ləkdən-ləkə, tağdan-tağa
Yarpaq-yarpaq, budaq-budaq döndüm bağa.
Yaşılıqlar qanad sərdi boz çöllərə,
gen düzlərə.
Sevinc yağdı, fərəh qondu ağ üzlərə.
Ülviyyətim səadətlə qol doladı
Sadə, məğrur insanların həyatına.
Ürəyimdən şölə axdı xoşbəxtliyin
ovqatına.
Elə bildim kənddən-kəndə, eldən-elə

Tel-tel olub şəhər-şəhər, mənzil-mənzil
nur yayıram.
Dönüb «Şirvan kanalı»na
Yaşillıqlar dünyasına ürək-ürək,
könül-könül
Sevincimi paylayıram.
Elə bildim yerlə-göyün arasında
Ürəklərin nəğməkarı mən olmuşam!
Nə yaxşı ki, ana Kürüm!
Arzuların, diləklərin qanadında
Bir gecəlik sən olmuşam!

22.XII.2008

MƏRHƏBA

İşə başladığı qısa müddət ərzində bir çox qatı cinayətlərin açılmasında müstəsna xidmətləri olan, neçə-neçə təhlükəli cinayətkar dəstələrin zərərsizləşdirilməsində əsil peşəkarlıq məharəti göstərən cəsur və mübariz polis general mayoru Rasim Musayevə ithaf edirəm.

Vətən oğul deyənlərin ərənisen, mərdisən,
Heyrətindən heyrətləndim, heyrətinə mərhəba!
Hünərinə baş endirir namərd atı çapanlar,
Amansıza aman vermə, qeyrətinə mərhəba!

Qan üstündə dövrən tapan Vətən bilməz, el deməz,
Könül qırar, ürək çapar, mərhəmətə gəl, deməz,
Ədalətə kəc baxanın tərifini dil deməz,
Yerdə çalıb, göydə bulan qüdrətinə mərhəba!

Qəzəbinlə can çürüdür beldə səfa sürənlər,
Sinəsini dərdə açıb sinəsini gərənlər,
İnsanlığa üz döndərir səndə səni görənlər,
Baxış-baxış düyünlənən hiddətinə mərhəba!

Bir üzüyün şöləsinə tində barmaq kəsən var,
Qardaş əzib, ana əyib, var üstündə əsən var,
Neçə yurdu viran qoyan neçə Həmzə, Həsən...var,
Durma gendə, şiri-nərim, cürətinə mərhəba!

Halallıqdan boy almısan, pakdı qanın əzəldən,
Çətin yolda müntəzirdi haqq işini düzəldən,
Könlünə çıraq asılıb düz ilqardan, düz əldən,
Qoç Koroğlu vüqarına, xilqətinə mərhəba!

Beşiklərə qəm ələmir anaların göz yaşı,
Adını göylərə yazıb Vətənin vətəndaşı,
Ey zalımlar «zülmkarı», haqq-ədalət qardaşı
Məcnuna zirvədən baxan şöhrətinə mərhəba!

1999

ŞAIR DOSTUM MƏCNUN GÖYÇƏLİYƏ

Oxudum şerini, Məcnun qardaşım,
Nə şirin kələmdı kələmin sənin.
«Hüseyn Arif, dağılmırıq Göyçədən».
Var olsun bu eşqin, inamın sənin.

Gözündən içdiyın bulağı gözlə,
Közünü seçdiyın ocağı gözlə,
Əkdiyın, biçdiyın torpağı gözlə,
Pozulmaz şənliyin, bayramın sənin.

Koroğlu tayfası basılan deyil.
Hərəsi bir pələng, hərəsi bir fil.
Nə yaxına sığın, nə yada əyil,
Özün ol özündə adamın sənin.

Məhəbbət dərinədə, nifrət dərinədə,
Mənası başqadır qəm, kəderin də.
Sözlərin necə də yerli-yerində,
Çay kimi çağlasın ilhamın sənin.

HÜSEYN ARİF

17.VI . 87.

SÖZ VERİN MƏNƏ

YAŞAMAĞA

Ümidgahda qapı döyür,
Ürək ömür yaşamağa.
Allahdan qabağa keçib,
Kələk ömür yaşamağa.

Fitnə-fəsad dilbir olub,
Qaya çöküb, selbir olub,
Xəlbir ilə əlbir olub
Ələk ömür yaşamağa.

Səbrin astarı yuxalıb,
Yuxu verənlər çoxalıb,
Şeytannan ömür-gün alıb,
Mələk ömür yaşamağa.

Səfalətin yeri başdı,
Mərhəmətin bağı daşdı.
İblis felinnən çaşbaşdı,
Fələk ömür yaşamağa.

Göydən yeri alıb günah!
Xalq düzəlməz ömürbillah.
Ən gözəl töhfədir vallah,
Ölmək ömür yaşamağa!

İyul 2013.

ÖLMƏK KEÇİR ÜRƏYİMDƏN

Fikir atıb, söz tutanı,
Bilmək keçir ürəyimdən.
Görənlərə görünməzi,
Görmək keçir ürəyimdən.

Tale ümman, ümid gəmi,
Göz qurutmaz ürək nəmi.

Mərd düşmənlə son tikəmi
Bölmək keçir ürəyimdən.

Ölümdən keçdi bu yollar,
Uçdu ömürdən oğullar.
Kükrəyəndə generallar,
Gülmək keçir ürəyimdən!

Ümidimdə ay batanda.
Qəhər yolumda yatanda,
Tüfəngim ölüm atanda
Ölmək keçir ürəyimdən!

İyun 2013.

QƏLBİNDƏN GƏLMƏYİR ƏLİNDƏN GƏLƏN

Nəfsinə dolaşıb şərəfsizliyin,
Neçə insan batıb heyvanlığında.
Arzuya, diləyə xəzan fəslisən,
Şeytan namaz qılır bataqlığında.

Gözündən tökülür içinin pası,
Gordan xəbər verir dilindən gələn.
Elə bir ürəyə can qoşmusan ki,
Qəlbindən gəlməyir əlindən gələn.

Qoruq qabanı tək qoruqda varsan.
Vahimə, əndişə izindən gəlir.
Şəhid arvadına qaş-göz atmağın
Arsız köpəkoğlu, üzündən gəlir.

Gündə bir qapını zülmə açırısan,
Ərzi silkələyir cibinin səsi.
Elə bir cığıra salmısan bizi,
Kompas da axtarıb, tapmaz heç kəsi!

İyul 2013.

MƏN ŞEİR YAZIRAM...

Polkovnik Nizami Məmmədov üçün

Mən şeir yazıram, and olsun sözə!
Qələmim göylərdi, varağım torpaq!
Sözdən vüqar geyib, qeyrət qurşayıb,
Oğullar çiyində vuruşan bayraq!

Şeirini göylərə yazdıran Allah,
Vallah, Allahlığı sözə veribdi!
Dinib-danışmağı tapşırıb dilə,
Görüb-götürməyi gözə veribdi.

Sözdə Yaradanın əlifbası var,
Sözlə oynamağın özü bir günah.
Dərya şairlərin dalğa şeirini,
Sahil oxucudan dinlə hər sabah.

Şair var, kitabı üzütək qalın,
Şeiri aclıq çəkir, həyası toxdu.
Səksənlə əlləşən şair görmüşəm,
Üzünə çəkməyə bir sözü yoxdu.

Sözün çəkisi yox haqq nəzərində,
Şeirlə Tanrının yeri qoşadır!
Barsız şairləri söyüd ağacı,
Bulaq şairləri ümman yaşadır.

Mən şeir yazıram, and olsun sözə!
Sözə mərhəmətdə üzdən keçmərəm.
Qələmin belindən gələn balamdı,
Canımdan keçərəm, sözdən keçmərəm!

Mən şeir yazıram, and olsun sözə!
Sözümün gözüylə görəcəyim var!
Hələ bu dünyaya nə demişəm ki,
Hələ göy üzünə deyəcəyim var!

İyul 2013.

GÖYÇƏ ÇİÇƏYİ

Buxaq qönçələrdə ləçəkləşmişən,
Bulaq əmə-əmə qəşəngləşmişən,
Sevib-sevilənin baxışlarına
Boylana-boylana çiçəkləşmişən –
Gözəllər tələndə mələk çiçəyim,
A Göyçə çiçəyim, göyçək çiçəyim.

Rahiyən sevgidi dağlar mehinə,
Arılar səs verər çəmən zehinə.
Günəş elçisinə sevilmək üçün
Mirvari düzərsən sübhün şəhinə –
Durna qaqqılıtlı, lələk çiçəyim,
A Göyçə çiçəyim, göyçək çiçəyim.

Elə bil durnalar tellənib burda,
Çöllərin taleyi güllənib burda.
Tanrı bu yerlərə nurunu yayıb,
Vallah, tavuz quşu dənənib burda! –
Hər arzu, hər ümid, dilək çiçəyim,
A Göyçə çiçəyim, göyçək çiçəyim.

Qonaq, gözlərinə taxma eynəyi,
Qovla ağrıları, unut göynəyi.
Aşiq Qurbaninin «Göyçə dastanı»,
Aşiq Ələsgərin sarı köynəyi, –
Babam Ağ Aşiq tək kövrək çiçəyim,
A Göyçə çiçəyim, göyçək çiçəyim.

Biz nəyi sayırdıq, fələk nə saydı?!
Qürbətənin sevinci ölümə taydı.
Ətrin oyadaydı çəməndə məni,
Şəhinə batdığım günlər olaydı. –
Ümid Allahadır, dözək, çiçəyim,
A Göyçə çiçəyim, göyçək çiçəyim.

Bir yaz buluduyam, dolub, ağlaram,
Yurd-yuva Məcnunu olub, ağlaram.
Ömrümün ağırlı günləri qalıb,
Solğun vaxtlarımdı, solub ağlaram!
Qan yeyir içimdə ürək, çiçəyim!
A Göyçə çiçəyim, göyçək çiçəyim.

8.VII.2013.

15 FEVRAL

Ayselimin ad gününə

Bilirəm, gəlmisən son getməyintək,
Vaxta boylanırsan hey ürkək-ürkək.
Mələk qanadında yol tapıb sənə,
Uçan qanadlarda lələk gəlmisən.
Ərzi gözyaşınla nəmlədən Allah,
Aldığı canımı qaytarıb sənə?!

Hardan gəldiyini göndərən bilir,
Vallah, dodağımdan hənirin gəlir.
Nəfəsin güzgüdə göstərir səni,
Ananın saçıyla dərdləşən bala!
Dərdli günlərimə tapşırıb məni,
Qalmazsan, dünyası birləşən bala!

Yeni kitabımı silməkdən ötrü,
Ağlayan masamda dəsmal göründün.
Balanın üzündən öpməkdən ötrü,
Gözünün yaşında damlaya döndün!

Bir əsr yaşandı ötən hər anın,
Evimi aparın selimi gördün!
Südüni dadmayan bircə balanın
Telini darayıb, saçını hördün.

Bu fələk məni də gözümdən qırıb,
Dilimdən çıxanı dilində saxla:
Balanın saçından bir tel ayırıb,
Apar, ağarmamış telində saxla!

Yaman tələsirəm, yaza az qalıb,
Sözüm dildən düşüb, sınımış saz qalıb.
Hər iki dünyada həşəmdi gülün,
Arzunu Kür yuyub, aparıb Araz.
Dağlarda bitərdi süsən-sünbülün,
Solanı solubdu, qalanı qalmaz.

Ömür çəmənimdə yazıq bitənim,
Fərəhə gecikib, qəmi ötənim.
Bir adam görmədim sən olduğuntək,
Qəhər yağışında boğulduğuntək.
Mən gələne kimi qoru dərdimi,
Mən burda dərdini qoruduğuntək!

15.II.2011.

MƏN DƏ BU DÜNYADA ÖMÜR YAŞADIM

Musa Yaquba

Bir sonsuz zəmiyəm dəni döyülmüş,
Daha biçilməyim, sovrulmağım yox.
Ünvansız bir dağam, beli bükülmüş,
Bir də havalanıb, bac almağım yox.

Zaman dərələrdən axıb gəlmişəm,
Ölümün dadına baxıb gəlmişəm.

Lilparlı bulağam, xəzan qonaqlı,
Günəş pıçılıtlı, ulduz çıraqlı.
Kuzəli günlərim axıb da getdi,
Hardan iz almışdı, gör harda bitdi.

Çökdü ədalətə dırmanan yolum,
Zalim barmağıyla axdıqca qanım.
Zülmün qandalında birləşdi qolum!

Nə yazıq, qandaldan qaça bilmədim,
Ümid qapısını açə bilmədim.

II

Göməşdim həyatın nəf tərəfində,
Günnənə bilmədim kef tərəfində.
Könül binə qurdu dərədə, dağda,
Heyf, bulaq əmən o dodaqlara.
Ayrılıq tez gəldi, ölüm gecikdi,
Heyf, buz olmadım şux yaylaqlara.
Babamın səsinə alaçıq quran
Heyf obalara, ovalıqlara.

Hanı bal dünyanın bal kişiləri?!
Hardandı vicdanı kefinə çəkən,
Arvad kişiləri, yal kişiləri?!

III

Gölməçə saxlamır bulaq suyunu...
Bu çovğun dağların ölüm səsidə.

Bitdi gözlərimin «naz-naz» oyunu,
Ürəyim ömrümün qış kəlməsidə.

Görən hardan keçir söz karvanlarım?
Ömrümün güdazı-pəhləvanlarım.
Hansı çeşmələrdə damladı, görən,
Hansı toxumdadı, şumdadı, görən?
Çoxdandı fikrimin üstündən keçir
Qələmin belindən gələn söz balam.
Susqunam hissimin ögeyliyəndə.

Vallah, dünya itib haqqın gözündən,
Adamı ayırıb, atıb özündən!
Nimdaş yatağımla sağollaşmışam,
Təzə balışa da deyəcəyim var.
Heç nəyi yarımçıq saxlamamışam,
Yalnız söz yaşadan öləcəyim var.

Bir də ötənlərə kəmənd atmıram,
Fikir payızında yaz oyatmıram.

Arzu tamaşadı ümid tüşmə, tüşmə,
Burulğan kəlmələr oyadar məni.
Qartalmış ağırlar, durub qəsdimə,
Tütün qoxusuyla uyudar məni!

Olub-olmuşlarla təklənmişəmsə,
Bir fəsil üstündə köklənmişəmsə,
Bu günün əlindən nə dərman içim?!
Yollar xəyanətkar, yolçu amansız,
Bilmirəm, heç kimin üzündən keçim!

Hanı kişiliyin cinah topları?!
Bayraq ucaldacaq arvad gopları?!

Fərəhin qarası, dərdin ağıyam,
Nöqtədən incikdi həyat vergülüm.
Qərib obaların yurd çırağıyam,
Hələ başdaşımı axtarır ölüm!

Yarıb gecələrin ulduz qatını,
Haqqa nəql edirəm insanatını!

Hanı kainatın Allah tərəfi?
Böhtan xanasının günah tərəfi?

VI

Dilimin altında sıxılır sözüm,
Hələ üreyimin can davası var. –
Hələ bu dünyanı göstərir gözüm.

Daha yarpaqlardan asılıb istək,
Qarışqa yuvası qaldırır məni.
Payızın qovduğu erkək artək
Gülün oxşarları çaşdırır məni.
Sanki meşəlikdi bu ev, bu həyət,
Həyatın kompası azdırır məni.

«Hanı cəmiyyətin cəm tərəfləri,
Yaşayış tapmağa cəm tərəfləri?»
İyul 2013.

XƏBƏR VERİN DURNALARA

Eyvay, heyranlığım çökür,
Can yuvamı sökən-sökür,
Payız fəslim yarpaq tökür, -
Xəbər verin durnalara.

Bu nə çiskin, nə buluddu?
Axşam-sabahım umuddu.
Sözünmü qarğıışı tutdu?! –
Xəbər verin durnalara.

İşığımnan işıq gəlmir,
Könlümə yaraşlıq gəlmir,
Saz köklənib, aşıq gəlmir, -
Xəbər verin durnalara.

Açılmazdı ata qalam,
Anammı var dərdin alam,

Yerimə gül əkib balam! –
Xəbər verin durnalara.

Göyçənin yolları qardı,
Görükən dərdi dağlardı!
Nənə çeşmələr ağıldı, -
Xəbər verin durnalara.

Mən öləndə keçin başa,
Son sözü mü yazın daşa.
Bəlkə göylər qaqqıldaşa!
Xəbər verin durnalara.

İyul 2013.

DEMƏSİNLƏR ÖLƏSİDİ

Kişiliyi arvad çıxan,
Demə, kişi beləsidi.
Gözəl sözdü «öldü» sözü,
Bir söz də var: «öləsidi»!

Diridi, ölmür günahlar,
Haqqa varaqdı sabahlar.
Ölümün saf, təmizi var,
Pisi zülm şələsidi.

Kim həyatda ömür seçir?!
Gedən göz yaşından içir.
Bu dünya dörd yoldan keçir -
Üçü haqqın tələsidi!

İyul 2013.

KİMDİ

Dünya, sənin nə vecinə, -
Kefi-nəfə qatan kimdi?!
Səfalətdən yorğan açıb,
Daşın üstə yatan kimdi?!

Söz göməşib yazarında,
İnsaf yeyir azarın da.
Can noxtalı bazarında
Alan kimdi, satan kimdi?!

Nə vecinə, kim bitirib,
Kim qazanıb, kim itirib.
Daşına vətən gətirib,
Öz qanında batan kimdi?!

Həyat bir qaynar ocaqdı,
Bizə qalan künc-bucaqdı.
Deyirlər: Allah oyaqdı!
Bəs, yerində yatan kimdi?!

İyul 2013.

ƏSİL TABLO GÖY ÜZÜDÜ

Günəşin yumulan yeri,
Ötən günün son sözüdür.
Gözlə baxma gecələrə,
Tanrının qara gözüdür!

Dağ-dərəni bilmə asan,
Ötən anı qərinə san.
Gündüzlərdən pərdə asan
Əsil tablo göy üzüdür!

Gülləri olsa da həşəm,
Pozulmazdı bu möhtəşəm.
Bu yer, bu göy – mən demişəm,
Vallah, Allahın özüdü!

İyul 2013.

APARIR

İçimdə ağlayan bulud,
Dayan, məni sel aparır.
Saçlarıma qonan dərdi,
Fikir çəkir, yel aparır!

Təpər yensə, sınar polad,
Qanad taxmaz mayasız ad.
Fərsiz çıxsa nankor övlad,
Günahı süd, bel aparır!

Ömrə qatma hər nəfəsi,
Göydən enir can qəfəsi.
Yaramazı arvad səsi,
Elsevəni el aparır!

İyul 2013.

* * *

Çoxdan mənimlədir ömür-gün yeyən,
Kimin əlindədir baxtım? Bilmirəm.
Özüm olmadığım yerdə doğulub,
Ünvansız illərdə axdım? Bilmirəm.

Cığır tanımadım yol itirəndə,
Hələ də karvanım gecədən keçir.
Bir onu bildim ki, bu qoca gərdis,
Ovcuna doldurub ömrümü içir.

Bəlkə də dünyanın işıqforunda,
Mənim gözlədiyim işıq sönübdü?!
Sanki kəşf olunmaz planetdəyəm.
İşıq ümidimə kölgə düşübdü!

İyun 2013.

ÖLÜM ÖMÜR VƏRDİŞİDİR

Satmaq arvad xəyanəti,
«Satılmaq» kişi işidir.
Nə dərdə cum, nə qəm daşı,
Ölüm ömür vərdişidir!

Günlər açar bəstə-bəstə,
Gah zilində, gah ahəstə.
Namərdin qolları üstə,
Ölmək, özü mərd işidir.

Təzə deyil qanda batmaq,
Üzdən vurub, sözdən atmaq.
Çörəyinə ürək qatmaq
Aləmdə comərd işidir.

Düz olanı bağrına bas,
Yerə, göyə bir qulaq as.
Mərd düşməni, udarsa yas,
Ağlamaq namərd işidir.

Məcnun, fikir şirəni çək,
Söz arıdır, şeir pətək.
Hər sualda bir nida tək,
Oxunmaq həmdərd işidir.

İyun 2013.

ÖLƏNƏ KİMİ

Dedilər göylərlə əlləşir halın,
Boğazda çəçiyir qaymağın, balın.
Kabinet susqundu, dolaşib zalın,
Yüz dəfə boylandıq bilənə kimi.

Qarınlar xəyalda, dartılmır ətək,
Sərilib can üstə hər arzu, istək.
Cənazən çırpınır təzə buzov tək,
Gözümüz saralar gələnə kimi!

Beyin başdan gedib, gətirmir huşu,
Molla avazına deyərsən «duş»u.
Bəndə qarğışının Allah vurmuşu,
Sən bizi öldürdün ölənə kimi!

İyun 2013.

QALIB

Şeytan papişında barmaq izin var,
Yolda-yolağada kələyin qalib.
Yamanlıq ələmək köhnə peşəndi,
Xəlbirdən aşağı ələyin qalib.

Yaşı geri çəkir aşıb-daşmağın,
Pərdəni götürüb, həddi aşmağın,
Uşaq marağında uşaqlaşmağın,
Böyük yaddaşında bələyin qalib!

Ruhuna dar gəlir vicdan köynəyin,
Yox könül çırpıntın, ömür göynəyin,
Goruna qoyulsun qara eynəyin,
Dubay bazarında mələyin qalib!

Züü tutur kefinə cibindən keçən,
Oddur, fırtınadır içindən keçən,
Arvaddan ayrılıb, gəlindən keçən,
Övladda döyünməz ürəyin qalıb.

Nifrət sinirdikcə «çor» gillətmisən,
Xeyirdə yallanıb, şərdə bitmisən,
İtib-tükənmisən, batıb-getmisən,
Ölüm aparası de nəyin qalıb?!

İyun 2013.

MATƏM MARŞI

Sallaqqarın kişilərin
yaltaqlıq mücəssəməsi,
əyilən başların,
çökmüş baxışların
qalxan səsi!
İt ulartısının
insan ruhunda yaratdığı
hüzn təzahürüdür
matəm marşı!
Drijor çubuğunu
yellədə-yellədə
nə isə
demək istəyir
ölümə qarşı!

İyun 2013.

SƏNİ

«Yanıq Kərəmi»ni sındırma belə,
Ruhundan döndərib oyunlar səni.
Elə oynadarkı bu oyun quran,
Davardan ayırmaz qoyunlar səni!

Korşaltmır şimşəyi korğun çaxması,
Məğrura saraydı yoxsul daxması,
Yavan çörəyində «şükür» yaxması,
Gerçəyə dəyişməz yalanlar səni.

Əcəl küləyitək zamannan əsmə,
Ümiddən ayrılıb, taledən küsmə,
Arvad xislətiylə çörəyi kəsmə,
Kişi göz yaşıyla yusunlar səni!

Bizə hər nə gəlir oyunnan gəlir,
Səsimiz keçidən, qoyunnan gəlir.
Zatın, uşaqlığın boyunnan gəlir,
Gör nə günə qoyub klanlar səni!

Məcnun Göyçəli də əzabdan qalıb,
Ömür-gün bir yana, dərdi qocalıb.
Bu boyda milləti oyuna salıb,
Oyunla plana salanlar səni!

İyun 2013.

QOCALDIM

İlk görüşdən saçlarıma toxundu,
Gözdən gəldi qaranlığım, qocaldım!
Qoşun qalxıb, döyüşlərim başladı,
Təslim oldu cavanlığım, qocaldım!

Kölgə vurur kamanımnan süzən ox,
Yollar yaxın, səfər uzun, gedən çox!
Qapı döyür «biri vardı, biri yox»!
Qəm-qüssədir yavanlığım, qocaldım.

Çələng hörün Ayselimin telinnən,
Bəm köklənir fəğanımın zilinnən.
Gələn-gedər, ev-eşiyin dilinnən
Zəhlə tökür hər qılığım, qocaldım!

Uzaqlarım yaxınıma daş atır,
Ötən günlər hərdən üzə yaş atır.
Nə çirkin var, nə gözəllər qaş atır,
Cana keçib «şoranlığım», qocaldım!

Nə həvəsə, nə istəyə var gəlir,
Yağış kəsib, yaz yerinə qar gəlir.
Qoca dünya mən qocaya dar gəlir,
Gözdən düşüb heyranlığım, qocaldım!

İnnən belə «Göyçə gülü» istərəm,
Yurd torpağı, ocaq külü istərəm,
Göyçək eldən «Göyçə gölü» istərəm,
Kəsilmədi qurbanlığım, qocaldım!

Həsrət qonub gözlərimin yaşına,
Qəm sökülmür, niskil sına, daşına.
Bir dönəydin, dolanaydım başına,
Ayaqyalın çobanlığım, qocaldım!

Məcnun, çalış söz pərini göz tuta,
Kəlmələrin ciğir tuta, iz tuta.
Cavanlığım qocalığa üz tuta,
Geri dönə bir anlığım, qocaldım!

İyun 2013.

SƏNSİZ

Aysel balama

Açıla bilmirəm köhnə dərd kimi,
Yollar hənirimi bağlayıb sənsiz.
Suyamı çəkilib gecə həsrətim?
Görən, kim halıma ağlayıb sənsiz?!

Ölüm bəxşeyişin, əcəl sovqatın,
Gecə puçur açan sabahdan gəldi.
Əlimdən gəlsə də çox şey həyatda,
Səni itirməyim Allahdan gəldi!

Quşlar qanadını sorğuma sərrib,
Üstümə yeriyr hər qaya hər daş.
Torpaq süpürərdim kirpiklərimlə,
Ölüm süpürgəsi olmaydı kaş!

İyun 2013.

KİMƏ NƏ VAR, KİM QALA, KİM KEÇİNƏ

Polkovnik Nizami Məmmədov üçün

Bir vaxt bu dünyanın
öz yolu vardı,
çörək yolu vardı,
duz yolu vardı.
İnsan can verərdi
haqqın yolunda,
çünki Yaradanın
düz yolu vardı!
Ocaq qaynatmazdı
haram tikəni,
odun-ocağın da
köz yolu vardı.
Qulaq eşidərdi
ağız deyəni,
ədalət körpülü
söz yolu vardı.
Ülfət bağlamışdı
dəryalar, çaylar...
bu yerin, bu göyün
göz yolu vardı.
Saflıq qaynayırdı

damarda, qanda,
abır-həyanın da
üz yolu vardı...
İndi şeytan
Həccə çəkib özünü,
nəfs tutub
insanlığın gözünü,
Yumurtadan
yun qırxaqlar çoxalıb,
az çalışsan çox qazanıb
çox alıb.
Şər xeyirdən
daldalamır üzünü,
haqsız qalxıb,
qırır haqqın gözünü.
Yetən satır,
Allah bilir nə satır,
Fil yerinə qiymət alır
boz qatır.
Millət sınıb,
xalq qırılır içindən,
«düz» seçilir
əyri yolu seçəndən.
Vətən satan,
torpaq satan
çoxdu-çox,
bu millətin
bəlasından yoxdu-yox.
Allah bilir,
kimlər, nələr bizdədir.
Şərəfli yox,
şərəfsizlər bizdədir.
Hamı çəkib
kimliyini içinə,
kimə nə var,
kim qala, kim keçinə!

İyun 2013.

TƏLƏSİRƏM YAZA SARI

Həyat köklənmiş könüldü;
Gözəllikdən dan söküldü.
Yazqabağı uçan güldü
Kəpənəyin qanadları, -
Tələsirəm yaza sarı.

«Qarçiçəyi» qarda gözəl,
Belə gözəl harda gözəl?!
Sonalar çaylarda gözəl,
Lilpar əmir bulaqları, -
Tələsirəm yaza sarı.

Arzu-dilək puçur-puçur.
Həvəs coşub, istək uçur.
Kəhər çaylar hoya çapır,
Meh tərpedir yaylaqları, -
Tələsirəm yaza sarı.

Çatın, tonqalları çatın,
Bayramları ömrə qatın.
Xoş günlərə papaq atın,
Noğullayın uşaqları, -
Tələsirəm yaza sarı.

Fələk dərdimdən ox atıb,
Mən yatmamış baxdım yatıb.
Göyçəmin ahında batıb
Xudafərin harayları! -
Tələsirəm yaza sarı.

O oymaq bizim oymaqdı,
Havası baldı, qaymaqdı.
Qış qaldıran ağ bayraqdı,
Zirvələrin ağca qarı, -
Tələsirəm yaza sarı.

Gözlərimdən qürbət baxdı,
Sinəm boyu leysan axdı.
Yetim qalib xeyli vaxtdı
Qaranquşun yuvaları! -
Tələsirəm yaza sarı.

Çay içindən yeyər buzu,
Əriyər çöllərin duzu.
İçimdə mələyən quzu,
Anasını tapa barı, -
Tələsirəm yaza sarı.

Əsrin yalmanına yatam,
Bənd-bərəni sözə qatam.
Bənövşəni dilə tutam,
Bal oyada arıları, -
Tələsirəm yaza sarı.

Qəlbimdə çənlənir muraz,
Sərhədləri poza Araz,
Təbrizdə toxtayıb bir az,
Yad edəydim Şəhriyarı! -
Tələsirəm yaza sarı.

Yurd günəşi ərşə qalxa,
Buludlardan qartal baxa,
Tufan qopa, şimşək çaxa,
Murov qaldıra Qoşqarı, -
Tələsirəm yaza sarı.

Qubadlıda top qurula,
«Tərtər» saflaş, durula.
Gümrü, İrəvan vurula!
Zülmə qatam zulmkarı, -
Tələsirəm yaza sarı.

Möhnətdən silkinə torpaq,
Yana ocaq, yana çıraq,
Qannan qalxa enən bayraq!
Qeyrət uda qəsbkarı! -
Tələsirəm yaza sarı.

Xanın «Şahnaz»ı qayıda,
Bülbülə nazı qayıda,
Allahın yazı qayıda,
Qarabağ kökləyə tarı, -
Tələsirəm yaza sarı.

Dekabr 2012.

* * *

İnsan
ana nəfəsli qaranlıqda
ağ südə ağız açır,
yerini bilmədiyi
dünyaya gələndə.
Xudanın sirrinə
heyrət et ki,
Allahla danışır
öləndə!

İyun 2013.

BUYRUQ QƏLƏMİNƏ, SÖZÜNƏ LƏNƏT

*Şərəfsiz, insani dəyərlərdən uzaq, iç dünyası
tələtömlü, alçaqlığı buynuz sürən yazara*

Dayazda görünüb, dərinde yoxsan,
Xəcalət əl çalır kəlmələrində.
Tənqidçi «top»unun yeri boş qalıb,
Əsgər doğulmayan əsərlərində!

Baxışın düşərgə, duruşun əsir,
Üzündən süzülür vərəmin, tiffin.
Ənamlar içində görünmür nədən?
Vidən mükafatın, insaf təltifin!

Hələ görməmişəm zəhmimi aşan,
Canavar dişində it gəzdirirsən.
Dəri xəstəsidir elə bil sözün,
Dilinin ucunda pit gəzdirirsən?!

Sənə qəddarlığı döş verən anan,
Neçə «xaç» üşüdən qucaqdan keçib.
Girib qoltuğuna «37»-nin,
Hənani millətin qanından seçib!

Atan nəşi boyda rəhmət itirmiş,
Məddah qurbağası, pafos quzğunu!
Neçə Müşfiqlərin yasından çıxıb,
Otuzda qocaltdı Səməd Vurğunu!

Erməni baxışın, gürcü xofun var,
Üzdə üz qoymayan üzünə lənət.
Nəslinlə bəhsim yox, tayfanla işim,
Buyruq qələminə, sözünə lənət.

Yenə fikir dünyam geyinib təlaş,
Şübhə yığın-yığın, dərd qucaq-qucaq.
Nifrət tabutuyla açılan torpaq,
Bir gün alçaqlığa heykəl qoyacaq?!

İyun 2013.

YAĞIŞ

Pəncərənin
qəmə açılan tərəfində
dərdimlə üz-gözəm,
ürəyimin odu

gözlərimi sağır!
Deyirəm, bəlkə
balası ölmüşlərin
göz yaşdır yağış!
Gözlər kor qalmasın – deyə
buludlardan yağır!

May 2013.

* * *

Fikrimin şamdanında
Ağlayan şam kimiyəm.
Gündüzüm itgin düşüb,
Qərib axşam kimiyəm.

Qəm rəngliyəm, həyatın
Qarasında, ağında.
Yurd deyib, el gəzirəm
Dünyanın bu çağında!

Ürəyimdə qan qovur
Üç balamın həsrəti.
Qeyrətimlə gözlərəm
Ölümdəki «qeyrəti»!

May 2013.

ATƏŞKƏSLƏ «KEFDƏYİK»

Pis gündə axşamladıq,
Od bişirmir çörəyi.
Allahla yaşatmırıq
Allah verən ürəyi!

Çörəyində canı yox,
Diri qalıb ölənini!
Çiyini qana söykənib
Xalq çiyində gələnini!

Vallah bəndəlik deyil
Əməlimiz, işimiz.
Fırıldaqda kişidir,
Arvadağız kişimiz!

Haqqın tərəzisinə
Şeytan yükü çəkən var!
Bir iynənin sapına
Yurdu-yurda tikən var!

Rüşvət buludlarında
Şimşək tək çaxırıq.
Tanka, topa, tufəngə
Cehiz kimi baxırıq!

Vətən gəzir erməni
Qarabağın daşında!
Atəşkəslə «kefdəyik»
Torpağın gözyaşında!

Qanadı çoxdan sınıb
Səfalətin, zillətin.
Arvadlıq kursu keçib
Kişiliyi millətin!!!

May 2013.

ÖLÜM YARATMAĞIM GƏLİR

Köksü yanmış bir laləyəm,
Çölü qanatmağım gəlir!
Öz əlimlə öz səbrimə
Vallah, daş atmağım gəlir!

Hey əridim sına-sına,
Vaxtın dövrən bəlasına.

Bir əcəlin havasına
Baş qoyub yatmağım gəlir!

Məni bir qəflət çağırdı,
Söz buludum od yağırdı.
Bilmirəm nəyim ağırdı?!
Özümdə batmağım gəlir!

Qəm əkmışəm dərmək üçün,
Yaz mehinə sərmək üçün,
Ayselimi görmək üçün
Ərzi oyatmağım gəlir!

Çox baxmışam göydən-göyə,
Dolum gəlir döyə-döyə.
Torpağa söz olum – deyə
Ölüm yaratmağım gəlir!

2013.

DÜNYA GÖZÜMDƏ SÖNÜB

Dünya gözümdə sönüb,
Ögey bir ana kimi.
Ömrümü toxuyuram,
Fikirdən xana kimi.

Göylər Günəş, Ay asıb,
Perikmiş can tüstümə!
Dərələr məzarımdı,
Dağ yeriyr üstümə.

Ürəyimin səsini
Addımlarım gizlədi.
Böhtan burdu çölümü,
Şər içimi izlədi.

Ümidimə tor atır
Üç ayaqlı qocalıq!
Ucalığa qonarmış
Demə qeyrət, ucalıq.

Mən qürbətə vətənin
Qoxusunu gətirdim.
Yaşamağın, ölməyin
Qorxusunu gətirdim!

Koroğlu Çənlibeldə,
Həmzə yatıb örüşdə.
Ruhumu axtarıram
Bu qaydasız döyüşdə!

May 2013.

APARIR

Şeytana daş atana bax,
Torpağa haram aparır!
Allah Qarabağa enib,
Kilsəyə Aram aparır!

Sinəmizi aç-aça,
«Dost» tapmışıq, dili haça.
«Tatrebi» dırmanır xaça,
Sərvəti «Xram» aparır!

Cıdarladıq sağa-solu,
Həmzə qalır, köçüb Bolu!
Özgüləri hünər yolu,
Bizləri də ram aparır!

Cilovsuzdu böhtan atı,
Bizdən keçir haqqın çatı!
Harınların qazamatı
Hər günə bir xam aparır!

Məcnun, bu yol uzaqdı çox.
Gül çəkdirir yanağa tox.
Müftəxorda tərəzi yox,
Binəva qram aparır!

2013.

* * *

Fikirsən, dünya, fikirsən,
Fikirsən yol adamına!
Milyonları qırıb-çatdın,
Demədin qal, adamına!

Gündə bir xanan sökülür,
Hökmünə canlar bükülür,
Dəymişlərin tez tökülür,
Möhtacsan kal adamına!

Sirr ocağın çatma-çatma,
Necə deyim yasa batma.
Bazarında ləl oynatma,
Ləyaqət al adamına!

Yerin-göyün paxır-paxır,
Şimşəyində sonluq çaxır.
Yaradanın hara baxır?! –
Bir nəzər sal adamına!

Hər böhtanda min ah batıb,
Ölməyinmi vaxtı çatıb?!
Köpəklərin bağda yatıb,
Hürümür yal adamına!

May 2013.

QURBAN BAYRAMI

Gün bu gün qan üstə təhvil olacaq,
Torpaq sinirəcək axan qanları!
Azan sədasında açılan bıçaq
Qırğına çağırar müsəlmanları!

Baxışlar açılıb, dodaqlar gülər,
Təbəssüm qarışar ölüm səsinə!
Uşaqlar fərəhi səyirib gələr
Baş kəsən atanın xal müjdəsinə!

Sürülər gövşəyir ömür suçunu,
Yıxıb, can almağa iştah tələsir.
«Özəl» gədaların «qada» qoçunu
Dubaydan qayıdan «məhəbbət» kəsir!

Fələk şər evində min xəta saxlar,
Ölçü-ülgüsü var ötən anın da.
Günah yatağından qalxan adamlar
Səadət axtarır heyvan qanında!

Hökmü nişansızdı Allah yazanın,
Qarışqa belində o fərman verir.
Kəbə örtüyünə günah yazanın
Kələyi altında qoyun can verir.

Nəfsin tərəzisi daşını atdı,
Yağlandı qabarı açılan əlin.
O gün yeddi evdə «savab» qaynatdı,
Səkkiz ər dəyişən dəyişməz gəlin!

Şərəf güzgüsünə indi baxan var?
Göylərdən xəbərsiz yellər əsərmiş.
Xalqın küreyində taxta çıxanlar,
Zülmün bıçağıyla qurban kəsərmiş!

Dönüb, baxanmı var öz keçmişinə?
Min baxış dolanır hər çıxan cana.
Üç erkək göndərdi balta dişinə,
Bətnində övladı doğradan ana!

Halalda kin olmaz, haramda qüssə,
Hər haram tikəsi min qapı bağlar.
Kişi qurbanını kişilik kəssə,
Nə davar inciyər, nə qazan «ağlar»!

Bir sızı qəlbimi fikrimlə gəzdi;
Görən, nə düşünür bu el, bu oba?
Vallah, İsmayılı qurban deməzdi,
Bu günü görsəydi İbrahim baba!
2013.

BAKI TIXACLARI

Elə bil bu şəhərin
fil xortumu var,
təzə, pulgir körpülərdən asılıb yollar.
Yuxusuz, höcət leytenant təki
işıqfor gözlərini qırpır.
Əsəb köynəyi nəmli sürücülər
şeytanın atasına od vurub,
dilindən qopanı sükana çırpır!
Günboyu küçələrdə maşınların əyləci
infarkt resepti yazır.
Yetən – gerçəkdən ölür,
coşan – yalandan qızır.
Hamının başına təpir cin atı,
tüpürçəklə açılır nifrətin yeddi qatı.
Sıqnal-sıqnal dalınca,
burda yol verənmi var?
Hamı məhkumdu sanki,

haqqını görənmi var?!
Həyatın maşın-maşın
iflic olduğu şəhər,
yaşıl işıqlardan
qaçır hər səhər.
Ünvanlı, ünvansız söyüşlərdən
çılpaqlıq yağır.
Əqrəbləri sınımış yollarda
işə gecikən, dərsə yubanan
saata baxır, nəfəs dərib,
ağır-ağır.
Burda öndə dayanan da geridi,
arxada dayanan da.
Yolların şahmat xanasında
ağılsız da matdı ağıllı da.
Bu şəhərdə,
maşınları böv balasitək
kürəyinə döşəyən yollarda
göz yolundan savayı
bütün yollar irəliyə tərəf
bağlıdır.
Bu yollarda arzuya qovuşmaq
hünərdən deyil,
evinin qapısını tabutla
açmayan ağıllıdır!
Bu şəhərdə
əli sükana, dodağı dərmana
söykənən hər kəs,
təcili yardıma möhtac.
Bakı meri inciməsin,
sanki dəlixananın
səyyar görüntüləridir tıxac!

İyun 2013.

MÜHARİBƏ

Bu yaz
fərəh süfrəsinə çırpılmadı
tut ağacının budaqları!
Ümid budaqlarından
səngərlərə çırpıldı
məmləkətin oğulları!
Bu yaz
satıcının dilində dondu
nişan üzüyünün qiyməti,
sındı ev-eşiyin
oğul toyunda süzmək
kişilik əzəməti.
Bu yaz
vətənin belinə dolandı səngər!
(Patrona bənzəyir sinəsi
ölümə sipər əsgər!)
Bayraqdan torpağın qanı damır!
Anaların fəryadına hazır
«Şəhidlər xiyabanı»,
qanında əzəmət cücərən
ilk şəhid əsgərin
rəşadətinə ünvan yazır!
Zaman müdhiş qanadlarını
səbrimizdə gərib,
ədalət «xaç» qaldıran bayrağın
altında qımıldamır!
Göylərdə qeyb olub,
içinə qayıtmır haqqın səsi!
Halal çörəyimizdən
haramlaşıb-harınlaşan
zalımlığı qana çəkən,
alçaqlığı yalquzağa;
Mənfur daşnak ermənisi,
min illərdi içimizdə
toplar qurub, səngər qazır!

Havamıza, suyumuza,
yerimizə, göyümüzə,
daşımıza, qayamıza,
goru çat-çat babamızın iliyinə
xəyanətin xəncəriylə «vətən» yazır!
Dəhşət budur, bu millətin
bəlasını zaman-zaman
bala kimi əzizlədik!
Bir erməni gözəlinin naz oxuna
içimizdən birər-birər
aqilləri, arifləri, comərdləri təmizlədik.
Məğrurları təmizlədik,
ərənləri təmizlədik.
Bu torpağa dönə-dönə
şərəfsizlik damğasını gətirmişik!
Biz qürbətdə dünya boyda
Azərbaycan itirmişik!
Azərbaycan, Azərbaycan,
doğma elim, əziz məkan!
Bu gün sənın torpağında
Vətənləşir Ermənistan!
Neçə-neçə oğulların
yerə dəymir ayaqları,
səngər-səngər vətən gəzir
didik-didik, çapıq-çapıq barmaqları!
Neçə-neçə partlamamış
mərmi susub anaların
əcəl çaplı ürəyində.
İşıqları gecə sönməz,
gündüz yanar,
şəkilləri yuyub yatan
gəlinlərin diləyində.
Natəvanın ruhundan od alıb
Şuşanın qaş-qabağı,
atəşkəs köynəyi sızır
göynəyən Qarabağı!

SÖZ VERİN MƏNƏ

*İşığında ümidimə şər qarışıb, gecə
düşən yerli telekanal mənsublarına*

Məni dildən vurub, sözdən aldılar,
Bir sönməz ocaqdim, közdən aldılar.
Baxışdan aldılar, gözdən aldılar,
Zirvədən-zirvəyə kəl oynadardım,
Tanrıya yetərdi səsim, sorağım,
Sərraf bazarında ləl oynadardım. –
Heyf o günlərə, heyf, min heyf;
Açılan sabaha döndərin məni,
Yer verin, yol açın, dindirin məni!

Bir karvan itirib baxtımın çölü,
Güllərim həşəmdi, bülbülüm ölü!
Göyçəsiz zarıyır Göyçəmin gölü. –
Qərib şamı tək yandım, tükəndim,
Tüstümə boy verir içimin odu! –
Necoldun yurddaşım, hardasan kəndim?! –
Ruhumu oynadıb işıq selində,
Nolar, öz Kəbəmə göndərin məni,
Yer verin, yol açın, dindirin məni!

Danışım alçaqdan, nadandan deyim,
Satqın loxmasını dadandan deyim.
Bu boyda vətəni udandan deyim! –
Qeyrətə kişnəmir yəhərsiz kəhər,
İndi qayalara bayquş qan tökür.
Rüşvət quyruğunda sürünən hünər
Arvad yaylığına kişilik bükür! –
Qartal qanadından endirin məni,
Yer verin, yol açın, dindirin məni.

Kinində çalxanır yerindən duran,
Mahalda baş kəsib, eldə göz qıran.
Belə qurmamışdı qurğunu quran! –
Şeytandan danışır fələk minbəri,
Allah axtaran yox haqq dərgahında.
Ümiddən asılsa zülmün kəndiri,
Bayraq dalğalanmaz şəhid qanında! –
Bu yerə, bu göyə gətirin məni,
Yol verin, yol açın, dindirin məni!

Elmin «təntənəsi» boğazdan keçir,
Təbabət «ver» deyib, dayazdan keçir,
Daha can dərdimiz Arazdan keçir! –
İnsafa «yox» yazıb əczaxanalar,
Baxışlar yalvarır vicdan satana.
Hər tində, döngədə bir qəlb qıran var, -
Görən, nə düşünür süd verən ana?! –
Söz-söz, kəlmə-kəlmə bitirin məni,
Yer verin, yol açın, dindirin məni!

Halaldan əl çəkib təndirin badı,
Xamanın ləzzəti, balın bal dadı.
Boğazdan keçənlər cana qalmadı,
Vallah, ürək yeyir damarda qan da. –
Azar döyən qapı doğmadan da çox,
Pul bülövä çəkir qılıncı qında! –
Ömrün fəryadını duyan varmı? – Yox!
Manqurta, məddaha göstərin məni,
Yer verin, yol açın, dindirin məni!

Bu vəhşət, bu sitəm deyın birdimi?»
Kreslo qurşunu vurdu mərdimi!
Şuşa küle qatıb Göyçə dərdimi! –
Gerçəyi yamanmış yalan nəfəsin,
Səfalet barmağı çənədə gəzir.

Süquta ağ bayraq qaldıran kəsin,
«Kontrakt» imzası sinədə gəzir! –
Yapa-yalqızlara bildirin məni,
Yer verin, yol açın, dindirin məni!
2012.

SƏN DƏ O DAĞLARDAN ÖMÜR DƏRMİSƏN

*Şeirlərimin mahir bilicisi və qiraətçisi,
parlaq ziyalı, peşəkar polis işçisi, dost
adını uca tutan, sadələvhlüyü ilə ürək-
lərdə yeri olan polis polkovniki, əzizim
Nizami Məmmədova ithaf edirəm.*

Sən də o dağlardan ömür dərmisən,
Yuvalı çöllərə ümid sərmisən.
Şair təbiəti oxumaq üçün
Əmdiyin bulaqlar göz verib sənə.
Zirvə babaların ruhundan uca
Qartallı qayalar söz verib sənə.

Bəstəçi dağ çayı yolunu açıb,
Şahin qanadları qolunu açıb.
Kişilər içində kişiləşmişən,
Genindən danışib damarında qan.
Hər gün Yaradana yaxınlaşmışın,
Tanrının nurundan süzüldükcə dan.

Quran ayəsidir vətən torpağı!
Daddı halallığa balı, qaymağı.
Dəymiş nənələrin dəymiş motalı
Təndir lavaşına qiymət qoyardı.
Burda dəyişməzdi kişilik yolu,
Kişilər kişiyyə hörmət qoyardı.

Sübhə açıldıqca ismət qapısı
Xoş gün toxuyardı ömür xanası.
Halal süd əmənlər baxışlanardı,
Evlər qol açanda eldən gələnə.
Ocaq daşları da qazan asardı
Əldən gələnə yox, bəldən gələnə!

Ömür kitabıydı yaz axşamları,
Diləkdə yanardı bayram şamları.
Yer-göy açıldıqca o əziz günə.
Səməni fərəhə fındıq atardı.
«Lopa»lar Ağrıya salam göndərib,
Şəruru göylərdə atıb-tutardı!

Necoldu qoğallı, noğullu günlər?!
Gözəllər oynadan oğullu günlər!
Hanı Aşıq Cəlil? «Cəlili» çalmır!
Batıb Dərələyəz Göyçə yasında!
Bir şeir istərəm Vahid Əzizdən,
Tələtüm oynatsın qəm dəryasında!

Eh, əziz qardaşım, keçdi o günlər,
Taleyim diz çöküb, ümidim inlər!
Mən səndə tapmışam o göyçək eli,
O dağın, dərənin qoxusu səndə.
Qərib durnaları axtarır gözüm!
Sən mənim şeirimlə məndən deyəndə.

Ucasan, məğrursan əzəmətinlə,
Saflaşmaq gerekdi saf niyyətinlə.
İzzəti-şərəfə körpüdür yolun;
Yeni qanad verdin peşənlə mənə.
Polkovnik paqonun ver, mənim olsun,
General paqonu yaraşır sənə!

İyul 2013.

BU SƏS

Hərdən mənə belə gəlir ki, Alim Qasimov əllərini göylərə qaldırıb, uca Tanrı dərgahında heykəlini ucaltdığı mübarək səsinə yalvarır! Onun zəngülələri sanki dünyanı sahmana salmaq üçün bütün anaları beşik başına səsləyir. Allahım, bu müqəddəs səsə görə, bəşər övladı hüzurunda baş əyib, şükranlıq edir. Tanrım, səşində yaratdığın bu əvəzsiz bəndəni cismində yaşat, vücudunda qoru, sənətində pərvazlandır! Amin!

Fikir qanadını göylərdə gərmiş,
Möhnəti vüsala yetirən bu səs.
Kəbəyə yol çəkib Allah eşqinə,
Cabbarı cənnətə ötürən bu səs!

Qüdrəti köklənib ulu xilqətə,
Bir dildə dərs verir bəşəriyyətə.
Əfsundu, sehrdi əbədiyyətə,
Dünyanı dərdində götürən bu səs!

Yorğun karvanlara tuş olub gedir,
Ağlayan gözlərdə yaş olub gedir,
Qərib durnalara qoşulub gedir,
«Şur»u Kərbəlada bitirən bu səs!

Ana yurd-yuvalar yuvasız qalıb,
Göllərə qəm düşüb, sonasız qalıb.
Maral Qarabağda Şuşasız qalıb,
Göyçəni qürbətdə itirən bu səs!

...Nizami, Füzuli, Natəvan ana,
Hikmət güllərini dərmış cahana.
Qızıl beytlərdən süzülür qana
Haqqa məşəqqəti çökdürən bu səs!

Nələr çəkdiyini fəğan, ah bilir,
Nə hökmə əyilir, nə günah bilir.
Hardan havalanır? Bir Allah bilir –
«Quran»ı qurğuya endirən bu səs!

Göylər kəhkəşanda törənlər qura,
Deryalar kiryə, ümmanlar dura.
Bir də ərzi çəkə «Orta Mahur»a,
Aləmi cövlana gətirən bu səs!
2012.

KÖNLÜNDƏ KÖKLƏNDİ QURBANIN TARI

*Muğam dünyasının zirvələr korifeyi, şöhrətilə
xalqa və vətənə şərəf çələngi hördürən azman
bəstəkar, nəğməkar şair, əvəzsiz xanəndə Cab-
bar Qaryağdıoğlunun bərbad məzarını qurumuş
otlardan təmizləyən ağbirçək qızını görüb, içim-
dən qırıldım.*

Durnalar ağladır nənə payızı,
Dövrə-məhəccərdə pas atıb sabah.
«Orta mahur»una tel düzən qızı,
Dərdin barmağıyla qəm yolur, Allah!

Sükut – lal daşlara çırpınan inad,
O, kimdir dərdinin başını qatır?!
Dünyanı səsinə qaldıran ustad,
Səsinin altında mükəddər yatır.

Odur sayğı atıb, qayğı itirən,
Sanki yas qurubdu bəmi-zilində.
Beş yüz mahnısını dilə gətirən
Beş kişi izi yox son mənzilində!

Ağ buludlar çəkir əzəmətini;
Çoxu məktəb açdı, məktəb olmadı.
Badədə boğardı mey ləzzətini
Onun haqqdan gələn səsinin dadı!

«Xalq artisti»nə bax! – Xalqı bezdirən,
Nə boğaz xoş gəlir, nə səs şirindi.
Bir vaxt yörəsində qaval gəzdiren
«Fəxri-xiyaban»da anılır indi!

Avazı ruh yolu-qəlbdən-beşiyə,
Səsdən bayraq asdı muğamı sayda.
Fəqət, tunc heykələ layiq kişiye
Başdaşı seçdilər qavalı boyda!

Könlündə kökləndi Qurbanın tarı,
Yer uca tutanı göylər qaldırdı.
Onun «Heyratı»sı, «Şur»u, «Qatar»ı,
Gürcü balasına¹ muğam çaldırdı.

Demə ip axtarır ipə yatanlar,
Haqq açan qapıda şeytanlar durur.
İllərcə haqqını topa tutanlar,
Bu gün «şərəfinə» heykəl yondurur!

BİR QILIĞA MÖHTACAM

Arzu qədər toxam, tox,
Nə qılincam, nə tacam.
Min könül doydurmuşam,
Bir könülə möhtacam!

---

¹ Kamança çalan Saşa Oqanezaşvili nəzərdə tutulur.

Ömrümün bulağından
Həftə içir, ay içir.
Fərəh çölümdə dondu,
Kədər içimdən keçir!

Dərə izim yaxında,
Dağ yolumu çən almış.
Dərya ləngərli həvəs
Yarpaq üstə solarmış.

Körpə nəfəs olmuşam,
Sözüm üzümdən gəlir!
Ağılıma gəlməyənlər
İndi gözümdən gəlir!

Ağım qaramdan qaçaq,
Odum, ocağım soyuq,
Bənövşə bitən canım
Halımnan oyuq, oyuq.

Qələm ucunda donmuş
Bir misrayam, görənlər çox.
İlk qazancım, son payım –
Biri vardı, biri yox!

DÜNYAYA LAYLA ÇALDIM

Dünyaya layla çaldım,
Sinəm qəmçəkər oldu.
Bəlkə çox şirinəm ki,
Dərdim də şəkər oldu!

Gözlərimi açan yaş
Qəlbimlə axdı getdi.

Mən kimə neyləmişdim,
Hər gələn baxdı getdi?!

Nə qəribə zamandı,
Nə acı yellər əsir.
Dünən çörək kəsənim,
Bu gün səsimi kəsir!

Taleyin bölgüsündə
Nə əvvələm, nə axır.
Dilimdən çıxan sözüm
İndi canımdan çıxır!

Həyat ucuzdan-ucuz,
Ölüm olumdan baha.
Dirilərə baxıram,
Ölməyim gəlir daha!

Demirəm ki, dünyanın,
Nazıyla güldür məni;
Allahım, zəlil eylə,
Vətəndə öldür məni!

DÜNYADI

Ömrə ərməğan eylə,
Mülkü, yalan dünyadı!
Yola verib bir zaman,
Yoldan alan dünyadı!

Bir gözü beşikdədir,
Bir əli məzar qazar!
Hər anı sonsuz kitab,
Hər gələn ondan yazar!

Həm mələkdi, həm iblis,
Hər üz üzündən gəlir.
O qədər adam udub,
İnsan gözündən gəlir!

Sirr qapısı möhürlü,
Hakimdi yerdən göyə.
Hamını atdan salar
Atlı görünsün deyə!

Varı qılıncdan iti,
Can evi candan əziz!
Neçə karvanlar gedib,
Nə gələn var, nə bir iz.

Nizamı haqq qurğusu,
Hökmü özündən böyük.
Bir söz eşidənmi var?
Onun sözündən böyük?!

Şəfasında zəhərdir,
Zəhərində şəfqəti!
Qüdrət sahibinindi,
Hikmət dolu qüdrəti!

Əcəl nərdivanından,
Enib, qalan görmədim!
Beş günlük məktəb açıb,
Qiymət alan, görmədim!...

Ömrə ərməğan eylə,
Mülkü, yalan dünyadı!
Yola verib bir zaman,
Yoldan alan dünyadı!

ANASIZAM

Dünya kimi anasızam!
Küləklər laylamı çalır.
Bir vaxt özü qocalanın,
İndi məzarı qocalır!

Yola salıb köçümüzü,
Vətəndə qürbətə qaldı!
Mənsiz darıxmasın deyə
Balamı qoynuna aldı!

Ümidimə nur çiləmir,
Arzusundan doğan səhər!
Ona fəraq evi tikib,
Mənə səbir bölən qəhər!

Ağlatdıqca ömrü, günü,
Qılığına sürünmüşəm!
İstisinə boyun büküb,
Soyuğuna isinmişəm!

Çən qonduqca baxışıma,
Yaş asardı kirpiyindən.
Əlim gəzsə sinəm üstə,
Of qopardı ürəyindən.

Bir gecəmə böldüyü can
Mülkünü, bölə bilmirəm!
Aparıb ölüm ağrımı
Mən onsuz ölə bilmirəm!

Ürəyində ağartmışdı,
Saçlarının qarasını!
Qəlbimizdə yandırardı,
Dünyamızın çırasını!

Çiçəkləmir söz çəmənim,
Bir kəlməlik sözü qədər!...
Belə nabat görməmişdim,
Bu aləmdə özü qədər!

Məktubumla qanad verib,
Uçurmuram yuxusunu.
Süfrəmizdə itirmişəm,
Əllərinin qoxusunu!

...Qaranquş yuvasız qalıb,
Təndir sönüb, ocaq yanmır.
Fələk dərdimi oyadıb,
Anam oyanmır, oyanmır!

Göz yaşımıla biçilirdi,
Qış könlümdə əcəl donu!
Tapşırmazdı məni yada,
Mən kimə tapşırıdım onu?!

Yurd həsrətli quş olmuşam,
Öz yuvama dönəmmirəm!
Beşiyimə dediyini,
Məzarına deyəmmirəm!

ALLAH

Bəndələrin bədheybətdi,
Məhşərin tələsir, Allah!
Sən yağdıran yağmır daha,
Çovğunların əsir, Allah!

Göydən enmir amalı hul,

Qız qarıyır, sınıdır dul,
Sağ əlimlə verdim pul
Sol qolumu kəsir, Allah!

Eybi üstə dönənmi var?
Haqq salamı verənmi var?
Kişi kimi ölənmə var?
Bu nə mənə, nə sirr, Allah?

Şeytanlıq keçir isbata,
Ümid qonmur qana, zata.
Üz tutmuşam insanata,
Qoyunlar mələşir, Allah!

Əl çəkir sinələr barda,
Pul geyinib, namus, ar da.
Oğullar saunalarda,
Qız-gəlinlər əsir, Allah!

Elm evi elmsiz qalır,
Davar, çəpiş diplom alır!
Kasıb başlar zəfər çalır,
Daş-qaşın «dilləşir», Allah!

Pula quldu hökm yazan,
«Ağ» sözünü pozur pozan!
Düz ölçüdə qadır mizan,
Məhəkin külləşir, Allah!

El azdırır yol azanlar,
Xəlvət qaynayır qazanlar!
Vətən udur uduzanlar,
Şər-böhtan əlləşir, Allah!

ƏLVIDA

Can dərdimlə bardaş qurub qocalıq,
Şah taxtımdan enən vaxtım, əlvida!
Yaxınımda uzaqlarım göynəyir,
Vəfan yoxmuş, dönən vaxtım, əlvida!

Ayım, ilim əsa tutub əlimdə,
Söz üşüyür, kəlmə donub dilimdə.
Ayrı düşdü bülbülümdən gülüm də,
Zirvələrdə dinən vaxtım, əlvida!

Bulaq başı, aşiq cavan, söz təzə!
Bir dünyalıq yol qoşardıq hər izə.
Hanı o çağ, o toy-büsat, o məzə?!
Kef üstünə gələn vaxtım, əlvida!

O dağlara baxammıram, dumandı,
Yurd sinəmdə Göyçə dərdim oyandı!
«Çətin dərə», məzarım ol, amandı!
Ürəyimi bölən vaxtım, əlvida!

Məcnun, susma, ruhlar qalxıb ayağa,
Tarix dinmir, zaman yaddı bu çağa!
Qanad sərib balam yatan torpağa,
Qürbət eldə ölən vaxtım, əlvida!

QURBAN OLUM

*İlhamsız dünyasında anlardan,
dəqiqələrdən, hamıdan, hamıdan
qaçıb, möcüzəli ölümü ilə məhəbbə-
tini tanrı dərgahına qaldıran, «Şəhid-
lər Xiyabanı»nda yer üzünə vəfa,
etibar məktəbi sərgiləyən el balamız
Fərizənin əzəmətli ruhu qarşısında
baş əyirəm.*

Ağ duvaqlı qönçə gəlin,
Şölininə qurban olum!
Qeyrətinə ruh verənin,
Kərəminə qurban olum!

Qopdu tufan, döydü dolu,
Qan oynatdı sağ, solu.
İllərinin həsrət yolu,
Bu gününə qurban olum!

Ömrü, günü ləçəkləşən,
Yazı, qışı çiçəkləşən,
Ay məzarı göyçəkləşən,
Ələminə qurban olum!

Bəxti taleyi dindirən,
Göyləri yerə endirən,
Ölümünə ilham verən,
İlhamına qurban olum!

Hər ömrün öz fəslə varmış,
Şah budaqda bar donarmış.
Candan da dərman olarmış,
Məlhəminə qurban olum!

Üsyanım yerlə, göylədi,
Haqq məni haqsız eylədi.
Dərdimin ucu göynədi,
Zülümünə qurban olum!

Xəyaldadır cavan, qoca,
Qəm yeriyir qəm dalınca,
Məhəbbətdən daha uca,
Ölümünə qurban olum!!

ÖLÜMÜN MƏHƏBBƏT, RUHUN SEVGİDİR

Qanında azadlıq, ölümündə məhəbbət, sevgi çitərən, məzarı ağsaçlı anaların qəlbində zirvələşən, sevməyə könlərin məbədgahına çevrilən, ruhlar aləmində hələ də toy-düynünlü günlərini yaşayan istəklimiz İlhamın əziz və unudulmaz xatirəsinə.

Bala istəyimdə toy quran igid,
Nə yaman uzanır bu toyun sənin?!
Fələyin havası könlünə düşüb,
Boyuna biçildi bu «oyun» sənin!

Fərəhli baxışın qəm çəkir nədən?
Heyrət qanad sərrib qeyrətin üstə.
Qürurlu duruşun, məğrur görkəmin,
Dünyanı mat qoyub qüdrətin üstə!

Bir vüsal donu var kövrəkliyində,
Ölümün məhəbbət, ruhun sevgidir.
Gedərgi karvana, itimli yola,
Fərizə can qoyub səni ləngidir!!

Vətən bayrağının bayraqdarısan,
Azadlıq eşqinə göz dikənlərin.
Sevən könüllərdə sevgi nəğməsi,
Həyat məktəbində başdadır yerin!

Bir ana laylası boy vermiş sənə,
Gör neçə anaya oğulsan bu gün.
Əsgər vüqarının zəfər qılıncı,
Körpələr dilində nağılsan bu gün!

Qurşunla hökmünü yazdıran yağı,
Nə arzuya yetdi, nə kama çatdı.
Vətən torpağında cücərən qanın,
Mədinə yaratdı, Məkkə yaratdı!!

Bala istəyimdə toy quran igid,
Nə yaman uzanır bu toyun sənini?!
Fələyin havası könlünə düşüb,
Boyuna biçildi bu «oyun» sənini!!

Bakı, 24 aprel 2004

ARASINDA

Əzəldən özünə yaranan dünya,
Ayaq gəzdirirsən baş arasında.
Ömür-gün torpaqdı məzar öyündə,
Daş-qaşın əl gəzir daş arasında.

Sirrin sirdaşındı, bağlıdı pərdən,
Kimi kefdən doyur, kimi qəhərdən,
Xəyanət çaparın enməz yəhərdən,
Zəhərin yağ çəkir aş arasında!

Üzü ağ yaranıb bu qara torpaq,
Nə göydən gələn var, nə yerdən soraq!

A Məcnun Göyçəli, fələyə dön bax,
Tor qurub göz ilə qaş arasında!

2000

EYLƏMƏ

Öz yerində görün qardaş,
Gen dünyanı dar eyləmə.
Düz danışsan söz sənindi,
Susmağın ar eyləmə.

Özünü gör özündə sən,
Nəsil verməz nəsil kəsən!
Dərd çəkənle dərd çəkəsən –
Həqiqəti kar eyləmə!

Can isindir məhəbbətə,
Xoş qılığa, xoş ülfətə,
İnsaf saxla mərhəmətə,
Ədavəti car eyləmə!

Gülbaxçada bülbül ötər,
Qeyrət ölsə, hünər itər.
Tikanlıqda tikan bitər,
Qızılquşu sar eyləmə!

2000

ATAMDAN QALAN ŞƏKİL

Qəhrimlə donub qalıb,
İllərə hopub qalıb,
Əcəldən qopub qalıb
Atamdan qalan şəkil!

Sözü yaş əsərimdi,
Həsretdən nəmərimdi,

Ölümlü günlərimdi
Atamdan qalan şəkil!

Gün-gün payıza çəkər,
Nisgil səpər, qəm tökər,
Hər gün ömrümü sökər
Atamdan qalan şəkil!

Ev-eşiyin qibləsi,
Nənəmin bala səsi,
Fanilik nişanəsi
Atamdan qalan şəkil!

Nəvəmdən sual yazar,
Oğluma qəm uduzar,
Köksüm üstündə məzar
Atamdan qalan şəkil!

Qürbət çiyində dağ-dağ,
Dağlar ahından dağ-dağ!
Sınımış Göyçə, Qarabağ
Atamdan qalan şəkil!

O sükutun yaşı çox,
Yaş göyərdən daşı çox.
Biri vardı, biri yox
Atamdan qalan şəkil!

8-11.VI.2004

ÜZRXAHLIQ

Atama

Ata, qurbanın olum!
Bu nə yoldu salmısan?
Mən anasız qalannan,
Sən dünyasız qalmısan!

Bir əlinlə bizi sən,
İki əlli böyütdün!
Ömrünü gilə-gilə,
Ömrünüzə üyütdün!

Gözümüz qəm içəndə,
İzimizdə bitərdin!
Əlin gətirməyəndə,
Dilində gətirərdin!

Dövrənmə yasa batıb?
Zamanmı göylərində?
Sağ qolumu görəydim,
Sol qolunun yerində!

Ürəyinlə döyünüb,
Göynəyinlə qalmadım!
Ata olduğun qədər,
Sənə oğul olmadım!

2000

«DÜNYA SƏNİN NƏYİNDİ Kİ...»

A.Səmədə

Bir hörgüsüz qalası var,
Kimdən qalıb, kimə qalar?!
Öz surunu özü çalar,
Dünya sənin nəyindi ki?!

Kim hökmünü pozar onun,
Kim sirrini yozar onun,
Beşik onun, məzar onun,
Dünya sənin nəyindi ki?!

Hər gedişi min oyundu,
Ocaq onun, köz onundu,
Əzəl-axır söz onundu,
Dünya sənin nəyindi ki?!

Demə, əkdim, gülüm bitdi,
Səfasında müsibətədi,
Kimi gəldi, kimi getdi.
Dünya sənin nəyindi ki?!

Bir gün səni başa çəkər,
Bir gün məni huşa çəkər,
Hər sinəni yaşa çəkər,
Dünya sənin nəyindi ki?!

Yeri-göyü çiçək-çiçək,
Əzəlindən gözəl-göyçək,
Diz büküldü, əlini çək,
Dünya sənin nəyindi ki?!

Son kəlməsi fənadandı,
Dövrənləri unudandı.
Yaradanı Yaradandı,
Dünya sənin nəyindi ki?!

MƏNİ

Göyçə həsrətində bitmişəm, Allah!
Zaman nişanlayıb gözümdən məni.
İnləyən kamanam, hönkürən neyəm,
O dağlar tanıyar közümdən məni!

Qaldı çəhlimlərdə ömrümün barı,
Qocalıq tor atır könlümə sarı.
Ayaqla gəzdiyim ümid yolları,
İndi soraqlayır izimdən məni!

Heç kimə qalmayan mənə də qalmaz,
Ölüm şahlar-şahı, nə zər, nə almaz.
Ruhum dolanmasa, qəbrim qazılmaz,
Bir çovğun qoparar özümdən məni!

Çox gördüm gözündə «yaş» gəzdirenlər,
Ömür qatarını boş gəzdirenlər,
Ürək əvəzinə daş gəzdirenlər,
Yüz kərə qırdılar dizimdən məni!

Demirəm şöhrətim, demirəm varım...
Dövlətim, varımdı əhdim, ilqarım!
Məcnun Göyçəlisiz qalan dostlarım,
Hər zaman soruşun sözümdən məni!

YAŞAMAQ

Əzəlindən belə olub həmişə,
Enən vaxtı ucalmaqdı, yaşamaq.
Faydası yox, sərçələşib uçmağın,
Qartal tək qocalmaqdı, yaşamaq.

Əl kəsənə ayaq döymə minnətə,
Hey dolayar qollarını möhnətə.
Can saxlama cəhənnəmə, cənnətə,
Bu dünyada yaşamaqdı-yaşamaq!

BİR GÜN

Ömür-gün yoldaşıma

Səni mənə verən dünya,
Məni səndən alar bir gün!
Ürəyində açan güllər,
Qəbrim üstə solar bir gün!

Hər möhnətə sinə gərdim,
Yollarına ümid sərdim.
Gözlərində bitən dərdim,
Saçlarını yolar bir gün!

Gətir, şirinindən gətir,
Ağrımı, acımı itir.
Məcnun yazan beş-on sətir,
Boynubükük qalar bir gün!

OYAN ATAM, OYAN, HEY...

*Xanlarda torpağa tapşırduğım ata-
mın məzar daşına, Göyçədə dünyasını
dəyişmiş, qəbri hələ də düşmən tap-
dağında qalan anamın şəklini də həkk
etdirmişəm...*

Bu yaşımda sıxıldım,
Yandım, yandım, yaxıldım.
Ahım üstə yıxıldım,
Oyan, atam, oyan, hey!...

Dilimmi var, dillənəm,
Möhnət barlı il mənəm.
Ürək göynək, kirpik nəm,
Oyan, atam, oyan, hey!...

İçimdə qəm sellənib,
Dilsiz dərdim dillənib.
Göyçədən anam gəlib!!
Oyan, atam, oyan, hey!...

Ömründən selmi keçdi?
Ay döndü, ilmi keçdi?

Könlündən elmi keçdi?!
Oyan, atam, oyan, hey!...

Qərib quşlar oxuyur,
Güllər qürbət qoxuyur!
Sinəm nisgil toxuyur,
Oyan, atam, oyan, hey!...

«Gəl, qapını aç» dedin,
«Anan gəlir, qaç» dedin.
Kim nə dedi, göynədin?!
Oyan, atam, oyan, hey!...

Demişdin dönəcəyəm,
Vətəndə güləcəyəm.
Sənsizmi öləcəyəm?!
Oyan, atam, oyan, hey!...

AĞLA

Bu da bir payızın xəzan notları,
Ağla leysan dolu gözlərim, ağla!
Sısqa bulaq kimi ünsüz qalmışam,
Dilimi yandıran sözlərim, ağla!

Bağım barsız qaldı, tağlar saralıb,
Qəlbimə sığmayan dünyam daralıb.
Bahar ürəyimi boran-qar alıb,
Ağla, yoxuşlarım, düzlərim, ağla!

Göyçənin qubarı ömründə bitdi,
Üşüyən qəlbini ələm isitdi.
Qolunda düşmənin qəlpəsi getdi!!
Ağla, izindəki izlərim, ağla.

2002

MƏNƏ İŞIQ VERİN

Mənə işiq verin gözlərim boyda,
Yollar istəmirəm, cığırdan keçim.
Mənə işiq verin, sözlərim boyda,
Günəşdən gizlənim, yağmurdan keçim!

Mənə işiq verin, ömrümə yaxın,
Göylərə üz tutum başımın üstə.
Mənə işiq verin, könlümə yaxın,
Qum boyda göyərım daşımın üstə!

Mənə işiq verin, dilsiz danışım,
Dərdimi dağıdım fil qulağında!
Mənə işiq verin, sərt gəlsə qışım,
Bənövşə bitirim yurd torpağında.

Mənə işiq verin, quş yuvasında,
Arzuda cücərim, gümanda bitim!
Mənə işiq verin, dağ havasında,
Qartallar qıyında zirvəyə yetim.

Mənə işiq verin, dar bir kahada,
Elləri səsleyim gözümün üstə.
Mənə işiq verin, söykənib ada,
Bir ömür yaşayım sözümün üstə!

Addımlarımdan öncə
Hökm sıxır düyməni!
Ömürdə tapdıqlarım,
Ölümlə gəzir məni!

Əl gətirən nemətin
Qədəri nə, həddi nə?

Sözdən çəpər olarmış
Ömür-gün sərhədinə!

İçimdəki davadan
Sındım, söküldüm, Allah!
Qəlbimin şivəninə
Gülməkdən öldüm, Allah!

İt-pişiyn adamı
Adam saymır adamı!
Divarımı çəkən var,
Başımda sökür damı!

Əynimdəki köynəyin
Qarasından qorxuram.
Düz çörəyim kəsilir,
Parasından qorxuram!

Çoxu bazar açıbdı
İnsanlıqı satana.
İlan dişi verən var
Ürəklərə batana!

Hər gün fikir dünyama
Kefli məzələr gəlir.
Qıratın yəhərində
Keçəl hənzələr gəlir!

Bu dünyaya can verir
Gözlədiyim adamlar!
Burnumun ucundadı
Nifrətimi udanlar!

«Gözünə qurban» – deyir
Gözümü ovanlarım.
Ən qatı düşmənimmiş,
Demə, «mehriban»larım!

Əzəmət vüqarımı
Sındırdılar, qırdılar.
Torpağa diz qatladım,
Belimdən yol saldılar.

Günaha şəllək oldum
Məhkəməsiz, hökmsüz!
Əzab nəfəsi dərdim,
Öldürdülər ölümsüz!

Məni məndə əritdi,
Məni məndə ələdən!
Quzu dərisi geydi,
Şir dilimi mələdən!!

Haqqıma təpik atdı
Ədalətin kor atı!
Çürük dişdək atdılar
Həyatımdan həyatı!

MİLLƏT DƏRDİ

Bu millətin dərdi-səri,
Bu millətin yaşı qədər.
Nə yer görüb, nə göydə var,
Bizim olan naşı qədər.

Ekranların tar-kamanı
Səngərlərdə yovşan əkir.
Oğullar var, bazar-bazar,
Tərəzidə vətən çəkir!

Nehrləri döndərən yox,
Şimşəklərin çaxışına.
Fahişələr «abır» çəkir
Kameralar baxışına!

Çox görmüşəm, atana yox,
Atasına atanları.
Ədasından buynuz sürüb,
Düzə əyri batanları!

Mərhəmətin çarxı dönüb,
Kim qoşulmur yan çəkənə?!
Torpaq oğlu bardan çıxır,
Baş olubdu baş əkənə!

Danlaq çapır danlaq atı,
Suç məndədir, deyənmi var?!
Duz-çörəyi «öpə-öpə»,
Düz çörəyi yeyənmi var?!

«Qurd ürəyi yeyən» gördüm,
Girib tülkü dərisinə!
Ölüsünə qəbir qazan,
Lənət deyir dirisinə!

Cahilliyin yolu açıq,
Açar düşmür kamilliyə.
Qu tükünə kürək sürtən,
Oğul doğur zibilliyə!!

Haqq karvanı, səcdə yolu,
Çox sinədə daş aparır.
Mahalında qan tökəni
Kərbəlada «yaş» aparır!

Ürək-ürək bölünmüşük
Əyalətdən-əyalətə.
Qarabağı heykəl millət
Heykəl yonur xəyanətə!!!

Nə dərd birdi, nə dərd verən,
Hücum çəkir söz ordumuz.
Sanki qaraçı köçüyük,
Nə yurddaş var, nə yurdumuz!

Bu millətin dərdi-səri,
Bu millətin yaşı qədər.
Nə yer görüb, nə göydə var,
Bizim olan naşı qədər!

16.01.2004

DİLƏNƏN SƏS

Bir səs öldürür məni,
Ev-eşiyim ağlayır.
Süfrəm açan qapımı
Xəcalətim bağlayır!

Ürəyimə çəkirəm
Gözlərim çəkənləri.
Sevinc əyib dünyanı
Dərdə güləndən bəri!

Ah, sərgili o səsdə
Yer yanır addımbaşı!
Kırpiklərdə cücərir
Çilik-çilik göz yaşı!

Ümidi dar ağacı...
Qismətini bulmasa.
Ayaqları aparmaz
Əlləri aparmasa!

Ona elə gələr ki,
Ona yaxındır ölüm.
Yığdığının odunda
Közərer zülüm-zülüm!

Daş heykələ dönmüşəm,
Nitqimi bağlayan var.
Sanki məni ağlayır! –
Qapımda ağlayan var!!

11.01.2004

BİR ÜZÜNLƏ YAŞASAN

Ömür axar damarda,
Tale böldüyü qədər.
Demə, yolum yoxuşdu,
Sanma, ömür-gün hədər.

Dünyanın hər üzündə,
Günü-günə qoşasan.
Hər üzü də qəşəngdir,
Bir üzünlə yaşasan!

BU YOL

Babalardan duaçıdır,
Din-imana çəkər bu yol.
Çox ölçüyə gəlməzləri,
Ölçər bu yol, ölçər bu yol!

Son ucundan keçməsəm də,
Seçdiyini seçməsəm də,
Gözündən su içməsəm də,
Gözümdən su içər bu yol!

Ərzin o başına çatar,
Hər fərəhdən bir pay tutar.
Günah çəkib qatar-qatar,
Günahlardan keçər bu yol!

Bir kitabdı, haqla qoşa,
Vərəqlənir dağa, daşa.
Nə xanları çəkmiş başa,
Nə yoxsulu seçər bu yol!

Yola salıb neçə karvan,
Cığırlara oldu sarban.
Ömür səpib dövran-dövran
Zaman-Zaman biçər bu yol!

SÖZÜM TÜKƏNDİMİ...

Sözüm tükəndimi, tənhalayıram,
Möhnətim sıxılır varaqlar üstə.
Sanki öz dünyamla halallayıram,
Zülmətə dönürəm çıraqlar üstə.

Sözüm tükəndimi, fikrim nəm çəkir,
Nə günəş dindirir, nə də ay məni.
Ümidim torpağa təzə dən əkir,
Oxuya bilmirəm çölü, çəməni.

Sözüm tükəndimi, susur bulaqlar,
Çaylar çaparını zirvədən qovur.
Qartalın qıyında yaxın-uzaqlar,
Kəlmə şikarımı içimdən vurur!

Sözüm tükəndimi, nə ömür, nə gün...
Özümü gəzirəm ellər içində.
Qalxıb qanadında sədanın, ünün,
Qürbətə dönürəm durna köçündə!!

İndi sözdən qaçır sözün qiyməti,
Şairsiz misralar baş-beyin dəlidir.
Ağzı açıqların «sözü, söhbəti»,
Beyni açıqların xoşuna gəlir!

Kitab «bostanı»nda islanan bizik,
Buğda əvəzinə daşınır şər.
Zamandan incikdi, dövrandan bezik,
Beyti «əşrəfi»yə satılan şair!

Belə eşitmişik, belə bilmişik,
Kifli söz yığımı çəkilmir üzə.
Sənətkar ömrünü qurban vermişik,
Qələmsiz yazıya, dilənçi sözə!

Arvad da «yaradır», kişi də indi,
Fikir çamır-çamır, his çamır-çamır.
Gör kimlər «sənətkar» ürgəsi mindi?!
Vallah, sözümüzdən xəcalət damır!

Həvəs qələm çalır bağçaya, bağa,
Sözü daşdan keçir daşdan yazanın.
Ali mükafatı sözdən aşağa,
Pişikdən yazanın, qoçdan yazanın.

Qürbət ayaq açıb həsrət seyrinə!
Vətən sızıltılı el itirmişik.
Tüfəng əvəzinə, mərmə yerinə,
Səngərdən-səngərə söz gəzdirmişik!

Qandan ayırdılar nəğməni, şəri,
Bunu zaman deyir, mən ki, demirəm.
Kitablar içində «ölməz» şairi,
Şerində axtarıb, tapa bilmirəm!

...Sözüm tükəndimi, fikrim nəm çəkir,
Nə Günəş dindirir, nə də Ay məni.
Ümidim torpağa təzə dən əkir,
Oxuya bilmirəm çölü-çəmənini.

31.01.004

TƏNHA ÇİNARA DÖNMÜŞƏM

Tənha çinara dönmüşəm,
Tükənirəm yarpaq-yarpaq!
Məni yuxudan oyadıb,
Xəzanimda yatan torpaq!

Taxtım beş günlük taxtıdı,
Baxtım atılmış baxtıdı,
Bəlkə ağ köynək vaxtıdı?
Torpaq çəkir oymaq-oymaq!

03.11.2004

BİZƏ NƏ VAR, SİZƏ NƏ VAR

Ağıl başda cəm olmasa,
Dilə gələn sözə nə var.
Ayaq gedib, əl gətirsə,
Qaş altında gözə nə var.

Tələsirik gələn yaza,
Qail olub çoxa, aza.
Utan, demə utanmaza! –
Qızarmasa üzə nə var.

Uçan günə qonur vədə,
Bir hikmət var hər həvədə.
Haçalansa yol zirvədə,
Düz ayıran izə nə var.

Qartal uçmaz şər yuvadan,
Köhlən umma kor yabıdan.
Qazanında qum qaynadan
Düşürmüşsə, közə nə var!

Məcnun, ucalt söz qalası,
Ünsüz qalmaz el balası!
Bu millətin son bəlası:
Bizə nə var, sizə nə var!

03.11.2004

ÜMİD İYNƏSİ

*Qürbət köçü yüklənən cəfakeş
ana illərlə tütün düzdüyü iynələri
götürüb, dolmuş gözləriylə pıçıldadı:
- Qayıdanda gərəyim olar.*

Dərdi yüklənirdi köçündən qabaq,
Köksünə dağların qarını sıxdı.
Göynəyi ağlatdı ocaq daşını,
Nə üzə dilləndi, nə sözə baxdı.

Yubandı xeyli var həyəət-bacada,
Ayaqlar dolaşır, ürək qal, -deyir.
Ayrılıq dil verib daşa, divara,
Arzu getmə, -deyir, dilək qal, -deyir.

Nə yola salan var, nə yol, nə ünvan...
Hara üz tutacaq, kimi var axı?!
Çubuq əllərində fəryad qaldırıb,
Şimşəkli göylərdə gəzir Allahı.

Dolandı təndirə yaralı quştək,
Soyuq süfrəsini ahı qatladı!
Dolmuş sürücüyə boynunu büküb,
Tütün iynəsini amanatladı.

Bir qəm də qoşuldu el karvanına,
Ruhlar külək olub, toz qoparırdı.
Əzablı yollarla ana elə bil,
Kimsəsiz ölməyə can aparırdı.

Bu gün ötənləri fikrindən asıb,
Qürbət dəryasında yelkənsiz üzür.
Ömrünü paylayıb on səkkiz ilə,
Ümid iynəsinə dərđini düzür.

**HƏR YUVA QARTAL
BÖYÜTMƏZ!**

SÖZ ÖMRÜMÜ ARZULARAM SƏNƏ MƏN

Türk dünyasının dəyərlərini şərəf və qürurunda daşıyan, həyatın görünən tərəfində görünməklə, könüldən-könülə, ürəkdən-ürəyə mərhəmət yolu keçən, əzizim Əli Bayramova ithaf edirəm.

İlhamımla sorağına gəlmişəm,
Zirvədəyəm kəhərimlə yenə mən!
Şöhretinin şöləsinnən nur aldım,
Dönmərəmmi aya, ilə, günə mən!

Göyçə dedin, dil-dodağım göynədi,
Yer üşütdü, heç bilmədim göy nədi.
Dağkəlinin ünsiyyəti göylədi,
Çox gərmişəm vüqarına sinə mən!

Yerin başdı torpağında, elində,
«Yox» kəlməsi «var»a dönüb dilində.
Haqq-ixtiyar ünvanlaşıb əlində! –
Qurban olum Allaha mən, dinə mən!

Xoş baxtına xoş vaxtını çağ almış!
Təmiz adın halallıqdan tağ almış,
Səxavətlə mərhəmətin dağ almış –
Az qurmadım yaylağında binə mən!

Elə bilmə payızımı yaz alıb,
Könül alan könlümü də az alıb!
Öz ömrümə etibarım azalıb,
Söz ömrümü arzularam sənə mən!

2.1.2009

MƏRHƏMƏTDƏN QANADIN VAR, SƏXAVƏTİN TACISAN

İlk görüşdən ürəyimdən yer alıb, izzəti-şərəfiylə könlümü pərvazlandıran nurlu insan, mənəvi dəyəri ilə diqqət çəkən dəyanətli ziyalı, Qubadlı dağlarına qartal kimi yaraşan tanınmış iş adamı, səxavətli mərhəmətini tamamlayan Faiq Salman oğlu Hüseynova ithaf edirəm.

«Şahdağ»ısan, şöhrətindən «Ağrıdağ»a gün düşüb,
Bir kəlmənin sorağına min bir səda, ün düşüb.
Dövransızlar daldalanıb, dövrənindən gen düşüb, –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

Qeyrət, hünər xəzinəndə ləlin var, kövhərin var,
Ulu göylər kişnərtili yelqanad kəhərin var,
Yumruq boyda ürəklərdə vətən boyda yerin var! –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

Həcərdən qeyrət əmmisən, Nəbidən gəlir soyun,
Sultan bəyin qılıncitək zülmə yilməz boyun.
Könlündən xonçası qalxar hər nişanın, hər toyun. –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

Dostluqda ümmanın çağlar, uzaqlara mayaksan,
Fəxrəddinin¹ yaraşığı, Nizamiyə² çıraqsan.
Gecəndə gündüz görmüşəm, göylər tək oyaqsan! –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

¹ Tanınmış iş adamı, xeyriyyəçi Fəxrəddin Novruzov.

² Ehtiyatda olan polis polkovniki Nizami Məmmədov.

Yerdə yerə, göydə göyə tay bilmişəm özünü,
Zəkan ölçər, fəhmin biçər idrakına sözünü.
Amal açıb işbalının ziyasına gözünü. –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

Haqdan bazübənd var, bir nişandı qolunda,
Kəhkəşanlar ünvan tapıb ocağının qorunda.
Müsəlləksən əsgər kimi Azərbaycan yolunda. –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

Sən bu elin, bu millətin ürəyisən, qəlbisən,
Xoş ovqatı, xoş arzusu, xoş niyyəti, zərbisən,
Hər yuva qartal böyütməz, hər yuvada bircəsən! –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

Görünməzin gören gözü, görəcəyi səndədir,
Sevilənin, sevənlərin sevəcəyi səndədir.
Neçə-neçə qərinənin gələcəyi səndədir. –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

Mərd yolunda addımların möhtəşəmdi, mətindi,
Səndə səni sənsiz görmək əfsanədir, çətindi,
Bir çınarsan, pöhrələrin diləklərdə bitəndi. –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

Bir qaydadır, candan keçər ötən bülbül gül üçün,
Dərin derya ləpə qovmaz dayazlaşan göz üçün.
Ad almısan vətən üçün, millət üçün, el üçün! –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

Qaynar səsin havalanar nəsillərin səsində,
Yaz fəslisən, nəfəsin var torpağın nəfəsində,
Yerin başdı məğrur, mətin oğullar ölkəsində! –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

Elm-savad körpülüsən, ağıl-kamal müjdəli,
Bayraq qaldıran işinin yox çətini, əngəli,
Ömrünün pasibanıdır haqq nəzəri, haqq əli! –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

Nə müddətdir Qubadlının yolları qan qoxuyur,
Bülbülləri susan bağda qərib quşlar oxuyur,
İpliyini qəm əyirən hicran xalı toxuyur! –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

Ağ buluddan nəmər umar boy verdiyin binalar,
Novrağına alqış deyir muraz üstə analar,
Yerdə Günəş zərrəsisən, duruşundu qayalar. –
Dağlar oğlu, sən könüllər zirvəsində ucasan,
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan!

HƏR YUVA QARTAL BÖYÜTMƏZ

*Məğrurluq zirvəsində idraki, kamalı,
nəcabəti pərvazlanan istəkli eloğlum, hü-
nərvər polis mayoru Oqtay Mikayıloğluna
ithaf edirəm.*

Hər yuva qartal böyütməz, palıd kökündən bitər,
Sərraf çıxmaz bədəsildən, aqıldən mətləb yetər.
Xain, xoflu körpü salsa çıxır qalmaz, iz itər.
Göylər qədər əzəmətli, arzu qədər şirinsən,
Vətən oğlu, şah vüqarım, pələngimsən, şirimsən!

Saf niyyətin, pak amalın süzülüb qandan gəlir,
Əsil kökdən, nəcabətdən, nəfəsdən, candan gəlir,
Mərhəmətin, səxavətin dindən-imandan gəlir,
Ürəyimin təpərisən, taqətimсэн, girimsən,
Vətən oğlu, şah vüqarım, pələngimsən, şirimsən!

Könüllərin işığıdı hər söhbətin, hər sözün,
İdrakınla zülmət boğur al şəfəqli gündüzün.
Varlığında güzgü tutub şux addımın, ağ üzün.
Tanrı özü bir olan tək sən də mənim birimsən,
Vətən oğlu, şah vüqarım, pələngimsən, şirimsən!

1999

SƏRİLMƏDİ CAN ÜSTÜNƏ

Füzuli rayonunun Kurdmahmudlu kəndi uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına həlak olan, Göyçə mahalının Şişqaya kəndində dünyaya göz açan Bayramov Tahir Məhərrəm oğlunun əziz və unudulmaz xatirəsinə ithaf edirəm.

Əl götürüb səadətdən
Son andını yazdı, getdi!
Vətən gördü, torpaq bildi
Məzarını qazdı, getdi!

Qeyrətindən səngər keçdi
Hünərinin səddinəcən!
Qarabağa ürək sərđi
Göz yaşının həddinəcən!

Mərd dayandı, mətin durdu,
Sıxılmadı ana Vətən!
Qanı üstə qərar tutdu,
Bələnmədi qana Vətən!

Hücum çəkdi oymaq-oymaq,
Səngər-səngər yandı ocaq!
Layla döndü beşiklərə,
Fərəh yağdı qucaq-qucaq!

Gah buz oldu, gah qığılcım,
Sərilmədi can üstünə!
Aslan kimi nərildədi,
Qan yağdırdı qan üstünə!

Əsir-yesir qız-gəlinin
İsmətindən dərd bağladı!
Çiliklənmiş diləyində
İz göynədi, yurd ağladı!

«Sarı nər»dən boy almışdı,
Bir tayfanın ulduzuydu.
Tək Göyçənin balası yox,
Bakı, Gəncə, Sulduzuydu!

Qartal tək havalanıb,
Ürəyindən yorulmadı.
Kürəklərdən vura-vura
Kürəyindən vurulmadı!!

Sümbül-sümbül nəfəs verdi
Ana yurdun torpağına!
Eşqi boyda qan çilədi
Azərbaycan torpağına!

...Mehdiabad, qəbristanlıq!...
Qüssə alır, ələm satır!
Burda ata söykəyində
Vətən boyda oğul yatır!

1999

MİKAYILIM HARDADI

Ömrü boyu millət fədaisi kimi tanınan, isti ürəkli, qaynar təbiətli, el yaddaşında nurlu ağsaqqal zirvəsinə yüksələn Mikayıl Bayramovun əziz xatirəsinə.

Dağlar ahdan ocaq çatdı, buludları ağlayır,
Qartalları qıya qalxıb, bulaqları çağlayır,
Köhnə dərddli ulu Göyçə qəmlə ülfət bağlayır,
«Sarıner»dən səda qopdu yerim-göyüm dardadı,
Qoca dünya, özün boyda Mikayılım hardadı?!

O boy-buxun, o əzəmət, ağır ləngər görünmür,
Yığnağından soraq gəlmir, qəlbi səngər görünmür,
El qanadlı yurd pənahı, əhli-hünər görünmür,
Yoxsa, ana torpaq çəkir, son gedişi yurdadı!
Qoca dünya, özün boyda Mikayılım hardadı?!

Şişqayadan qalxan Günəş minbəriydi Göyçənin!
Səməndəri, pərvanəsi, öndəriydi Göyçənin!
Güvənc yeri, fərəh seli, ənberiydi Göyçənin!
Cığır çəkmir, yol aparmır, gülün meyli xardadı,
Qoca dünya, özün boyda Mikayılım hardadı?!

Halallıqdan boy boyladı, kişilikdə qocaldı,
Könüllərə xof salmadı, könül-könül ucaldı!
Mərhəməti sürünmədi, yaxşılığı bac aldı!
Ürək demir, qələm yazmır, necə deyim gordadı!
Qoca dünya, özün boyda Mikayılım hardadı?!

1999

KÜRƏYİNDƏN YARA ALMA

Azərbaycan əsgərinə

Vətən qaytar Qarabağa,
Süngün qan-qan deməlidir!
Kürəyindən yara alan,
Ürəyindən ölməlidir!

Yetər artıq səngər, ömrü,
Şığı, düşmən zağ-zağ əssin.
Mərhəmətsiz yağları
Nifrət vursun, qəzəb kəssin!

Yeri, göyü qurtar yasdən,
Çaylar axsın yurda sarı.
İntiqama haraylayır
Babaların məzarları!

Kəlbəcərdə şimşəyə dön,
Şahə qalxsın Göyçə gölü!
Sönmüş ocaqları yandır,
Topla dinsin «Göyçə gülü»!

Dağlar dura tamaşaya,
Leş üstünə leş yığasan!
İrəvanın, Zəngəzurun
Xilaskarı çağrılan!!

Vətən qaytar Qarabağa,
Süngün qan-qan deməlidir!
Kürəyindən yara alan,
Ürəyindən ölməlidir!

1998

GEDƏCƏM

Qəm nurudu dövranıma saçılan,
Zirvə demir damarımdan axan qan.
Qürbət eldə qəhərimlə açılan,
Könül-könül çiçək qoyub gedəcəm!

Bulud ömrüm nə yağdırır? – təzə qar,
Arzu soyuq, könül incik, zaman dar.
Can dostuma açıq qapı, düz ilqar,
Gen süfrəmdə çörək qoyub gedəcəm!

Ötən gündən bu yanadı güzarım,
Bələdçimdi köhnə dərdim, azarım.
Nə malım var, nə sərvətim, nə varım,
Bu dünyada ürək qoyub gedəcəm!

Tər lan kimi günlər uçdu əlimdən,
Bəm zarıyan dilim dönüb zilimdən,
Bəlkə mənə xəbər verdi elimdən,
Qəbrim üstə mələk qoyub gedəcəm!

2002

Mən aşığam, o yazın,
O qələmin, o yazın.
Balama nişan gəlir,
Qəbrini dayaz qazın!

Ana, məni çox ağla,
Yollarıma bax, ağla.
Bir könlüdə xınam var,
Məzarıma yax, ağla!

Ağlasın ağlar məni,
Dağladı dağlar məni.
Qələmimə dəyməyin,
Kitabım ağlar məni!

QƏMİM

Deyirsən: - Qəmi at, kədərdən çəkil!
- Qanımdan canıma yol çəkir qəmim.
Alıb əllərimdən fərəh badəmi,
Dərdin dodağıyla «bal» içir qəmim!

Dalğalar danışır batan gəməmdən,
Dəryalar yaradıb zilim-bəməmdən!
Möhnət çəmənimdən, kəder zəməmdən,
Özüm də bilmirəm nə biçir qəmim!

Gör nələr görmüşdü, nə görür gözüm?!
Başıma qar səpir dilimdən sözüm.
Yaman ayrılmışam özümdən-özüm! –
Tökülüb – dəymişi, kal seçir qəmim!!

YOL VER GƏLİM

Dildə sözəm, əldə qələm,
Ömür yüküm ələm-ələm.
Gediklərdə qalıb lələm,
Yol ver dağlar, yol ver gəl'im!

Məzar-məzar el çağırır,
Çəmən, çiçək, çöl çağırır,
Sönmüş ocaq, kül çağırır,
Yol ver dağlar, yol ver gəl'im!

Bu ağını necə danam?!
Gündüz sönüb, gecə yanam!
İndi bildim ölüb anam!!
Yol ver dağlar, yol ver gəlim!

Tikpilləkən, Əyricə lal,
Dərdə qonub qoca qartal!
Çeşmələrdə sorğu-sual,
Yol ver dağlar, yol ver gəlim!

Quzeylərdə yazın buzu,
Duza gəlmir əmlək quzu!
Qapı döyür Dan ulduzu,
Yol ver dağlar, yol ver gəlim!

Rübəndini dağlar atıb,
Yuxusunu göylər qatıb.
Göyçək gölüm yasa batıb!
Yol ver dağlar, yol ver gəlim!

Məcnun, sıxıl buluduna,
Alış, söykən öz oduna!
Qaldım qürbət umuduna!
Yol ver dağlar, yol ver gəlim!

QAYTAR

Allahım, yazın üşüdür,
Qaytar, buz qışıma qaytar!
Bu sən verən ömür deyil,
Qaytar, kür yaşıma qaytar.

Arzu yolçum itib, batdı,
Dərd yaramı qəm qanatdı,
Anamın qəbri çat-çatdı,

Qaytar, göz yaşına qaytar!

Ahım qalxıb, ünüm keçib,
Nə əkdimsə, qürbət biçib.
Başdaşımı dağlar seçib!
Qaytar, başdaşıma qaytar.

TORPAQDA MƏZARIM OLANA KİMİ

Qüssə qapıları qəflətdən açır,
Fərəh qəlbimizə dolana kimi.
Təbiət yüz dəfə xəzan getirir,
Bir yarpaq açılıb-solana kimi!

İndi halallığı ələmir ələk,
Qapılar dolanır hər fitnə-kələk.
Sərvət sarayında məst olub mələk!
Gerçək də dəyişir yalana kimi!

Kimlər qulluğunda kimlər müntəzir?!
Nə aylar dolaşır, nə günlər təzir.
Atalar eşqində sevdalar gəzir,
Ana balasına qalana kimi!

Xəyanət qan sorur öz vərdişində,
Aslan dişini gördüm quzu dişində!
Rüşvət təlim keçir quzğun leşində!
Başdan ağılı-huşu salana kimi.

Məcnunam, dəyişməz amalımda cəm.
Dözdüyüm möhnətə dözdüm, dözəcəm!
Vətən axtaracam, torpaq gəzəcəm,
Torpaqda məzarım olana kimi!

YERİNDƏDİ

*Bu günlərdə dostum Əflatun Xələf-
oğlu gətirdiyi kasetlə videonu işə
saldı. On səkkiz il həsrətini çəkdiyim
ana Göyçəmiz, ev-ev sökülüb viran
qalmış kəndimiz Kiçik Məzrə sanki
dərdlərini kameraya açıqlayırdı.*

Dərdini ekrana danışır dağlar!
Köçüb qartalları, sar yerindədi.
Ah-nalə ahu tək köməşib yatır,
«Vers»in sinəsində qar yerindədi.

Hanı ovalara köçən el-atlar?!
Sürülər çəkilib, kişnəşmir atlar.
Doğranıb ağaclar, saralıb otlar,
Qüssə budağında bar yerindədi!

Gözəlsiz qalıbdı bulaqlar başı,
Çətin danışdırar, oxşayar naşı.
Tarix qəbirlərin kürünüb daşı!
Ruhları yandıran qor yerindədi!

Yaşı on səkkizdi zülmün, zillətin,
Varmı bərabəri bu qiyamətin?!
Min dərdə üz qoyan yazıq millətin
Haqqına dolaşan tor yerindədi!

ELDƏN XƏBƏR YOX

Göyçəni kamera yaddaşından seyr edirən

«El köçdü» üstündə köklənib yollar,
Dağlar o dağlardı, ildən xəbər yox!
Neçə ocaq qalıb ata-babadan,
Qəm-qəmə çatılıb, küldən xəbər yox!

O qurğu, o büsat görünmür, hanı?!
Dan yeri car çəkir tökülmüş qanı!
Kəndlərə yazılıb zülmün fərmanı!
Zülm o zülümdür, əldən xəbər yox!

Qartallar dolaşır «Sarı nər» boyu,
Çöküb zirvələrin harayı, hoyu.
Kəsilmir əmliyi, çalınmır toyu!
Oba yerindədir, əldən xəbər yox!

AĞ ÇƏKƏ BİLMƏZ

Ağıl danışmasa, dillər dolaşır,
Qayalar önündə sellər dolaşır,
Ölü var, şöhrəti ellər dolaşır.
Diri var, dərđini sağ çəkə bilməz!

Palıda oxşamaz koldan cücərən,
Barından itirər, kalından dərən!
Dağ boyda tığ yığar əkib-becərən,
Bəzircan olmasa, yağ çəkə bilməz!

Xeyir-şər qoşadır uzaq-yaxında,
Baxar kim yetişər, kim darıxanda!
İsti karıxdırıb, bürkü sıxanda
Aran çəkdiyini dağ çəkə bilməz!

İblis qan uddurar lal hədəsində,
Nankor el ağladar göz didəsində.
Bəxti güldürsə də bar vədəsində,
Bağban çəkdiyini bağ çəkə bilməz!

A Məcnün Göyçəli, yoruldun, əlbət?!
Ömür dolandırır zəhərdə şərbət!
Min dəfə könlümü alsa da qürbət,
Ölsəm, gözlərimə ağ çəkə bilməz!!

AY HAYIF, - DEDİM

Ölüm işığına nida yazanda,
Göydəki ulduza: - Ay hayıf, - dedim.
Bəhrəsiz çinara, barsız palıda,
Dərilməmiş payıza: - Ay hayıf, - dedim!

Şimşək qılınc çalmaz bulud dolmasa,
Yaş, yüzə yüz deməz paxıl olmasa!
Məhəbbət axtarıb, könül almasa,
Oğlana, həm qıza: - Ay hayıf, - dedim!

Məcnunam, tüstümü çəkdim özümdən,
Yurd-yuva oxunar sönən közümdən!
Elə ayırdılar iki gözümdən,
Göyçəyə, Sulduza: - Ay hayıf, - dedim!!

OĞLUM

Çörək odda bişsə də
Əyir, əyilmir, oğlum!
Hamı torpaqdan yeyir,
Torpaq yeyilmir, oğlum!

Zülmün ilkidir bələk!
Dərdin dilidir külək.
Gözü ağladan ürək
Gözə silinmir, oğlum!

Baxta şığı, sürünsə,
Alış, ocağın sönsə.
Sevgi həsrətə dönsə
Sevən-sevilmir, oğlum!

Şöhrəti gör ki, tər də,
Qalib görün nəzərdə.

Halallıq bitən yerdə
Haram dərilmir, oğlum!

Lalı olma dinməzin,
Yenilməzin, yenməzin.
Kimliyi bilinməzin
Yeri bilinmir, oğlum!

Ocaqdan od alanın,
Torpaqdan dad alanın,
Millətdən ad alanın
Özü yenilmir, oğlum!

MƏRHƏBA

*Ünvan-ünvan zirvələrə ucalan, haqqın dər-
gahına xeyirxahlığı ilə tarix yazan, nüfuzlu ziya-
lı, ustad müəllim, nüfuzlu təşkilatçı və ictimai
xadim, təəssübkeş qohum, Binəqədi rayonun-
dakı 3 saylı orta məktəbin direktoru, fizika-riya-
ziyyat elmləri namizədi Nizami Fərmayıl oğlu
Novruzova ithaf edirəm.*

Qeyrətində gördüm səni, halallığın səslədi,
Fərəhim saray ucaltdı, əzəmətin süslədi.
Solda sağın, sağda solun neçə ömür bəslədi!
İlahidən gələn sədi: - hörmətinə mərhəba!

Oğulların dəstəsində başdı yerin əzəldən,
Pişvazına şəfəq yayır haqq işini düzəldən!
Ocaq tək ayrılmazsan bu torpaqdan, bu eldən!
Qürurunda bayraq gördüm, qüdrətinə mərhəba!

Haraylara hoy deyəndə din-imanı tanıdım!
Göylərində pərvazlanıb, havalandı qanadım.
Güman kimi yola salıb, inam kimi sınađım!
Türklüyünə çırağ tutan şöhrətinə mərhəba!

Könüllərin baharında aləm görür nurunu,
Bənövşələr duruşuna çox ələdin qorunu.
Ümmanlarda sədəf hörür halal çəkən torunu,
Kamalina sərv ucaldan hikmətinə mərhəba!

Sinələrdə görməmişəm sinəndəki ürəkdən,
Babaların ruhu doyur süfrəndəki çörəkdən!
Diləklərin budaq atır neçə arzu-diləkdən,
İnsafınla sabahlaşan mürvətinə mərhəba!

Bu yaşında əzəmətin «Ağrıdağ»a boy verir!
Damarında axan qanın xislətindən hoy verir.
İzindən qalxan çinarın budağını soy verir,
Mübarəkdi şərəf-şanın, izzətinə mərhəba!

Zirvənə ucalan könlüm yol göstərir ilhama,
Hünərindən sınıanların gözlərinə qan dama!
Adamlığın adamlıqdan dərs öyrədir adama!
Ülviyyətə tarix yazan ülfətinə mərhəba!

Hər işinin mənasını ömründə görəndə görür!
Zəkan salan bağça-bağın barını dəren görür,
Ərən yolu keçənlərin yolunu ərən görür, -
Dəyanətdən köhlən çapan cürətinə mərhəba!

Şagirdlərin ürəyində yeni Vətən yaratdın,
Yerə-göyə fərəh yayan diləklərə tağ atdın.
«Şahdağ»ın zirvəsində «himalay»lar ucaltdın!
Məcnunu məftun eyləyən zəhmətinə mərhəba!

15.05.2006

QALX AYAĞA MİLLƏTİM

Qeyrətdən silah götür,
Şərəfi tanı, xalqım!
«Quran»ın ayəsidir
İgidin qanı, xalqım!!!
Qələbəyə saxlayaq

Göz yaşını amandı! –
Qalx ayağa millətim,
Qalx ayağa zamandı!

Qandallı sülh dolaşır
Qarabağda nə vaxtdan!
Xaç dünyası dondurub,
Seçmir haqqı nahaqdan!
Yaddan kömək diləmək
Gerçək boyda yalandı! –
Qalx ayağa millətim,
Qalx ayağa zamandı!

Düşmən əsir qocaldır
Millətimin adına!
Sağlıq deyir ədavət
Xocalı fəryadına!
Ağdamın əzəməti
Yasa batıb, talandı! –
Qalx ayağa millətim,
Qalx ayağa zamandı!

Gözləmirik! – hayqıraq
Gözləyin deyənlərə!
Vətənin çörəyini
Vətənsiz yeyənlərə!
Sapı bizdən olanan
Baltası qandı, qandı! –
Qalx ayağa millətim,
Qalx ayağa zamandı!

Bu qisası bu nəsil
Nəsillərə ötürməz!
Allah buna göz yumub,
Torpaq bunu götürməz!
Zəfərlərə səsleyen
Bütöv Azərbaycandı! –
Qalx ayağa millətim,
Qalx ayağa zamandı!

SÖZ ƏSGƏRİN OLMASA

Torpaq itər, itirər,
Səngər zülmət gətirər!
Anaların göz yaşı
«Qara kağız» bitirər
Söz əsgərin olmasa!

Mənası nə əkməyin,
Bazar-bazar çəkməyin!
Qaraltıya üz tutub,
Kişi adı çəkməyin
Söz əsgərin olmasa!

Göylər şəfəqsiz baxar,
Tarix yandırıb-yaxar!
Təbibsiz yaralardan
Məlhəmsiz qanlar axar
Söz əsgərin olmasa!

Qalxın nəfəs-nəfəsə,
Yurd dönməsin qəfəsə!
Sözdən Allah uydurub,
Söz verməyin heç kəsə
Söz əsgərin olmasa!

Qərib quşlar ötüşər,
Dan yerini boğar şər!
Gözəllərin andına
Kişilik atdan düşər
Söz əsgərin olmasa!

Kəfdən yatan ayılmaz!
Qəmə batan sayılmaz!
Qoy eşitsin el-oba:
Qarabağ bizim olmaz
Söz əsgərin olmasa!

Ocaq çıraqsız qalar,
Vətən bayraqsız qalar!
Millətlərin içində
Millət papaqsız qalar
Söz əsgərin olmasa!

ALLAHIM, HOY DE, HOY DE

Torpaq bayraqdan qaçır!
Ocaq çiraqdan qaçır,
Bayquş bülbül olandan
Gül də budaqdan qaçır! –
Allahım, hoy de, hoy de!

Ağrı doğur ağrıdan.
Papaq qalıb doğrudan!
Haqq-ədalət səslədim
Cavab verdi bağıran. –
Allahım, hoy de, hoy de!

Od yaxanı köz deməz,
Göz deyəni üz deməz.
Başına baş qoyarlar.
Dil, dərdini düz deməz! –
Allahım, hoy de, hoy de!

Qanun yoxsula şahdı!
Qandal filə günahdı...
Heç xəbərin varmı ki,
Zülm burda Allahdı! ! –
Allahım, hoy de, hoy de!

Sərvətə göz tikmişik,
Varımız axır, axır.
Buğalar kef içində.
Qoyunlar ota baxır! –
Allahım, hoy de, hoy de!

Rüşvət «əla» yazdırır,
«Yox» gor evi qazdırır!
Çörək göyəmi çıxdı?!
Ana bala azdırır. –
Allahım, hoy de, hoy de!

Qəfəs köhnə qəfəsdür,
Hünər burda əbəsdür!
Millət: ölürem, - deyir,
Deyirlər, bu nə səsdür? ! –
Allahım, hoy de, hoy de!

Dirin kərəmsiz qalıb,
Ölün kəfənsiz qalıb!
«Allahlar» çoxalandan
Bəndələr sənsiz qalıb!! ! –
Allahım, hoy de, hoy de!

İNANMAQ OLMUR

Dünya, haqqın övladı!
İşini qanmaq olmur.
Yalan bir od qoyub ki,
Gerçəkdən yanmaq olmur!

Çöl-çəmənlər sığal-sığal,
Zirvə əngin, dərə lal.
Ürək deyir: burda qal,
Ömrə inanmaq olmur!

Alışmasan köz olmaz,
Əyri düzə üz olmaz .
Toya gecik – söz olmaz,
Yasa yubanmaq olmur!

Döngə-döngə qazan var,
Könül-könül pozan var.
O qədər yol azan var,
Daha sınıanmaq olmur!

Kəlmə uçub, söz gedib,
Ney oxumur, saz gedib.
Abır, həya, üz gedib,
Eldən utanmaq olmur!

MÖMİNƏ XATUN MƏQBƏRƏSİ

Kürsü-kürsü hörgüləşən bayatı,
Not daşları «Şur» dəstgahı, «Heyratı»,
Qoca Şərqin Əcəmidən sovqatı,
Lələklərlə yazılmış bir nidamı?
Lal duruşu mat eyləyir adamı.

Torpaq altdan üzə çıxan sirdimi?
Xaqaninin xəlqanilik dərdimi?
Zaman atan, dövrən tutan zərdimi?
Tarixlərlə hey əlləşib elə bil,
Qolsuz Babək heykəlləşib elə bil!

Gün nurunda təzə-tərdi naxışlar,
Hər güşəsi əbədiyyət bağışlar,
Göz sevinər, gözəlliyi alqışlar,
Boyundan da ölməzliyi ucadır,
Bizdə sənət tarix qədər qocadır!

AZ QALIB

Nə biləsən, ötən qışın qəhrindən
Səndən ötrü neçə payız, yaz qalıb?!
Bir də gördün ney ağlayır dilində,
Söhbət gedib, çalınmamış saz qalıb!

Həvəs qaynar, arzu-dilək nə gözəl.
Gül qoxuyur neğmə külək nə gözəl,

Qaş altında küsən mələk nə gözəl,
İşvəsindən ürəyimdə naz qalıb!

Məcnun, demə, söhbət yardan düşəcək!
Ağız daddan, dövrən atdan düşəcək!
O dünyada yolum hardan düşəcək?! –
Heyif olsun bu dünyama az qalıb!!!

SƏN BİZİMSƏN HƏR BİR ELDƏ

Mahalımın mərd balası,
Müjdə kimi dodaqdasan.
Qəlbim qədər yaxın olan,
Ay-ulduzlu bayraqdasan!

Xoş sabahsan üfüqlərdə,
Baxışın var çiçəklərdə.
Arzu kimi ürəklərdə,
İnanc kimi ocaqdasan!

Yaxşılıqdı amanatın,
Səxadandı bar-baratın.
İtməz nəsil, halal zatın! –
Şölə kimi çıraqdasan!

Hər könüldə könlün açar,
Ağlar gözdən yuxun qaçar.
Məcnun sənsiz qalar naçar,
Duyğu kimi soraqdasan!

QISA DEYİM, UZUN DƏRD

Kişi iş axtarırdı.
Arvad döndü pişiyə.
Sinəsindəki dişlək
Əmr yazdı kişiyyə!

* * *

Papaq başımdan uçdu,
Fikrim ərzi dəlirdi;
Kişilər hay-küyündən
Arvad səsi gəlirdi!

* * *

Zülmün oxu qanadı,
Haqqın hönkürtüsündə!
«Müstəqillik» əkdilər
Xalqın çürüntüsündə!

* * *

Erməninin oğrusu
Alim cərgəsindədir.
Fəqət, bizim seçmələr
Qəzəb süngüsündədir!

* * *

Gəl, dilə qfıl vuraq,
Nə sən danış, nə də mən.
Türkə əmzik axtarır
Ermənidən süd əmən!

* * *

Əsrin məngənəsində
Birər-birər əyildik.
Torpaq bəhrə, bar dedi,
Biz yemədik-yeyildik!

TƏMSİLLƏR

Ayı dedi: - Sözlərim
Nə yanlış, nə qələtdi, -
Bir eşşək anqırtısı
Min-min qoyun mələtdi!

* * *

Camişın cangüdəni
Buynuzla gen gəzirdi.
Davarsız meşəlikdə
«Mə» deyəni əzirdi.

* * *

Dəvənin yedəyində
Qatır filə can deyib,
Qurda, quşa uymadı.
Səfalətdən doysa da,
Eşşək oğlu bir dəfə
Can deməkdən doymadı!

* * *

Boz gərgədan meşədə
Neçə tala boşaltdı.
Heyvanları çökdürüb,
Heyvanlığı ucaltdı!

2011

**BİR QƏRİB TƏNHA
DƏRVIŞƏM**

GƏLİR

Kim saray ucaldıb əcəl daşından?!
Dünyanın gözündən kələyi gəlir!
Gərdiş dəyirmanı can üyüdüdü,
Hamının üstüncə ələyi gəlir!

* * *

Neçə ümid donur müdhiş bələdə,
Gör fələk nə yazır yazılan ada!
Kimlər var uçurtdu ərşi-ələdə,
Kimlərin dalınca xərəyi gəlir?!

* * *

Bir bataqlıq gördüm, yoxsul batası,
Yanında müntəzir şəri, xatası.
Məşəqqət əlində zülmün baltası,
Göylərdən Tanrının mələyi gəlir!

* * *

Tarixə yamaqdı tarixsiz yaşı,
Məsumdan yan ötmür məlunun daşı.
Məkr noxtalıdır satqının başı,
Deyirlər, kişinin çöreyi gəlir!

* * *

Vicdana gün düşməz, qan əmir günah,
Diləkdə açılmır açılan sabah.
Qəddar anaların bətnindən, Allah!
Doğranmış körpənin üreyi gəlir!!!

* * *

Rüşvət nəzərini salıb bələkdən,
Haqlı sözdən kəsir, haqsız çörəkdən.
O qədər bic doğub fitnə-kələkdən,
Fələyin özünə gülməyi gəlir!

* * *

Məcnunam, dərdqanad neyə dönmüşəm,
Ahla alışmışam, ofla sönmüşəm!
Elə incidiblər, elə küsmüşəm,
Adamın adamsız ölməyi gəlir!!

TAPŞIRIN

Tale sarbanım: dur – desə,
Ruhumu dəmə tapşırın.
Nə qüssədən kəfən biçin,
Nə də ələmə tapşırın.

Mən görənlər görmür daha,
Min ah uçur bir Allaha.
Tarda «Şur»a, «Cahargah»a,
Sazda «Dilqəm»ə tapşırın!

İsinmədim buzum boyda,
Nə bu tayda, nə o tayda.
Ağ duvaqlı buta toyda
Zilimi bəmə tapşırın!

Tez inciyib, gec küsənəm,
Bir yataqdı dolu sinəm.
Fikirdən kərpic kəsənəm,
Məni aləmə tapşırın!

Məcnun baldan zəhər dadıb,
Haqqını haqsız aradıb,
Sözümdən Göyçə yaradıb,
Dəftər-qələmə tapşırın!

MƏNİ

Bir ömür payında min dilək əkdim,
Yaxına vermədi uzaqlar məni.
Əzəli məktəbim çöllər, çəmənlər,
Nənəsiz qoymadı bulaqlar məni.

Sındırıb çovğunlar, əysə də dolu,
Dəyişməz dolandım dəyişən yolu.
Gözümə yaş verdi atamın qolu,
Sığalsız böyütdü barmaqlar məni!

Anamdan qəm yedim, dərd oyanmamış,
Ürəyim ağladı, gözüm dolmamış.
Ümid çəhlimində izim qalmamış
Dumanla oynatdı ovlaqlar məni.

İllər alıb qaçdı gənclik tacımı,
Sulara söylədim ağrı-acımı.
Ulduzlar yuduqca daş balıncımı,
Neyimdən tanıdı yaylaqlar məni!

«El köçdü» üstündə hönkürdü sazım!
Könlümdə qışladı açılan yazım.
Getdi can Bəkirim, uçdu Şahnazım!
Şam bilib ərtdi varaqlar məni.

Əyib bənövşəmi qürbətın tozu,
Dərdimi mələyir çöllərdə quzu!
Şeytannan betərmiş insanın bozu;
Ölümsüz öldürür axmaqlar məni.

Kimlərim varikən, kimim var indi?!
Çoxunu səsələdim, məzarı dindi.
Bir libas almışdım, yasım geyindi,
Ayseldə itirdi oymaqlar məni!

Şimşək çaxışımla zirvədə vardım,
Qılıncsız, qalxansız bir ixtiyardım.
Məddah döyüşündə cəbhəni yardım,
Arxadan vurdular maymaqlar məni!

İstək can deməsə, can olmaz fəda,
Qürurdan körpü sal, dikəlməz gəda.
Lovğalıq mülkündən ummadım əda,
Sındıra bilmədi sınaqlar məni!

Könlümdə bişmədi kəsdiyim çörək,
Uğursuz zamanla neyləsin ürək?!
Dözdüm hər əzaba, sıxdıqca fələk,
Qanada vermədi caynaqlar məni!

Qəlbimi bağlayıb qapımı açan,
İçimi daşlayır çölümdən qaçan.
Qisas kamanınnan ömrümə uçan
Ox kimi teylədi qınaqlar məni!

Hayıf ötən gündən, hayıf, yaş keçir,
Nəşəm ələm geyib, qüssəm «xoş» keçir!
Deməyin bu şair əliboş köçür,
Kitabtək nəsillər varaqlar məni!

A Məcnun Göyçəli, haqqı çək başa,
Daş alta çəksə də dönməzsən daşa.
Vurğunun ruhuyla durmuşam qoşa.
Şəhriyar o tayda soraqlar məni!

ZALIM DÜNYA

Zalım dünya, zalım dünya!
Nələr gördüm, nələr, səndə.
Qəm çölündə tale quzum
Məlul-məhzun mələr səndə!

Bu nə qurğu, bu nə fənddir?!
Ölümlərin cana bənddir,
Dördbiryanın noğul-qənddir,
Hər yanı yas bölər səndə!

Can saxlamaz mülkünü, varın,
Dəyməz, kaldı ümid barın,
Köç yükləyir etibarın,
Kim yazını silər səndə?!

Haqq möhtacdı fələyinə,
Ağıl qonmaz kələyinə,
Göz tikmişik ələyinə,
Şər-xeyirə gülər səndə!

Quşqonmazdı addamacın,
Toxluğuna gülər acın,
Güc tufəngin, söz qırmancın
Görünməzi görər səndə!

Ləl-gövhərin qandan keçər,
Kefə qalxıb, kəfən biçər,
Şərbətini zalım içər,
Mənfur vəcdə gələr səndə!

İlk məzarın sirdaşısan,
Son fərəhə gözyaşısan,
Əvvəl-axır başdaşısan,
Hamı gəlib ölər səndə!

Fırlanırsan gənnən-gənnən,
Doyan varmı görənnən?
Zülm çəksə ətəyinnən
Divan qurar sellər səndə!

Nə göyçəkdi dağın-daşın,
Ulduzlardı tarix yaşın,

Gerçək odda yalan aşın...
Nənni asar ellər səndə!

Hər qətrədə dövrənin var,
Məzar-məzar fərmanın var!
«Fani» çalan kamanın var,
Nələr deyir tellər səndə!

Gecələrin neyə uçar,
Mücrü günləri bəxt açar,
Məcnun sözdən şəfəq saçar,
Öz yerini bilər səndə!

TƏK QOYUB MƏNİ

Zaman tətüyində qurşuna bəndəm,
Səfalet bətnindən qəm doğub məni!
Arxalı köpəklər arxamdan cumur,
Xeyir kəndiriyə şər boğub məni!

Gedəni gəlməyən döngəli yolam,
Asılmış bədəndən kəsilmiş qolam,
Fəraq mənzilində təklənən balam!
Bu zalım dünyada tək qoyub məni!

Qəhər cəbhəsini qəhrimlə yardım,
Ağrının, acının tərkinə vardım.
Səllər qəzəbini cilovlayardım,
Demə, gözyaşım ilə «of» yuyub məni!

Məcnun Göyçəliyəm, ömrü bitmişəm,
Canalan gəlməmiş candan getmişəm!
Torpağın üstündə elə itmişəm,
Torpağın altında daş duyub məni!

GÖYÇƏDƏ

*Yolu birgünlük Göyçəmizə
24 ildir gedə bilmirik.*

Bir tufan oynadı zülmət dağında,
Zaman tərənəmimi çaldı Göyçədə!
Susdu qərinələr sönmüş ocaqtək,
Qisas qiyamətə qaldı Göyçədə!

Əvvələ son gəldi, gərdişə axır,
Talandı sürülər, sürüldü naxır.
Dedilər: - Allah var, göylərdən baxır! –
Haqsızlar haqqını aldı Göyçədə!

Gurşadmı selləndi, dolumu tökdü?!
Nifrət üzə yağdı, diz qana çökdü.
Qoca «Tikpilləkən»¹ tənha görükdü! –
Heyrət qanadını saldı Göyçədə!

O göyçək mahalım, o gözəl obam,
Alı, Ələsgərsiz sökülən qalam.
Ağ günü itirib Ağ Aşıq babam! –
Ay ellər, ruhlar da laldı Göyçədə!

Görən nə söyləyir ocaq külünə?!
Yenə yalvarırmı bülbül gülünə?!
Dağlar yas qurubdu «Göyçə gölü»nə! –
Bu dünya qəm ötən valdı Göyçədə

Qürbət çöllərində qanadsız quşam,
Alçağa yaxınam, zalıma tuşam.
Sözdən tutulmuşam, üzdən dolmuşam! –
Təkəm, tək Allahım sındı Göyçədə!

2012

---

¹ Dağ adı.

**BİR ÇOMAQ SƏNDƏDİR,
BİR ÇOMAQ MƏNDƏ**

Harın, qudurğan məmurun monoloqu.

Arxamız «Şahdağ», gücümüz Xəzər,
Bir bayraq səndədir, bir bayraq məndə.
Milləti sındırıb, xalqı əyməyə
Bir maraq səndədir, bir maraq məndə.

Naz atır kababa, pitiyə dişim,
Səngərlə aram yox, əsgərlə işim.
Şirvanda çağdaşım, Xoyda keçmişim,
Bir oymaq səndədir, bir oymaq məndə.

Danış, ağbalıqdan, kürüdən – danış,
İt olub, itimi hürüdən, - danış.
Mənə on milyonluq sürüdən danış! –
Bir çomaq səndədir, bir çomaq məndə.

«Sarı gəlin»¹ yatıb, «Qaratel»² gəlir,
Hünər sarayıma vardan sel gəlir.
Keçilər mələşir, demə: el gəlir! –
Bir maymaq səndədir, bir maymaq məndə.

Hördür səfalətə qəm kəsən daşı,
Kefimi oxşasın qanlı gözyaşı.
Süslə fahişəni, bəslə əyyaş! –
Bir axmaq səndədir, bir axmaq məndə.

Əkib-becərəni cibindən biçək,
Ürfan məclisini cahillə seçək.
Qanandan qan alıb, qansızla içək! –
Bir çanaq səndədir, bir çanaq məndə.

¹ Qızıla işarədir

² Neft nəzərdə tutulur

Kişiyəm deyəndə kişilik hanı?!
Haqqım var deyənə göstər kahanı.
Sataq məmləkəti, bölək cahanı! –
Bir dayaq səndədir, bir dayaq məndə.

Gözündən qır, mələt gözə dəyəni,
Leşinə pərçimlət döşə döyəni.
Mıxlat boğazından öldüm deyəni! –
Bir yaraq səndədir, bir yaraq məndə.

Ağdamı unudub, Tuğdan gen duraq,
Çağlayır «Şahdəniz», qaynayır «Çıraq».
Yeni tostlar deyib, sağlığa vuraq –
Bir damaq səndədir, bir damaq məndə.

File kərgədana arxa durmuşuq,
Arxı axarsıza qan uddurmuşuq.
Yenidənqurmanı çoxdan qurmuşuq! –
Bir varaq səndədir, bir varaq məndə.

2012.

HÜNƏR YAŞIN MÜBARƏK

«Kirpi» jurnalının 60 illiyinə

Yenə öz yerindəsən,
Hələ sən varsan, Lələ!
Bizləməyə çox yabı,
Neçə öküz var hələ!

Sinəsi çoxdan batıb,
Sinəsinə döyənin.
Erməniylə nə işi
Ayı əti yeyənin!

Yenə zülmə züy tutur
Ədabaz köpəkoğlu!
Adamlığı adamsız,
Yüzəyüz köpəkoğlu!

Şər-böhtan «əkiz doğub»!
Haqsız haqlı gücündə.
Eşq-məhəbbət «serroz»du
Saunalar küncündə!

Şeytanın boğazında
Qulaq dəlir azanlar!
Dinəni dinsiz qoyub
Dil qaynadan qazanlar!

Dərd qanadsız, qəm atlı,
Başçılar baş aparır.
Kimini saxta dərman,
Kimini yaş aparır.

Bu millətə rəvadır,
Öz dərdi, öz bəlası.
Rüşvət diriltməyən
Yetim qalır balası!

Min-min şəhid, didərgin,
Bunları danmaq olmaz.
Yurdu əsir millətin
Qəhrəmanı tanınmaz!

Bəyimiz səyə çəkdi,
Mollamız xınalandı.
Gerçəyin çuvalında
Yalanlar cilalandı.

Elm elmsiz qalıb,
Məktəb öz hoqqasında.

Tələbə bilet çəkir
Haqq-hesab arasında.

Mədəniyyət maarifin
«Çarığını» geyindi.
Ən qalın kitabları
Siçan «oxuyur» indi!

Əzəlindən var-dövlət
Kölgəsində sinən var.
Sanki anasını yox,
Pul kisəsi əmən var!

Dərd sarmaşılıb torpağa
Nə qorxulu zamandı.
Qarabağı alan da,
Verən də qəhrəmandı!

Ələm buludlarından
Ərşə uçur gözyaşı.
Ölülərin qəbrinə
Dirilərdir başdaşı!

Mühit dabaq xəstəsi,
Pullar sovrulur hədə.ər.
Millət yemir, xalq yemir
Körpülər yeyən qədə.ər!

Həmsədrilər gələndə
Avropadan söz düşür.
Qarabağın közündə
Ağbaliğa göz düşür!

Düşmən hərbi təlimdə,
Tanklar dırmanır yala.
Az.TV son uduşu
«Əridir» bala-bala!

Nə qədər ki, düşmənin
Tökdüyü qan sözdədir.
Nə kişilər bizimdir,
Nə kişilik bizdədir!!!

Söz əsgərim, güc ordum!
Hücumları bol yaşa.
Baxt köhlənin kişnəsin
Neçə belə altmışa!

Yüz iyirmin gəlincə
Altmışına tost deyək.
Tortun tarixdən gəlir,
Hünər yaşın mübarək!

2012.

BİR QƏRİB, TƏNHA DƏRVIŞƏM

*On il yatağan səbrimə və qaxınc
işsizliyimə kin-küdurət darağıyla sığal
çəkib, ağ çörəyimi qaraldan, iç dün-
yama köz basıb, «insulin»lə «ovun-
duran» Baş Vətənin bezi başidümük
məmurlarına «Ya Sin» surəsinin əla-
vəsi.*

Bir qərib, tənha dərvişəm,
Yolumu əkib gedirəm.
Allahım gözəl veribdi,
Dərdimi çəkib gedirəm!

Baxtımnan dayaz qazandım,
Yazıma ayaz qazandım,
Çox varımnan az qazandım,
Çuxamı silkib gedirəm.

Ömrümə çovğunlar əsir,
Qəm yürüyür, şər tələsir,
Bir məzar səbrimi kəsir!
Boynumu büküb gedirəm!

Heyf sizdən, «sağ» qalanlar,
Baxt dəftəri ağ qalanlar.
Səs salmayın səs salanlar,
Səssizcə keçib gedirəm.

Dağ vüqarım miskin, xəstə,
Ruhum sındı hər qəfəsdə.
Gələnim yox gələn səsdə,
Cismimdən köçüb gedirəm!

Şirləşib tülkü əkənlər,
Can ovunda qan tökənlər.
Kəfdə qalın kef çəkənlər,
Mən də söz «içib» gedirəm.

Sərvət baha, heykəl uca,
Səfalet qımışır aca,
Dərd püskürür həyət-baca,
Bu dərdi ölçüb gedirəm.

Düz bildiyim düz olmadı,
Yetən yazdı – söz olmadı.
Ocaq çatdım köz olmadı,
Bezimi biçib gedirəm.

Şamım söndü yaşdan-yaşa,
Qəm qıylaram dağa, daşa.
Son mənzilim son tamaşa,
Külümü seçib gedirəm!

2012.

VAR BİZİM

Şər bəhrəli bağımız,
Şeytan qovan çağımız,
Saqqalımız, bığımız,
Şalvarımız var bizim!

Öldüm demir öldürən,
Bölünməzdi böldürən.
Gülməlini güldürən,
Ağlarımız var bizim!

Dərə eşir yal aşan,
Puldu fikrə dolaşan,
Öpüş-öpüş qımışan
Bulvarımız var bizim!

Niqol¹, Kirikor, Nazar...
Hər birisi bir azar.
Siranuş açıb bazar,
Kaksırımız var bizim!

Baş-beyini qızdıran,
Hissə duyğu azdıran,
Kişini «doğuzduran»
Doğarımız var bizim!

Çiy süd əmib bələkdə,
Sümük sürdük kələkdə.
Əvvəlimiz ələkdə,
Axırımız var bizim!

Nə Xocalı, nə Şuşa,
«Qaraqız»² gəlir xoşa.

¹ Erməni adı

² Neftə işarədir

Yaşa «dövrənim», yaşa,
«Xoş çağımız» var bizim.

Qarabağda paslı ox,
Kaman qandı, atan yox.
Kişilikdən xeyli çox
Dilgirimiz var bizim!

Heçdən umur heçimiz,
Hisdi, pasdı içimiz.
Sallaqxana keçimiz,
Davarımız var bizim!

Yox sözünü bitirən,
Zülmü yerdən götürən,
Allahlığı itirən
Allahımız var bizim!

VƏTƏN

Atan elə atdı ki,
Satan elə satdı ki,
Çatan elə çatdı ki,
Daha sönməzsən, Vətən!

Səni dartıb yeyən kim?!
Böyrün üsdə öyən kim?!
Axı, sənin yiyən kim?!
Niyə dinməzsən, Vətən?!

Dərddən aşıb gözyaşı,
Gordan çoxdu başdaşı,
Sevgilin olub naşı,
Bizi sevməzsən, Vətən!

Səni səndə bölən var,
Yoxsuluna gülən var,
Uğrunda çox ölən var,
Bunu görməzsən, Vətən!

Nələr gördün, nələr, sən,
Ağlayan sən, mələr sən.
YAP-dan qurtula bilsən,
Qulpa dönməzsən, Vətən!

Zindanlarda asa-as,
Susdun toydu, dindin yas.
Aldat bizi, qazan as,
«Dəmlə qumu» sən, Vətən!

Yaz bağıını qar alıb,
Üz dönüb, göz qaralıb,
Fərəhin yanıq qalıb,
Qəmnən enməzsən, Vətən!

Göylərindən baxan dan,
Çıxan candı, axan qan.
Hara gedir bu karvan?!
Onu bilməzsən, Vətən!

2011.

ARAN

Qaynar nəfəsini
çölündə gözlədən
qonaq otağında,
doğma övlad balışına
baş qoydum.
Sanki o gecə,
uşaq beşiyimi
şirin-şirin,

həzin-həzin
laylasıyla tərpedən anamın
ağuşunda uyudum.
Dağlarda kök atan ömrümün
açılan gülüsən,
süsəni,sünbülüsən, Aranım!
Sən vətənin “biri üç eyləyən”
Muğanı,Şirvanı
Milisən,Aranım!
Qartal yuvalı qayalarınca,
qışınla,baharınca,
yağışınla,qarınca,
çörəyinə, duzuna,
havana, suyuna
dad verən etibarınca,
bir məsləkli, bir dilli,
bir ürəkli insanlarınla,
hər şeyinlə-
qanınca,iliyinlə
millisən, Aranım!
Tərəkəmə qoxulu,
dəyə ətirli
nağıl farmaşlar,
bayatı xurcunlar,
kəhər kişnərtili
kilimlər,sumaxlar,
ötən axşamlardan
söhbət açan
şamdanların sükunəti,
Göy üzünə yazılmış
tarixlərin hekayəti.
Nənələrin laylasıyla
babaların zəhmini əyirən
lal cəhrələr...
nələr, nələr,daha nələr...
Evlərin qibləsindən baxan

qış motalı,
qovurmanı yağda boğan
mis qazanlar...
(Kənd yuxulu külfətlərin
yaddaşında dərd çığnayıb, qəm pozanlar)
Heyrətimin addımında
dayan dedi həvəsimə.
Sən Güneşi qabaqlayıb,
Üfüqlərdə ocaq çatan
dan yerimsən, Aranım.
Qaymağı
isti təndir çörəyindən
ləzzətə süzülən
balım-pətəyimsən, Aranım.
Muğanım, şikəstəm,
Hər günü yeni bəstəm.
Xançobanın dodağında
Saranın nakamlığını ötən
neyimsən, Aranım!
Sazımı, sözümü dilləndirən
dilinə qurban.
“qadoo” sunu aldığım
elinə qurban.
Ceyran balasına işıq verən
“Şirvan” qoruğuna,
dağına, daşına,
dərəyə, təpənə,
Ceyrançölünə qurban!
Turac yuvalı,
arı nəğməli,
özün havalı
çəmənlinə qurban,
gülünə qurban.
Azərbaycan
zərrə-zərrə, damla-damla
qarış-qarış,

ocaq-ocaq, torpaq-torpaq,
bayraq-bayraq var olandan,
Xan Arazın, qumral Kürün
toy-düyünlü sevda yolu
səndən keçir!
Bu mənzərə, bu möhtəşəm
qənnən keçir, gənnən keçir,
milyon-milyon “sən”nən keçir,
“mən”nən keçir;
Arazdakı qeyrətə bax:
Həsərtəğli Xudafərin
məhnətinə cumub, deyə
Xəzərdə özünən keçir...
“Qadoo”alım,Aranım!
“Başoo” dolanım sənini!
Qurban istəsən
ömrümü-günümü verərəm,
başın ucalsın, deyə
ayaqlarında ölərəm!
Səndə köhnə kişilərin
kişilikdən mirası var.
Sinələri nağıldolu nənələrin
vətən boyda, torpaq qədər
yerə-göyə duası var.
Burda papaq
namus, qeyrət bayrağıdır.
Burda başdan gələn hər söz
kişilərin görəni gözü,
kişiliyin xəncərəğiz
dayağıdır.
Kölgəsində ilan yatan
yovşanına qurban,
sürüsünə daş atmadığım
ceyranına qurban,
qaranquşa yuva quran
eyvanına qurban, Aranım!

Günəşli barına,
qızıyanaq narına,
qaragöz şanına qurban, Aranım!
Kürə beşikli Aranım.
Alovdan törəmiş
evli-eşikli Aranım!
Doqquz iqlim qurşağında
hər nemətə can verib
özü kal qalmayan
söz üstündə ömür sürən
adamlarına qaynadı qanım.
Xeyli vaxtdır,
Tanrımız Qarabağın
göylərindən
ulduzları hövsələsinə
çırpın məmləkət,
sanki sınımış qanadına
söykərib qeyrətini!
Bir tərəkəmə çomağına
eytiyacı var millətin!

İyun 2013

SƏN HƏLƏ HƏYATDAN YOL ALMAMISAN

Ruhunu qıylayıb bax ənginliyə,
Bax, necə baxdısıa zaman üzünə...
Başsız atlıların vahiməsində
Oyuncaq oldunsa özün-özünə,
Sən hələ həyatdan yol almamısan...

Sən hələ dünyaya çağrılmamısan,
Oğul şalvarında, qız köynəyində.
Hələ nə sözün var, nə söz verənin,
Sıxılıb qaldınsa söz göynəyində,
Sən hələ xülyadan ayrılmamısan...

Seçə bilmədin sə yol seçənləri,
Ömrü hörmədin sə daşının üstə,
İçə bilmədin sə vaxtın camından,
Haqqı görmədin sə başının üstə,
Sən hələ həyatdan yol almamısan...

Çırpıb qayalara hirsini, hikkəni,
Yanaqdan asdınsa göz yaşlarını,
Dilinin ucunda "can" yanmadısa,
Zülmətə çəkdin sə baxışlarını,
Sən hələ həyatdan yol almamısan...

Səni culğalayan şeytan nəfsinin
Yırtıb yaxasını paklanmadınsa.
"Ağatlı" oğlanın uçub tərkində
Odsuz ocaqlarda odlanmadınsa,
Sən heç bu həyatdan yol almamısan...

Könül vermədin sə pərvanə dərdə,
Sevdəsiz bir ömrün həyat eşqi nə?
Leyli səhrələrin karvanlarından
Çınqı qatmadınsa Məcnun eşqinə,
Sən heç bu həyatdan yol almamısan...

Sıyırıb göylərin ulduzlarını,
Şeytan Ay gəzirsə səbahlarından,
Qeyrəti, şərəfi körüyə yığıb,
Ömrün bal çəkirsə günahlarından,
Sən hələ həyatdan yol almamısan...

İyun 2013

YAZIÇI ANARA AÇIQ MƏKTUB

Sənnən nə könül istədim,
nə pərvanə qanadlı ürək,
nə atıma saman istədim,
nə samanıma külək.
Sənnən çörək istədim, çörək!
O gün hüzurunda çırpınan,
özüm kimi utancaq ərizəm,
sanki prezident mərhəmətinin
kürəsində bişən çörəyə bükülmüşdü!
Fikrim, hissım
damağında tərsinə sual işarəsi yazan
qəlyan tüstüsündən asılmışdı.
Sanki daşayaq insafın
xof hücumuyla basılmışdı!
Baxışların payız yarpaqları tək
qəzəbinin ayaqları altına
tökülmüşdü...
Hiddətin boyda dikəldim.
Sükuta əyilən gözlərimlə
nə döşəməni süpürdüm,
nə köks ötürdüm.
Dilinin ucunda düyünlənmiş
nifrət qovluğundan
saralmış ərizəmi
səssiz –səmirsiz geri götürdüm.
Demə zalımlığı iliyinə işləmiş,
qələm kölgəsində çapalayan bəlasanmış!
37-nin xəyanətkar daşlarından boy alan,
can udan qalasanmış!
Çörək qoxulu, ümid çəkili,
adamı olmayan qovluq ərizələrini
başının altına qoyub, yaşa,
yaşa, Anar, yaşa!
Hələ ki, allahsızlıq
çəkir səni başa!

İyun 2013

* * *

Beşiyindən qəbrinəcən,
Bütün adamlar köhnədi.
Təzədi mücrü sabahlar,
Küskün axşamlar köhnədi.

Allahdan çoxdu “allah”lar,
Qəmdən-qəmə qonur ahlər.
Təzədi bütün günahlar,
Bütün eyhamlar köhnədi.

Dünya iki, yoxuş birdi,
Gəliş birdi, çıxış birdi,
Heç bilmirəm bu nə sirdi?!
Ölüm yox, canlar köhnədi.

İyun 2013

* * *

Durğu işarələrini
(sualdan başqa)
yığıb qələminin ucuna,
sözdən yuxarı
dırmaşmaq eşqiylə
sürüşkən misraların
ağına-bozuna baxmadan,
qafiyə-qafiyə,
söz-söz, kəlmə-kəlmə
bir ətək sijilləmə sıxar
“ovucuna”.

Hamiya görünsün deyə;
hərdən-hərdən,
yapışıb ətəklərdən,
kənd itlərini
hürdürmək üçün
çıxar şəhərdən.
Gah uzaqdan,

gah yaxından səsi gələr;
naxır-naxır, sürü-sürü
yol-yolağa ayaqlayar,
naxırçını qucaqlayar,
çobanların dəyəsinə
həvəsinin qanadında
uçub hövsələsi qonar.
Kürsü-kürsü beyin tökər,
baş ağrıdar!
Vaxtsız gələn səs-səmirdən,
sərsəm-sərsəm kəlmələrdən
gözlərini açıb-yuman
qaranquşun yuvasını
sinəsində düymələnmiş
daş ağrıdar.
Quzuları öpə-öpə,
şeir oxuyar çəpişə,
vəcdə gəlib şişə-şişə.
Gah kitabdan, gah varaqdan,
Gah saralmış bloknotdan,
Zəli kimi yapışaraq,
mikrafonsuz danışar o,
Sanarsan ki,
milyon-milyon
insanların marağına
qanad sərib,
neçə-neçə şairlərlə
yarışır o.
Bu bədbəxtin 70 ildə,
hara getdi, hardan gəldi,
nifrət qondu yaxasına,
yığın-yığın söz çürütdü
yaşanmayan,
sönmüş ömür bahasına.

İyun 2013

* * *

Hər gün
qorxa-qorxa,
çəkinə-çəkinə,
söz üstümə gəlməmiş,
sözün üstünə gəlirəm.
(sözdən qorxmayan kafirdi)
Tanrı verən ömrü
yaşasam da

ölüb – qalan günlərimin
cəmini

yazanda bilirəm!
Yazanda bilirəm,
şəirin “xəstəliyini”,
sözün “ nasazlığını”,
fikrin “həyasızlığı”nı!
Şəirin “xəstəsi”
şairin xəstəliyindən
ağır,
şəir şimşəkdən qopanda
şair gürşad yağır.
Yazanda görürəm,
şairin qanı sıxılan
dan yerində,
misralaşan sabahı!
Yazanda görürəm,
şəirdən görünən,
şairdə müqəddəsleşən
Allahı!

İyun 2013

ƏL TOXUNMAZ GÖY MÖHÜRLÜ QISMƏTƏ

Qeyrətindən çıxış ola ömrünə,
Bir diləyin min körpüyə tağ ola.
Mal-madarın alışsa da, yansa da,
Vicdan oğlu həqiqətin sağ ola!

Əl toxunmaz göy möhürlü qismətə,
Kişilikdən bayraq qalxa ismətə!
Toxum düşə əmələndən “rəhmətə”,
Ehsanlığın bağca ola, bağ ola!

“Dərdqazanın” bişmişi nə, çiyi nə?!
Ruh dolanmaz bu gərdeşin çiyinə
Namaz vaxtı “Ya Sın” qona çiyinə,
Qara baxtın kəfəndə də ağ ola!

İyun 2013

SƏN YOXSAN, SƏNSİZLİK VAR

Ayselın əziz xatirəsinə

Sən yoxsan, sənsizlik var!
Yenə matəm köynəyini
mücrü sabahlara,
tabut axşamlara
sərgiləyir
ruhuna çəkilən yollar!
Baxtında solub,
taleyində xəzanlaşan
güllər, çiçəklər,
birər-birər, dəstə-dəstə,
bircə-bircə,
hər gün beləcə,

səni sevənlərin
fəğanında,
ananın qamətini
əlindən alan,
ah-amanında
şəhlənir!
Hər gün göz yaşları
təzələnir
taleyin
sənə yaraşdırdığı,
gələni danışdıran
məzar daşında!
Dinməz- dinməz,
susqun-susqun
şəklinə qısılib,
nakamlığından asılıb,
Allahamı baxırsan?!
ölüməmi boylanırsan?!
Südünü dadıb,
boyunu görmədiyi
bircə balanın
qənşərində,
günahlanırsan
bu yaşında?!
Sən yoxsan, sənsizlik var!
Yenə Günəşin payızı ləçəkləri
üstünə sərilmiş not varağına
hüzn qələmiylə
“sənsiz”i yazır!
Yenə, zalım fələk
əzrailin barmağıyla,
səndən xəbərsiz,
yan-yörəndə
sakit-sakit, sakın-sakin
torpağa nida yazacaq
görünənlərə,

görünməzlik məskəni qazır!
Hər gün beş yaşlı balanın
“qəbristanlığa daş yağıb”?!
sualı

başına daş tökür, bala!
Arzularınla tikdiyim evi
Gündə yüz yol
Balan sökür, bala!
Təqsir ölümdədir,
məni yaman gecikdirir!
Hələ sənsizliyinə möhtacam,
sonrasını,
yanına gələndə danışacam!

İyun 2013

* * *

Sənin
eşidib, gördüklərini
duyğularımın
kəhərinə yükləsəydim,
iki əsr yaşayardım.
Qəhərin
sevincə uzanan qollarını
ürəyimlə qaldırıb,
fəhlə sözlərimlə
fərəh yükü daşıyardım.
Mənim gördüyüm zülmət
gözlerini qamaşdıran
Günəş işığından
daha parlaq,
daha işıqlıdır.
Gecələr Müşfiqin
şeyrlərini zümzümə edən
bulaq başında
ovuclarımda çiliklənən
ulduzlartək

daha yaraşılıqdır.
Nə yaxşı ki, mən sənin
özünə görünməyən
özünü görərem.
İçindəki tabutda
qara ölüm gəzdirən
üzünü görərem!

İyun 2013

ÖLÜM HAQQINDA BALLADA

Ölümün
zərrəbin süzgəcindən keçən
öz vaxtı var.
Aqillər demişkən:
gözlə-qaş arasında
tutmuş qərar.
Nə kasıb baxtına baxandı,
nə zəngin taxtına.
Fərq qoymaz insanın
irqinə, mənşəyinə, mənəsinə,
kökünə, geninə, zatına.
Qarışqanın da ürəyini yeyər,
filin də,
okeanda balinanın,
zirvədə kəlin də.
Yer üzünün işığına
gələnlərin,
dərdi-dərdlə, kefi-keflə
bölənlərin,
gözəllərin, göyçəklərin,
süd qoxulu körpələrin,
nağıldöşək nənələrin,
qalxan sinə babaların
ürəyini yeyər ölüm!

Hər damlada, hər qətrədə,
hər yerışdə, hər duruşda,
hər baxışda,
ulduzların medalyonu
Ay altında,

ayrılıqdan haray çəkən
çay altında,
gün altında, il altında,
daş altında,
kirpik-kirpik yaş altında,
baş altında,
yerlə-göyün işıq gələn
hər qatında,
yaradandan aşağıda
"varam", "varam",
"mən burdayam", deyər ölüm!
İşıq qanadları,
matəm addımları,
torpaqdan yeyənləri,
torpağa çəkər birər-birər.
Tapanları, tapılanı,
satanları, satılanı,
acı, gici,
min-min bici,
fitnəkarı, qəsbkarı,
zülmkarı,
lalı, karı,
göydən yerə hul baxanı,
ev tikəni, ev yıxanı,
nəfəs verib, nəfəs alan
varlıqları
mürdəşir hüzuruna çəkər ölüm!...
Gələn ölmək üçün
qundağa bələnir!
Dünyanın yağışından,

qarından çox,
torpağa ölüm ələdir.
Kimi varın qucağında,
kimi kasıb daxmasında
bir udum hava üçün
ölümlə çarpışır,
fəqət, Günəş altında
şər qarışır!...
Ölümdəki qüdrəti gör-
kişini də qadını da
öləndə arvadlar ağlayır,
qara tellər
qara yaylıq bağlayır!
Kişilər içinə çəkir
ölümün siqaret tüstüsünü!
Ələmin fəryad bəstəsini.
Heç kimin sonuncu libasını
dərzi biçib, dərzi tikmir.
cib də tikilmir axirət
libasına.
Ölümün təsdiqini almaq üçün
güzgü-qayçı qoyarlar
ölənin sinəsinə,
ev-eşik ürpəşər
ölüm səsinə!
Ehsan siniləri uçduqca
əllərdə,
"rəhmət" kəlməsi
qanad verər
"Ya Sin" surəsinə.
Toy iştahası dolaşan
mərasimdə
püstə-badam şaqqıltısı,
çəşid-çəşid şirniyyatlar,
ləziz xörəklər
mollanın avazını
hiddətini yerə çırpın

mikrafona sıxar.
Çadırdə
ölümün sərgilədiyi
nakam mərhumun
dirilik şəkli baxar.
O gün ölüm
ehsan süfrəsini
ölən və qalanlardan xəbərsiz
dirilərin nəfsinə bölür.
Və ahəstə qandırır ki,
İnsan əcəl düşərgəsində
ölüm vaxtıyla
mollanın səsində ölürlər!
Fəqət məzar ölən torpaqda
ölüm məskəni bir olsa da!
ölən öləni görmür!

İyun 2013

ŞEİR YUXULARI

Hər axşam beləcə,
ulduz-ulduz göylərlə
oynayır gecə.
Fikrimə şeir yağır,
kəhkəşan nağıllı
səyyarələrdən
sözü atlı,
şairlər şəhərində.
Hər gün beləcə,
gülməcə-gülməcə
şeir düşür gözüne
ümidlərdə açılan
qıyqacı səhərin də.
Hər gün beləcə,
payızdan öncə
Qızqalası sarıdimdik
şeirələrini uçurur

Xəzərə sarı.
Bu şəhərdə
ağacları şair eləyib
şeir yarpaqları.
Hər gün beləcə,
sözlər yerlə-göy arası
tayını axtarır,
hərdən düşünürsən:
daha fikir sönüb,
söz qurtarır.
Sanki Ay işığından
yol alıb,
söz karvanı üçün
sarban gözləyir
uzaqlar.
bu tərəfdə
pərvanəni içinə çəkib,
varaqlara nida yazır
təklənmiş çıraqlar...
Hər gün beləcə,
gülməcə-gülməcə
şair doğulur,
şeir ölür...

Şair ağlamasa
şeir gülür;

şeyri qaqqıldaşan
məmləkətdə
gündə bir şair ölür!
Hər gün beləcə,
gülməcə-gülməcə
qalın kitablarda
yengəcik vergüllər
yellənir,
pafos misra-misra,
sətir-sətir

beyinlərdə sellənir!
Hər gün beləcə,
gülməcə-gülməcə
Anar adına
Fikrət Qoca
çapxanasında
seçilməmiş
"seçilmiş əsərlər"
çapa verilir,
cilid-cilid, tiraj-tiraj,
nəfis-nəfis beyin sökür!
Neçə-neçə "Prezident təqaüdcüsü" -
duaçı əllərini
prezident sarayına
tuşlayıb,
"Bankomat kartını"
Anarın dodaqlarıyla öpür!
Fəqət, çağdaş, kürkü yırtıq
ədəbiyyatımızın
Yevlaxda "gözlən"
işarəsinə heyrət çəkən
on üç səhifəlik
sənət nümunəsi yoxdur ki,
iki saniyə
dünyanın marağına açılsın,
heç olmasa,
Konqoda, Mozanbikdə yayılsın!
Hər gün beləcə,
gülməcə-gülməcə
içimizin iyrenc qatı sökülür,
başımıza qaxınc-qaxınc,
paslı-paslı, əfəl-əfəl,
həyasından naftalin
iyi gələn, yazısız
yazarlar tökülür...

İyul 2013

FƏLƏSTİN

İki qərinədir,
haqsızlığın əndişəli
qandalları
iliyini göynədir!
Müstəqillik havasına
əsən yellər,
bəd əməllər,
riyakarlıq, zülmkarlıq,
haqq götürən müsibətlər
sapandların daşı boyda
ərşə qalxıb,
sovuşmurku sovuşmur!
Miskin-miskin baxan yazı,
məlul-məlul ötən qışı
çəmən-çəmən, çiçək-çiçək,
qrov-qrov, sazaq-sazaq
novraqına qovuşmurku
qovuşmur!

İki qərinədir,
dərdi daş bağlayan torpaq
şəhidlərin qəhərinə
ələm asıb bayraq-bayraq.
Arzularda inir-inir
inildəyir müstəqillik.
sızım-sızım sızıldayır,
gümüldəyir müstəqillik.
İki qərinədir,
Fələstinin içində
qərib, tənha bir yalquzaq
ulayır!

Fəqət, burda
ildırımlar şaqıldamır,
gürşad-gürşad sellər axmır.
Elə qorxub, elə sınıb
Fələstinli,

Barmağının ucundan da qanı çıxmır!
İki qərinədir,
ədavət gömrüyündə
xaç hayqıran
burulğanlara ilişib,
ədələt hikkəli
hürriyyət!
Dünyanın qəzəbində
buludlaşib,
kefində batan məmləkət!
İyun2013

BOZ QURDUN NƏ VECİNƏ

Çörəksizə xəmiri
Yoğurdun, nə vecinə.
Daş başa kül tığını
Sovurdun, nə vecinə.

Dönüyün gülşəni nə?
Şərəfi nə, şəni nə?
Şərəfsizin şəninə
Taxt qurdun, nə vecinə.

Hələ görməmişəm tək,
Bizdə olan oyuntək,
Qoyunlunu qoyuntək
Doyurdun, nə vecinə.

Duman özünü öyər,
Çaylar çiskini söyər.
Danaçı dizə döyər,
Boz qurdun nə vecinə.

Damağ dadıb, diş yedi,
Kal yedi, dəymiş yedi,

Totalım, kişmiş yedi,
Ovurdun nə vecinə.

Göylər necə alçalıb,
Səbr sınıb, acalıb,
Yurd yeri yurdsuz qalıb,
Bu yurdun nə vecinə!

İyun 2013

TƏRƏZİLƏR GÜNAH ÇƏKİR

Yenə Günəş əvvəlkitək
ümidləri daşdan ağır,
həyatına qanı daman,
sakin, fağır insanların
cöhrəsində qəmə batır.
Haram biçir, haram əkir!
Tərəzilər günah çəkir!
Bu millətin xatasından
gündə yüz yol,
Allahlığı Allah çəkir!

Tamahını nəfsi boyda
barmağıyla
suya qatan, una, ətə,
bala qatan,
dəymişini kala qatan,
yeri gəlsə, atasını
yala qatan
vələdüzna, korocaqlar
yönü vara, pula yatır.
Onlar üçün nə vətən var,
nə xalq, nə el.
Bir tükü də qımıldamaz
gurşad coşub, kükrəsə sel.

Yenə bazar lotuları
anasının əmcəyini
pula sağır!
Piştaxtalar arxasından
müşərinin gözlərinə
"Allah haqqı" kəlamından
qram-qram, zərrə-zərrə,
qəpik-qəpik
zəhər axır, yalan yağır.
Lobyə, kartof qaynatmaqdan
qazanın qaradır üzü.
Yolu rəvan, kefi kökün,
var qaldırıb, pul oynadan,
zətqırıq, kəmfürsətin
nanəcibin,
bu qurğuya varmı sözü?
Min əməlin bir başı var,-
o bizdədir,
Hər şeytana atılası
yüz əfəlin min daşı var,-
o bizdədir.
Timsahağız adamlarda
timsahların gözyaşı var,-
o bizdədir.
Bir aqilə yüz naşı var,-
o bizdədir.
Allah bilir, nələr, nələr,
kimlər, kimlər bizimlədir.

Hərdən-hərdən,
Ay-ulduz çətirli göylərin
qaranlığını çiyinə götürüb,
"Ağ atlı oğlan"ın tərkində
xəyala qoşulub, Göyçüyə gedirəm!
Ay işığında axtardığım
itmiş qəbirlərin

daş-torpağını
taleyin acığına
dişlərimlə didim-didim
didirəm!

Ruhlar ruhuma qarışır,
Susqun ocaqlar danışır,
Mən gedəndə küsdürmüşdüm,
Qol açıb, dağlar barışır.

Deməyin doyub gedirəm,
Canımı qoyub gedirəm.
Bilmirəm nəyim qayıdır?
Ölümə uyub gedirəm!

Bu yurdun göz yaşı çoxdu,
Kim axtardı, kim yoluxdu?!
Gəlmişdim balamı görəmə,
Torpaqdan bir xəbər yoxdu!

Göz yaşısan, ələn, yurdum!
Bir ah çəkim, bələn, yurdum!
Nənələri yasa çəkib,
Kişilərdə ölən yurdum!

"Prezident təqaüdü" almaq üçün
Anarın Fikrət Qoca körpüsündə
qeyrətimə ilişmişəm!
"Əmzicklilər" sırasında
məddahlığa yox demişəm.

Qarabağda tankla, topla
qəlpə-qəlpə, qurşun-qurşun
fərman yazın çöl-çəmənə.
"İstiqlal" əsgərin olsun,
"xarı bülbül" "orden" ini
son döyüşdə verin mənə!

YAZ PIÇILTILARI

Bu gecə qaymaq dadır,
Yer-göy Yaradanladır!
Dağ çayının bəstəsini
nota köçürür
göbələyi xatırladan,
şeyrlərimin ilk oxucusu,
quzu qoxulu alaçıq...
Quşların dimdiyində
açılır səhər.
Buludların yaz gətirdiyi
rayihəli çölə-çəmənə
arıların bal yolu açıq.
Yal-yamacın gözəlliyi
göyçəkliyə açılır,
Sevgili çiçəklərin köksünə
məhəbbət sancılır.
Göylərə kişnəyir
obaya sığışmayan
yalmanına bulud yatan,
cilovunu şimşək tutan
alapaça, qonur kəhər.
Zirvələrin vüqarına
qanad açır dağ qartalı.
Göylər necə yaraşdırır
gözəlliyə uçan xalı.
Torağaylar nəğməsini,
buludlara oxuyur,
elə bil ki, şanapipik
xana qurub, gözəlliyə
güldən xalı toxuyur.
Yuvalar ağzını günəşə açıb,
ana quşların dimdiyində
çırpınır kəpənəklər,
Damla boyda ürəkləri yaşamaq üçün
ölür zərrə ürəklər.

Üç günlük ömrünə mələyir
kəl döyüşünə qulaq sallayan
qaraqül dərili quzular.
Bu gün, sabah dərileri
papaqçı tamahında
müştərini arzular.
Lilpar köynəkli bulaq
gözünə saflıq çəkib,
otların, çiçəklərin
ömründən baxır.
çirkaba qovuşmamış
dərdi çiğnayıb, axır
Dəryaz ölümünə ürpəşən
allı-güllü biçənəklər
yuvaları amanatlayar
sətir-sətir, misra-misra
zolaq-zolaq laylara.
Bərəkət oçaq çatır
şən qanadlı günlərə,
ömrə bəzək aylara.
Sürülər çoban xəyalına,
gürnəşdənər,
tütək səsinə gövşək vurur,
köpək hənirinə yatar.
Bayatı çağırmasan
çiğnayar inək balasını.
Sərnice təpik atar.
Təbiət Allah, nuru verib jaləyə.
Qızların yanaqları
ləçək açmaq öyrədir
çöllər gəlini laləyə...
Toy səsinə köklənib
ağ duvaqlı ağaclar.
ana olmağa hazırlaşır
bağlar, bağçalar!

İyun 2013

DİLƏNÇİ – ƏSKI PROFESSOR

Hər səhər
ümidində sönmüş Günəşin
pörtülmüş yarpaqlarını
cöhrəsinə çəkib,
yiyəsiz yolların
tozunu uda-uda,
gəlib dar ağacının
altına çatar!
Özünü səkiyə atılmış göbələktək
yol – yolağadan baxış-baxış
ona tuşlanan
qartımış nifrətin
altına atar!
Bir zamanlar “MDU”-nu
fərqlənənlər arasında
bitirib,
Qartalların qanadında
Bakıya təyinat almışdı.
Ağıl-kamal bayrağını
Arzu boyda qaldırmışdı.
Ali məktəb müəllimiydi,
peşəsinin işığından
nur alardı tələbələr.
Onun zəka qüdrətinə
söykənmişdi ağıl, hünər,
pillə-pillə mərtəbələr.
Qəribə şəkəri vardı,
Məmmədəmin dühasıyla
fərəhlənər, öyünərdi.
Pillələri qalxa-qalxa,
enə-enə,
Gah Lenini, gah Marksı
xəyalında
asıb-kəsər, sürüyərdi...

Tələbəyə qeyri-kafi
yazmazdı o,
uduzmuşu-udmazdı o.
İstəməzdi diləklərdə
ulduz sönə, Güneş bata.
İndi özünün
Akademik borcu var
həyata!

Allaha göstərib,
insanlara açdığı
qabarlı ovcunu,
yumduğu bu günə yazıq!
Bir gün
sülənən itlərin əhatəsində
kürəyini yerə çırpacaq
ölümünə yazıq!
İdrak yuvasından
Uçura bilmədiyi
kamal şahinlərinin
üsyankar ölümü
istərəm, cahanda car olsun!
Professor tituluna
səfillik damğası vuran,
onu bu günün caynağına verən
zamana ar olsun!

İyun 2013

İSTƏRƏM

*Vəzifəyə hayıl-mayıll olan
hakimi-mütləqin monoloqu*

Günə layla çalanın qayəsi nə, eşqi nə?!
Min qala ucaldaram bir vəzifə eşqinə.
Gecikmədim ilmüdam zalımlığın məşqinə!-
Mətləb kəhər belində, qolda tər lan istərəm,
Mən dövrəyə sarbanam, zülmə karvan istərəm!

Səsində qalxanları nəfəsində bitirdim,
Neçə kəndi, şəhəri qəzəbimdə itirdim.
Mərmilərin ucunda yurda səngər gətirdim!-
Allahlığı bölməyə haqdan fərman istərəm!
Mən dövrana sarbanam, zülmə karvan istərəm!

Buludlara top atdım, ildırımlar çaxmadı,
Tərtər çirpindi qanda,şaqqıldadı, axmadı.
Zərbimdən Kəlbəcərin qayaları laxladı,
Xocalıdan ruhumu yumağa qan istərəm!
Mən dövrana sarbanam, zülmə karvan istərəm!

Çiyində taxt qurduğum qazamatda can verir,
Dərisinə girmişəm, dərsimi şeytan verir!
Diləyimə kəc baxan istəyimə qan verir-
Millətin kürəyində ərzə nişan istərəm!
Mən dövrana sarbanam, zülmə karvan istərəm!

Kreslo orbitimdə yer küresi fırlanır,
Gündüzümdə günlənən, gecəm boyu qırlanır.
Süfrə nöqtələnməmiş məddahlar xatırlanır.
Cəhalet örüşündə belə heyvan istərəm,
Mən dövrana sarbanam, zülmə karvan istərəm!

Millət cibindən qızır, var çökdürməz adamı,
Boğaz buğanı yensə, dam üstə qoymaz damı.
Alxışlar çeşid-çeşid, yetən alır qadamı!-
Qurd şikarsız qurd olmaz, hər gün duman istərəm,
Mən dövrana sarbanam, zülmə karvan istərəm!

Çağırın coşa gəlsin iqtidarın aşığı,
Sazında pərvəzlənsin həvəsimin işığı,-
Əldən düşsə, gor qazar vəzifənin qaşığı,-
Qırmancla söz yazmağa yeni aman istərəm.
Mən dövrana sarbanam, zülmə karvan istərəm!

Katibənin çayında okeanın gücü var,
Hər fəsildə bahardı, gözəllikdən bürcü var.
Gəncliyi qaytarmağa qocalıqla mərci var-
Telefon dəstəyindən səsime "can" istərəm,
Mən dövrana sarbanam, zülmə karvan istərəm!

Uzaqlara atmışam bölgələrin daşını,
Şahdağına çən qonub, Avey çatıb qaşını.
Beşik başına çəkir ölüm-itim yaşını!-
Nə bir təbib, nə çarə, nə də dərman istərəm,
Mən dövrana sarbanam, zülmə karvan istərəm!

Tayfa bayrağım ensə, qan su verməz torpağa,
Qəzəbimnən şəh düşər hər sünbülə, yarpağa.
Qartal kəllə qaldırır, quzğun qonar papağa!-
Sərvəti bol, səsi yox Azərbaycan istərəm!
Mən dövrana sarbanam, zülmə karvan istərəm!

2013

BU EVİN QİBLƏSİ GÜNƏŞDƏN QAÇIR

Müharibə qurbanlarına

Bu ev mücrü təki
açıldı bir gün,
torpaq əşrəfini
qoynuna aldı.
Mərmi ləçəyində
güllənən ömrün
sonuncu yarpağı
səngərdə qaldı!

Doqqaza söykərib
beli, dəryazı,
bu evin gecələr

yuxusu gəlmir.
Qışından od yağır,
üşüdüür yazı,
bu evdən səədət
qoxusu gəlmir!

Burda köpəklər də
səsini qısıb,
Kişi addımları
oyatmır yolu.
Bir ocaq külünü
bağırına basıb,
cehizlik qazana
yağdırır dolu!

Bu evin fikirdən
özgə var nəyi?!
Hər fikir üstünə
bir divar gəlir.
Tənbəki qoxumur
qara köynəyi,
ev təkı yaşamaq
ona ar gəlir!

Bu evin hər daşı
dönər gəlinə,
xofun gözləriylə
izlənər, Allah!
Bu evdə bir gəlin
nəmər yerinə
gəlin köçən qızdan
gizlənər, Allah!

Toy-düyük paltarı
əl açıb göyə,

Burda hər diləkdə
bir quzu mələrlər!
Bu evdən kişilər
yan ötsün deyə
bu evin xoruzu
kişilik eylər!

Tufanlar oynadar
könüldən əsən,
zaman rəngə salıb
neçə məktubu-
Adi gözlə baxma
bu evə gəl sən,
həyatın ən qaynar
sərgisidir bu!

2013

BALASI QƏHRİNDƏ YATAN ŞAİRƏM

Demə: ömür payın bahardan gəlir,
Möhnət dalğasını tutan şairəm!
Qəlbimin sözüdür gözümdən axan,
Bir “of” u min “ah”a qatan şairəm!

Fikrimin söz tağı ağırdan-ağır,
Bəla haqdan gəlsə, ha qışqır-bağır.
Gecələr ulduzlar səbrimə yağır,
Gündüzlər içimdə batan şairəm!

Yalana top atdı neçə zəfərsiz,
Çox arxa körpüdür arxalı fərsiz.
Vardan mayasızam, puldan xətersiz,
Sözümü Tanrıya satan şairəm!

Qəm bayraq qaldıran əyalətim var.
Vicdan sandığında əmanətim var.

Bilmirəm heç kimə şikayətim var?!
Balığı deryaya atan şairəm!

Qurğuşun qurşadı zamannan anım,
Halıma qımışır əldə dərmanım!
Qardaş həsrətinə Arazdı canım!
Balası qəhrində yatan şairəm!

12.05.2013

PLAN

Hər alın qırışı bir plan yolu,
Arzudan od alıb, diləkdən keçər.
Fikir aləmitək açılan qolu,
Ömür yaşatdıqca ürəkdən keçər.

Bu qoca gərdeşin öz planı var,
Min sehr toxuyur qurulmuş xana.
Mərmi qəlpəsində uçan planlar
“Qara kağız” səpdi bir vaxt cahana!

Şeytan tərəzimiz gerçək aldadır,
İndi seçənmi var ağı-qaradan.
Millət bəla udur, zəhrimar dadır
Planla çəkilən fonelli sudan.

Süqut bayrağını sıxıb köksünə,
Torpaq şırım-şırım, yurd didik-didik.
Şuşanı silahla alan düşməne,
Vətən Qarabağı planla verdik!

Boz yalan sulanır ağızda, dildə,
Gedənin minnəti qalana düşüb.
Bu boyda vətəndə, bu boyda eldə,
Elə bil kişilik plana düşüb!!!

Gen çörəkdən dönüb, soy yaddır duza,
İnsanlıq axtarır insanın canı.
Bir kişi göstərin – qeyrətə yaza.
Hünər öhdəliyi, vicdan planı.

Planla notlanır həyat nəğməsi,
Hər günün son sözü qüruba düşər.
Planlı qızların Dubay körpəsi
Zibil qutusunda hesaba düşər!

Hələ solan deyil açılan günah,
Ünvanı bəllidir yüklənən köçün.
Yalnız Əzrailə vaxt vermir Allah!
Ölüm planını doldurmaq üçün!

2013

BU DÜNYA

Yaşamaq- ölümün verdiyi fürsət,-
Ömür tağlarını əbədi hörmür.
İnsan son ağırlı can səfərində
Boyuna biçilmiş ağı da görmür!

Hökmü təzələşən zalım dünyada,
Gah fərəh boy atır, gah qəm uzanır.
Yaşamaq eşqiylə çarpışan insan
Yaşamaq uğrunda ölüm qazanır!

Tanrı barmağında fırlanır müdam,
Sönər, mehvərindən dönməz bu dünya.
Bu gün məni deyir, sabah da səni,
Bir gün də heç kimi deməz bu dünya!

İyul 2013

ÖLÜMÜN DƏ SAĞ-SOLU VAR

Könlümə düşən dərdimin
Buludunda qar, dolu var.
Sevinməyin bircə yolu,
Ağlamağın min yolu var.

Şər deməkdən dil yuxalıb,
Kəlmə qılinc, söz ox alıb,
Keçəl Həmzələr çoxalıb,
Nə Koroğlu, nə Bolu var.

İş axtarma bu fələkdə,
İşini görür ələkdə.
Tanrı səsli hər ürəkdə
Yaradanın öz qolu var!

Qüssə dərsən ümid bağdan,
Dilək-dilək açıl tağdan
Vurub soldan, çıxma sağdan,
Ölümün də sağ-solu var!

İyul 2013

ÖLÜM FƏDAİLƏRİ

*İnsanları genindən oynadan, sağlıq
durumunu qəddarcasına ağırlaşdıran,
hər vəchlə çalışıb, daha çox pul
qamarlayan bəzi üzdənirəq işbazlara*

Ötən zamanlara darınır könül;
Hanı ceyran qovan əmliyin eti?!
Çörək qoxusutək kəndi gəzərdi
Qaymaqdan süzülən balın ləzzəti.

Tələş yeritmədi həblər üstünə,
“Kürsü”¹ palatası cana can nənəm.
On övlad qıyladı ömür bağından
Mənim kişi nənəm, qəhrəman nənəm!

Bulaq suyu əmdi köhnə sənəyi,
Qışlıq qovurması küpədə deydi.
Camiş xamasını təzə lavaşla
Yedikcə deyərdin, bir də gələydi.

Gör kimlərin olub, kimlərə qaldı?!
Səadət çəhlimli o gözəl obam.
İndi qazanlarda pas tutan yağı
Qıyıb, yağlamazdı camışa babam.

“Zavod”lar yan-yana, “sexlər” baş-baş,ə,
Zaman gözyaşına güldürür bizi.
Bir vaxt cibimizi “dincə” qoyanlar,
Bu gün loxma-loxma öldürür bizi!

Damlası Şahbuza ünvan yazmayan
“Badamlı” toylara badə qaldırır.
Dəmlənmiş aşığın girib ziline
Araq “bunker”ində hava çaldırır!

Ruzigar dolaşıb, dolub fəsillər,
Adəmin bağını şeytanlar dərir.
Şüşə əmcəyindən “Malış” əmənlər
“Halal süd əmmiş”ə sorğu göndərir!

Cəhənnəm goru var pəhriz şorunda,
Kəsmiyin tikəsi kəsir ömürdən.
Gör neçə bədbəxtə kəfən biçilib,
Fonelli suları axıdan Kürdən.

---

¹ Təndir üzərində qurulmuş taxt

Ölümgülü açır hər kol, hər budağ,
Zəhərdən şəh düşür çölə, çəmənə.
Vətən bayrağını tapşırmaq olmaz
Adamdan doğulub, heyvan əməinə!

Artıb qara suyun qaymaq çəkəni,
Arisız bal satır, inəksiz kərə.
Tamah çöngə gönü geyindirir hey
Kolbasa sexindən keçən kəhərə!

Gəlin, təbiətə vəhşi deməyək,
Tanrı əsəridir aranı, dağı.
İnsan mədəsində heyrət gəzdirir
Tülkünün, çaqqalın qidalanmağı!

Ömür-gün yeyəni diş yeyir indi,
İnsan heyvanlıqda keçib heyvanı!
İşbazlar insansız qoyacaq vallah
Ölüm pəliqonu- Azərbaycanı!

Vaxt vardı görürdü Allah!
Hər fərəh bir ürək atıb-tutardı...
Qonşumuz, biçərə Kimyə nənənin
Altı övladını "kimya" apardı!

Tanrı yazanlara vergül qoyan çox,
Heyrət başa çıxıb, üzdən tökülmür.
Torpaqda gözünü yummayan balıq,
Qazan qaynatmasa ölmürkü ölmür!

Batıb maaşında alimin səsi,
Kasıbın hikkəsi dartılmış dala.
Dərman talvarında banlayan xoruz
Əlin qurumamış bişir az qala!

Köhnə tərəzidə “fildar” gözünün
Birində infarkdır, birində pul!
Oğul var, diksinib ata-anadan,
Axtarır at-eşşək dərisində pul!

Yaşımız qədərdi başımız çəkən,
Kələk bölgüsündə şeytan yarıyq.
Yaşamaq sarıdan, ölmək sarıdan,
Dünyaya ağırlıq adamlarıyq!

May 2013

* * *

Məni səbrimdə saxlama,
Baxt köçünü saxlamazlar.
Xeyir çapan boz ürgəni
Şər vaxtına bağlamazlar.

Od yaxanı söz kiritməz,
Haqq verənin haqqı itməz.
Məndə bitən çöldə bitməz,
Belə çiçək qoxlamazlar.

Laylasız, ünsüz beşiyəm,
Üzü dönmüş ev-eşiyəm,
İlmüdam ölən kişiyəm,
Çox öləni ağlamazlar!

May 2013

QALMAYIB

Fitnə baxmır dosta, yada,
Ölüm yapır baddan-bada.
Köynəyi qara dünyada
Boyağa ağ da qalmayıb.

Hanı türkün Teymurləngi?
Qılınc –qalxan çala cəngil!
Mərd qeyrəti, ər tufəngi
Aranda, dağda qalmayıb.

Qəm bəhrəsi puçur-puçur,
Haqsız qovur, haqlı qaçır.
Kəfən-kəfən ömür uçur,
Can daha sağda qalmayıb.

Zaman göstərmir üzünü,
Tarixlər döyür gözünü,
Tamahkar tutub özünü,
Qaymaqda yağ da qalmayıb.

Beldə sürünən şələlər,
Kindi, böhtandı, lələlər.
Artıb yalançı kələlər,
Eldə buğa da qalmayıb!

Bətnlər doğradır qızı!
Bıçaqlar geyir qırmızı!
Vallah, haqdan gələn yazı,
Yanıb ocaqda qalmayıb.

Mərhəmət körpüsü batır,
İnsan haqqına top atır.
O qədər çoxalıb qatır,
Eşşək də bağda qalmayıb.

Vərəm yağır genə, soya,
Açar düşməz günə, aya.
Kökədən düşüb abır-həya,
Saqqalda, biğda qalmayıb!

İyun 2013

DÜZ OLAN DÜZDƏ QALAR

Atam ömrü uzun
bir əliylə yaban çörək
yedizdirmədi bizə.
“Düz olan düzdə qalar”
demədi,
“Düz olan düzdə qalmaz”
öyrətdi dilimizə.
“Düz olan düzdə qalmaz”
cənazəsində dünyadan köçdü
atam!

Dilimizin ucuna yapışan
bu dörd kəlməni
atamdan sonra,
süfrəmizə döşədi, alnımıza
alın yazısı tək yazdı
anam!

Onu da “Düz olan düzdə qalmaz”
tabutunda çiynimizə qaldırdıq...
düz olmayan əyrim-müyrüm yollarla
aparıb, yiyəsizliyə tapşırırdıq.
Fəqət, heç kimin ağına gəlmədi ki,
atamla, anamın axirət
nişanəsi olan məzar daşına
“Düz olan düzdə qalmaz”
Sözlərini həkk elətdirək.
Hər ikisini bu ibarə
işıqla yad eləyək.
“Düz olan düzdə qalmaz”ların
dünyaya qalan ruhlarına
ehtiram olaraq, ehsan verdik.
O hüznü, ələmli gündə
Açılıb-yumulan
dodaqları gördük,
ağaran dişləri,

gören gözləri,
eşidən qulaqları gördük.
Yazıqlar olsun ki, o gün,
“Düz olan düzdə qalmaz”larımızın
yasında
düz olan görmədik...
Qarmaqdan asılmış ət parçasıtək
Əcəl meyvəsini dərməyə hazırım.
Hər gün məzarımı qazırım.
Dörd söz – uyuşdurucu fikir
On beş ildir ürəyimi incidir.
Bu gün əczaxanaların,
ərzaq mağazalarının
nisyə dəftərində
adım birincidir.

İyun 2013

ANALARIN GÜNAHI NƏ

El deyəni əl gətirmir,
Söz çeynənib, dil gətirmir,
Kişiliyi bel gətirmir,
Anaların günahı nə?!

Yuxu yozma, baxt yatıbsa,
Hul gəzəni kor tapıbsa,
Baxışlarda gün batıbsa,
Xoş ovqatın sabahı nə?!

Dərd anlamaq dərddən çətin,
Yeri boşdu ülvyyətin.
“Çoxfazalı” məhəbbətin
Sevdası nə, nigahı nə?!

Son dərdiyəm Qarabağın,
Gələn vaxtın, ötən çağın,

Yurdu ölmüş bir torpağın
Zülmü boyda küllahı nə?!

Üz yanında üzü yoxun,
Söz yanında sözü yoxun,
Sinəsində közü yoxun,
İnsafı nə, pənahı nə?!

Şeytanı var hər tələnini,
Düzü yoxmuş “düz” gələnin.
Canalanla can bölənin
Öz fəryadı, öz ahı nə?!

Sona çəkir dünya sanki,
Qalmaz belə, anla, qan ki...
Məcnun, Allah neyləsin ki,
Allahsızın Allahı nə?!

May 2013

ÖYRƏTDİLƏR

Şoran ayım, qısır ilim,
Nədən yazım, nəyi silim?!
Ana gəzir “Ana dili”m!
Kəkələmək öyrətdilər.

Əl çalmaqdan ələ düşdük,
Bəm havalı telə düşdük,
Biz ləl üstə kölə düşdük,
Qəm eləmək öyrətdilər.

Düzə çəkməz əyri çəkən,
Haram doğur haram əkən!
Heykəlləşib ömür sökən,
Ac mələmək öyrətdilər!

Boz gətirdik boz andıqca,
Qazanmadıq “qazandıqca”.
Saqqızımız uzandıqca
Söz çeynəmək öyrətdilər!

Gələn, söz gətirdi gəldi,
Haqq-səyi itirdi gəldi.
Köhnə qarınlar kökəldi,
Yeni bölmək öyrətdilər.

Tək Allahın xoşdu yanı,
Fərmanına cavab hanı?!
Axan qanla-çıxan qanı
Seyr eləmək öyrətdilər!

Baş aparmır baş papaqda,
Qeyrət yas qurub dodaqda.
Qızıl bəhrə bu torpaqda
Cannan yemək öyrətdilər!

Üzümüzü söz qanadıb,
İçimiz möhnət oynadıb.
Böhtan yaxıb, şər qaynadıb,-
Başkülləmək öyrətdilər.

Sırıqlımız sırıq-sırıq,
Soy soylayır zətı qırıq.
Yuxularda hayqırıq!-
Sınıb-sinmək öyrətdilər.

Bu nə çəndi, nə buluddu?
Gözyaşını göz unutdu.
Torpağınmı ahı tutdu?!
Yala gəlmək öyrətdilər.

Xeyir donub, şər qudurub,
İnsaf yatır, qəzəb durub.

Toy qurana qan uddurub,
Yasa gülmək öyrətdilər!

Arzu-dilək düzüm-düzüm,
Baş girləyir canda dözüm.
Nəm gözlərdə donub gözüm-
Gözə girmək öyrətdilər!

Məcnun qürubdan qalmadı,
Könlünü xoş gün almadı.
Getdim, görənim olmadı,
Qaldım, ölmək öyrətdilər!

2013

ƏLDƏN VERDİ DAĞLAR MƏNİ

Ömürdən xəzan tökülür,
Dil yığışıb, diş sökülür!
Qocalıq cana bükülür,
Əldən verdi dağlar məni!

Mənlik deyil nəf-gedirəm,
İzzəti-şərəf, gedirəm.
Allaha tərəf gedirəm!
Ağlamasın ağlar məni.

Ürəyimdən ölüm sızır,
Əcəl yaxın, torpaq hazır!
Mələklərim sonluq yazır,
Neyə qoşub çağlar məni!

Lövbər salıb qəmdə gədim,
Bütöv gəzmir param, kədim.
Məzarlaşmış dayım, əmim
Son sükuta bağlar məni!

Həyat bir addımlıq imiş,
Dolub baxdım kirmiş-kirmiş.
Bala dağı nə dərinmiş?
Sağ bilməsin sağlar məni!

Ələm yonmuş başdaşıyam,
Dil ağrısı, gözyaşıyam,
Zülmün köhnə tanışıyam!
Əzabında saxlar məni!

İyun 2013

TANRI NƏFƏSİNƏ SÖZ ATMA, GƏDA

*“Azadlıq” qəzetinin köşə yazarı yazmışdır:
“...Aşırıq Ələsgər gənc insana nə verə bilər?
İndi qoşma, gəraylı dövrüdürmü?”*

Tanrı nəfəsinə söz atma, gəda,
Təkəcə Allah verər söz verdiyini!
Qızıldan gül açma dünya sərbəsər,
Heç nə verə bilməz göz verdiyini!

Görünməz görənsən görünən dağa,
Xoruz döyüşündə döş ver qabağa.
Gəl, naxələf çıxma oda, ocağa,
Göylərdən xəbər al köz verdiyini.

Möhürdə gözün var, masadan danış,
Qoltuq ağacısən, əsadan danış,
Hafizdən söhbət aç, İsadan danış,
Gətir ortalığa öz verdiyini.

Tay tutma vicdanda kinə qərəzi,
Pərsəng xofdan olsa, çəkməz tərəzi.
Açar dodağını “dodaqdəyməz”i!-
Əyridə axtarma düz verdiyini!

Kəlam dəryasına hakimdir necə,
Bir qətrə kiçilməz min illər keçə.
Qürbətə baş qoyub, qarışmır köçə,
Nə bilsin nələrin üz verdiyini!

2013

ATƏŞKƏS HAVASI OYNADIR BIZI

Nəşə budağına qonmağa nə var,
Möhnət ayağında gülməkdir çətin.
Yurdun hər dərdinə ümid sərərdim,
Qürbət gözlərində ölməkdir çətin!

O çağlar gəməşib, o çağlar sınıb,
Qeyrətə, dözümə, inada yazıq.
Kəlbəcər, Göyçənin qartal gözüydü,
Daşlara çırpılan qanada yazıq!

Bayrağa, torpağa, xalqa xəyanət,
Göyərdi yollarda, cığırda bitdi.
Ağatlı oğlanı gözləyən atlı
Laçını ruhlara tapşırdı, getdi.

Xocalı ağlayır qərib buludlar,
Şuşada səbrimi dözümlə gəzdirir.
Bir vaxt küreyinə xəyanət yazan
İndi orden alıb, medal gəzdirir.

İstərəm tarixdən silkinsin ləkə,
Vidən meydanında divan qurulsun!
Qarabağ qəlpəsi gəzdirməyəne
Xanın "Heyratı" sını qənim olsun!

Soy qarın axtarır, zay çıxıb dizə,
İnsan insanlıqdan tökülüb gedir!

Zillət qamçısına “var ol” deyənlər,
Səfalet bezinə bükülüb gedir!

Toplar mərmisində rüşvət bağırdıq,
Öldürə bilmədik azarımızı.
Alver əmziylə sümük sürənlər
Cəbhəyə köçürdü bazarımızı!

Olub-keçənləri sərdik yellərə,
Biz qanlı düşməni qana çəkmədik
Bakını erməni ata yüklədi,
Tarixin atını məhmizləmədik.

BMT xaçını süquta büküb,
ATƏT cıdarlayıb məsləkimizi.
Sərvət şeypurları gur çalsın deyə,
Atəşkəs havası oynadır bizi!

May 2013

**TÜRK DÜNYANI QORUYUR,
TANRI TÜRKÜ QORUSUN**

TORPAQ TÜRKÜN TORPAĞIDIR

Qeyrətinə qandan hopub,
Sınaq türkün sınağıdır.
Danlağından yer çatlayar,
Qınaq türkün qınağıdır.

Ovaları gözəl-göyçək,
Yaylaları çiçək-çiçək.
Yad ki, oldun, gözünü çək,
Oymaq türkün oymağıdır.

Yönü Ağrı dağa baxar,
Araz olub, Kür tək axar.
Qorqudları çaxmaq çaxar,
Çıraq türkün çıraqıdır!

Davakarla davası var,
Vəfadara vəfası var,
Atilla tək babası var,
Qıpçaq türkün qıpçağıdır!

Əzəmətdən dönməyəcək,
Haqq taxtından enməyəcək,
Zaman boyu sönməyəcək,
Ocaq türkün ocağıdır!

Əsil sülhdür barışığı,
Yox qanında qarışığı!
Yerin-göyün yaraşığı
Bayraq türkün bayrağıdır!

Buzlu zirvəsi kəlləşən,
Şöhrəti göylə əlləşən,
Atatürklə heykəlləşən,
Torpaq türkün torpağıdır!

26.XI.2007

TÜRKÜN BAYRAĞINA

*Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin İraqın
Şimalında terrorçulara qarşı əməliyyat
keçirdiyi xəbərini eşidərkən*

Gürşad çəkil, tufan yığış,
Bu nə sülhdür, nə də barış!
Qandan qalxıb bu hayqırış! –
Qoy bir öpüm qüdrət kimi,
Səpələnsin şəfqət kimi
Qanım türkün bayrağına!

Ululardan qalıb andı,
Ayrılmayan könül-candı!
Döyüشلərdə uçan qandı. –
Tarixlərə şəfəq saçır...
Ana kimi qucaq açır
Şanım türkün bayrağına!

Dalğalanan məmləkətdi,
Hücum çəkən ədalətdi!
O nə kin, nə ədavətdi. –
Odur haqqa yetən ünüm, -
Qurban olsun ömrüm, günüm,
Canım türkün bayrağına!

21.XII.2007

TÜRK OLMAQ ŞƏRƏFDİ, TÜRK OLMAQ QÜRUR

Qılıncdan süzülər ana laylası,
Nigar qucağıdır beşik dünyası,
İçindən püskürər hər toyu, yası,
Allahlı yolunda qeyrəti durur,
Türk olmaq şərəfdi, türk olmaq qürur.

Tarix salamlayır keçdiyi yolu,
Mini Koroğludur, milyonu Bolu.
Ürək damarını hər yeni qolu,
Düşməni qəzəbi içindən vurur,
Türk olmaq şərəfdi, türk olmaq qürur.

Barışı müqəddəs, sülhü müqəddəs,
Məğrur dünyasında görünməz qəfəs.
Şirdən, qurddan gəlir aldığı nəfəs.
İzzəti-şərəfi qəlblərdə qürur.
Türk olmaq şərəfdi, türk olmaq qürur.

Analar kişidir ismət yolunda,
Öyüd poladlaşar oğul qolunda,
Sultanlar qanını bulmuş soyunda! –
Şövkəti, Ənvəri, Nurusu... məğrur,
Türk olmaq şərəfdi, türk olmaq qürur.

Böyük Atatürkdən nişanəsi var,
Şöhrət zirvəsində tənənəsi var.
Türkiyə bəstəli bir şərqi var,
Onu bayraq, torpaq, millət oxuyur!
Türk olmaq şərəfdi, türk olmaq qürur.

18.XII.2007

TÜRK DÜNYANI QORUYUR, TANRI TÜRKÜ QORUSUN

Hər sünbülə, hər dənə, hər yarpağa andı var,
Hər oda, hər ocağa, hər çırağa andı var,
O bayrağa boy verən o torpağa andı var! –
Türk dünyanı qoruyur, Tanrı türkü qorusun!

Qılıncına kəsərdi başındakı papağı,
Namusu atlanmasa dəyməz yerə ayağı.
Allahı şir yaradıb, haqdı gücü, dayağı. –
Türk dünyanı qoruyur, Tanrı türkü qorusun!

Qeyrət, hünər yönlüdür barxanası, baratı,
Kim dördnala çapıbdı o, mindiyi Qıratı?!
Yad sərdarın heç biri nə Oğuzdu, nə Batı! –
Türk dünyanı qoruyur, Tanrı türkü qorusun!

Vuruşan şahinləri qartalları endirər,
Yerdə yeri mat qoyub, göydə göyü dindirər!
Barış köynəyi gendi, aləmə geyindirər. –
Türk dünyanı qoruyur, Tanrı türkü qorusun!

Gündüz Günəşi sönüb, gecəsi qaralsa da,
Ədaləti tükənməz, çörək qisas alsa da!
Çərxi-gərdiş dəyişib zülmətə yol salsa da
Türk dünyanı qoruyur, Tanrı türkü qorusun!

17.XII.2007

TÜRKLƏ ZARAFAT OLMAZ

Ay erməni, erməni,
Yaxşı tanı, gör məni.
Unutmusan gərməni?! –
Türklə zarafat olmaz.

Nəvənə noğul verib,
Qızına oğul verib!
Allah səni qul verib! –
Türklə zarafat olmaz.

Xəyanətə oxunma,
İçin-için ufunma,
Qılıncına toxunma! –
Türklə zarafat olmaz.

Xan-paşadır Ağrı dağ,
Mənimkidir Qarabağ!
Hünərin var Qarsa bax! –
Türklə zarafat olmaz.

Xofdu səni oynadan,
İt qanını qaynadan.
Yüz il keçə, ay nadan!
Türklə zarafat olmaz.

Qurbağasan, qurbağa,
Türk verdiyi torpağa.
Müxtəsəri, ay «dığa»
Türklə zarafat olmaz!

16.XII.2007

TÜRKİYƏ

Qüdrət əzəmətin Vətəndir bizə,
Bayraq sevməmişəm bayrağın qədər.
Cənnət də özünsən, behişt də özün, -
Torpaq sevməmişəm torpağın qədər.

Sənsən Avropanı, Qərbi Şərq edən,
Adil qanunundu haqda fərq edən,
Bütün yer üzünü nura qərq edən
Çıraq sevməmişəm çırağın qədər.

Aslanlar çökdürüb Alp Arslanların!
Vətən bitiribdi axan qanların!
Ürək saxlancısən şəhid canların! –
Qucaq sevməmişəm qucağın qədər.

«Ağrı»dan boy alır dağları türkün,
Gözünə göz tikib ağları türkün,
Səndən qanadlanır çağları türkün. –
Sınaq sevməmişəm sınağın qədər.

Qalalar ünvanlı daşına qurban,
Baharına qurban, qışına qurban,
Kazım Qarabəkir paşana qurban! –
Qoçaq sevməmişəm qoçağın qədər.

Böyük oğulların böyüyü sənsən!
Allahın sevgidən böldüyü sənsən!
Türkün, Türküstanın öydüyü sənsən. –
Ocaq sevməmişəm ocağın qədər.

Qarsın, Ərzurumun doğmadır adı,
Süleyman tacının qaşu Konyadı! ..
Qanımda dolanır balının dadı. –
Qaymaq sevməmişəm qaymağın qədər.

Günəşdən bac alır zirvə bəylərin,
Ayı, ulduzusan günlü göylərin,
Eşqə bürünübdü qız güneylərin, -
Oymaq sevməmişəm oymağın qədər.

Rumi dünyasında ziyadır adın,
Veysəlli günləri adsız qoymadın.
Yaşar Böyükəniz –Böyük övladın! –
Dayaq sevməmişəm dayağın qədər!

Bayraq-Abdullah Gül, torpaq –Ərdoğan!
Qoşa zirvədəndi qoşa ər doğan!
Burda anaların adı nə doğan! –
Afaq sevməmişəm afağın qədər.

Mərhəba oğluna, qızına əhsən!
Vətənlər içində bircəsən, təksən.
Böyük Atatürklə yüksələcəksən! –
Mayaq sevməmişəm mayağın qədər.

16.XII.2007

AĞRI DAĞI

Bəy-paşa qamətli, sərdar duruşlu,
Patişah simalı, xan oturuşlu,
Kəklik qaqqıltılı, qartal vuruşlu.
Nə gözəl bəzəyib yaz, Ağrı dağı.

Günəş sıǵal çəkər sökülməmiş dan,
Düymələr açılar gümüş yaxandan.
Hüsnünə boylanıb, oǵrun baxandan
Səndəmi öyrəndin naz, Ağrı daǵ?!

Bülbüllər boylandı gəlin çəmənən,
Qartallar qıy vurub danışdı mənən,
Doya bilmədim ki, ayrılmaq sənən,
Görüşün az oldu, az, Ağrı daǵı.

Zaman imtahana çox çəkdi məni,
Saçımaya dən saldı ayrılıq çəni.
Sənə tapşırırmışam anam Göyçəni! –
Qəbrimi qoynunda qaz, Ağrı daǵı!

Bir də sən tərəfə düşəydi yönüm,
Hicran alovlu yam, mən necə sönüm?!

Məcnun Göyçəliyəm, başına dönüm!
Köklənib dərdimə saz, Ağrı daǵı!

7.XII.2007

ATATÜRK

Doğulmadın, zaman səni yaratdı,
Ahdan qopan fəǵan səni yaratdı,
Çaxan şimşək, tufan səni yaratdı,
Türkiyənin Türk dünyası Atatürk!
Səngər oǵlu, yurd qalası Atatürk!

Güllə-güllə, qəlpə-qəlpə yaşadın,
Bayraq altda hünər, qeyrət qurşadın,
Qəzəbinə qan çilədi qurşadın! –
Səadətənin əlifbası Atatürk!
Səngər oǵlu, yurd qalası Atatürk!

Oymaq-oymaq torpağını vurdular,
Əldən enməz bayrağını vurdular,
Min bir yerdən yurda tələ qurdular. -
Bir şəhidin min yarası Atatürk!
Səngər oǵlu, yurd qalası Atatürk!

Əsir torpaq çıxan qanla qayıtdı!
Vuran əllə, axan qanla qayıtdı!
Çanaqqala səni ərzə tanıtdı. –
Milyonların tək atası Atatürk!
Səngər oğlu, yurd qalası Atatürk!

«Yarım dünya»¹ bir əmrinlə qərq oldu,
Qara dəniz şahə qalxıb duruldu.
Düşmənlər də səndə sənə vuruldu. –
Gün şöləsi, Ay ziyası Atatürk!
Səngər oğlu, yurd qalası Atatürk!

Qan içindən fərəh durdu ayağa!
Vətən döndü yerə, göyə, torpağa!
Baş əyirlər qaldırdığın bayrağa! –
Tarix yazıb: Türk balası Atatürk!
Səngər oğlu, yurd qalası Atatürk!

Ruhun saxlar yandırdığın ocağı,
Sən Ağrı dağısan, həm də Şahdağı.
Məmləkətin Cumhuriyyət bayrağı! –
Əsrlərdən bac alası Atatürk!
Səngər oğlu, yurd qalası Atatürk!

Sən bu gün də haraylısan, hoylusan,
Din-imansan, haqq-ədalət soylusan.
... Özbək, Tatar, Qaraqalpaq boylusan. –
Qazaxların Astanası Atatürk!
Səngər oğlu, yurd qalası Atatürk!

Öndərsən ki, öndə addım atırsan,
Barış deyib, haqdan-haqqə çapırısan,
Məzarda yox, könüllərdə yatırısan! –
Türküstanın Şərq qapısı Atatürk!
Səngər oğlu, yurd qalası Atatürk!

---

¹ «Yarımdünya» - İngilislərə məxsus hərbi gəmisi belə adlanıb.

Qüdrətini səndən alıb Türkiyə,
Hikmətinlə zəfər çalıb Türkiyə!
Səndən bizə bütöv qalıb Türkiyə!
Cümləmizin mübtədası Atatürk!
Səngər oğlu, yurd qalası Atatürk!

6.XII.2007

TÜRK ÇÖRƏYİ, TÜRK DUZU

Yad əlində sevilməz,
Qəlbən kəsən əyilməz!
Hər ağızla yeyilməz
Türk çörəyi, türk duzu!

Din-imana bükülər,
Vicdan çəksə çəkilər,
Quran təki öpülər
Türk çörəyi, türk duzu!

Yeri könül yeridi,
Yönü haqdan bəridi,
Əsil ana ətridi,
Türk çörəyi, türk duzu!

Ərənlərə boy verər,
Qana keçər, soy verər.
Kişiliyə hoy verər
Türk çörəyi, türk duzu!

Vətən kimi basılmaz,
Mərd əlində qısılmaz,
Səfalətdən asılmaz
Türk çörəyi, türk duzu!

Müqəddəsdir od-ocaq,
Bir nemətdir hər bucaq.
Qeyrətdə bişər ancaq
Türk çörəyi, türk duzu!

3.XII.2007

TÜRKİYƏ

Tarix sənsən, zaman səndən öyrənir,
Yaxşı səndən, yaman səndən öyrənir,
Gəlib-keçən dövrən səndən öyrənir, -
... Sultan Həmid, Nuru paşa Türkiyə!
Yaşa, yaşa, ucal, yaşa, Türkiyə!

Məhmətçiyə Oğuz xandan at aldın,
Ər atadan, mərd anadan zat aldın,
Bir qisası yaddan yeddi qat aldın,
Zərbin dəydi daşdan-daşa Türkiyə!
Yaşa, yaşa, ucal, yaşa, Türkiyə!

Qartalların zirvələrdə ünlüdür,
Dağın, dərən yaraşılı, yönlüdür,
Hər bir dağdan Ağrı dağın günlüdür,
Bürünübsən al qumaşa Türkiyə!
Yaşa, yaşa, ucal, yaşa, Türkiyə!

Göyün yerə, yerin göyə gözüsen,
Türk ellərin ocağısan, közüsen.
Başdan-başa Atatürkün özüsen!
Hər uğuru bir tamaşa Türkiyə!
Yaşa, yaşa, ucal, yaşa, Türkiyə!

Vətən gördüm şəhidlərin qanında!
Həyat qaynar, coşar xanımında.
Bir anasan, oğlun, qızın yanında.
İman yolu qoşa-qoşa Türkiyə!
Yaşa, yaşa, ucal, yaşa, Türkiyə!
3.XII.2007

TÜRK ƏSGƏRİ

Gürşad-gürşad sellənib,
Şimşək-şimşək od alar.
Qazi kimi yüksəlib,
Şəhidlikdə ad alar!

Bayraq ona boy verib,
O, millətə yaraşır.
Hər duruşu qala tək
Əzəmətə yaraşır!

Vətən eşqi çırpınar
Ürəyində, canında.
Türk dünyası hayqırıb,
Coşar halal qanında.

Sınar, Vətən yolunda
İlk savaşa gəlməsə.
Bilir, torpaq götürməz
Ürəyindən ölməsə!

Quranın ayəsidir
Uluların öyüdü.
Ay-ulduza hopubdu
Əmdiyi ana südü!

Qılıncıyla qaşayıb
Torpağın əzabını!
O, açıb bu dünyaya
Türklüyün kitabını!

2.XII.2007

TÜRKÜN ANDI

Hər kişinin hünərində cücərməz,
Hər kəs onu qürurunda becərməz,
Mütərcim də özgə dilə çevirməz! –
Türkün andı türklüyündə gözəldi.

Vüqarına yaxın düşməz sızılar,
Bir kəlməsi yüz kitaba yazılar,
Çətin onun əzəməti pozular, -
Türkün andı türklüyündə gözəldi.

Bir ucu bayraqdı, bir ucu torpaq,
Gəzər səngər-səngər, hey ocaq-ocaq.
Türk andı olmasa türk olmayacaq! –
Türkün andı türklüyündə gözəldi.

Məmləkətin bütövlüyü, bəndidi,
Soyun, kökün əsil möhürbəndidi!
«Şimdi Sultan Süleymanı kəndidi» -
Türkün andı türklüyündə gözəldi.

Tətik çəksən mərmə-mərmə tökülər,
Qəsr-qəsr, qala-qala sökülər,
Batan günü kişilikdə gömülər! –
Türkün andı türklüyündə gözəldi.

2.XII.2007

NURU PAŞA

Səngər-səngər ucaldığın
Bayrağına qurban olum!
Torpağıma şəhid verən
Torpağına qurban olum!

Qoca zaman qürur geyir,
Qərinələr nələr deyir.
Ağrı dağdan paşam gəlir!
Sorağına qurban olum!

Ümidlərə qucaq açan,
Qana cumub, cana uçan,
Güllə-güllə şölə saçan
Çırağına qurban olum!

Qisasçıdan qisas aldın,
Zülmət boyu qılınc çaldın,
Şəhidliyə ciğir saldın –
Sınağına qurban olum!

Sənsən igid, sənsən ərən,
Səndən deyir səni görən.
Millətimə Vətən verən
Novrağına qurban olum!

Yurd salmısan diləyimdə,
Gücün qalır biləyimdə.
Yatanların ürəyimdə,
Oyağına qurban olum!

2.XII.2007

TÜRK ANASI

Qundağı at belində,
Türküləri dilində,
Heykəlləşib elində,
Nə düşünür bu ana?!

Hər könüldə çağlamaz,
Hər yararı bağlamaz!
Şəhidini ağlamaz!
Nə düşünür bu ana?!

Namus əlifbasıdır,
Kişilik dünyasıdır.
Anaların xasıdır! –
Nə düşünür bu ana?!

Dünyaya Qorqud verib!
Turana öyüd verib,
Atatürkə süd verib,
Nə düşünür bu ana?!

Ülviyyət sonasıdır,
O, çətin sınaşıdır,
Paşalar anasıdır!
Nə düşünür bu ana?!

Odur türkü yaradan!
Seçər ağı qaradan,

Ruh alıb Atilladan,
Nə düşünür bu ana?!

2.XII.2007

TÜRK OĞLU

Sözü dilini kəssə
Xəncəri qənnan çıxar!
Öz soyuna köklənib,
Qeyrəti cannan çıxar!

Ana südündən keçər
Tankı, topu, tufəngi.
Mərdliyidi zəfəri,
Hünəridi çələngi!

Hərdən Sultan Süleyman,
Hərdən Nuru paşadı!
Özgələrə dərd olub,
Özü kimi yaşadı!

Ömrü ərməğan eylər
Çörəyini kəsənə.
Tufan olmuş, qar olmuş,
Covğun təkə əsənə.

Göylər ona yaxındır,
Allah onun Allahı!
Gələcəyə yol çəkir
Ay-ulduzlu sabahı!

1.XII.2007

TÜRK DOĞULAN, TÜRK ÖLƏN

Diz qatlasan qaldırar,
Yasa «cəngi» çaldırar,
Kişi yolu saldırar
Türk doğulan, türk ölən!

Hər cıdırı keçilməz,
Hər şərbəti içilməz,
Alçaldınmı-kiçilməz
Türk doğulan, türk ölən!

Alnıaçıq, üzüağ,
Gələn zaman, ötən çağ,
Dağlar oğlu, dağdı dağ
Türk doğulan, türk ölən!

Sözü üstə ucalar,
Tarixindən bac alar,
At belində qocalar
Türk doğulan, türk ölən!

Bu yer, bu göy-ulusu,
Gözlərində gəzmə su.
Qanda saxlar namusu
Türk doğulan, türk ölən!

Qurddu, qurdu səsləyər,
Pis nəfəsi pisləyər,
Yurda «örnek» bəsləyər
Türk doğulan, türk ölən!

Hücumlarda basılmaz,
Dönük çıxıb, asılmaz!
Kürəkdən yara almaz
Türk doğulan, türk ölən!

Haqlı odur, haqq odur,
Dünya qədər uludur,
Atatürkün oğludur
Türk doğulan, türk ölən!

1.XII.2007

TÜRKÜN BAYRAĞI

Şəhidlərin yarasında qana batıb!
Sünbül-sünbül, çiçək-çiçək, səngər-səngər
Əzəmətin yollarıyla göyə qalxıb, ərşə çatıb.
O qaldırmış türk oğlunun qollarında
Hər əmudu, hər qopuzu!
Qarayanız anaların ağ südündən
Rəng alıbdı Ay-Ulduzu!
Ulu Tanrı kəlamıdır, ayələşib
Yerlə-göyün arasında dalğalanır!
Bayraqlara mayaq olub,
Bayraqdarlar sırasında dalğalanır!
Məğrurluğun buludyüklü, zirvəqanad göylərində
Yerə çırpır düşmənlərin
Kin-küdurət vücudunu.
Haqdan əsən yelə verir, suya tutur
Xainliyin zalımlığa şırım açan
Xof tüstülü iç odunu!
Türk bayrağı!
Türk oğlunun bayraqlaşan ilk kəlamı, ilk
səsidir.
Türkiyəmin dövlətçilik sifəsidir!
Ondan alır türk dünyası hər işığı,
O deyilmi dünyamızın yaraşığı!
Çırpın-çırpın Qara dəniz!
Qeyrət, hünər dünyasında!
Cahan boyda fərəh süzür
Kəhkəşanlar ziyasında.
Çırpın-çırpın Qara dəniz!
Havalansın dalğa-dalğa
Məhmətçilər amanatı!
Türkiyəmin türk oğluna güvəndiyi
Zaman-zaman öyündüyü Türk bayrağı!
Çırpın-çırpın Qara dəniz!
Atatürkə raport verir «Ağrı» dağı!
Çırpın-çırpın Qara dəniz!
Zirvələrdə zirvələşən

Əhli-hünər bayrağıdır!
Bu bayraqla qərar tutub,
Dünya boyda Vətənləşən
Türkiyəmin torpağıdır!

30.XI.2007

TÜRK OĞLUYAM, TÜRKƏM, OĞUL

Şir anadan mərd doğuldum,
Qılınc tək sərt doğuldum,
Mən bir az da dərd doğuldum! –
Türk oğluyam, türkəm, oğul!

Qızan şimşək hiddətimdi,
Qoşun sellər qüdrətimdi,
Bu yer, bu göy hikmətimdi, -
Türk oğluyam, türkəm, oğul!

İlahidən gələn səsəm,
At ürəkli, qurd nəfəsəm,
Min yağya tək də bəsəm, -
Türk oğluyam, türkəm, oğul!

Qanımda şəhid qanı var,
Ruhumda Osman şanı var!
Məndə tarix nişanı var. –
Türk oğluyam, türkəm, oğul!

At belində öyüd aldım,
Zülmətlərə qılınc çaldım!
Nə baş əydim, nə alçaldım. –
Türk oğluyam, türkəm, oğul!

Qazan xanın qalasıyam,
Dədəm Qorqud duasıyam,
Atatürkün balasıyam! –
Türk oğluyam, türkəm, oğul!

27.XI.2007

**GƏL, BU EŞQƏ
YUVA QURAQ**

BUXAQ XAL İSTƏDİ

Yenə bulaq başı, yenə göy çəmən,
Gəlin söyüdlərin açılıb zehi.
Bir yanda sevdalı, kövrək yasəmən
Ətirle tərpədir mürgüsüz mehi.

Sevgi məclisidi bu gecə sanki,
Ötür budaqların quş yarpaqları.
Fosforlu böcəklər elə uçar ki,
Siqaret yandırır çöl adamları.

Susursan, dinmirəm, danışır bulaq.
Göydə ulduzlar da qımışıb baxır.
Ovçu gözlərimlə öpdüyüm dodaq,
Utancaq sevgimi yandırır-yaxır.

Yaxan düymələnib, çalxanır sinə,
Dil dodaq içində nə zillət çəkir.
Köynək örtük olub can fərəsinə,
Yanıram, ruhumu əzəmət çəkir.

Buxaq xal istəyir, yetişib yanaq,
Əlinə dəyməyə əlim gəlmədi.
Kəbə örtüyünü öpdüyüm dodaq
Ətircan sinəni öpə bilmədi!

Hələ örtülü qal balım, qaymağım,
Bil ki, səni sevən bir əhli-haldı.
Dilimlə köksünə dastan yazmağım.
Mehr-məhəbbətim, payıza qaldı!

2010

NƏ YAXŞI GƏLMİSƏN BU GECƏMLƏ SƏN

Yenə ulduz-ulduz süzülür gecə,
Ay da elçi düşüb kəhkəşanlara.
Dalğalar sahili əmib gizlicə,
İlk öpüş öyrədir pərişanlara.

Nə yaxşı gəlmisən bü gecəmlə sən,
İsti baxışların alışıb-yanır.
Nədən titrəyirsən, niyə əsirsən,
Yoxsa, öpüşlərin məni qısqanır?!

İzində donmuşdum o gün küçədə,
Məni qınamasın ağılıma gülən.
Bu sərxoş axşamda, kefli gecədə,
Səni oxşamaqdı xoşuma gələn.

Arzumla tən gələ taleyin bürcü,
Vəfan ümid əkə, etibar dərə.
Eşqinin sultanı, sevdanın gücü,
Səni elimizə gəlin göndərə.

2010

GETDİ

Məzəli şeir

Bir gözələ göz oynatdım,
Huş dərmanı yazıb, getdi!
Eşqim boyda dastan yazdım,
Varağımı cızıb, getdi!

Dil söz atdı naz yerinə,
Tel oynatdı saz yerinə,
Məni qoyub «qaz» yerinə,
Ürəyimdən sızıb, getdi!

Səfasına marağ oldum,
Cəfasında sorağ oldum,
Tellərinə darağ oldum,
Dedi: Məcnun azıb, getdi!
2010

* * *

Qısır subaylığın
Sultan qollarını
Dolamayın boynuma.
Onu elə sevib,
Bəyənmişəm ki,
Körpəmin bələk qoxusu
Gəlir burnuma!
2010

AYRILIĞA ÜNVAN DEMƏ

Ayrılığa ünvan demə,
Həsərət geyər ümidimiz.
İki cana bir ah qonar,
Başa vurur baş dərdimiz!

Ayrılığa ünvan demə,
Görk olarıq eşqimizə.
Tale yeli xəzan səpər,
Ümidüstü izimizə!

Ayrılığa ünvan demə,
Göy sevinsin, yer sevinsin.
Bir «Vağzalı» havasına
Dünya qırmızı geyinsin!
2010

HÜSNÜN «SEGAH»A DÖNDÜ

Sən gedəndə qışıydı,
Gəlibsən, bahar gəlib!
Az qalırım dünyaya
Qışqıram ki, yar gəlib!

Ay könlümün yelkəni,
Sevdana döndər məni!
Eşqim becərmiş səni,
Bağ sinənə bar gəlib!!!

Tel gərdənə büründü,
Dünya səndə göründü.
Hüsnün «Segah»a döndü,
Elə bildim tar gəlib!

Vüsal toru atmışam,
Arzu-kama çatmışam.
Şuxluğunda yatmışam,
Demə, yorğan dar gəlib!

Bu əfsundu, yoxsa sirr?
Ruhum-ruhunda əsir.
Dodaq-dodağı kəsir!-
Məcnun-vəfadar gəlib!

2010

MƏNİ

Eşq yolunda ocaq çatdım,
Köz-köz ağlar qoydun məni!
Kəlmə-kəlmə vurub, keçdin,
Söz-söz ağlar qoydun məni!

Yerin oldum, göyün oldum,
Yalana ərköyün oldum.
Baxışında dünyən oldum,
Göz-göz ağlar qoydun məni!

Bir kamanam, sökül qəmə,
Könlüm qonur qəmnən-qəmə.
Zalım qızı daha demə:
«Döz-döz»! – Ağlar qoydun məni!

2010

ÖPÜŞÜNÜ HALAL ELƏ

Şaxta döyən uşaq tək
Yalanına qısılmışam.
Öpüşünü halal elə,
Tellərindən asılmışam!

Bu da sonu səadətini,
Vüsəlimi sökür fikir!
Külqabından qalxan duman
Saçlarıma qəhər çəkir!

O bulağa həsrət qonub,
Çevrəsində lalam nədən.
Ürəyimi ağlar qoyub,
Bəbəyimdən qopan didən!

Dövrənimin tağı yandı,
Diz qatlayıb əzəmətim.
Aman Allah, taleyə bax.
Cəhiz oldu məhəbbətim!

Şaxta döyən uşaq tək,
Yalanına qısılmışam.

Öpüşünü halal elə,
Tellərindən asılmışam!

2010

CAN VERƏYDİM QUCAĞINDA YÜZ ONDA

Qoca bəxtim bir dilbərə taxt qurub,
İşvə onda, şivə onda, naz onda!
Qamətində sərgilənir gözəllik,
Çiçək açıb bahar onda, yaz onda!

Kəhkəşanlar ulduz seçib səmaya,
Tərpənəndə Gün çəkilir daldaya.
Bir ömrümü tağ eləyib min aya,
Pərdələnib rübab onda, saz onda!

Məcnun, öyün, bu biçimdə yar hanı?!
Gözlə bəslə göz vurduğu ceyranı.
Rüxsət ola, verib ona cahanı,
Can verəydim qucağında yüz onda!

2010

OLAYDI

Yenə haya çatdı qərib çağlarım,
Əzəldə gördüyüm ellər olaydı.
İmranın səsinə gözəl seçdiyim,
Boyuma gün düşən illər olaydı!

Bir can ovlayaydım on üç yaşında,
Halım hallanaydı kirpik-qaşında.
Yazın əvvəlində, bulaq başında,
Öpüşə бүkdüyüm tellər olaydı!

Dodaq həsrət çəkə, dil ola qərib,
Qəfil məst olasan şamama dərib!
Göy otun üstündə gözəllik sərrib,
Çəməndə əzdiiyim güllər olaydı!

Cavanlıq eşqimi qoya sapanda,
Gözəllər cəm ola eşqim sapanda,
Nənəmin qoruğu yuxu tapanda
Sinəmdə oynaşan əllər olaydı!

A Məcnun Göyçəli, demə qocaldım,
Kəfdən xarac alıb, eşqlə ucaldım,
Neçə gözəllərin dərdini aldım,
Nola yalvardığım dillər olaydı!

2010

İNCİMƏSİN

Bu dağlarda peymanlaşaq,
Yaylaq bizdən inciməsin.
Eşq adına ocaq çataq,
Ocaq bizdən inciməsin.

Dartil sola, yayıl sağa,
Bir sərgi aç kef-damağa,
Dil bələnsin bal-qaymağa,
Bal dodaqdan inciməsin.

Göy selində şəhə bataq,
Yapıncıya yuxu qataq,
Yarpaq-yarpaq çıraq tutaq,
Ay budaqdan inciməsin.

Ürəyimə büküm səni,
Öpüşünlə bəslə məni!
Elə oxşa, süslə məni,
Gül yanaqdan inciməsin.

Hər murazın min gül aç,
Kef dərini alıb-qaça.
Oylağından durna uça, -
Səs soraqdan inciməsin.

Əylən, gözəl, əyləndirim,
Rüxsarını gülləndirim.
Gəl, könlünü kefləndirim,
Xal buxaqdan inciməsin!
2010

ALLAH, ALLAH

Gah görməli mələkdi bu,
Gah qönçədi, çiçəkdi bu,
Rübab telli ürəkdi bu,
Özgə candı, Allah, Allah!

Meh gül tutub nəfəsinə,
Ətir yayır həvəsinə.
Sığınmışam qibləsinə,
Haqq-divandı, Allah, Allah!

Söz deyirəm - sözdən qaçır,
Oda salıb, közdən qaçır,
Zalım qızı gözdən qaçır,
Son dərmandı, Allah, Allah!

Hökmdardı öz baxtına,
Könül verməz söz vaxtına.
Sığışmır eşqin taxtına,
Xan-sultandı, Allah, Allah!

Hüsnü dağları oyatdı,
Tər qönçə tək şəhə batdı,
Sevgimin gözünə atdı,
Ox-kamandı, Allah, Allah!

Düymələnəm yaxasına,
Bağban olam bağçasına,
Atılmışam dəryasına,
Burulğandı, Allah, Allah!

Naza çəkib sağ əlini,
Oynatdı neçə dəlini.
Süzüb Məcnun Göyçəlini,
Məcnun sandı, Allah, Allah!

2010

TURŞMƏZƏ ŞEİR

Eşqim «təqaüddədir»,
İşdən çıxıb işlərim.
Dövrənə hənə yax,
Qavlamadı dişlərim!

Sinəndəki cüt fərə,
Dən axtarır gözümdən,
Ay yuxumu qaçıran,
Gənclik uçub özümdən!

Qanad sərrib ilhamım,
Tellərində azmıram.
Dildən düşən qələmlə
Buxağını yazmıram!

Qəlyanımda alışır
Sözlərinin bal dadı.
Hüsnünə dastan yazan
Dilim qeyli-qaldadı!

Qocalıq bir əsadı,
Hər gün əlimdən düşər!
İnnən belə, əzizim,
Yorğanımız öpüşər!

Eşqim «təqaüddədir»,
İşdən çıxıb işlərim.
Dövrənina həna yax,
Qavlamadı dişlərim!

2010

QURBAN OLUM SƏNƏ

Ay bu elin el gözəli,
Eldə qurban olum sənə.
Qollarımı kəmərlə,
Beldə qurban olum sənə!

Diləyini mənən dilə,
Bəstəçi ol meyli gülə.
Gəl, naz öyrət bizim gölə,
Göldə qurban olum sənə!

Fərəh çayın aşib-daşa,
Göyçəkliyin haqdı başa.
Dilin dilimlə danışa,
Dildə qurban olum sənə!

Həsretin buzu əriyə,
Dodaq əmə, dil kiryə,
Məhəbbətdən sel yeriyyə,
Seldə qurban olum sənə!

Camalın yazı andırır,
Baxışın mətləb qandırır,
İçimin odu yandırır,
Çöldə qurban olum sənə!

Libas nazik, çəpgən qısa,
Qaş çatıla, kirpik pusa,
Qıvrım tellər gərdən basa,
Teldə qurban olum sənə!

Taleyimdə baxtım-açıl,
Nur ol, iqbalıma saçıl,
Ləçəyə dön, güldə açıl,
Güldə qurban olum sənə!

Qurbanlığın sürü-sürü,
Məcnunun gövhəri, dürü.
Tül əndamı tülə bürü,
Tüldə qurban olum sənə!

2010

LƏZGİ QIZI

Şahdağının yaz çiçəyi,
Sevda gülü, naz çiçəyi,
Ay bu elin qız çiçəyi,
Ümidimə çəkmə sızı,
Ləzgi qızı, ləzgi qızı!

Yanaqların həyalıdı,
Sinən şair xəyalıdı,
Gözlərin dünya malıdı,
Qaşın Tanrı yazan yazı,
Ləzgi qızı, ləzgi qızı!

Min can qurban baxışına,
Qələm çalam naxışına.
Hərdən şimşək çaxışına
Sıxılısam da ollam razı,
Ləzgi qızı, ləzgi qızı!

Sevgi bağçan puçur-puçur,
Havalanıb istək uçur.
Tərpənişin «Heyratı», «Şur».
Oyat gəlsin işvə-nazı,
Ləzgi qızı, ləzgi qızı!

Sevdanda çiçəkləmişəm,
Hüsnünü göyçəkləmişəm,
Ürəyində kökləmişəm
Ürəyimdə ötən sazi,
Ləzgi qızı, ləzgi qızı!

Vəfamla süzərəm səni,
Zanbağ tək üzərəm səni.
İtirsəm, gəzərəm səni!
Məzarımı özün qazı,
Ləzgi qızı, ləzgi qızı!

2010

GÖZYAŞI PAYLADIN ÖPÜŞ YERİNƏ

Sanki ulduzlardan asılıb gecə,
Şehli yarpaqları meh danışdırır.
Səni barmağında sıxılan üzük,
Məni gözlərimdə şəh danışdırır!

Tənha, boş yuvada qanadsız quşam,
Ünlü məhəbbətim hicran minbəri.
Sərsəri dolanıb, dalğın gəzirəm,
Sevgi əqrəblərin öləndən bəri.

Odlu-su olmadıq bu ayrılığa,
Bir qürub göz qoydu görüş yerinə.
Sonuncu məktubla qəlbimi sıxdın,
Göz yaşı payladın öpüş yerinə.

Dönüb buz olmuşam bu dönüklüyə,
Bir quzu mələyir yollarım üstə.
Hərdən diləyimi köçün aldadır,
Elə bil yatıbsan qollarım üstə.

Heyf o günlərə, illərə heyf,
Ülviyyət qoşmadın sayğılarıma.
Ögeylik gətirib nübar eşqimə,
Analıq axtarma duyğularıma!

2010

YERİN QATLARINDAN SÜZƏRƏM SƏNİ

Sevən könülləri bəndə salmışam,
Bu dərya könlümdə gəzərəm səni.
Kirpiyi aldadıb, qaşu yozdurub,
Süzgün baxışından üzərəm səni!

Könlümə yüklədin eşq adlı dərdi,
Nazının bağbanı ömrümü dərdi.
Eşqim, məhəbbətim dünya qədərdir,
Ölsəm, ölümümlə bəzərəm səni!

Məcnun Göyçəliyə demə bihuşsan,
Zövqümə, ruhuma, halıma tuşsan.
Torpağa qarışıb, selə qovuşsan,
Yerin qatlarından süzərəm səni!

2010

GÜLZAR ADLI DİLBƏRƏ KİMİ

Fərəh selə dönə, sevda gurşada,
Yuyam kədrini qəhərə kimi.
Candan dəyər uma hər bir öpüşün,
Dodaq hesab çəkə səhərə kimi!

Xoşbəxt kirpiklərin halımı duya,
Sinəm köksün üstə şamama yaya!
Nə istək əl çəkə, nə vüsal doya,
Ləzzətin yayıla «Ülkər»ə kimi!

Əndamın dartıla hal-hala dəymiş!
Buxaq çəmənleşə xal-xala dəymiş!
Bihuda dolanıb, əfsanə gəzmiş
Məcnun Gülzar adlı dilbərə kimi!
2010

KÖNLÜMDƏ

Xoş gəlibən xoş günümə,
Gəl, yayılsın naz könlümdə.
Fərəhin saza köklənsin,
Xal vursun avaz könlümdə.

Gümandı ömrün gerisi,
Odu yanar, qalar hisi.
Dərin dəryalar pərisi,
Axtarma dayaz könlümdə!

Məcnunun hərdən kəsəni,
Dərməli dərman süsəni,
Dil-dodağım yorub səni,
Yat, dincəl bir az könlümdə!
2010

MƏHƏBBƏT YAĞIŞINDA

Nə yel əsir, nə çovğun,
Tir-tir əsdin - üşüdüm.
Diləyimi doğrayıb,
Söz-söz kəsdin üşüdüm.

Bu nə duruş, bu nə naz,
Lal qoyub heyrət məni.
Sənə quzum demişdim,
Demədim mələt məni!

Əlim havada dondu,
Baxışım - baxışında.
Kaş könlünə damaydım
Məhəbbət yağışında!

2010

MEYLİNİ

Demə şairlər uydurub,
Bülbülün gülə meylini!
Süzgün-süzgün gözlər duyur
Dodağın dilə meylini!

Yenə könlüm qalxıb qıya,
Naz oxunu qoyma yaya.
Məhəbbətdən qopan qaya
Bağlayır selə meylini!

Belə gəlib dünya, belə,
Verdiyini verər yelə.
Məcnunu eşqə köz elə.
Bağlasın külə meylini!

2010

KİMİ

Yenə həsrətimə Ay qatıb gecə,
Qalmışam ümitsiz qucaqlar kimi!
Yalançı ilqarın dönüb ülgücə,
Yaxında aldadan uzaqlar kimi!

Hissim də, ruhum da ərşə qıylanır,
Kədər qalaq-qalaq, qəm qucaq-qucaq.
Şamdan ürəyimdə alışıb yanır
Dərdimin üstündən asdığıın çıraq.

...Səni gözlərindən oğurladım mən,
O vaxt kirpiklərin ox olmamışdı.
Köksünə gül düzən yamyaşıl çəmən
Payız nisgilinlə saralmamışdı.

Şəklinə baxıram, fikrim yolçəkən,
Ümidim əriyir izlərin üstə.
Gözümün üstündə yerin var ikən,
Öldürdün sən məni gözlərin üstə!

2010

GETMƏ

Yenə tək qalmışam tənha dünyada.
Dola qollarını halıma, getmə!
Dilin yaz beçəsi, ləbin bal şanı,
Eşqi süzgəc elə balıma, getmə!

Çəmən gülləri tək hüsnünü tərپət,
Qonmasın xətrinə nə qəm, nə möhnət.
Beş günlük bəzəkdi zər-ziba, zinət,
Qail ol bezimə, şalıma, getmə!

Aləm bilir, çətin səndən doyarım,
Bir busənə min bir qiymət qoyaram.
Qurban desən, ürəyimi qıyaram,
Əylən yağışına, doluma, getmə!

Yalmana dil-dodaq qaşının üstə,
Peyman sevda yaza daşının üstə.
Yaz gələ, gül açə yaşının üstə,
İnsaf yağə qeyli-qalına, getmə!

Məcnun Göyçəlinin haqdandı andı,
Uğrunda nə çəkdim sənə əyandı.
Həsrdən, nisgildən xeyli yamandı
Qocalıq, tor atır yoluma, getmə!

2010

NƏYİMƏ GƏRƏKDİ

Əsirsən əsim-əsim,
Quzuna quzu kəsim!
Öpüşünə tələsim,
Ay nəyimə gərəkdi.

Üzəngidi bu həyat,
Olub-keçər toy-büsat.
Dar gərdənə tel oynat,
Say nəyimə gərəkdi.

Hər göyçəyə tay da sən,
Bahar da sən, yay da sən,
Qüdrət verən pay da sən,
Pay nəyimə gərəkdi.

Dodağımda neyimsən,
Bir məzəli meyimsən.
Heç bilmirəm nəyimsən!
Soy nəyimə gərəkdi.

Məcnun olub dinməsəm,
Göylərindən enməsəm,
Nazını çəkəmməsəm,
Toy nəyimə gərəkdi!

2010

NƏYİM VAR MƏNİM

Ay qoca şairə zər atan gözəl,
Hələ can oynadan meyim var mənim!
Süzmə gözəllərin seyrangahından
Ruhunu qaytaran neyim var mənim!

Qəlbimə bulud tək sıxıldın necə,
Dastan tellərində dolaşdı gecə.
Sözdən tərəvətli, şeirdən incə
Könlünü dərməyə nəyim var mənim!

Ötən günlərimi dərdə saymısan,
Bəlkə göz aldadıb, qaşa uymusan.
Məcnunu illərdi cansız qoymusan,
Öldürsən, ölməyə nəyim var mənim!

2011

MƏNİ

Qərib eldən gəlmişəm,
Gətirib «Qırat» məni.
Camalın əylən dedi,
Qəmzənlə yubat məni!

Güləfşan boyu bəstə,
Ləbləri ballı püstə.
Üz qoyum sözün üstə,
Dililə oyat məni!

Gün keçib, ay ötüşsə,
Nə qəm uçur, nə qüssə.
Eşqin uzağa düşsə,
Sapanda qoy at məni!

Diləyində tum olum,
Şana dönüm, mum olum.
Öpüşünlə yumulum,
Qaranlığa qat məni!

Məcnun sevən bəndədir,
Bir bax, gör, nə gündədir.
Vallah, dünyam səndədir,
Aldadır həyat məni!

2011

YADINDAMI O GÜNLƏR

Yadımdamı o günlər?
Hər baxışa yazıydın.
Mələkləri azdıran
Göydəndüşmə qızıydın.

Səni süzən cavanlar
Hər gün yuxu yozardı.
Müəllim də qiymətini
Gözlərinə yazardı!

Bulaq başına gəlsən
«Doymazdım» su içəndə.
Arşınmalçı olardım
Küçənizdən keçəndə.

Bayram axşamlarında
Döngənizdə susardım.
Fərəhimə qoşulub,
Qapınızı pusardım.

Əllərin əllərimdən
Uçub getdi bir axşam.
Ürəyimdə ağladı
Diləyimdə sönən şam.

Xəzanqanad məktubun
Ümidimlə əyişdi.
Bir «Vağzalı» havası
Səni pula dəyişdi!

2011

GƏL, BU EŞQƏ YUVA QURAQ

Gəl, bu eşqə yuva quraq,
Üzü yellərə-yellərə.
Bir «vağzalı» tel oynada
Sizin ellərə-ellərə.

Könlümün öyündə isin,
Dil dodaqda mürgüləsin,
Yanaqların açıl desin,
Körpə güllərə-güllərə.

Ovçu gəməşə bərədə,
Hüsnün aləmi kiridə,
Külək gizlənpaç öyrədə,
Xumar tellərə-tellərə.

Qaşın-gözün bir xəzinə,
Kim tay olar əvəzinə,
Can qoyub naz tərəzinə,
Düşəm dillərə-dillərə.

Yaraşıqsan donnan-dona,
Həm turacsan, həm də sona,
Qıyma Məcnun eşqə yana,
Qalam küllərə-küllərə.

2011

NƏĞMƏ

Köksün açam, hallanasan,
Bal dadasan, ballanasan,
Öpüşümlə xallanasan
Alam könlünü, könlünü.

Dil titrəyə, tellər uça,
Gül dodaqda həvəs aç,
Qoşa kəklik əldən qaça,
Alam könlünü, könlünü.

Dünya eşqinlə sayrışa,
Göy üzü bizdən danışa,
Küsdürəm, aləm qarışa,
Alam könlünü, könlünü.

Eşq evimdə piyalasan,
Fərəh oynadan balasan,
Nola tüccarım olasan,
Alam könlünü, könlünü!

2010

GÖZƏLSƏN

Gəl görüşə sevdalım,
Görüş kimi gözəlsən.
Dil dodaqda oynasın,
Öpüş kimi gözəlsən.

Könlümdə ötür neyin,
Naza dönsün gileyin.
Sözlərimdən don geyin,
Gülüş kimi gözəlsən.

Tellərinə qat məni,
Quzunla oynat məni!
Təzədən yarat məni,
Dönüş kimi gözəlsən.

2011

GÖZLƏ

Ay bulaq başında tel sayan gözəl,
Dola tellərini yoluma, gözlə.
Qürbət eldə qırx otağı bağladım,
Mənsiz qalıb sağım-soluma, gözlə.

Yenə dərd içimdən qəm havalanmış,
Eşqə heykəl qoydum-göylər dolanmış.
Demə, harda qaldın, ay ilan çalmış,
Alış yağışına, doluma, gözlə.

Ən gözəl duyğum da, sözüm də sənsən,
Dünyadan nə varsa gözümdə – sənsən.
Yerimdə, göyümdə, özümdə sənsən,
Özgəsi neyləyər halıma, gözlə.

Payızın qaymağı, yazın balısan,
Mən ahım var, hər birindən halısan.
Kim deyər ki, sən özgənin «malısan»,
Səbəb olma qeyli-qalıma, gözlə.

Bu həsrətin ocağı kül bağlaya,
Xoş günlərə xoşbəxtlik gül bağlaya,
Anan uçub, «vağzalı»ya ağlaya,
Şan olasan beçə balıma, gözlə.

2011.

SƏNSİZ

Mənli günlərimə sənsizlik qonub,
Dövrənim də sənsiz, özüm də sənsiz.
Gəzdiyin yerlərə həsrət tağ atıb,
Kül kitab bağlayıb közümdə sənsiz!

Özgə diləyində kamına yetdin,
Mən belə bilməzdim, sən belə etdin.
Əbədi sevmişdim, əbədi getdin,
Bir görüş ağlayır izimdə sənsiz!

Məcnun Göyçəliyəm əridim cana,
Kərəmdən iz alıb, üz tutdum sona.
Sevgimin qanıdı əlində həna,
Damlalar «sən» yazıb gözümdə sənsiz.

2011.

* * *

«Yox» sözün yoxluq qədər,
Necə dözümlü, dayanım.
Sənə yazıq deyərdim
Məni yazıq qoyanımlı!

Həsərinin yolları
Döngə-döngə daralmış.
Sənə işıqlı dünya
Məndə sönmüş, qaralmış.

«Əlvida» buludundan
Könlümə qar ələdir.
Arzu barmaqlarıyla
Xəyal körpən bələdir.

2011.

GEDİM

O könüllə – bu könülün
Ülfətini sına, gedim.
Sevda üçün ölənməsəm,
Qına məni, qına, gedim.

Məhəbbəti çiçək-çiçək,
Boyu bəstə, hüsnü göyçək.
İstəyirsən çarmığa çək;
Nə buyursan, ona gedim.

Məndən keçər bu uzun yol,
Vüsali kəm, qəhəri bol.
Ya əvvəldə əbədim ol,
Ya da çıxım sona gedim!
2011.

OLSUN

Söz yaymasın aralıq,
Çəkmə qana qaralıq.
Olsam da hər dünyalıq,
Bu dünyam sənin olsun.

Açıl, yayıl günümə,
Qanad qonsun ünümə,
Yığış dərya könlümə,
Eşqim yelkənin olsun!

Vüsal zirvəni aşım,
Qəmzənlə coşub-daşım,
Mən küsüm, mən barışım,
Hamı küsənin olsun!
2011

O QIZI QAYTARIN SEVDAMA SARI

Qoşub karvanına səhrələr məni, -
O qızı qaytarın sevdama sarı.
Ayım daldalanıb, günəşim yatıb, -
O qızı qaytarın sevdama sarı.

Baxışlar od alıb, dil-dodaq yanır,
Nazı divan qurub, göylər dolanır.
Nə işarə bilir, nə mətləb qanır, -
O qızı qaytarın sevdama sarı.

Sinəsi dastandı, oxuyan gərək,
Əndam ilmələnb, toxuyan gərək,
Görünməz dünyamda görünən mələk, -
O qızı qaytarın sevdama sarı.

Tor atdım eşqinə, torumdan qaçır,
Kamanı çəkirəm, oxumdan qaçır,
Zalımın balası yuxumdan qaçır! -
O qızı qaytarın sevdama sarı.

Məcnunam, ney kimi qəlbinə axım,
O, mənə boylansın, mən ona baxım.
Əllərim tutmasa, qoy tutsun ahım! -
O qızı qaytarın sevdama sarı.

SƏNİ

Lalənin köksündəki
Xal kimi sevdim səni.
Dindirmədim, dinmədin,
Lal kimi sevdim səni!

Ruhumda halım oldun,
Min bir sualım oldun,
Qaymağa balım oldun,
Bal kimi sevdim səni.

İl var nuru qaranlıq,
Gün var anı cahanlıq.
Lələk tökdü cavanlıq!
Çal kimi sevdim səni.

YOX-YOX

Ovçu bərəsindən ayrılan maral,
Dedim: - Bu sənsənmi? Söylədi: - Yox-yox!
Nərgizlər bəzəndi güllər eşqinə.
Dedim: - Süsənsənmi? Söylədi: - Yox-yox!

Nişana düz gəlir bağırımın başı,
Nazına yanırım, çatılır qaşı.
Arazdan su içib gözümün yaşı!
Dedim: - Silərsənmi? Söylədi: - Yox-yox!

Dərdimə boy verib o boyu bəstə,
Sözüm-söhbətimdi «kəsmə şikəstə»!
Buludlar ağladı əhvalım üstə!! –
Dedim: - Gələrsənmi? Söylədi: - Yox-yox!

Gecəm bir gündüzün həsrətindədir,
Sevdası sevgimin bəstəsindədir.
Bu can o cananın məhbəsidədir!! –
Dedim: - Bilərsənmi? Söylədi: - Yox-yox!

Hüsnü gülüstanı məftun eylədi,
Neçə vurulmuşu vurğun eylədi!
Məcnun Göyçəlini məcnun eylədi! –
Dedim: - Leylisənmi? Söylədi: - Yox-yox!

ƏL-ƏLƏ

Aman Allah, gözələ bax, gözələ,
Sinəsində naz oynadır tel-tələ.
Dodaq xurma, kirpik qələm, üz varağ,
Buse vaxtı söz öyrədə dil-dilə!

Sevda quşu sevdasına yollana,
Tər bənövşə buxağında xallana,

Qoşa quzu əl dəyməmiş hallana,
Mehr sala kəlmə sözə, əl-ələ!

Tərpənişi közə tutur adamı,
Yaz baxışı xal çatıbdı odamı?!
Zalım qızı: gəl al deyir qadamı! –
Qoca Məcnun beləsinə təl gələ!

SƏN GÖRÜŞƏ GƏLƏNDƏ

Kuzə dolub-daşardı,
Bulud yalı aşardı,
Çəmən mahnı qoşardı
Sən görüşə gələndə.

Sözü bala bələrdim,
Quzu kimi mələrdim,
Din-imana gələrdim
Sən görüşə gələndə.

Qımışardı nənələr,
Yorulmazdı çənələr,
Saz olardı sinələr
Sən görüşə gələndə.

Hərdən yağış səpərdi,
Ay sulara çimərdi.
Allaha xoş gələrdi
Sən görüşə gələndə.

TAPILMAZ

Könlüm çiçək açıb qız dodağında,
Səndən qeyri dərman dərdə tapılmaz.
Sevda bulağımın bircə damlası
Axtarsan Arazda, Kürdə tapılmaz!

İlham səməndimə oldun yaraşlıq,
Tökülə sinəmə tellər dolaşlıq.
Mələk gözlərindən aldığım işıq
Ocaqda görünüb, pirdə tapılmaz.

Hüsn-camalından ox atma, gözəl,
Bu sınımış könlümü qanatma, gözəl,
Məcnun Göyçəlini unutma, gözəl,
Onun sevgisindən bir də tapılmaz!

BİLMİRSƏNMI, SƏN ÖZÜN DƏ QONAQSAN

A bəxtəvər, pərvanəyəm nazına,
Həsətindən bar dərdiyim budaqsan.
Əndam ətlas, buxaq çığa, dil məzə,
Eşqim boyda öpülməmiş dodaqsan!

Şəhla gözlər neştər tutub qəsdimə,
Od vurubsan, nə baxırsan tüstümə?!
Ceyran kimi dartılıydın üstümə,
Bir görəydim qollarımda oyaqsan.

Yaz bülbülü ləçək düzüb yanağa,
Səbrim yoxdur, dözəmmirəm qınağa,
Rəhmin gəlsin Məcnun dərdli qonağa,
Bilmirsənmi, sən özün də qonaqsan?!

SƏN GÖRÜŞƏ GƏLMƏYƏNDƏ

Ulduzlara köz düşərdi,
Ay sulara ürpəşərdi,
Bir bulağın yaxasına
Muncuq-muncuq söz düşərdi
Sən görüşə gəlməyəndə.

Əzabınla barışardım,
Fikir-fikir dolaşardım.
Uçan mehə könül açıb,
Həsretimi danışardım
Sən görüşə gəlməyəndə.

Dost-tanışa söz düşərdi,
Duzdu fətirlər bişərdi!
Sevgimizin qılığına
Köpəklər də kərişərdi
Sən görüşə gəlməyəndə.

Qızlar baxıb yan keçərdi,
Baxışları nur içərdi.
Bülbüllərin nəğməsinə
Buludlar gəlin köçərdi!
Sən görüşə gəlməyəndə.

Ay qocalan səadətım!
Ülviyyətim, sədaqətım.
Əlimdəki güldən qabaq
Saralardım yetim-yetim
Sən görüşə gəlməyəndə!

GÜLDƏNMİ KEÇİB

Yenə sinən üstə üç tel ayrılıb,
Əlinə, yazdığım qələmmi keçib?
Hər səni görəndə yanmağım gəlir,
Sən keçən yollardan Kərəmmi keçib?

Belə görməmişdim baxış göyçəyi,
Qələm-qaş altında naxış göyçəyi,
A bahar gözəli, a qış göyçəyi,
Sevda könlündən Dilqəmmi keçib?

Məcnuna meh gətir dan söküləndə,
Ruhum ellər gəzir əndam çiməndə.
Bülbüllər mat qalib şəhli çəməndə,
Sənə bu gözəllik güldənmi keçib?!

SİNƏM HİCRAN XANASIDIR

Kəlmə-kəlmə toxu məni,
Sinəm hicran xanasıdır.
Görən deyir: bu bəxtəvər
Hansı gölün sonasıdır!

Eşqin uca, sevdan dərin,
Ağ zanbağdı ağ əllərin.
Ya Leyli ol, ya da Şirin, -
Qibləm Məcnun qibləsidir.

Mən ki, səni gördüm əzəl,
Dön eşqimə bəzən-düzəl.
Fikrini çəkdiyim gözəl,
«Dünya fikir dünyasıdır!»

SOYUQ DƏYƏR SƏNƏ

Hüseyn Arifə nəzire

Baxma gözə, gözlə yarım,
Gözdə soyuq dəyər sənə!
Üz qoyaram üzün üstə,
Üzdə soyuq dəyər sənə!

Dönməz olsam izimə bax,
Yandır, yanım, közümə bax.
Bircə dəfə sözümə bax,
Sözdə soyuq dəyər sənə!

Fərəh payla izdən-izə,
Hənir gətir qəlbimizə.
Geyin, sallan, gedək bizə,
Sizdə soyuq dəyər sənə!

GÖZƏLİM

Gecə keçir, Ay xəyalda...
Xəyalınla qal, gözəlim.
Gözlərinin şikarırım,
Al canımı, al, gözəlim.

Əndam iyde çiçəyidi,
Baxış zanbağ ləçəyidi.
Gözəlliyin göyçəyidi
Yanağında xal, gözəlim.

Ay incəbellər incəsi,
Məcnunam, candan keçəsi.
Fərəhim arı beçəsi,
Dil-dodağı bal, gözəlim!

GÖZLƏRƏM

Gözlərinə həsrət qonsa,
Dərdi qubarda gözlərəm.
Gəlməyin gümana dönsə,
Donub, yollarda gözlərəm!

Bu sevdanı necə yozum?
Kəhkəşanım, dan ulduzum.
Sinəm çəmən, sən də quzum! –
Yağışda, qarda gözlərəm.

Könlümdə qönçədir yazın,
Alnıma yazılıb yazın.

Qalınca çəkərəm nazın,
Ölsəm, məzarda gözlərəm!

GÖZÜM QALDI

Aman Allah, gələne bax,
Gəlişində gözüm qaldı.
Bir gül taxdı döşdən-döşə,
Dağ döşündə gözüm qaldı.

Ömür qoşub sorağına,
Fərəh sərdim otağına.
Busə qondu dodağına,
Öpüşündə gözüm qaldı!

Sinəsini yellər açdı,
Göyçək-göyçək ətir saçdı.
Yanağından gülüb qaçdı,
Yerişində gözüm qaldı.

Məcnun olub səhrasına,
Can ərtdim cəfasına.
Könül qonub obasına,
Gərmişində gözüm qaldı.

GƏLİR

Nə gözlərim doyur səndən,
Nə könlümə yuxu gəlir.
Bir bəlaymış məhəbbətin,
İlk görüşə oxu gəlir.

Mat qoymusan gülçüləri,
Varmı səndən göyçəkləri?!
Xof qaldırıb elçiləri,
Azı gedir, çoxu gəlir.

Boylandıqca hərdən-hərdən,
Ruhum qaçır qəm-qəhərdən.
«Hə» gözləyən üzüklərdən
Fərəhimə qorxu gəlir.

SƏNDƏ

Yazılmamış bir dastansan,
Qələm məndə, sinə səndə!
Tellərindən tel ayıram,
Sazım-sözüm dinə səndə!

Eşqə sarı üzən sonam,
Səndə ürək, səndə canam!
Od vurasan, elə yanam,
Külüm oda dönə səndə!

Demə Məcnun bivəfadır,
Əzabın da xoş səfadır!
Apardığım son cəfadır,
Könlüm qaldı yenə səndə!

QURBAN OLUM

Maral kimi döşdən-döşə
Enişinə qurban olum.
Gedişinlə canım gedir,
Gəlişinə qurban olum.

Könlümün çəmən gülüsən,
Süsənisən, sünbülüsən,
Gözmü dəyib mürgülüsən?!
Duruşuna qurban olum.

Dil-dodaq batıb şirinə,
Dönmüsən eşqin pirinə.

Bir «iş»inin xatirinə
Hər işinə qurban olum.

Canımı oda yaxanım,
Qəlbimə qəfil axanım,
Şax dayanıb, şux baxanım,
Vərdisinə qurban olum.

Əzəлиндən məzəlisən,
İşvəlisən, qəmzəlisən.
Sən dünyalar gözəlisən,
Gərdisinə qurban olum.

AMAN GÜNÜDÜ

Gözlərimə gözəl düşüb,
Tez gəlin aman günüdü.
Söz demirəm, sözüm dəyər
Könlümün yaman günüdü!

Dünyasına vurulmuşam,
İsmətində durulmuşam.
Bir ox kimi qurulmuşam,
Eşqimin kaman günüdü!

Hallana, halım qarışa,
Dil küsə, dodaq barışa!
Dindirəm, dilim dolaşa,-
Arzumun ümman günüdü!

Gözəlliyə tel bürünə,
Əl gəzə, əndam sürünə!
Dərd açıla dərd verənə:
Məcnunun dərman günüdü!

GÖZÜNƏ HEYFİM GƏLİR

Hüseyn Arifə nəzirə

Baxış-baxış axma, qız
Gözünə heyfim gəlir.
Kırpik çaxıb, söz atma,
Sözünə heyfim gəlir.

Könülsüz könül alma,
Süzgün-süzgün saralma,
Yanıb, odunla qalma,
Közünə heyfim gəlir.

Ay bu elin maralı,
Yaralısən, yaralı!
Olma özgenin malı,
Özünə heyfim gəlir!

ÜRƏYİMDƏ QALMA,- DEDİ

Dedim: - Gözəl, alım səni,
- Yox-yox, alma, alma, - dedi.
Dedim: - Axı ürəyimsən,
- Ürəyimdə qalma, - dedi.

Dedim: - Gözlərin qurbanı,
Dedi: - Get, sür arabanı.
Dedim: - Bizdə bəslə canı,
- Oy! Ətimi salma, - dedi.

Dedim: - Necə atım ləli?
Dedi: - Ləldən ummaz zəli.
Dedim: - Məcnun olub dəli,
- Biğ-saqqalı yolma, - dedi.

SİNƏM MƏHƏBBƏT TAXTIDIR

Heç bilmirəm kim naz satır,
Gülmü səndə, sənmi güldə?!
Nə müddətdir şana əllər
Məcnun olub qara teldə.

Dol qoynuma meh vaxtıdır,
Sinəm məhəbbət taxtıdır.
Titrədin, yoxsa şaxtadır?!-
Xumarlandı sözün dildə.

Durna kimi baxıb süzdün,
Haldan salıb, candan üzdün.
Bu günümə dodaq büzdün,
Vədən qaldı ötən ildə.

Yaz bəzənib naxışına,
Bulud axır axışına.
Qaytar məni baxışına,
Saz könlümü köklə zildə.

FƏRƏH QONUB YAŞA HƏLƏ

Hüseyn Arifə nəzire

Bahardayam, baharımı,
Verməmişəm qışa hələ.
Könül quşum qanad çalır,
Çırpılmayıb daşa hələ.

Unudub dərdi, qəhəri,
Dağlarda yordum kəhəri.
Ruhum gəzir şəfəqləri,
Süzmür oxum boşa hələ.

Aydan günə bac almışam,
Ömür boyda ucalmışam.
Kim deyir ki, qocalmışam,
Fərəh qonub yaşa hələ!

GÖZLƏRİNİ GÖZLƏRİMƏ

Kim qadağa buyurubdu
Gözlərini – gözlərimə?
Araz kimi həsrət qoyub
İzlərini – izlərimə.

Gözlərindən nur alaram,
Baxışınla ucalaram,
Vallah, sənsiz qocalaram,
Qəm yüklənər dizlərimə.

Məhəbbətlə ovut məni,
Bircə demə: - Unut məni.
Saf eşqimlə inan, səni
Bəstələrəm sözlərimə.

Qəm atıma çataydılar,
Dərd yükümü ataydılar,
Alışaydıq, qataydılar
Közlərini – közlərimə!

SƏN

Körpə maral kimi dartınma məndən,
Bu sönməz eşqimin əzəlisən sən.
Gözəldən gözəlsən, qəşəngdən qəşəng,
Bəxtiyar balasan, məzəlisən sən.

Gəl bitmə bənövşə baharda, yazda,
Sevgi yaşatmaram sənə dayazda.

Ceyran görməmişəm hələ bu nazda,
Cəmi gözəllərin dəcəlisən sən!

Dalğalı dənizik, eşqimiz ada,
Vüsalla qol-boyun gəzək dünyada.
Sevilmə əğyara, çirkin ol yada,
Göyçəli Məcnunun gözəlisən sən!

BİLMƏDİM

Aşkar sevdim, pünhan atdın, unuttun,
Elə bildin, bixəbərəm, bilmədim.
Bəlkə səni sevməyə də bilərdim,
Qəlb seversə mən hədərəm, - bilmədim.

Toyun oldu, sel-sel olub çağladım,
Sən sevincdən, mən kədərdən ağladım.
A biinsaf, elə ülfət bağladın,
Qəhər boğdu, həsrət yordu, gülmədim.

İllər uçdu, ömrüm qalib yolunda,
Sən yandırdın, sən yanmadın odumda.
Sevgilinlə qoşa süzdün toyumda,
Dünyam qopdu, mən dünyama gəlmədim.

SORAĞINDA

Ürəyimdə sevgi andım,
Sənsiz ömrü hədər sandım.
Eh, nə bildin necə yandım
Gülüm, sənin sorağında.

Bahar mehım, əsmə belə,
Ümidimi kəsmə belə,
Dillən, danış, küsmə belə,
İşıqlanım otağında.

Bəslə canı, boyu bəstə,
Zülfü oynat gərdan üstə,
Təbib sənən, mən də xəstə,
Öldür məni qucağında!

SƏNSƏN

Özgə sevgilim yox, özgə sevgim yox,
Sevdiyim də sənən, sevgim də sənən.
Gəl məni qısqaqna şeir pərimdən,
Ülkərim də sənən, pərim də sənən.

Gözəlim, könlümü qəlbinlə qızdır,
Sənə olan sevgim demə dayazdır.
Yazmışam, ölsəm də qəbrimə yazdır:
İmanım da sənən, dinim də sənən.

Məni özümdə gör, soruş özümdən,
Bir zülmət axtarma ağ gündüzümdən.
Can bədəndən getsə, işıq gözümdən,
Məcnunam, öluncə Leylim də sənən!

ÖLƏMMƏDİM

Yollarımda qönçələndin,
Yol qınadı, dönəmmədim.
Gözlərindən qor almışdım,
İnciyərdin, sönəmmədim.

Şəfəqləndin diləyimdə,
Qüvvət oldun biləyimdə,
Dünya qopdu ürəyimdə,
Göz deyəni deyəmmədim.

Gözəllikdən səd qurubsan,
Hər baxanı susdurubsan,

Haramdan yara vurubsan,
Heç özüm də biləmmədim.

SƏNİ SEVİRƏM, SƏNİ

Könlün könül alanmış;
Könül bağçam talanmış.
Sənsiz sevgi yalanmış –
Səni sevirəm, səni!

Yanağında yaş ollam,
Dönsən, bağı daş ollam.
Di dur gəl, qadan allam –
Səni sevirəm, səni!

Cəfan saçımda gəzdi,
İşvən bağırimi əzdi,
Düşdüyüm nə dənizdi? –
Səni sevirəm, səni!

Eşqimi qoyma gəndə;
Əmanətimdi səndə.
Qoy lap bilsin bilən də –
Səni sevirəm, səni!

KÜLƏKSİZ MƏHƏBBƏT

Külək saçlarımla oynayan zaman
Qısqanıb küləyə, əsmə – demişəm.
Bir ləçək köksünə sığinsa bir an,
Eh, hardan biləsən, qəhərlənmişəm.

İsinir içimdə bir yeni qüvvət,
Ömürlük sevgidən doyan əyilməz.
Ancaq ürəklərdən qopan məhəbbət
Küləksiz, buludsuz bir şeyə dəyməz!

* * *

Gözlərimə gün düşür,
Qamaşdırır, gülürəm,
Sən – günəşi görəndə,
Ay qız, muma dönürəm.

* * *

Qoşa dağlar arasına
Yüzü gedər, yüzü gələr.
Ağ sinənin yaraşığı
Qoşa dağa
Min göz baxar,
Bir baş enər.

KİM AXTARAR SƏNDƏ VƏFANI LEYLİM

Mən səni sevmişəm öz ürəyimlə,
Söylə günahımı, mən-mənə neylim?!
Həs-rət kəməndində köz-köz olmuşam,
Qalıb al yanaqda, buxaqda meylim.

Şux gözəldə işvə olur, naz olur,
Sevən könül bahar olur, yaz olur,
Nə bilirsən mənim qəmim az olur,
Qəmlənirsən mənli-mənsiz gileylim.

Bülbül olub, həsrət qaldıq güllərə,
Vüsal vaxtı qəm dolandı ellərə.
Məcnun kimi Məcnun düşsə çöllərə,
Kim axtarar səndə vəfani, Leylim?!

VAXTI

Güllər əsdi gül əlində
Güllərimi alan vaxtı.
Ürəyimi ağlar bildim
Gözlərinin dolan vaxtı.

Karvanına qoşanda qəm
Gözlərimə sığındı nəm.
İstər nur ol, istər şəbnəm
Güllərimin solan vaxtı.

Xəyal məni təkləyibdi,
Qəlbimə qəm yükləyibdi,
Gördüm naşı kökləyibdi.
Rübabımı, çalan vaxtı.

Çəmən soldu, güldən oldum,
Ayım keçdi, ildən oldum,
Axır mən də məndən oldum,
Sən özgənin olan vaxtı!

VAXTIDI

Bülbül güldən muraz istər,
Qönçənin ləçək vaxtıdı.
Novruz qonub arzulara,
Gəl dilə, dilək vaxtıdı.

Gül, dodağın şəbnəm əmsin,
Şəhdi-şəkərin çilənsin,
Üç tel sinəndə tellənsin,
Danışaq, gülək, vaxtıdı.

Nurlan, nurunla sayrışım,
Küsdürüm, küsüm, barışım,

Alış, külünə qarışım,
Sevgimin tülək vaxtıdı.

Yellənsin, telin sökülsün,
Ayna qabağa tökülsün,
Qaş oynasın, dodaq gülsün,
Ömrünün çiçək vaxtıdı.

Məcnun qəmə olmaz yedək.
Bir ömürdü, o da gödək!
Geyin, sallan, atlan, gedək
Göyçənin göyçək vaxtıdı!

BİLƏ-BİLƏ

Nağıl gecələrdə qəm-qoşub şama,
Eşqinlə yanardım sən bilə-bilə.
Bəs niyə əhdini danıb ay zalım,
Sevdin özgəsini mən bilə-bilə?

Özümü yandıran atəşə döndüm,
Bir yol çəkinmədim sərinliyindən.
O nişan gecəsi ağlamısan da,
Kim bilir, bəlkə də sevindiyyindən!

Toylu gecələrdə sehrmi oldun?
Könlümün dünyası qəm bürünübdü!
Gəlin barmağına yaraşan üzük
Sevən ürəyimdə xala dönübdü!

DÜŞDÜ

Bir gözələ can dedim,
Qadası cana düşdü!
Eşqindən yandım-yandım,
Baxışım qana düşdü.

Küsmüsən, barış dedim,
Yanıram, alış dedim,
Sevgimə qarğış dedim,
Əlindən xına düşdü.

Buludunu ağ görüb,
Sinəm üstə dağ görüb,
Ürəyimdə yağ görüb,
Zalım yaxına düşdü!

ALA GÖZLƏR SÖZ İSTƏDİ

Bu haqqı kim verib sənə?
Kırpiklərin ox üstədi!
Elə baxdın, elə bildim,
Ala gözlər söz istədi!

Çalxalandın sona kimi,
Tərpəndi könlümün simi.
Öldüm, sındır o tilsimi,
Gör şair nə həvəsdədi!

Yanağında xal təklənib,
Boy-buxunun çiçəklənib,
Ömrüm ömrünə köklənib,
Sözüm sözüne bəstədi!

Asta yeri, dünya qopar,
Dərd məni səhrada tapar!
Bu könlümü özün apar,
Deməsinlər qəfəsdədi!

Yolum üstə bitən çiçək,
Dindir məni göyçək-göyçək.
Tellərini üzümə çək,
Desinlər, Məcnun xəstədi!

12 yanvar 2003

HEÇ DÖNƏRMİ ÜZÜM SƏNDƏN

Tale yolçu, ömür qonaq,
Sanma eşqi qəlbə qınaq.
Elə yandır, elə yanaq,
Ayrılmasın közüm səndən!

Aç yaxanı tel oynasın,
Dodaq gülsün, dil oynasın,
Yanağında gül oynasın,
Pətəklənsin sözüm səndən.

Seyrə çıxacaq ömür-günlə,
Saza dönüm, dinim-dinlə.
Oxut könlümü könlünlə,
Sözə gəlsin gözüm səndən!

Sən bəxtimin mələyisən,
Ürəyimin ürəyisən,
Qış könlümə yaz gəlmisən,
Heç dönərmə üzüm səndən?!

ALLAH, BU GECƏNLƏ XOŞBƏXTƏM NECƏ

Dünyadan gözümü çəkə bilmirəm,
Dünyanın ləzzəti azalıb, nədi?!
Qağayı ömrümə acıyan dəniz
Sahil qollarımda qocalıb, nədi?!

Həvəsə Ay qatıb ulduzlu gecə,
Zirvələr çayları gətirər gücə.
Allah, bu gecənlə xoşbəxtəm necə,
Fərəhim göylərdən söz alıb, nədi?!

Yenə nəğməkardı o bulaq gözəl,
Süzür xəyalımda ayqabaq gözəl.
Gözəlin əlində bal-qaymaq gözəl! –
Könlümün aşığı saz çalıb, nədi?!

Şair misrasıdır güllərin zehi,
Ruhumu tərpedir o dağlar mehi.
Vüsaldan səpilən çöl-çəmən şəhi
Qışın nəfəsindən yaz alıb, nədi?!

Eşqimi oxudam o sərvinəzə,
Baş qoyam köksünə, yuxumu yoza.
O gözəl, diliylə sinəmə yazı:
Bu Məcnun Göyçəli üz alıb, nədi?!
İyun 2013.

AÇIL KÖNLÜMDƏ, KÖNLÜMDƏ

Xoş gəldin ömür-günümə,
Yayıll könlümdə-könlümdə.
Tellərin gecə gətirib,
Ayıl, könlümdə-könlümdə.

Dur, naz ilə dol qoynuma,
Toy öpüşü uma-uma.
Mehrinə dola boynuma,
Sarıl, könlümdə-könlümdə.

Eşq ovumun sifəti – sən,
Hər sözümün nöqtəsisən.
Sən Göyçəmin qönçəsisən,
Açıl könlümdə-könlümdə.

BU SEVGİ

Məni Məcnun çəkən dərdə
Salıb bu sevgi, bu sevgi.
Eşq adına nəyim varsa,
Alıb bu sevgi, bu sevgi.

Pərvanəyəm hər oduna,
Göz olmuşam buluduna.
Əzabımın umuduna
Qalıb bu sevgi, bu sevgi.

Yuxumdu, yata bilmirəm,
Aparır, çata bilmirəm,
Özüməm, ata bilmirəm! –
Sınıb bu sevgi, bu sevgi!

Qışdan ayırmır yazımı,
Başımda çalır sazımı.
Vallah, ölü namazımı
Qılıb bu sevgi, bu sevgi!

İyul 2013.

ÜRƏK MƏNİMKİYDİ, DUYĞU SƏNİNKİ

Mən sənə sevginə ömür sərmişəm,
Eşqinə sinəmdən ürək dərmişəm.
Allahdan, bəndədən gizli saxlanan,
Bir dəli sevdanın yolları üstə
Bu sınıq könlümü qurban demişəm,
Mən sənə bu canı şamdan bilmişəm.

Kəlməm qucaqlayıb, gözüm öpəndə,
Dalğalı şimşəyi xatırladırdın.
Mən bulud bürünüb, yağış səpəndə,
Sən bahar mehinə tel oynadırdın.

Hələ göynəyimdir o bulud, yağış,
O hikkə, o əda, o süzgün baxış.

Dərdin ağırını seçmişdim sanki,
Ürək mənimkiydi, duyğu səninki.

Görən nə yazılıb o baxışlara?
O sözlü qaş-gözə, o naxışlara.
Harda itirmisən baxışlarımı?..

Sən ulduz yazılı göylərdən gələn,
Şahanə eşqiylə dərdindən ölən,
Şimşək qantarğalı, bulud kəhərli,
Taleyi, iqbalı, ömrü bəhərli

Bir aşiq adına can bəsləyirdin,
Mənim alovumla od gözləyirdin.

Sevgimə hörülən o nə daşıydı?..
Bəlkə məhəbbətin ilk qarğışydı.
Sənə yetmək üçün görən kiməmmiş?
Bəlkə gor qazıyıb, ölməliyəmmiş.
Bir tabut gözündən götürdü məni,
Həsret körpüsündən ötürdü məni.

«Qırmızı işıq»da gözlədim səni,
Bir yol demədin ki, günahımdan keç.
Eşqinin havası qocaltdı məni,
Könlün fırtınadan ürpəşirmi heç?
Səndə tamamlandı sözümün canı,
Sevgin yanında, insafın hanı?!

Sən ey qürubumda çağlayıb, batan,
Atdın məni eşqin ölmüş yerinə!
Heyf intizarı qol-budaq atan,
O xəzan ləpirli görüş yerinə.
Daha bizim deyil o əvvəl-axır,
Sənsiz günlərimdən mənsizlik baxır!
İyul 2013.

İYDƏ ÇİÇƏYİNDƏ SEVMİŞDİM SƏNİ

Yenə həsrətinin qaqqılıtısında,
Hara aparırsan cənub könlümü?!
Xəyal pəncərəmdə fırça dolaşılıb,
Şimşəkdən asmısan kətan ömrümü.

İydə çiçəyində sevmişdim səni,
Qışın lələkləri əlvida yazdı.
Hər gün ürəyində ölməmək üçün
Sevgi ürəyimdə qəbrini qazdı.

İyun 2013.

DAHA SƏNƏ SÖZ DEMƏRƏM

Bu gün sənə bir söz dedim,
Söz-sözünə uyuşmadı.
Şahə qalxdı kəlmələrin,
Fikrin hislə barışmadı.

Yuxudanmış nağıl anlar,
Od yaxanı köz nişanlar.
Havalandı kəhkəşanlar,
Eşq ulduzum sayrışmadı.

Al könlümü, üz – demərəm,
Qanadımla süz – demərəm,
Daha sənə söz demərəm.
Sözkü səndə alışmadı!

İyun 2013.

GÖZ YAŞIN DA GÖZƏLDİ

Gəl, kədərdən üzülüm,
Qanad açım sözünə.
Dil-qələmim üz ala,
Nöqtə yazam üzünə!

Naz pərdəli sazını
Dindirəm bala-bala.
Sevgin boyda sürünəm.
Eşqində üzüm qala!

Fərəhin mənən gələ,
Qəhərini böləydim.
Ürəyincə sevməsəm,
Ürəyincə öləydim!

Yaz könlümə qonmağın,
Hər yaşında gözəldi.
Məni gözəl ağla ki,
Göz yaşın da gözəldi.

May 2013.

**İLHAMLA LAYLADIM
SÖZÜN QATINI,
DƏRD MƏNİ YARATDI,
MƏN BAYATINI**

* * *

Ömür ürəkdən gələr,
Qüvvət biləkdən gələr,
Torpaq bölən mənzilə
Açar fələkdən gələr!

* * *

Əzizim, naçar məni,
Dərd görse qaçar məni.
Fələk elə bağlıyb,
Açanmaz açar məni!

* * *

Qala mənnən,
Ocaq çat, qala mənnən.
Canalan cənnan gedə,
Cananım qala mənnən!

* * *

Könlüm sazaqdı mənim,
Yurdum uzaqdı mənim,
Bir damla yaş qıymadın,
Dərdim quraqdı mənim!

* * *

Vətənə apar məni,
Möhnətdən qurtar məni.
Qalib gedə bilməsəm,
Ölsəm, sən apar məni!

* * *

Tikəni,
Böl əlində tikəni.
Durun mənə göstərin
Kəfənə cib tikəni!

* * *

Ürəyi,
Əymə dərdə ürəyi.
Bu dünyada yeyilər
O dünyanın çörəyi!

* * *

Bağlama,
Baxt özü də bağlama.
Göz bağlıyan gecikməz,
Söz evimi bağlama!

* * *

Sözünə,
Söhbəti nə, sözü nə?
"Quran" varağ artırar
Əsil şair sözünə!

* * *

Ay ağa,
Qaldır qalxım ayağa.
Oğul başa çıxanda
Ana çökər ayağa!

* * *

Qabağa,
Güvənmə ay qabağa.
Bir gün bir yol açılar,
Ölüm düşər qabağa!

* * *

Nə axır?
Nə əvvələm, nə axır.
Kür kimi çağlayardım,
Dərdimdən Araz axır!

* * *

Döndər günaha məni,
Yad etmə daha məni.
Bir ahına baş qoydum,
Çəkdi min aha məni!

* * *

Əzizim, mənə gəldi,
Hər dərdin mənə gəldi.
Gülşənin xəzan açdı,
Payızın mənə gəldi!

* * *

Gül var qoxumur-gedir,
Əl var toxumur-gedir.
Bu dünya bir kitabdı,
Çoxu oxumur-gedir!

* * *

Əziziyəm, sözünü,
Çəkmə gözdən sözünü.
Bu gün əlini açan
Bir gün örtər gözünü!

* * *

Əziziyəm, sözünü,
Qaldır gəlsin sözünü.
Gəl, dilimlə oyadım,
Dodaq kəssin sözünü!

* * *

Əzizinəm, közümə,
Köz qoyma gəl közümə.
Gözümə sən düşmüşən,
Gün düşmüyüb gözümə!

* * *

Yara məni,
İncidir yara məni.
Baxışın təbib ola,
Gözlərin yara məni!

* * *

Əzizinəm, gözə nə,
Söhbətə nə, sözə nə.
Sinəm güzgüyə dönə,
Qaşın-gözün bəzənə!

* * *

Göz ala,
Kirpik qara, göz ala.
Dil üzünlə oynaya,
Tellərin kölgə sala!

* * *

Haramda qaldı?
Halal haramda qaldı?
Sən getdin, mən söküldüm,
Dünya haramda qaldı?!

* * *

Çaylar dayazdı, neynim?
Çöllər ayazdı, neynim?
Xudafərin qəbrimi
Arazda qazdı, neynim?!

* * *

Alışam,
Bu şamdandı, bu da şam.
Şəhriyardan od aldım,
Araz qoymur alışam!

* * *

Gələn, baxıb da gedir,
Yanıb-yaxıb da gedir.
Hamı Arazdan deyir,
Araz axıb da gedir!

* * *

Nə axır?
Nə əvvəl var, nə axır.
Dünyanın gözü dolub,
Araz boyda dərd axır!

* * *

Təbrizdə öz gülüm var,
Gülüm var, bülbülüm var.
Araz, suyun qurusun,
O tayda sevgilim var!

* * *

Yol ver, elinnən gəlsə,
Söz de, dilinnən gəlsə.
Oğul sözünnən sınımaz
KİŞİ belinnən gəlsə!

* * *

Əzizim Ay gözləmə,
Payızda yay gözləmə.
Ürəyi vermiyənin
Əlinnən pay gözləmə!

* * *

Qış keçər,
Payız ötər, qış keçər.
Yalançı göndərən pul
Gələnəcən qış keçər!

* * *

Bazara,
Canı qoyma bazara.
Yalançının kələmi
Qoşun yığar bazara!

* * *

Yalançının xanası,
Göyə baxar anası.
Sözündən inək qaçar,
Kəlməsindən danası!

* * *

Üzəsən,
Yara vurma üzə sən.
Ömür çayın quruyur,
Çətin bir də üzəsən!

* * *

Gedəndi,
Əl gətirən gedəndi.
Dəm vurma o dünyadan,
Yazıq ora gedəndi!

* * *

Danışdır,
Aç məzarı danışdır.
Dünyaya gələni yox,
Qayıdanı danışdır!

* * *

Bala dağı,
Gəz,dolan bala dağı.
Dağlar əriyib gedər,
Azalmaz bala dağı!

* * *

Bala dağı,
Gül çəkər bala dağı.
Bilsə bala dağı var,
Fil çəkməz bala dağı!

* * *

Balam qala,
Arxamda balam-qala.
Çiyində uçub gedəm,
Balımda balam qala!

* * *

Boy görək,
Bəslə boyu, boy görək.
Yurdda uşaq olaydım,
Əlimdə pendir-çörək!

* * *

Yurd yeri,
Ana yanı, yurd yeri.
Allaha çox yaxındı
Ocaq başı, yurd yeri!

* * *

Yurd yerində,
Ömür sür yurd yerində.
Allah allahlıq etməz,
Qalmasa yurd yerində!

* * *

Yurda gəl,
Gör dünyanı burda, gəl.
Kim gəlsə, fikir vermə,
Ölüm gəlsə, yurda gəl!

* * *

Yurd verər,
Yurd alanı yurd verər.
Xaliq vermiyən şeyi
Yurd yerində yurd verər!

* * *

Əzizim darda məni,
Qoymuyun darda məni.
Nə atam var, nə anam,
Tapşırın yurda məni!

* * *

Qara çıxdı,
Ağ aldım, qara çıxdı.
Telimi yağış yudu,
Diləyim qara çıxdı!

* * *

Çəkə mənnən,
Mətahın çəkə mənnən.
Hanı fildə o hünər,
Bu yası çəkə mənnən!

* * *

Alasan,
Al könlümü, al asan.
Azreil yatıb-qala,
Sən canımı alasan!

* * *

Qalasan,
Od-ocağı qalasan.
Dodağın bir iş görə,
Sinəm üstə qalasan!

* * *

Əzizim, söküləndə
Tikilər sökülən də.
Sinənə Aymı qonub?
Çaşdım dan söküləndə!

* * *

Köçənə qaldı,
Köçdən-köçə nə qaldı?
Dünyaya niyə gəldim?
Cavab: köçə nə qaldı?!

* * *

Ay bala, donun ağdı,
Dörd yanın qara bağdı.
Gələn gözyaşı tökür,
Yurduna daşmı yağdı?!

* * *

Əzizim, məni dağlar,
Bu möhnət məni dağlar.
Quş qanadım olaydı
Görəydim səni, dağlar!

* * *

Bulaq, yolu bağlama,
Qərib-qərib çağlama.
Mən ağlayıb-qurudum,
Sən dağlarda ağlama!

* * *

Çəmənə,
Tül naz atır çəmənə.
Nola yarpaq olaydım
Şeh düşəndə çəmənə.

* * *

Sinə gəldi,
Dərd bişib sinə gəldi.
O boyda elim gedib,
Deyirlər, yenə gəldi!

* * *

Qarabağlar,
Bürünüb qara bağlar.
Balası ölmüş ana,
İzinə qara bağlar!

* * *

Sinə gərmiyin mənə,
Yaylıq sərmiyin mənə,
Bala barım dərilib,
Şirin dərmiyin mənə!

* * *

Əzizinəm, haram var,
Haralıyam, haram var?!
Torpağın qucağında
Balam boyda yaram var!

* * *

Yıxıb məni,
Dərd alıb, yıxıb məni.
Sinəmnən qopan sellər
Dağlara sıxıb məni!

* * *

Fələk, yox insaf səndə,
Əsdim yelin əsəndə.
Hər gün bala gəzirim,
Sən nə gəzirsən məndə?!

* * *

Axır demə,
Əvvələ axır, demə
Fikir dolçam daşıbdı,
Göz yaşım axır ,demə!

* * *

Əzizinəm, qatır a,
Qarışdırır, qatır a.
Fikrət kimi çul gərək,
Anar kimi qatıra!

* * *

Üzünü,
Göstər, görüm üzünü.
Yaman gündə görəsən
Üzgörenin üzünü!

* * *

Şit olar,
Dayaz söhbət şit olar.
Anar verən çöreyi
Qatır yesə it olar!

* * *

Qayıdar,
Gedən, yenə qayıdar.
Anardan adam olsa,
Eşşək dinə qayıdar!

* * *

Qal, an çox,
Dərdim oddu, qalan çox.
Bir cavabsız sual var:
Gedən çoxdu, qalan çox?!

* * *

Qar verər,
Dolu alar, qar verər.
Yaxşılığın budağı
Ürəklərdə bar verər!

* * *

Əzizinəm, yarı çox,
Yarı haqdan, yarı çox.
Bu dünyada hər şeydən
Göz yaşının barı çox!

* * *

Qabağa,
Xain keçməz qabağa.
Düşmən qeyrətə gəlsə,
Arvad verər qabağa!

* * *

Səsi nə?
Harayı nə, səsi nə?
Xain özünü yeyər,
Özgəsinin səsinə!

* * *

Qoxusu,
Qoxu torpaq, qoxu su.
Xain kəsən çörəkdə
Olmaz vətən qoxusu!

* * *

Bağlıyar,
Qəm qar olsa, bağlıyar.
Şeytan açan qapını
Xain açmaz, bağlıyar!

* * *

Özünü,
Göstər, görüm özünü.
Xain qazan quyunun
Dibində gör özünü!

* * *

Qalası,
Nə gedər, nə qalası?
Xainnən dərs alanın
Qaz otarar balası!

* * *

Əzizim, vətən ağlar,
Köynəyi kətan ağlar.
Sən ölsən qarın gülər,
Mən ölsəm vətən ağlar!

* * *

Qəribdi,
Ana elim qəribdi.
Ad qoyanım hardasan?
Təzə adım qəribdi!

* * *

Vətənim,
Elim, günüm vətənim.
Demə, haran ağrıyır?
Bilmirsənmi?-Vətənim!

* * *

Gözəldi,
Gözəl dünya gözəldi.
Yurdda gələn əcəlin
Ölümü də gözəldi!

* * *

Bağladım,
Dərddən dəstə bağladım.
Yurda açıq qapımı
Qəriblikdə bağladım!

* * *

Boynunu buranmı var?
Qurğumu quranmı var?
Qəriblikdə ölürəm,
Yanımda duranmı var?!

* * *

Yalqız ağlar,
Tək gülən yalqız ağlar.
Qərib eldə öləni
Balası yalqız ağlar!

* * *

Yaşım var,
Torpaqda qardaşım var.
Şimşək dərdimdə çaxır,
Buludda göz yaşım var!

* * *

Qardaş dağı,
Ağırdı qardaş dağı.
Qəm içində batırdım,
Qaldırdı qardaş dağı!

* * *

Qardaş dağı,
Qar ələr qardaş dağı.
Balasına baxanda
Görükər qardaş dağı!

* * *

Balasıdı,
Qəm-qəmin balasıdı.
Mən qardaş itirmişəm,
Anamın balasıdı!

* * *

Ana, dərd kəsir məni,
Qəm alıb əsir məni.
Çörəyini kəsmirəm,
Ələmin kəsir məni!

* * *

Ana yolu,
Haqq yolu-ana yolu.
Tanrının yolu çoxdur,
Əzəli-ana yolu!

* * *

Demə, dünya bir qəfəs,
Qəfəsində min həvəs.
Haqqı dolanıb gəlir
Anadan gələn nəfəs!

* * *

Verəni,
Yad et alıb-verəni.
Təkcə yaradan alır
Ana südü verəni!

* * *

Sinəsində,
Dünya gör sinəsində.
Ürək deyil, anadır
Balanın sinəsində!

* * *

Eşiyə,
Bu evə, bu eşiyə.
Tanrı yaxına gələr
Ana baxsa beşiyə!

* * *

Ana əli,
Haqq əli-ana əli.
Qurğuşun geyinsə də
İncitməz ana əli!

* * *

O başdı,
O tərəfdi, o başdı.
Ana əl basan evdə
Atanın yeri başdı!

* * *

Danışmaz,
Kim dinər, kim danışmaz.
Ata əli gətirsə,
Ana dili qarışmaz!

* * *

Ötəri,
Baxma ömrə ötəri.
Ananın süfrəsidir
Atanın alın təri!

* * *

Gülər,
Baxt ağlasa, baxt gülər.
Ana bala üzündən,
Ata cibindən gülər!

* * *

Ürəyində,
Dərd yağma ürəyində.
Ananın baxtı gülər
Atanın çörəyində!

* * *

İçində,
Gəzmə dərdin içində.
Fillər çəkmiyən yükü
Ata çəkər içində!

* * *

Suya çək,
Quruya çək, suya çək.
Sinəm od tutub yanır,
Gözlərimlə suya çək!

* * *

Bitənmi var?
Həsərdə bitənmi var?
O yol yaman uzanır,
Qabaqda vətənmi var?!

* * *

Gələnmi var?
Dərdimi bölənmi var?
Bu sel səngimir, ana,
Yaxında ölənmə var?!

* * *

Yaşıyam,
Yanaqda gözyaşıyam.
Qəbrim Göyçədə qaldı,
Qürbətdə başdaşıyam!

* * *

Çən gələ
Bulud ötə, çən gələ.
Göyçədə bir ah çəkəm,
Yad tərəfə çən gələ!

* * *

Qalana dünya,
Batıb yalana dünya.
Gedənə başdaşdı,
Qalmaz qalana dünya!

* * *

Qəfil atandan qorun,
Ara qatandan qorun.
Qorxma şirdən, pələngdən,
Adam satandan qorun!

* * *

Axınnan gəlir,
Pis gün axınnan gəlir.
Bəla uzaq olsa da
Xəta yaxınnan gəlir!

* * *

Xəncərədi,
Son sözün xəncərədi
Fahişənin evində
Divar da pəncərədi!

* * *

Oynaşar,
Yada salmaz oynaş ar.
Pozğun öpər ərini,
Oynaşılıyla oynaşar!

* * *

Yeri var,
De sözünü yeri var.
Pozğun arvad gözündə
Yüz kişinin yeri var!

* * *

Namus ömrə əmanət,
Ləkəsində qiyamət.
Şeytanı yerə soxar
Arvaddakı xəyanət!

* * *

Vuruşma,
Qan gətirər vuruşma.
Arvad örtən qapını
Əzraildən soruşma!

* * *

Kirimiş olar,
Dönük kirimiş olar.
Arvad ana olmasa,
Qurd ağzına diş olar!

* * *

Çeşməyi,
Gözdən çəkmə çeşməyi.
Arvaddan öyrənbdi
Şeytanlar and içməyə!

* * *

Qan teştidir nimçəsi,
Tikan açar qönçəsi.
Yüz kişiye gor qazar
Bir arvadın gecəsi!

* * *

Qolunu,
Çox dolama qolunu.
Bütün arvadlar bilir
Boşanmanın yolunu!

* * *

Ucadan,
Sirri açma ucadan.
Arvad bələdçi olsa,
Oynaş çıxar bacadan!

* * *

Yeridi,
Ah daşdı, of yeridi.
Torpağın yaz qoxusu
Balam yatan yeridi!

* * *

Dərdə məni,
Dərd sıxar dərd əməni.
Bu nə seldi, ay ana?
Qaytardı dərdə məni!

* * *

Anam ağlamaz məni,
Bacı yoxlamaz məni.
Su yudu, torpaq uddu,
Kəfən saxlamaz məni!

* * *

El gəlir dəstə-dəstə,
Dillər ötür ahəstə.
Ay gecəmlə ağlayır,
Gün yanır qəbrim üstə!

* * *

Yorğanım daşdı, Göyçə,
Yastığım yaşdı, Göyçə.
Qərib öldüm, yad öldüm,
Məzarım boşdu, Göyçə!

* * *

Canım yatağa düşdü,
Ahım otağa düşdü.
Göyçədən qar istədim,
Ölüm qabağa düşdü!

* * *

Ürəkdən yağır oldum,
Tükəndim, fağır oldum.
Küləkdən yüngülüydüm,
Torpaqdan ağır oldum!

* * *

Yatıb, qalmağa gəldim,
Yuxu almağa gəldim.
Torpaq, anamı göstər,
Qoxu almağa gəldim!

* * *

Son mənzilim xeyli dar,
Ruh çırpınır, bədən qar.
Ayaq bağlı, göz yumuq,
Burdan belə yolmu var?!

* * *

Kədərim boy atdı, oy!
Baxt ulduzum batdı, oy.
Yaramı açan fələk
Qəbrimi qanatdı, oy!

* * *

Gəlmişəm,
Ölüm deyib gəlmişəm.
Qəbrimə su tökməyin,
Gözüyaşlı gəlmişəm!

* * *

Dərs verənim,
Dərs alıb, dərs verənim.
Fələk dərsimi alıb,
Torpaqdı dərs verənim!

* * *

Köçümnən,
Hara gedim köçümnən?!
«Göyçə gülü» çaldırın,
«Dilqəmi»ylə köçüm mən!

* * *

Əcəl qəsdimə gəldi,
Zaman üstümə gəldi.
Ayağımı çatdılar.
Torpaq üstümə gəldi!

* * *

Ay ağa məni,
Çəkmə ayağa məni.
Qara günümmü çoxdu,
Bükdülər ağa məni?!

* * *

Dərdimi,
Dağ saxlar dağ dərdimi.
Torpaq bağrına basıb,
Dərd gizlədər dərdimi!

* * *

Göynən gələn mənəmmiş,
Ələm bölən mənəmmiş.
«Ya Sin» çiynimə qonub
Eyvay, ölən mənəmmiş!

* * *

Büküldüm ağa gəldim,
Zülmət otağa gəldim.
Torpaqdan yaranmışdım,
Torpaq olmağa gəldim!

* * *

Gəlmişəm yata-yata,
Qan tərə bata-bata.
Göyçüyəmi gedibsən?
Açılmır qapın, ata!

* * *

Apar ver,
Yar bağrımı, qopar ver.
Nakam gedib Ayselimi,
Gözyaşımı apar ver!

* * *

Otağı,
O budağı, o tağı.
Qoşunlar ala bilməz
Ölüm verən otağı!

* * *

Küsdümü?
Tale məndən küsdümü?
Şagirdlərim yığışın,
Seyr eləyin tüstümü!

* * *

Qurbanam,
Haqq yolunda qurbanam.
Ömür verən Allahın,
Ölümünə qurbanam!

* * *

Həyat oxuymuş, demə,
Zülmü çoxuymuş, demə.
Ömürdən keçən günün
Sonu yuxuymuş demə!

* * *

Yerimi salan gəldi,
Ağrıyla qalan gəldi.
Dərdin alım dedilər,
Canımı alan gəldi!

* * *

Yetər oldu,
Əcəlin yetər oldu.
Köçün Göyçə köçüydü,
Bu köçün betər oldu!

* * *

Dərdi görməyə gəldim,
Qüssə dərməyə gəldim.
Bir çimir yatmamışdım,
Canı verməyə gəldim!

* * *

Ömür saxlamır məni,
Ümid yoxlamır məni.
Anası torpaq olub,
Anam ağlamır məni!

* * *

Qəmə bükülmüşəm mən,
İçdən sökülmüşəm mən.
Bu günümə ağlama,
Min ildi ölmüşəm mən!

* * *

Ömrüm-günüm, ağlama,
Qarıya qəm bağlama.
Dilində rəhmət gətir,
Son yolumu bağlama!

* * *

Göz yaşı,
Göz ağladar gözyaşı.
Gözyaşıyla köçəni
Qaytararmı gözyaşı?!

* * *

Yaxan ağlar,
Sel gələr yaxan ağlar.
Qürbət eldə can verdim,
Qəbrimə baxan ağlar!

* * *

Əzizim, ağladanda,
Ağlayar, ağladan da.
Göyçəni ağlar bildim,
Sən məni ağladanda!

* * *

Qəm selin daşdı, neynim?
Ömrün dolaşdı, neynim?
O qədər ağlamışam,
Məzarın yaşdı, neynim?

* * *

Ahı fil çəkən mənəm,
Dərdə bel бүkən mənəm.
Ay dərsmə gecikən,
Daha gecikən mənəm!

* * *

Yad elə,
Yaddan salma,yad elə.
Baxtımı güne sərdim,
Yel gətirdi yad elə!

* * *

Nə dərdim,
Nə becərdim,nə dərdim?!
Çoxuna çox uzaqdı,
Özümə yaxın dərdim!

* * *

Bala dağı,
Gəz,dolan bala dağı.
Ölümsüz ölən canım,
Qurşunun bala dağı

* * *

Balasına,
Qoymayın bala sına.
Dərd çəkmək öyrədirm
Balamın balasına!

* * *

Bala dərdi bitirdim.
Ahım üstə yetirdim.
Gözyaşımla tapmışdım,
Gözyaşımla itirdim!

* * *

Nə yazdım?
Nə düşündüm, nə yazdım?
Kağızda yer qalmadı,
Torpağa nida yazdım!

* * *

Yarıya,
Kim sına, kim yarıya.
Balası neştər vurur
Balam vuran yarıya!

* * *

Bitirdim,
Dərd yazdım qəm bitirdim.
Hər damla çiçək açdı,
Mən başdaşı bitirdim!

* * *

Dur, gedək,
Qəm sayrışır, dur, gedək.
Qaranlıqdan qaçardın,
Şər qarışır, dur gedək!

* * *

Bağladardım,
Yaramı bağladardım?
Bilsəydim bu dünya var,
Anamı ağladardım!

* * *

Ələrəm mən,
Buludam, ələrəm mən.
Qəlbimdə balam ölüb,
İçimdə mələrəm mən!

* * *

Gözümnən,
Göz ağlatdın gözümnən.
Gözünü bağladım ki,
Ölüm öpər gözünnən!

* * *

Ağardıram,
Günümü ağardıram?!
Bala, sənə yetməyə
Hələ saç ağardıram!

* * *

Ötən mənəm,
Dərd çəkib, ötən mənəm.
Bala, quşun nə dərdi,
Qəbrində ötən mənəm!

* * *

Niyə qovruldun, niyə?
Dünya çaldığı neyə;
Hamını atdan salır
Atlı görünsün deyə!

* * *

Gəl, yayma çəni, dünya,
Tanıdım səni, dünya!
Məndə bitən səndə yox,
Qoxula məni, dünya!

* * *

Qoru, dünya,
Üfləmə qoru, dünya.
Gələnin beşiyisən,
Gedənin goru, dünya!

* * *

Dərdiyini,
Saxlamaz dərd iyini.
Nə bağ bilər, nə bağban
Ölümün dərdiyini!

* * *

Daşda məni,
Daş bilmə daşda məni.
Fələyə neynəmişdim?
Ağlayır daş da məni!

* * *

Daşda məni,
Yandırma daşda məni.
Fələyin çarxı dönsün,
Lal qoyub daşda məni!

* * *

Daşdan məni,
Xəbər al daşdan məni,
Fələkdəki zülmə bax,
Ayırmır daşdan məni!

* * *

Əlim ölüm əlində,
Axdım hicran selində.
Gözyaşına dönmüşəm
Dörd balamın dilində!

* * *

Ana, ələm bağlama,
Dərdi-dərdə bağlama.
Mən ürəkdən ölmüşəm,
Sən ürəkdən ağlama!

* * *

Ələmim yudu səni,
Yaxdı qəm odu səni.
Ata,günahsız balan
Oğulsuz qoydu səni!

* * *

Təkəm, yenə təkliyin,
Ah çəkib,iməkliyin!
Qəmnən ocaq çatmışam,
Qüssəmlə ətəkliyin!

* * *

Yol gedim,
Yol aparmır, yol gedim?!
Bacım yox, qardaşım yox,
Kimin çiyində gedim?!

* * *

Bu fələklə zər atdım,
Nə ağrıdım, nə yatdım.
Üç balamın qəlbində
Ata dərdi oyatdım!

* * *

Başa məni,
Qəm çəkdi başa məni.
Ana, getmə, sən Allah!
Tapşırıb daşa məni!

* * *

Üşüyər,
Can bədəndə üşüyər.
Yerli yırtar kəfəni,
Yersiz dildən üşüyər!

* * *

Qışladı,
Demə, ruhum qışladı.
Könlündə meh əsdirdim.
Yaz baxışın qışladı!

* * *

Ayım ilinə qurban,
Sığal telinə qurban.
Bir görüş ver, yüz öpüş,
Dilim-dilinə qurban

* * *

Suya baş vuran gəlin,
Çalxanıb, duran gəlin.
Ayəsi səndə qalıb,
Açılmır «Quran», gəlin!

* * *

Nə gözəl sabahın var,
Gözəllik Allahın var.
Sən çimdin, mən islandım,
Əcəb seyrangahın var!

* * *

Tök zülfünü, yana, gəz,
Salma məni qana, gəz.
Dilim-dilində yansın,
Dodağımı yana, gəz!

* * *

Yaranın,
Yar düşünün, yar anın.
Loğmanı Məcnun olmuş
Göz vurduğu yaranın!

* * *

Həsərət mənə ox atdı,
Fərəhimi qanatdı.
Dərdimi azaltmamış,
Saçlarımı uzatdı.

* * *

Əzizim əyir məni,
Pilə bil, əyir məni.
Çox könüllər ovladın,
Şikarın əyir məni!

* * *

Baxışı çıraq gəlin,
Buxağı varaq gəlin.
Eşqə quraqlıq düşüb,
Ləbindi bulaq, gəlin!

* * *

Demə ləzzət baldadı,
Bala qalar bal dadı.
Min arıdan gözləmə
Öpüş verən bal dadı!

* * *

Ağca maya, dələmə,
Vermə ruhu ələmə.
Nolar Leyli olanda,
Məni Məcnun eyləmə.

* * *

Xumarlan, mehirlənim,
Eşqinlə çətirlənim.
Aç dəsmal buxağını,
Köksündə ətirlənim!

* * *

Bu sevda görüşdü,
Peymana örüşdü.
Yaz könlüm yaxan açdı,
Dodaqların üşüdü.

* * *

Bağdan gəlsən bar gətir,
En dərəyə qar gətir.
Yorğanınla işim yox,
Döşəyini dar gətir!

* * *

Baxtın üstə açıl sən,
Şəfəq tək saçıl sən.
Gecəndə gecələnim,
Sabahım ol, açıl sən.

* * *

Toy paltarın biçildi,
Könlün sındı, kiçildi.
Sağlıq süzən məclisdə
Göz yaşların içildi!

* * *

Təklənmişəm, təkəm, tək,
Ələmim ətək-ətək.
Özümü axtarıram,
Səni itirdiyim tək!

* * *

Yük olmuşam bəlana,
Ömür gedir talana.
Eşqinlə ximə qurum,
Ata çağır balana!

* * *

Yaxanı,
Düymələmə yaxanı.
Sən beşiyi danışdır,
Mən beşikdən baxanı!

* * *

Hər baxışın incidi,
Dürdanədi, incidi.
Dodaq əmdi, diş yedi,
Xal yanaqda incidi!

* * *

Demə, əhdi ök oldum,
Vəfanla bir güc oldum.
Gəlişinlə varyıdım,
Sən getdin, mən necoldum?!

* * *

Dolan gəl öz yerinə,
Qaş oynat göz yerinə.
Sinən sinəmə dəysin,
Alışım köz yerinə!

* * *

Sevdanın adasında,
Diz çökdüm odasında.
Məni ağ günə yetir
Telinin qarasında.

**BİR BAHAR ZANBAĞI
AÇMIŞDI KÖNLÜM,
DÖVRANIN FIRÇASI
DƏRDİMİ ÇƏKDİ.**

(RÜBAİLƏR)

* * *

İçimdə qaynadım, axmamaq üçün,
Döndüm ağ buluda çaxmamaq üçün,
Bəzən də düz yolda özüm yıxıldım,
Ağıllı düşməni yıxmamaq üçün!

* * *

Şərəf köhləninlə dolan hər yanı,
İxtiyar vaxtına az bilmə anı.
Əgər oğulsansa kişilik eylə,
Arvadağızlılar alıb dünyanı!

* * *

İlahi, mərdini mərdinlə saxla,
Hər məzhəblə qoru, hər dinlə saxla.
Yük olar torpağa, heykəl tək qalxar,
Alçağı öldürmə, dərdinlə saxla!

* * *

Könlünü nişan ver yol salanlara,
Ocaq səbəb deyil çiy qalanlara.
Zaman əvvəl-axır boşqab yaladır,
Arvad qazancını yalayanlara!

* * *

Fələk kirpiyimdə qor tutdu mənə,
Bilməzdim gözlerim buluddu mənə,
Dünya vəfasını bir kitab tək,
Anamın saçında oxutdu mənə!

* * *

Demə cənnət bağı güldü, çiçəkdi,
O gülü kim görüb, kim dərəcəkdidi?!
Bir bahar zanbağı açmışdı könlüm,
Dövrənin fırçası dərdimi çəkdi!

* * *

Çayın qəzəbini axanda gördüm,
Qılıncın zərbini qalxanda gördüm.
Ən kiçik adamın böyüklüyünü,
Çiyinlər üstünə qalxanda gördüm!

* * *

Mərdin xəncərindən can gizləməzdim,
Sancılsa sinəmə batır deməzdim.
Əgər ki, kəhərə çəksəydi qatır,
Mən ona heç zaman qatır deməzdim.

* * *

Büllür saraylarda sevsən də canı,
Ürəkdi yaşadan damarda qanı.
Bir əllə cahanda qalan görmüşəm,
Dördəlli dünyanı tutanlar hanı?!

* * *

Ahımla bağlayıb qubar qalamı,
Torpağa vermədim üç gün balamı.
Mələlim, möhnətim göyərsin – deyər,
Torpaq ağışuna əkdi lalamı.

* * *

Qıyla tərlənini sar almamışdan,
Xəzana yaz gətir qar almamışdan.
Ölüm alınımıza yazılan ilk söz,
Nöqtəsi qoyulur doğulmamışdan!

* * *

Dostun sərtliyinə uca tut başı,
Etibar yükünü ilqarla daşı.
Töksə sağ gözünü dostun qəzəbi,
Sol gözə bildirmə axan qan-yaşı!

* * *

Getsən, dost əliylə yüklənsin köçün,
Qəlbədən çözlənsin sədaqət ölçün.
Qeyrət səngərində durasan gərək,
Dostluq sərhədini keçməmək üçün!

* * *

Dalğalar qaytaran tənha gəmiyəm,
Gürşad sünbülünü döymüş zəmiyəm,
Ayrılıq elə bir ximə qurub ki,
Dərdinə qısılan uşaq kimiyəm!

* * *

Ölü zəmanədə yatağa düşdüm,
Vədəsiz xal olub yarpağa düşdüm.
Ömrümü, günümü yellər qurutdu,
İnsanlıq kal qalan torpağa düşdüm!

* * *

Qürbət «fərəhimlə» əyişə dünya,
Çəkməyə könlümü kirişə dünya.
Qalsam, sarvan ola ümid köçümə,
Ölsəm, məzarımı dəyişə dünya!

* * *

Sevda dönüklüyü ölümdən betər,
Ülviyyət təzəndə məhəbbət itər.
Özgə qaş-gözündə bitən atanın,
Övladı əkdiyi bənövşə bitər!

* * *

Söz var əzəməti kəlamla alır,
Söz var bir mahalı göylərdən salır.
Ağıl qələmidir ürək hər kəsə,
Allah yazdıranı Allahla qalır.

* * *

Azlıqda görmüşəm çox gərəkliyi,
Tənhalıq təkləyər tək ələkliyi.
Bəlkə, təbiətdə daha gözəldi,
Tülkü çoxluğundan, aslan təkliyi?!

* * *

Gözdən qırılmışam, qaça bilmirəm,
Bir səhra quşuyam, uça bilmirəm.
Ana, açarlarım Göyçədə qalıb,
Qürbət qapısını açə bilmirəm!

* * *

Sandım, gözlərimdə yatandı anam,
Ağrımı ahına tutandı anam.
Divara sıxıldı bir bayram günü,
Elə bil ölümdən utandı anam!

* * *

Ata, ocağında ruzunu gördüm,
Halal çörəyini, duzunu gördüm.
Qaynar barmaqların əlvıda yazdı,
İlk dəfə ovcumda buzunu gördüm.

* * *

Bu dünya binədən tək oğlu təkdi,
De, kimə ölməzlik gülləri əkdi?!
Atana çəkmisən – deyərdi nənəm, -
Fəqət, atam məni torpağa çəkdi!

* * *

Etmə mərhəməti könüldə ölgün,
Yuxu gətirməsin şöhrətə mürgün.
Tülkü xislətinlə tikdiyin qala,
Pələng dişlərilə sökülər bir gün.

* * *

Ey insan, çıraq as kamaldan sözə,
Qəzəb qamçısıyla dərd yazma üzə.
Ölüm zülmət donlu düşməndir əlbət,
Gözdən öldürsə də görünmür gözə.

* * *

Sehirli dünyanın min sirri vardı,
Sehrinə gəlmişik – o ixtiyardı.
Nə yaxşı ölüm var-alçaqlar yoxsa,
Timsah dişlərilə qan axıdardı.

* * *

Yenə xəzan geyib yurdun hər bağı,
Yağır baxışlardan mərgimiş, ağı.
Analar südünü göylərə sağır,
Demə, şəhid qanı tutub torpağı!

* * *

Ədalət qan əmsə, zülm göz tökər,
Dəyanət sındımı, fəzilət çəkər.
Aqıl gəndən sürməz kamal atını,
Cahilin qoşduğu zülmətə çəkər.

* * *

Halal bulmayıanı haramlıq tapar,
Şirin artığını tülkülər qapar.
Nəfsi qazancına oğru olanın,
Ümidi axırda həsirə çatar.

* * *

Dostluq hörgüsündən qəsr ucalar,
Bədxahlar zərbindən aqıl qocalar.
Dostun köhləninə kəmənd atanın,
Yəhəri hörümçək toruna qalar.

* * *

Zəhərli diş sürməz fil sürünsə də,
Zəkalı tanınar bez bürünsə də.
Təkəbbür ədayla boy sürənlərin
Batili qanqaldı, şux görünmə də.

* * *

Yolçusu tək-təkdi əbədiyyətin,
Bir dünya yükü var hər qətiyyətin.
Aclığı dişindən ölüm assa da,
Aslan it yalını içərmə? – Çətin.

* * *

Günün gün olmasa, gecən uzanar,
İstək ocaq çatsa, ürək qızınar.
Səxavət sahibi bir tikəsilə
Elə bu dünyada cənnət qazanar!

* * *

Zəka ulduzunu kamalla seçər,
Könlü ac olanlar gözyaşı içər.
Fələyin çəkdiyi cəhənnəm yolu
Xəsis körpüsündən dolanıb, keçər.

* * *

Aqıl mətləbini anlamaz naşı,
Ağıl yurda çəkər kamil yurddaşı.
Allah dərgahında əyməz heç vədə
Təfəkkür əhlinə əyilən başı.

* * *

Hər gün başımıza neçə iş gəlir,
Bahardan doymamış, dönüb qış gəlir.
Beşgünlük kefinlə qol-boyun gəzmə,
Bir gör beşdən sonra neçə beş gəlir!

* * *

Çovğunsuz səadət umma dövrəndən,
Kim iqbal tacını alıb cahandan?!
Əzəldən belədir, çünki bu fələk,
Küləklər yaradıb insan ahından!

* * *

Fəqət, ömür yeyir hər ötən çağlar,
Qəm dərir dübarə bar verən bağlar.
Zalımın qılıncı qan əmir qında,
Məzlumun balışı sübhədək ağlar.

* * *

Bir gün sənin olar yıxılan divar,
Dərd dönüb xəncərə içindən ovar.
Fağırın könlünü sındırma heçdən,
Onun Allah kimi pasibanı var.

* * *

Şöhrət alqışına qeyrəti satma,
Halaldan maya tut, harama qatma.
Kefin qu tükünə baş qoyma, oyan,
Zülmə batanların ahında batma.

* * *

Qurd ömrünə çırağ tutub bu gəl-getdə,
Əzəmətə bayraq asma müsibətdə.
Aslan dişi gəzdirsə də çənəsində,
İtliyine bağışlayır bəzən it də.

* * *

Cənnət üçün can bəsləmə, əfsanədir, ey gülüm,
Yansa cismim, söner odum, açılarmı de gülüm?!
İnsan oğlu bu dünyada borclu qalmasın – deyə
Körpəliyin göz yaşını geri qaytarır ölüm!

* * *

Ədalətə haqq böldüyü, görmədiyın qoruğa bax,
Vicdanından zülmət asan dön kəhkəşan çırağa bax.
Öyünmə ki, qılıncının qan geyinib dal-qabağı,
Daş atma el dirriyinə, ağızındakı quyuğa bax.

* * *

Hər əzabın görüşünə bətnində gəldiyim torpaq,
Fərağımın ney səsinə yanıb, əyildiyim torpaq.
Qəm yemərəm bu fələyin qəzəbinə boyun büküb,
Qanım halalın-halalın, südünü əmdiyim torpaq.

* * *

Ey insan, çıxma yolundan dünya mənim deyə-deyə,
Ədalətə üz çevirsən, haqq qarını bəlkə döyə.
Qan əmən qara torpağın suya dönmüş bulağından
Şəhidlərin qanı dolub əlindəki o badəyə.

* * *

Boğaz boydan aşağıdı nəfsə olma sadağa,
Rəhimli ol, ölüm günü lənət bükməsin ağa.
Qəzəbini kinə qatma, mərhəmətlə keç önə,
Su həddini aşanda da köpük düşür qabağa.

* * *

Fəsil-fəsil karvan çəkər ömründəki kəcavə,
Dolu getsə, boş qayıdar zülmündəki kəcavə.
Xoşbəxtliyin üzü gülər, ömür enməz zirvədən,
Könüllərə yol başlasa könlündəki kəcavə.

* * *

Payızın son yarpağıdır qızıl vurduğu zinət,
Can gedər, bədən çürüyər, nə cəhənnəm, nə cənnət.
Gəl, aldanma bu dünyanın ruzisinə, heyf ki,
Nə aşında dad görmüşəm, nə aşbazında mürvət.

* * *

Ürəyində daş gəzdirən, başına qor tökdürər,
Fəryadından kəfən biçər, harayına бүkdürər.
İnsaflıdan tozlu tikə alıb yesən incimə,
Amansızdan aman umsan ayağından öpdürər.

* * *

Ömrümün yaz novrağı, cənnət gülzarı vardı,
Həvəs ilham atımı zirvələrə çapardı.
Qəfil tufan yeridi, töküldü ulduzlarım,
Başımı qürbət bilib, saçlarım da ağardı!

* * *

Etibara qapı açdım, vəfadarım olmadı,
Cəfasını çəkənlərim cəfakarım olmadı.
Xoş iqbalın sorağına qəhərimlə yan aldım,
Fəzilətdən ləlim vardı, xiridarım olmadı.

* * *

Kamal suyu can verməsə bar vədəsi uzanar,
Taleyi bahara çəkən ürəyindən qızınar.
Məhsulunu tər verməyən, yetirməmiş itirib,
Çətinliyin əvvəlinə fikir çəkən qazanar.

* * *

Yenə fəraq dara çəkir hər arzumu diləyimdən,
Bülbül susub, gülşən xəzan, şahmar sızır biləyimdən.
Deyirsən ki, qəmi unut, fərəh qaytar güne, aya,
Dərdimin qanadı sınıb, uça bilmir ürəyimdən!

* * *

Daşdan yükünü tut, götürmə minnət,
Hər kəs öz dərdinə can verir əlbət.
Bir çəmən şəhinin ömrü qədərdir,
Bu dünya malının vurduğu zinət.

* * *

Hər tufəng gülləni özündən atır,
Hər tikan, hər kəsin özünə batır.
De, kim ağrısını kimlərlə bölüb?!
Hərə öz dərdinə bükülüb yatır!

* * *

Hər gün bəxtimizə bir sovqat çatır,
Gah sevinc oyadır, gah kədər yatır,
Ölümü insana sevdirmək üçün
Yalandan göylərdə Günəş də batır!

* * *

Taleyi döyəni bəxtinlə döymə,
Naşıya xeyri nə ləl olsa düymə.
Sərvət sarayını yıxsa da yellər
Könül budağının barını əymə.

* * *

Fitnə salan yolun sarbanı olma,
Həvəs axarına duz təkisi dolma.
Məzlumun dərdinə qıydığın pulu,
Əlinlə versən də dilinlə alma!

* * *

Qüdrət əl götürsə, ümmanlar dolmaz,
Xiridar əlində bahadır almaz.
Kamal zirvəsinə qonan qartalı,
Nadan sapandıyla uçurmaq olmaz.

* * *

Bahara qış gəlsə, qar aya qalmaz,
Həyadan süd əmən həyasız olmaz.
Dəryalar kükrəyib, çaylar daşsa da,
Baş əli yumasa, əl başı yumaz.

* * *

Namərd xalçasında gəl, qurma bardaş,
Canda qan ağıladar atdığı hər daş.
Necə baş qoyacan soyuq torpağa?
Hər qazılan məzar gor deyil, qardaş!

* * *

Paklığın aynasına şər örtüyü salma gəl,
Yamanlığa pul qoyub, yaxşılığı alma gəl.
Fələkqanad atını yüz il çapsan, nə fayda,
Xeyirünvan günlərin səfərindən qalma gəl.

* * *

Ey ədavət bazarından comərdliyə dərd alan,
Şər-xatalar dünyasında cəhənnəmi yurd salan.
Zalımın çırağından gözümdə nur var-demə,
Öz gücünlə yola çıx, öz adına daldalan!

* * *

Hərə öz bəxtinin taxtına dönür,
Bir fikir aləmi yüz don bürünür.
Aslan dişlərində bərq vuran Günəş
Gör neçə ceyranın gözündə sönür!

* * *

Səfalətin gözündən baxsa, zillət baxacaq,
Bulud kimi dolanlar, şimşək tək çaxacaq.
İlanın bədəninə bal yeritsən, nə fayda,
Çalsa, əfi dişindən yenə zəhər axacaq!

* * *

Ey qələmim, elə şumla məddah bağçam bitməsin,
Layiqliyə elə yaz ki, ləyaqətim itməsin.
Şərəfimi uca saxla, baş enməsin nifrətə,
Şöhrətimin zirvəsində ömür zaya getməsin.

* * *

Təkəbbürlə vəcdə gəlib, naşı bilmə milləti,
Ağıl-kamal uda bilməz səndən gələn nifrəti.
Gəl, qiymətli papağınla «namus» sərgisi açma,
Papaq heyvan dərisidir, qanda axtar qeyrəti.

* * *

Satqını tox millətin yurd yarası sağalmaz,
Bayraq torpaqdan gedər, ana üzü ağ olmaz!
Düşmənin qənşərində qəzəb şimşəyə dönsə,
Tufan qopar o yerdə, qisas sabaha qalmaz.

* * *

Ocaqdan havalan yurd tüstüsü tək,
Yad kimi görünmə, xiffətdən əl çək.
Ata barmaqları – ömür yolları,
Ana südünnəndi döyünən ürək.

* * *

Oğul, sözlərimdən agah ol, agah,
Soya dönüklükdü ən ağır günah.
Ata diləyində söküləndə dan,
Ana gözlərində açılır sabah!

* * *

Hər kəs baş qaldırar qisməti boyda,
Şöhrət kamilliyi hikməti boyda.
Mənə bu dünyada kitab göstərin,
Körpəylə ananın söhbəti boyda!

* * *

İnsan görünməzin görünən bağı,
Bəzən xatırladır düşən yarpağı.
Anamın ömrümə asdığı çıraq,
Qəlbinin mumudur, gözünün yağı!

* * *

Hikmət dünyasından ötür hər anı,
Mənasız yolların karvanı hanı?!
Günəş atəşinin sirrinə bax ki,
O, göyə qaldırır yerə yağanı!

* * *

Fikrinlə seyr elə soyuq torpağı,
Orda nə cəhənnəm, nə cənnət bağı...
Hamı vədəsinə növbə gözləyir,
Hər kəsə biçilər beş arşın ağı!

* * *

Çuğul güzgüsünə yaxşı bax, utan,
Beş günlük dünyanı dördəlli tutan.
İntiqam atını çapsa da Adəm,
Başının altına daş qoydu şeytan.

* * *

Ayağın altında gördünmü, dayan,
Ölü rəngindədir, - deyib qaçma yan.
Qızılın yoxsa da əli-ayağı,
Odur bu dünyanı açıb-bağlayan!

* * *

Çöküb hər qapıda yaladın ətək,
Dilini mələtdi belində kötək.
Boynundan asıldı köpək xaltası,
Fikrin də tükləndi it quyruğu tək!

* * *

Ömrə qayıdarmı ötən bir anın?
Torpaq saxlancıdır tökülən qanın.
Kim yəhər götürüb dövrən atından?!
Dünya səhəngidir ah paylayanın!

* * *

Dərəyə ensən də çalış düzdə qal,
Nə alsan gecədən gündüzünlə al.
«Altı üzlü olma nərdin zəri tək»,
Zəhər də istəsən bir üzünlə al.

* * *

Çalış dilsiz kimi göstər gücünü,
Tüfəngə tuş gələr qartalın ünü.
Balıq dəryalarda dilsiz üzsə də,
Göylər nişan verir «Balıq bürcü»nü.

* * *

Sözdən zinət geyər saray otaqlar,
Quş zili qazanar barsız budaqlar.
Dilin keşikçisi ağilla, kamal,
Zindan qapısıdır qoşa dodaqlar!

* * *

Dildir insanatın fitnəsi, feli,
Qatar cəhənnəmə mehriban eli.
Qılıncı qaldırıb başın qəsdinə,
İlanın zəhəri, insanın dili!

* * *

Yolçunu səfərdə yolu saxlayar,
İgidi döyüşdə qolu saxlayar.
Badə kef evindən boş qayıtsa da,
Coşqun könülləri dolu saxlayar.

* * *

Hünərinlə salamla, bu xalqı, bu el-atı,
Qan oynadar damarda əsl kişinin zatı.
Koroğlu qan üstünə atılmazdı şir təkı,
Qeyrət atı döyüşdə yenməsəydi «Qirat»!

* * *

Vicdana güzgü tut, olsun cilalı,
Nur səpsin iqbala tale hilalı.
Ömür çəməninə bahar itirməz,
Ağıl darağıyla, kamal sığalı!

* * *

Yurda dönük çıxma yad nəfəsindən,
Qeyrət zireh geysin xalqın səsindən.
Vətəni bürküdən qorumaq olar,
Əgər suyun gəlsə top lüləsindən.

* * *

Tale dindirməmiş haqqa gəl ki, sən,
Haqsız meydanından haqlı gələsən.
Şöhrət kəhərindən üzəngi as ki,
Kamal endirəndə enə biləsən.

* * *

Ey insan, cahanda gör bir nələr var,
Hey dolub-boşalır fikirxanalar.
Göylərə qaldıqca göylərin sirri,
Torpaqdan boy atır min bir mənalar.

* * *

Şeytanın özü də mələk deyilmi?
Haqqın son gedişi kələk deyilmi?
Nərdivan axtarıb, fələk gəzmə sən,
Ərzin nərdivanı fələk deyilmi?!

* * *

İndi qanlı gölə həsirdi dünya,
Nə sehiri qalıb, nə sirdi dünya.
Yamanca yük olub ata, eşşəyə,
Bir çoban qızına əsirdi dünya.

* * *

Kimin əkdiyini, gör kimlər biçir?!
Dünən su axtaran, bu gün qan içir.
Birin başında it ağılı yoxdur,
Yüzünün könlündən fironluq keçir.

* * *

Göy gümbəzin altında çiyini vermə dərdə,
Bir gecənin xofu var hər açılan səhərdə.
Mala, mülkə can qoyub, ömrü yixma qabağa,
Elə günə düşərsən, dərdin gəzər yəhərdə.

* * *

Gör, nə günə qalıb meşə, pələngi fəryad edir!
Ayaqyuyan başa çıxıb, xalqı içindən didir.
Comərdlərə diz çökdürür alçaqların tikəsi,
Yaxşı-yaman meydanında namərd qabaqda gedir.

* * *

Ürəyindən qopan aha dildə od qoyur fəryad,
Bin-bərəkət ərşə qalxıb, nə soy qalıb, nə də ad,
Bir yarana yüz göz baxır, bir əl yoxdur bağlasın,
Bu amansız zamanada dost-düşməndi, qohum-yad!

* * *

Ciblərin ki, «ağıllıdır», sən hamının ağılısan,
Uşaqların şah babası, nənələrin nağılısan.
Cismindəki əyri-müyrü sığal çəkir gözəlliyə,
Saunalar ağuşunda sanki nübar dağ balısan.

* * *

Şimşək vurur, gürşad döyür, göylər nədən guruldamır?!
Sahibini qapan köpək, zəmanəyə mırıldamır.
Haqqın səsi qana batıb, səfalətin buludundan
Axşam-sabah ürəyimə məzlumların ahı damır!

* * *

Mal və şöhrət ağasıdır insanlıqdan qaçanlar,
Xəcalətə qıfıllanıb, tərs qapılar açanlar,
Var evində şahlıq qurub, sığışmadı cahana,
Ata, ana mehrabından yarasa tək uçanlar.

* * *

Diləklərin istəyidir: fərəh kefə tay ola,
Səadətdən xoş günlərə axıb gələn çay ola.
Gəl, acıma bu dünyanın əlindəki pisliyə,
Yaxşılıqdan nə qalıb ki, yamanlığa pay ola!

* * *

Şərin nərdivanıyla qalxma, uzaqdır xeyir,
Xeyir tapanlar ki var, onları da şər əyir.
Haqdan gələn yazıdı, ömür boyu oxuyun:
Varlını var-dövləti, kasıbı da dərd yeyir!

* * *

Xeyir süfrəsində çömçə olsa şər,
İnsaf budağından ülviyyət düşər.
Dünya gülzarından bənövşə dərdim,
Sanki qəmşar üçün yaranmış bəşər.

* * *

Dənizə bənzəyən sükuta dönməz,
Haqdan yanan çırağ naqafil sönməz.
İsməti çörəyə satan ölkədə,
Allahın özü də insafa gəlməz!

* * *

Ürəyinə dərd ayırma bu fələyin yarasından,
Bir tikan var, bitir ancaq ölümlə-can arasından.
Əlindəki bütöv çörək səninkidir-azdır demə,
Ruzigarın üzü dönsə, əl çəkərsən parasından.

* * *

Özün özündə qal ki, özgə ayaqdan çəkir,
Çuğul, paxıl, müxənnət sözü dodaqdan çəkir.
Bir gün də qoca dünya gözlərində yumulur,
Ruhun göylər dolanır, ölüm ocaqdan çəkir!

* * *

Atanı qocaltmısan, ey dərdilə cavan yatan,
Göz yaşları yolu yuyub, gələ bilmir namərd atan.
Ölümmü aldatdı səni, toy evin torpaqı-deyər
Şamı sönmüş toyxanana qurban olsun bu dərd atan!

* * *

Dərdimi dərdlə görüb, canımı dağladı fələk,
Ümmanımı torpaqladı, damlamda çağladı fələk!
O qədər qəm yedim ki, könlüm təkçə qəm istədi!
Gözlərimi açıq qoyub, qapımı bağladı fələk!

* * *

Bala, çəməninin solsa da, qurbanlığın qalır canda,
Qaranquş yuvası hördüm, göz yaşımıla xiyabanda.
Fərağım şama dönmüşdü, ahımla gəzirdim səni,
Şamı da qürbət söndürdü, naçar qaldım biyabanda!

* * *

Yerin-göyün əlindən alıb kəməndi torpaq,
Fələyin əmziyilə ömür əməndi torpaq!
Bu gün fil üstündədir, xortum salıb dolanır,
Sabah fillər üstündə çöldü, çəməndi torpaq!

* * *

Gözəl görünsün deyə hər şey bitirir torpaq,
Gündə nələr qazanır, nələr itirir torpaq.
Nakamların qanında bənövşə boyun bükür,
Zalımların nəşindən qanqal yetirir torpaq.

* * *

Anasız bu dünya sınar-qurtarar,
Analar bir ahla yüz qaya çapar.
Ana dünyasını don vurmuş uşaq,
Ata gözlərində ana axtarar!

* * *

Ana bahar fəslidir ki, çəmənzarı yozulmazdı,
Dünya dönüb pozan olsa, ürək dərdi pozulmazdı.
Ana üzündən nur alıb, Günəş baxır Ay üzünə,
Ana südü olmasaydı haqq özü də doğulmazdı!

* * *

Kəbədəki qarışqa dişləsə ürəyimdən,
Dilimlə barışmaram səs versə gileyimdən.
Şirvansa da köpəklər kilsədə dörd yanımda,
Xaçnişan yazıları silmərim iliyimdən.

* * *

Xəcalət geyər ömür, tutma vaxtın heçinnən,
Mərdə qoşul hər zaman, yayın namərd köçündən.
Elə bir adla qal ki, iqbal səninki olsun,
Söyüd kömürü təki saflıq axsın içindən.

* * *

Səxavətin yol açar bircə ovuc darınla,
Burub asın qolundan, döymə dolu qarınla.
Kəbədəki qara daş məhək daşıldı, əlbət,
Əgər qızılansa, get, qayıt xiridarınla.

* * *

Əlli nədir, yüz nədir, litrajınla «bəşərsən»,
Dəm atını yorğala boçka-boçka içərsən.
Kefinin gözəlini hərdən-hərdən yelpəklə,
Bir gün gələr, gözdən yox, butulkadan düşərsən.

* * *

Məni dərdlə bəsləyib, qəmə gətirdi qəbrin,
Halımı ağlar qoyub, gözdən itirdi qəbrin.
Neyləyim ki, məzarın gülə həmdəm olmadı,
Göz yaşımıla suvardım, tikan bitirdi qəbrin!

* * *

Evləri yıxmamış damında dayan,
Fikrinə gün düşsün, könlündə oyan.
Nifaq xəncərisən qanlı yaraya,
Çarə qılmağın da ziyandır-ziyan.

* * *

Etirbardan küçə sal, vəfa olsun mənzilin,
Könlünü elə köklə, bəmə enməsin zilin.
Hər gələni vicdanın körpüsündən yola sal,
Ömrünə əhsən desin, hayıf yazmasın ilin.

* * *

Dostluq yollarında gözləmə sonu,
Dönük od olsa da əritməz donu.
Dostun bir kimsəni vursa dizindən,
Boyun bərabəri qaldırma onu.

* * *

Bir soyuq daxmada dünyaya gəldim,
Anamın dərini nənnimlə sildim.
Öləndə gözümə torpaq tökməyin,
Bəlkə də balamla görüşə bildim!

* * *

Mərdin sarayını məğrurluq bəzər,
Qartal da zirvədə qıy vurub, süzər.
Özgənin əlində zəncir görünən,
Ya xalta axtarar, ya budaq gəzər.

* * *

Qabil kişiləri soyunda gördüm,
Məğlubu, qalibi oyunda gördüm.
Böyük adamların kiçikliyini
Kiçik adamların boyunda gördüm!

* * *

Tüstüsü ah çəkir yanmasa ocaq,
Körpə böyüdərmə hər isti ocaq?!
Pələng dərisinə büksən də iti,
Yenə sümüklərlə çənə yoracaq.

* * *

Zaman bihuşdardı, uyudar səni,
Dost canda qalmasa, unudar səni.
Alçaq tərəfinə könlünü açma,
Qoca timsah tək tez udar səni.

* * *

İnsan dar yolunda gen olsun gərək,
Halaldı ürəklə kəsilən çörək.
Boyun ucalığı əzəmət deyil,
Vicdan böyük olsun, sınmasın ürək.

* * *

Bəxtə gəlib-gedər çiskin, dumanlıq,
Ömrün sükut vaxtı çəkər bir anlıq.
Ürək qaranlıqda mey dolu camdı;
Gecə bir qaranlıq, göz bir qaranlıq.

* * *

Tülküdən, çaqqaldan aslan doğulmaz,
Mehri yandıranda etiqad olmaz.
Bağlar bəzənsə də bahar eşqinə,
Ağıl yetirməyən budaqda qalmaz.

* * *

Yola yolçu olma cığır salmasan,
Çəkil, əl tutanı dillə almasan.
Qələmi biz sanar kamal dəftəri,
Ağıl ustadına şagird olmasan.

* * *

Ədəb məclisində yayılsın şölən,
Üzündə itməsin dilindən gələn.
Dünyaya qoyduğun dünya malıdı,
Bəs kimin olacaq gözündən gələn?!

* * *

Pislikdən ayırma pis adamları,
Əqrəb iynəsində gördüm onları.
Cəllad yanğısı var əməllərində,
Mey tək i içərlər axan qanları.

* * *

Kəbə örtüyünə bürünsə cahan,
Hümmət qılığına baxmazdım bir an.
Səni sözlərimlə elə bəzərdim,
Dünya məhvərindən qopardı inan.

* * *

Cırıq şalvarlarda diz gəzdirenlər,
Murdar sifətlərlə üz gəzdirenlər.
Bilmirsən arvaddı, bilmirsən kişi,
Kimdisə, heç kimdi sözgəzdirenlər.

* * *

Sov.İKP bizləri heç eyninə almadı,
Anbarlar doldu-getdi, çuvalımız dolmadı.
Ana bətnini vurdu kommunizmin şimşəyi,
Kolxozçu bizdən oldu, kolxoz bizim olmadı!

* * *

Demirəm qəzanın əlindən qaçaq,
O, qanadlı gəlir, biz necə uçaq?!
Dərdin yedəyində filə dönərdim,
Dərd budu, dərd verən alçaqdır, alçaq!

* * *

Gör ki, fəryadıma dar oldu meydan,
Gözlərim yaş əmdi ulduzdan, aydan.
İstədim dərdimin yükünü bilim,
Hönkürüb ümmana, töküldü çaydan.

* * *

Əgər şeytandırsa görünən mələk,
Mədh ilə köklənmə, fikirdən əl çək.
Tərif ürəyimdə qələm tutmasa,
Nemət süfrəsində kəsmərəm çörək.

* * *

Dünya əyilsə də talançılardan,
Yalan ayaq umub yalançılardan.
Nola, könüllərdən qoşun yeriyə,
Böhtan təmizləmə böhtançılardan.

* * *

Kölə məmləkətdə igid doğulmaz,
Həkim dildə gəlsə, yara sağalmaz.
İşin yarımçığı tez gələr başa.
Rəhbər yarıtmasa, bütövlük olmaz.

* * *

Hünər getdi, ay haray, namus, qeyrət qalmadı,
Başımızdan papağı qınağ vurub salmadı.
Səbəbini mən deyim, qoca tarix söyləsin?!
Arvad bizdən olsa da, kişi bizdən olmadı!

* * *

Soydaş sitəmindən aldığım tənə,
Məşhər alovundan çətindir mənə.
İndi neyləməli? – Ölmüş ruhumla
Təzədən qayıdım ölmüş vətənə?!

* * *

Heç kəs mən çəkənə yoldaş olmasın,
Qərib, biyar adlı bir daş olmasın.
Qürbət qazıdığı məzar göstərin,
Qəriblər başında sınıb, solmasın?!

* *

Şərəf içkisini axtar dərindən,
Nərdde «şəş» gözləmə dilgır zərindən.
Sərçəyə «cik-ciki» versə də qanad,
Qartalı əzəmət çəkir yerindən.

* * *

Lalə xal düzməsin yanaqlarında,
Öpməyi gəlməsin bulaqların da,
Saqi, piyaləyə mey süzmə sən də
Yar özü getirib dodaqlarında.

* * *

İnci ələ düşür, sədəf dənizə,
Hər qan ləkəsini qaytarma izə.
Köhlən yəhərləsə paxıllıq kinə,
Tamah qılinc olar, ədavət nizə!

* * *

Sevda baxışın göylərə nurdu,
Sinən gözəlliyi eşqimin yurdu.
Mən sənə baxanda yağmırdı yağış,
Məni gözlərinin şimşəyi vurdu!

* * *

Fələyin işidir – o murdar, yeni,
Eylədi çərxində iqtidar səni.
Gecələr qılıncın qınında yatma,
Səhər məzarında uyudar səni.

* * *

Vicdana, qeyrətə ləkəsən, ləkə,
Ötən müsibətdən qalan təhlükə.
Əli külünglünün dizini kəsmə,
Sabahkı qəbrini qazıdı bəlkə!

* * *

Qıymaram könlünü zindan eyləsin,
Eyləsə, eşqinə qurban eyləsin.
Məhəbbət çölündə bir quzu mələr,
Məni o quzuya çoban eyləsin.

* * *

Ey gözəl, könlümə nazını göndər,
Eşqimi qar aldı, yazını göndər.
Qaşların altında evimi yıxan
Çıramı söndürdü, üzünü döndər.

* * *

Oda eşq öyrədir yanan pərvanə,
Sevda gülü açır o yana-yana.
Ömür verilə də şam atəşinə,
O, yanıb, kül olur əhdə, peymanə.

* * *

Eşqin möhürüdü yanaqda dodaq,
Dilim qələmimdi, varağın buxaq.
Könlümün fırçası olsaydı, inan
Mən sənin nazını çəkərdim ancaq!

* * *

Görünmə vədəsiz budanmış kimi,
Qayıt köüllərə sınıanmış kimi,
Arı pətəyinə döndər vicdanı,
Yaşa, yaradannan yaranmış kimi!

* * *

İzinlə gələn var, izləməsən də,
Çalış hər pöhrəyə budaq ol sən də.
Ölüm bir karvandı – yol alıb haqdan,
Gözləsən də gəlir, gözləməsən də!

* * *

Axşamın xəbəri sabahın deyil,
Günahkarın varsa, günahın deyil.
Biri baş kəsəndi, biri daşyonan,
Bu Allah hamının Allahı deyil?!

* * *

Ələm ümmanlıdır dünya sevinci,
Özünə güvənib axtarma inci.
Əcəl qapısında gözünü sıxan
Nə sən birincisən, nə mən birinci!

* * *

Demə, bülbül gülün, gül çəmənindi,
Əvvəl fərəhinse, son ələmindir.
Ruhları göynətmə qaynar ahınla,
Burda bir boş yer var, o yer sənindi!

* * *

Ey dünya, qurduğun səhnəyə gəldim,
Axır ki, təklənib, təkliyə gəldim!
Əcəl karvanının can səfərindən
Gedən qayıtmadı, mən niyə gəldim?!

* * *

Hər doğan sabahda min bir məna var,
Gör nələr danışır bağlar, bağçalar.
Heyrət kəsilmişəm iki ağılğa –
Biri can əridir, o biri də qar.

* * *

İndi başa çəkir ayağı dünya,
Oxutmur oxunan varağı dünya.
Sənə gözlərinin yağını verdi,
Mənim gözlərimdə gözdağı dünya!

* * *

Demə, insan bu dünyaya xoş gəlir,
Sonuncu qatara əliboş gəlir.
Hər gün gözyaşına qalxan qəm atı,
Evdən dolu gedir, elə boş gəlir!

* * *

Fələyin mürvəti daşdı, dəmirdi,
Sevinc aldığı qəm ödəmirdi.
Dünən anasını əmən körpənin
Bu gün əmziyini torpaq əmirdi!

* * *

Qəhər göylərində sayrışan köçüm,
Əbədi köçlərə qarışan köçüm!
Əvvəli fələyin cənginə düşdü,
Axırı torpaqla barişan köçüm!

* * *

Əbədi səfərə hamı «yox» alar,
Sevinc yuxaldıqca qəm də çoxalar.
Qaynar bulaqlara ötərgi baxma,
Bu qədər gözyaşı yerdəmi qalar?!

* * *

Oynayan görmədim çarx havasına,
Haqq namərd axtardı mərd davasına.
Ədalət bağında gül becəirdim,
Sancıldı fələyin şər yavasına.

* * *

Ölüm-itim bizimlədir – yol gedir,
Yanıxma gəl, demə, dövlət, mal gedir.
Dərd budu ki, yeri-göyü dindirən,
Bu torpağın görüşünə lal gedir!

* * *

Öz halıma ağlamağı istəmirəm,
Qəm axarlı çağlamağı istəmirəm.
Tanrım, məni bir yuxumla apar gedim,
Dərdim boyda yaşamağı istəmirəm!

* * *

Düşmən alıb Qarabağı vətən üçün,
Vətən deyir dil-dodağı vətən üçün.
«Şuşa» adlı restoranda toy-nanaydı,
Xalq gillədir tut arağı vətən üçün!

* * *

Hamının olsa da açılan sabah,
Verəndə bir vermir hamıya Allah.
O qədər azyaşlı yola salmışam,
Çoxyaşlı olmaqdan qorxuram vallah!

* * *

Dərdə sıxır məni il qəribliyi,
Könül qəribliyi, dil qəribliyi.
Allah bəlasından doymur ki, doymur,
Vətən qəribliyi, el qəribliyi.

* * *

Hər itən günümü axtaranmı var?!
Gedənim gedibdi, qaytaranmı var?!
Bir mələr quzu tək tora düşmüşəm,
Baş kəsənim gəlir, qurtaranmı var?!

* * *

Yalan yer ki, aldı, söz də qurtarıb,
Ümid çiliklənib gözdə-qurtarıb.
Deyirlər Şuşanı sülh qaytaracaq,
Yəqin abır-həya üzde qurtarıb!

* * *

Qüdrətdən almısan baş gözəlliyi,
Əndam göyçəkliyi, qaş gözəlliyi.
Səni gözlərimlə dilə tutaydım,
Nazını çəkəydi yaş gözəlliyi.

* * *

Hamını qaldırıb, yıxan dünyadı,
Sevinci kədərlə axan dünyadı.
Məni gözəlliklə məst eylə gözəl,
Əsl dünya, sənnən baxan dünyadı.

* * *

Neçə illər uçdu, ay gəldi-getdi,
Könlümə qüssədən pay gəldi-getdi.
Qürbət analığın əlinə düşdüm,
Sinəmin bəndinnən çay gəldi-getdi.

* * *

Eyvay, xoş günlərin sədəsi bitdi,
Könül fəğanımı dərdim eşitdi.
Anamın qəbrində həsrət solmamış,
Atam da atlandı, karvan da getdi.

* * *

Pərvanən olmasam xudam inciyər,
Buxaq xaldan küsər, əndam inciyər.
Meyli dodaqların saqisi mənəm,
Qadanı almasam, qadam inciyər!

* * *

Hər alov bir ana gözüdü, bəlkə?!
Ulduzlar fanilik közüdü, bəlkə?!
Könlünü dindirən o tər yasəmən,
Nakam bir gözəlin üzüdü, bəlkə?!

* * *

Ey insan, əsirsən çağlara, bir bax,
Gəl, gülər yanında ağlara bir bax.
Milyon göz ağladır bu qara torpaq,
Gözyaşı axıdan çaylara bir bax!

* * *

Öyrətmə özünü axşam-səhərə,
Xoşbəxtlik çatılmır hər vaxt yəhərə.
Beş-on gün sevinclə baş qatır fələk,
Gözyaşı altında yol gedir hərə!

* * *

Yığıb əhvalımı, yükləndi dünya,
Məni tənha qoyub, təkləndi dünya.
Bir bahar eşqilə açmışdı güllər,
Anamın gözündə şehləndi dünya!

* * *

Üz tutdu qocaya kefli, həlləhuş:
- Hər gəlib-gedəni torpaqımı udmuş?!
Kədərin dililə dilləndi qoca:
- Ömrünə yol gələn karvandan soruş!

* * *

Meyin yanağına göz açır sabah,
Saqi, bu mənadan agah ol, agah!
Doldur piyaləni şövqilə içim,
Mey gələn otaqda nə fəğan, nə ah!

* * *

Vardan nə apardı candan keçənlər?!
Gileyli dünyadan ünsüz köçənlər?!
Bir ceyran nişanla meyli çəməndə,
Tuluqdan getdilər ayran içənlər!

* * *

İnsan bir mənaya yüz sirdi, gerçək,
Fərəh açdığına qəm deyir, əl çək.
Bu boyda Günəşdən işıqlanmayan,
Qaranlıq dünyada nurdan keçəcəkdir?!

* * *

Ömür deyilənin axırı puçdu,
Ölümə bəslənən bir «qara qoç»du!
Bir quş oxuyurdu gənclik bağımında,
Nə zaman qonmuşdu, nə zaman uçdu?!

* * *

Ey cövr-cəfanın yükünü çəkən,
Sevinc barısını qəhərlə sökən!
Billürdolu «qanı» qanına qat ki,
Onsuz da yol gəlir qanını tökən!

* * *

Bayquş naləsinə kökləmə bir an,
Şadlıq qapısında dolan nağahan.
Can ilə cananı mey ilə bəslə,
Bu can oğrusundan gözləmə aman.

* * *

Hüsn-camalınlə gəl oxşa məni,
Necə ki, oxşayır çəmən-çəmənini.
Meyin aynasında daran gözəlim,
Gün gələr, sabahlar tanımaz səni!

* * *

Gözəlim, rəhminlə peymana gəldim,
Köksündə gəl deyən dərmana gəldim.
Bir ceyran ovladı könlündə könlüm,
Gözəllik taxtına fərmana gəldim.

* * *

Bəlkə, sabahındır axşamdan yatan?!
Əllərdən az uçub, əllərdən tutan?!
Şamdan yerindədir, gecə də keçib,
Bəs, bu yanan nədir? – Şami-qəriban!

* * *

Şərabın nazıyla gəl oynama çox,
Dəlir arzu-kamı hər atdığı ox.
Ömür dolansa da mey karvanında,
Şərab ömrü qədər yaşayarmı? – Yox.

* * *

Demə, kef çəkirəm cənnət bağında,
Gəldi-gedəri var yaraşığın da.
Könül işığında daxma qur yaşa,
Ayrılıq yolu var gün işığında!

* * *

Uyma qəmxarına hər ötən anın,
Alınan vaxtı var verilən canın!
Çəməndə bənzərin o tər lalələr,
Cəmşidin qanıdır, ya Süleymanın!

* * *

Dolan bu dünyanı kef sorağıyla,
Ruhun məzələnsin mey dodağıyla!
Gör neçə telləri torpaq dararmış,
Bimürvət fələyin yas darağıyla!

* * *

Hikmət bağçasında dilbərlə dolan,
Səninki deyildir sənidlə qalan.
Gözün gördüyüdür – dişin yediyi,
Arzu «qızılları» yalandır, yalan.

* * *

Həyat göy gümbəzli sirli bazarmış,
Kim nə alıb-satıb, o qazanarmış.
Gəlmişik –baxırıq, gəlib-baxarlar,
Dünyanın əzəldən bu günü varmış!

* * *

Səhmanlı dünyadan səhman gözləmə,
Sənə qalmayandan ehsan gözləmə.
Torpağın üstündə meyə mehman ol,
Torpağın altından aman gözləmə.

* * *

Ey fələk, əğyara qüdrət verirsən,
Açıb qapısını sərvət verirsən.
Alçaq gecəsində günəşin doğur,
Aqilə gündüz də zülmət verirsən.

* * *

İxtiyar sahibi, ey böyük Allah!
İbadət qulunam hər axşam, sabah.
Hər gələn göylərdə səni axtarır,
Hansı yolundadır çəkdiyimiz ah?!

* * *

Az məzəmmət eylə mənfur fələyi,
Kimnən yan ötübdü xəzan küləyi?!
Əlində tutduğun o kuzə gör ki,
Dilənçi dilidir, ya şah ürəyi!

* * *

Dünən qəbr evinə göz tutdum ahnan,
Bir gizli sızıltı axdı canımdan.
Qəbirlər dil açıb, sanki deyirdi:
Varmı alıb-qalan, satıb-qayıdan?!

* * *

Ömrün dəyəri nə? – Yarpaqla danış,
Pərvanə nə çəkir? – Çıraqla danış.
Deyirlər cənnət də, cəhənnəm də var,
Kim görüb, kim gəlib? – Torpaqla danış!

* * *

Mey ilə könlümü doydur ey mələk,
Eşqin havasına oynasın ürək.
Əcəl qapısında can uçunanda
Bir udum suyu da çox görür fələk!

* * *

Ömür yaylağını dolanır duman,
Tələsmə, bu gündən sabahlıq uaman.
Süleyman mülkündə meyə qonaqsan,
Niyə soruşmursan: hanı Süleyman?!

* * *

Dünyanın mənası soruşma nədir?
Az duyub, qanana bir əfsanədir.
Lalənin köksündə qaralar geyən,
Hər zalım zülmündən bir nişanədir!

* * *

Bir qoca məclisdə dedi: eşidin,
Cəhalət yolunda axtarmayın din.
Baxın, barmağımı qocaldan üzük,
Qızıl xəncərindən qopub Cəmşidin!

* * *

Rüzigar neyinə üz tutma, yazıq,
Bir dön meyخانəyə, əylən azacıq.
Dərdi mey içində işrətlə öldür,
Dərd özü cisminə gəlməmiş acıq.

* * *

Yaxşının qiyməti baha yaxşıdı,
Zülmkar saraydan kaha yaxşıdı,
Şərəfsiz övladın vayını görmək,
Toyunu görməkdən daha yaxşıdı!

* * *

Yurd qalası tiksən, axtar yurd daşı,
Aqıl məclisinə göndərmə naşı.
Ana qaranquşun palçıq yuvası,
Ya xaqan əlidir, ya sultan başı!

* * *

Ey zalım, əl götür xəyanətindən,
Tükəndi məmləkət ədavətindən.
Hər nəyin olsa da duydum, anladım,
Baş aç a bilmədim ibadətindən!

* * *

Ömür ağlayanda ürək gülərmi?
Dərdin sancısını dərdsiz bilərmi?
Yurdu, eli, günü ölən qəribin
Özü keçinsə də ahı ölərmi?!

* * *

Dərd axan bulağın suyu azalmaz,
Könül aldığı var-dövlət almaz.
Gün gələr üzündə təklənər xalın,
O yeriş, o baxış səndə də qalmaz!

* * *

Dostu quruda gör, ümməndə tanı,
Günəşlə seyr elə, tufanda tanı.
Etibar atının cilovunu ver,
Qanrılıb arxaya baxanda tanı!

* * *

Hər kəs istəyinin barını dərmir,
Gecə verməyəni səbah da vermir.
Ağılla kamala ibadət eylə,
Ağıl verdiyini Allah da vermir!

* * *

İlahi dözümü ağlara verib,
Varı, əndazəni əğyara verib.
Tökülən qanları çox gördüyündən,
Bulaq gözləri də dağlara verib!

* * *

Gəl, dayaz axtarma həsrət gülündən,
Məcnun dərd öyrəndi eşq bülbülündən.
Dünyanın bir udum havası xoşdur,
Əfsanə bitirən cənnət gülündən.

* * *

Həyat dastanını kamalla oxu,
Azın mücrüsündə itirmə çoxu.
Bəxtinin taxtında qıvrılmış ilan,
Fələk qamçısıdır, ruzigar oxu!

* * *

Qara gözlərinə qara qul oldum,
Qaşa mail olub, gözə vuruldum.
Bir budaq göstərdi eşqin baharı,
Könül yuvasında bənd-bənd quruldu.

* * *

Qəbirlər üstünə yağan gileyin,
Canımı qaytarmaqdı məqsədi deyini?!
Burda hər məzardan bir nalə qalxır,
Fəxri ölümü də varmı fələyin?!

* * *

Saqi, şərab yetir dildara məndən,
Şikayət etməsin əğyara məndən.
Eşqinin oxundan yara bağladım,
Nə eşqi əl çəkir, nə yara məndən!

* * *

Başın çəkdiyini baş üstə axtar,
Gözün qubarını yaş üstə axtar.
Ürək tapdığını gözdə itirmə,
Könüldə çırağ as, nəfisdə axtar.

* * *

Dostun xəyanəti qılıncdan iti,
Onun nə dini var, nə də hümməti.
Sədaqəti boyda bir tor qurar ki,
Tarixdən silinər Nuh müsibəti!

* * *

Sağ əlin gətirən sol əlində yox,
Acın gözləriylə ağlayarmı tox?!
Kim bilər dünyanın qəmxanasında,
Oyaqlarmı azdı, yatanlarmı çox?!

* * *

Açır sabahımı balışımda nəm,
Tənha ada kimi od tutur sinəm.
Qürbət eldə dəyirmançı olmuşam,
Suyu ələm, dəni nisgil, unu qəm!

* * *

Saqi, şərab ilə qoşa gəl bəri,
Meydən xumarlansın hal bilən pəri.
Dağlardan yeriyən sellər də ovmaz,
Süzgün baxışların ovduğu yeri.

* * *

Hamı müntəzirdi Tanrı əmrinə,
Arzu qanad sərər mindən birinə.
Ərzə qılınc çalan İskəndərlərin
Bir oxu dəydimi cahan sirrinə?!

* * *

Naz piyaləsinə şərab süz dilbər,
Mey cəhənnəmi də cənnətlik eylər.
Hallandır, məst olum dizlərin üstə,
Qalan nəyin varsa əlindən gedər.

* * *

Mey ilə könlünü könlümə qaytar,
Könül sevməyəni ömür-gün atar.
Oyar gözlərini bu qanlı fələk,
Tellərin altında şahmarlar yatar.

* * *

Mey-məzə vaxtıdı, oyan, ey mələk,
Bülbüllə gül kimi peymana gələk.
Bir gün üzümüzə üz qoyar torpaq,
Sınmış gözümüzə ağ çəkər fələk.

* * *

Demə, bu caharla bəxtiyaram mən,
İqtidar hökmlü ixtiyaram mən.
Gör fələk nə yazıb yolunun üstə:
Sən kimsən? – Sahibi-sitəm-karam mən!

* * *

Neçə ibrətsizdən ibrət götürdüm,
Yaxşını, yamanı haqqa ötürdüm.
Həqiqət gəzirdim əli çıraqlı,
Çarıq bir kəllənin içində gördüm!

* * *

Sevda könlümə yükləmə minnət,
Əsl sevənlərə rəvamı cənnət?!
Eşq əhli qızıla, gümüşə baxmaz,
Kaharı saraydan seçmir məhəbbət.

* * *

İlahi, duamı dilimdən alma,
Oduma düşəni külümdən alma.
İtayət quluyam, salma nəzərdən,
Gözümdən alsan da, əlimdən alma!

* * *

Allahım, sən bizi qiblənə döndər,
Səfalet yolunda olduq dərbədər.
Bu yazıq millətin qarnından əl çək,
Ağılla kamalı başına göndər!

* * *

Bu günü itirdik dünənimizdə,
Kimsəsiz göründü ölənimiz də.
Deyirlər, Əzrail təkdi cahanda,
Bu qədər Əzrail hardandı bizdə?!

* * *

Hayana aparır bizi bu yollar?
Uşaq sərgisidir qobular, kollar!
Vətənin başına yaylıq bağladı,
Fahişə gözəllər, arvad oğullar!

* * *

Səngərə əsgər olmaz qeyrətini ütəndən,
Palıd əzəmət geyər kökü üstə bitəndən.
Dağ-dağa çırpılsa da, tərətsə də yer göyü,
Arvada ər gözləmə kişi əli öpəndən!

* * *

Ömür-gün bir əsim küləkdi sanki,
Gör ki, bu gün üçün əsmir dünənki!
Qüdrət səhnəsində söhbətlər gedir:
Beşik kiminkidir, məzar kiminki?!

* * *

Fələyin cahana sorğusu yoxdur,
Həqiqət donunda doğrusu yoxdur.
Bütün sayğacların oğrusu varsa,
Ömür saygacının oğrusu yoxdur!

* * *

Baş vursan torpağın yeddi qatına,
Bir gün mindirərlər səcər atına.
Qəbir-çarpayıya baş qoyuruq ki,
Nabələd getməyək məzar taxtına!

* * *

Bu sirli mənanı gəl vurma üzə,
Ömür yüklənsə də əlliyyə, yüzə.
Ana südündəki qüdrətə bax sən,
O həyat da verir, ölüm də bizə!

* * *

Ey süddən kəsilib, qan əmən insan!
Demə mənimkidir bu yol, bu dövrən.
Hər gün baş kəsdiyini o var, o dövlət,
Ölümün yolunu kəsərmi bir an?!

* * *

Bir dəstə gül dərib həsrət bağından,
Öpdüm gül balamın daş yanağından.
Dayandığım yerdən bir haray qopdu:
Götür ayağını xan barmağından!

* * *

Çalış könülləri zillətdən qurtar,
Bu yolda ömrünün şöhrəti artar.
Gəzsən səadəti qan çanağında,
Ağılına yas tutan bir qarı axtar!

* * *

Yenəmi ömür-gün başını qatır?
Əvvələ nə qaldı, sona nə çatır?!
Məzarda nə səs var, nə də söz verən,
Fəqət, qara torpaq bir ovuc artır!

* * *

Kim gəzib dolandı ərşin atında?
Cavabsız göylərin yeddi qatında.
Bir vaxt baş altına qoyulan qızıl,
Yeni baş gözləyir kəllə altında.

* * *

Demə axirətə gül dərdi torpaq,
Hər şeyi özünə döndərdi torpaq.
Bir nakam gözəli ala bilmədik,
Açıb sinəsini ləl verdi torpaq!

* * *

Çəmən xəzan geyməz gülü olmasa,
Gürşad sel oynatmaz göylər dolmasa.
Səni aparsa da qaytarmaz o yol,
Yaxşılıq adında körpün olmasa.

* * *

Sübhün xoruz səsi beynimi qatır,
Onun fəğanında bir hikmət yatır:
Bu yeni sabahı yaşamaq üçün,
Gör kimlər oyanıb, gör kimlər yatır?!

* * *

Fələk çəkə bilməz verdiyi dərdi,
O, namərd gedişlə mat qoyub mərdi.
Yükün ağırını filə bölse də,
Ağır dərd çəkməyi insana verdi!

* * *

Sən gəl, bu mənadan agah ol, agah,
Sirrin açmasını kim yazıb günah?
Fələyin birinci möcüzəsidir,
Pərdə arxasından açılan sahab!

* * *

Heç kim bu dünyadan kamını almır,
Səadət pilləsi göyə ucalmır.
Qüdrət sahibinin öz qaydası var:
Biri köç etməsə, o biri qalmır!

* * *

Siyasət ən müdhiş gülləni atdı,
Xalqı ürəyindən dəldi, qanatdı.
Əsir balamıza it yalı verib,
Vətən torpağında düşmən yalatdı!

* * *

Qarabağ, Qarabağ, ey nurlu ocaq!
Dərdin sinəmizi ovub, ovacaq.
Səngərə söykərib nıcatın sənini,
Siyasət satanı qan alır ancaq!

* * *

Satqınlar boy sürüb, dözdü qınağa,
Ruhlar da yasdadır, qalxıb ayağa.
Döyüşdə bayrağı qan qaldırmasa,
Analar südünü sağsın torpağa!

* * *

Alıb caynağına şah kəlləsini,
Qartal buludlara yaydı səsini:
İndi fərman yazan caynaqlarımdı,
İxtiyar sanmıram bir özgəsini!

* * *

Çoban dodağından söz qoparan ney,
Kədərin dililə oxuyurdu hey:
Quzular mələşən bu çöl-çəməndə
Cəmşid ox süzdürüb, diz qatlamış Key!

* * *

Sitəmlə sinəmi oydurar fələk,
Könlümü qəhərlə doldurar fələk!
Aqibət quşumu bir gün endirib,
Qəbrimin üstünə qondurar fələk!

* * *

Kasıbdan əl çəkmə, görsən bazarda,
Ömrü yelə vermə giley-güzarda.
Çəkdiyini elə çək ki, düz olsun,
Nə aparıb, nə çəkəcən məzarda?!

* * *

Körpə ağlayırdı gəldiyi günə,
Qoca yaş töküdü öldüyü günə!
Biri də mey ilə açıb eynini,
Kefini sərmışdi gördüyü günə!

* * *

İnsan ayrı düşmür qəm otağından,
Ölsə də qurtulmur can tapdağından.
Elə ki, bir ovuc torpağa dönür,
Kuzələr yaranır əl-ayağından!

* * *

Dünyanı qocaltdı əlində ələk,
Çoxunu ölməmiş, öldürən fələk.
Üskükdə gəzdirir xeyirlə şəri,
Bu ağladan fələk, güldürən fələk!

* * *

Hər gün pul sayardı varlı bir qoca,
Toxa üz çevirib, baxmazdı aca.
Əzrail şah – deyib, aldatdı onu,
Tapşırdı canını qondarma taca!

* * *

Bir sual dərd oldu bir növcavana:
Ölüm hansı donda yetişir cana?!
Bir qoca dilləndi: - Ay oğul, ölüm,
Gözü öldürür ki, baxmasın ona!

* * *

Qəmi əy, o səni əyəne kimi,
Başın ağbuluda dəyəne kimi,
Ağıl məclisində badəni qaldır,
Ruzigar qapını döyəne kimi!

* * *

Burda bədən laldı, nə ayaq, nə baş,
Buz tək döşəmə, yan-yörəsi daş.
Mürdəşir əlində tirtap qalmısan,
Beləmi gedirlər cənnətə, ey kaş?!

* * *

Hər gün geri üzür gəmin, ay yazıq,
Anbaan biçilir zəmin, ay yazıq.
Nə yeyirsən, nə yeyənə verirsən,
Mübarəkdi cəhənnəmin, ay yazıq!

* * *

Bəzəkli, düzəkli gəlindi dünya,
Deməyin bir ağıl kəmində dünya.
Biz gəldik, vardı, getsək-qalacaq,
Kimnəndi, kimədi, kimindi dünya?!

* * *

Çalış, qoy uçmasın əlindən fərəh,
Nur tək süzülün dilindən fərəh.
İki qapılıdır fələyin evi,
Birindən qəm keçir, birindən fərəh!

* * *

Ey Xəyyam, mey ilə gör varmı susan?!
Bugünkü dünyanı gəl bilmə asan.
Kuzəyə döndərdi Keykavusları,
Üzümün qızıyla indi hardasan?!

* * *

Ey Xəyyam, küskündü çəmən laləsi,
Axır yanağından həsrət jaləsi.
Daha nə saqi var, nə eşq, nə sevda,
İndi göbəkdəndi mey piyaləsi.

* * *

Ey Xəyyam, at getsin köhnə vərdişi,
Gəzmə bu dünyada ötən gərdişi.
Gül rəngli şərəblə iş görənmi var?
Arvadlar düzəldir düzəlməş işi!

* * *

Ey Xəyyam, şükr eylə, qaldın güzardan,
Ruhun ximə qurmur giley-güzardan.
İndi çox kişiye yaxşı paltarı
«Yaxşı» arvad alır yaxşı bazardan!

* * *

Ey Xəyyam, kamalla gəzdin cahanı,
Sənin vəsf etdiyən o cahan hanı?!
Hamı bir azarın güdazındadır,
Heç gör yada salan var o dünyanı?!

* * *

Kişi söhbətilə açmışdıq danı,
Qoca damağına sıxıb qəlyanı, -
Çox da kişilikdən dəm vurma – dedi,
Söylə, kişiliyin kişisi hanı?!

* * *

Əzəldən iqbalım qaraqabaqdı,
Fərəh yarışında dərdim qabaqdı.
Tanrı böldüyünə təmarzı qaldım,
Bir ölüm qalıbdı, o da ki, haqdı!

* * *

Az danış sevginin ülvyyətidən,
Sevən könüllərin sədaqətindən.
Bir can görəni varmı, qayıdıb dala,
İyrənə torpağın məhəbbətindən?!

* * *

Öyünür: kişiyəm. – kefindən qalmaz,
Min ürək sındırar, bir könül almaz.
Qadın təqsirkarmı? – Arvad çağrılır –
Belə kişilərdən arvad da olmaz!

* * *

Daha çox qan tökür dişi canavar,
Ovun dirisini içindən oyar!
Harda arvad andı beyin tökürsə,
Orda kişiliyə bir xəyanət var!

* * *

Özgə arvadına can qurban demək,
İt əti yeməkdən murdardı gerçək.
Əl çəkə bilməsən milçəkliyindən,
Yığış, bu dünyanın özündən əl çək!

* * *

Anaya çəkilən əsl dağ olur,
Yollarda ananın qəlbi yağ olur.
Övlad gecəsinə gün düşsün deyə,
Qara ananın da südü ağ olur!

* * *

Çınqılı üyütsən xır olacaqdı,
Qırçıya qalanı qır olacaqdı.
Atlas geyindirəsən qara köpəyə,
Xoş cavabı sənə «mır» olacaqdı.

* * *

Hanı bu gərdişə qonub-uçanlar?!
Vədə ölümünü atıb, qaçanlar?
Yoxluğun zəhmmini dərk edir ancaq,
Ehsan süfrəsinə ağız açanlar!

* * *

Ey binəva, əldən uçdu zinətin,
Əcəl yolundadır vücud qamətin.
Məzar soyuq, bədən üryan, kəfən yaş,
Hanı səni qarşılayan cənnətin?!

* * *

Başdaşdı var üstündə yatanlar,
İqbalını bulayanlar, atanlar.
Mərd atını çox qabağa buraxma,
Mərd atıyla namərdliyə çatan var!

* * *

Keykavus taxtına çıxmısan yenə,
Qulaqla baxırsan məzhəbə, dinə.
Səfalet döyənə nifrinlə gülmə,
Bir gün də fələklə o gülər sənə.

* * *

Əzəlindən bu ruzigar,
Qəm üstündə tutub qərar.
Görmürsənmi, torpaq boyda
Hər şeyin bir saxlancı var!

* * *

Bir məzlumun ömrünə tale çovğun sovurdu.
Biri çörəklə gəldi, o biri yara vurdu.
Sızıldayan yaradan iz qalmamışdı, ancaq
Çörək qan damarında ürəklə bir vururdu!

* * *

Namus, ismət yanırsa, alışmağın vaxtıdır,
Bu torpağa kül olub, qarışmağın vaxtıdır.
Cıdarlayın səngərdə siyasətin «atını»,
Düşmənlə düşmən tək danışmağın vaxtıdır!

* * *

Torpaq düşmən əlində, baxmaq qeyrətdən deyil,
Tüfəngi orda-burda çaxmaq qeyrətdən deyil!
Erməninin babası babamıza bəllidir,
Tutdu səni buraxmaz, bu it o itdən deyil!

* * *

Qeyrətimiz deyəni almamışığ ələ biz,
Dərs veririk elə bil begemota, filə biz.
Düşmənin təlimləri toz qoparır Şuşada,
İğtişaş yatırmağı məşq edirik hələ biz!

* * *

Qeyrəti yox, sərvəti hey tələsir millətin,
Əli yalın, cibi boş, ağılı kəsir millətin!
Mən demirəm, qoy qoca tarix özü söyləsin:
Oğlu papaq qoyarmı, qızı əsir millətin?!

* * *

Xalqıma yuxu verdi Xocalıda axan qan,
Qarabağı dolaşıb, qan əmdi, yatdı dövrən.
İndi də səbrimizlə qol-boyun durmuşuq biz!
Keflilər gəlib-gedir «Qarabağ»dan, «Şuşa»dan!

* * *

Çox dedim: gün kimi barı şəfəq saç,
Açılan sinənlə gəl könlümü aç!
Kirpik oxlarımla yaralanmışam,
Telinə qan düşər, qurban olum, qaç!

* * *

Dilim dilinnən olsun, dilində söz qalmasın,
Köksün üstə alışım, külümdə köz qalmasın.
Tellərində dolaşım, meyə qonsun dodaqlar,
Qoy öpüm gözlərindən gözündə göz qalmasın!

* * *

Həsretini səslədim, dağda maral incidi,
Gərdəndə tel oynadı, üzdə camal incidi.
Meyli dodaqlarından dodaqlarım doymamış,
Dilim-dilim ol dilim, buxaqda xal incidi!

* * *

Bahar nübarı tək təzə-tər gözəl,
Sənə qurbanlığa can yetər, gözəl.
Gəl atma oxunu Məcnun könlümə,
Könlümə çən gəlib, ox itər, gözəl!

* * *

Gəl, səni götürüm naz yuxusuna,
Çöl-çəməni uyusun yaz yuxusuna.
Gizlətmə köksünü ləçəklər solar,
Könlüm göndəribdi gül qoxusuna!

* * *

Bu könüldən, o könlə sığırsan,
Gah qəm olub, gah fərəhə yağırsan.
Ləblərindən əmdiyimi xeyli var,
Yavaş-yavaş gözlərimdən sağırsan.

* * *

Özgə oduna yanma, ocaqda közü tanı,
Abır-həya heykəli, dildəki sözü tanı.
Təriqəti, məzhəbi, dini tanımasan da
Eşqinin dodağıyla öpdüyün üzünü tanı!

* * *

Güman yarasını tez bağlama sən,
Tale gül deyirsə, gəl ağlama sən.
Ağlının başına dola ömrünü,
Dünyada heç kəsə bel bağlama sən.

* * *

Tərhanım qalxmadı söz örüşümnən,
Təzə dərd bağladı el görüşümnən.
Elə bil ürəyim qəm yetişdirib,
Gül dəre bilmirəm hər gülüşümnən!

* * *

Gözəl gözə, vurğun gözü göz olar,
Məhəbbətin mərhəməti köz olar.
Ağ buxaqda qoşalaşan xalları,
Dil götürə, dodaq dəysə söz olar!

* * *

Balam harda, ruhum, canım ordadı.
Görməyəndə könlüm intizardadı.
Deyirlər ki, «bala baldan şirindi».
Balda varmı, balamdakı bal dadı?!

* * *

Zər atdığı bu fələyin nərdidi,
Çəkdiklərin elə bilmə dərd idi.
Sinələri qəm suları oysa da,
Bala dərdi, ata, ana dərdidi!

* * *

Qanad sındı, qartal qıya ucalmır,
Könül küskün, fərəh şahım tac almır.
Mən qocaldım, möhnət tutur əlimdən,
Bala dərdim qocalmır ki, qocalmır!

* * *

Çox oyunlar gördüm çərxin tasında,
Nahaq haqq göründü haqq aynasında.
Mərdin qalxanında bənövşə bitdi,
Namərdi oynatdı qan baltasında!

* * *

Heç kəsə qəzadan xəbər gəlməsin,
Bala ağrısını ana bilməsin.
Hesabın çəkmərəm varın, dövlətin,
Dost ağlayan yerdə düşmən gülməsin!

* * *

Dolu buludlarım boşaldı, axdı,
Korğun şimşəklərim içimdə çaxdı.
Qanadım alınıb can qartalımdan,
Mənim də gözümə sərçələr baxdı.

* * *

Oldum zarıncısı gözəl çağların,
Qəlbimdən yaş aldı gözü ağların.
Vallah, o dağlarda bir ahım yatır,
Tərpənsə, ağarar başı dağların!

* * *

Ağıl baş tanımır bu zamanada,
Milçəklər daraşır müqəddəs ada.
Elə daş dəyib ki, mərdin başına,
Namərddən soruşmur öz adını da!

* * *

Heyrət edirdi hər kəs tikan təkə batana,
Eşşəyini yükləyib, qoşuldu qax satana.
Yük altında heyvanı döyə-döyə batırdı,
Yazıq eşşək neyləsin adamlığı batana?!

* * *

Getdi, bir də qayıtmaz o dövranlar, o çağlar,
Bülbül ölüb, gül solub, sinəmdədi o dağlar.
Bağban, belin sınaıdı, niyə xəbər vermədin?!
Çəmən şəhli, torpaq nəm-gedən Leylimdi –ağlar!

* * *

Çox görmüşəm dostluğun vüqarını əyəni,
Süfrəsini bol görüb, ürəyini yeyəni!
Bəlkə, ömrümün üstə yeni ömür-gün gəlir?!
Fələk, alma canımı, eşidim dost deyəni!

* * *

Dərd evinə köçərmiş qəm taxtının oyağı,
Zülmət gecələrdədi səfalətin dayağı.
Bir sınığın başına yüz loğman yığılsa da,
Ürəkdən asılanmış yoxsulluğun ayağı!

* * *

Çox dilək diləsən də haqqa sarı gedəndən,
Ömrü qorumaq olmur, süfrə oyur didəndən.
Anaların köksünə od düşər, qazan ağlar,
Vətənə əsgər olmaz yoxsulluq əridəndən!

* * *

Gördüm hər tərəfim naxır, sürüdü,
Çobanı səslədim, itlər hürüdü.
Dedim: bu mənadan sən nə anladın?
Dedi: ağımdakı saqqız çürüdü!

* * *

Yan keçib insanlıq əzəmətindən,
Tülkülər çoxalır qurd xislətindən.
Təlimçi bizlərdən olarsa, inan,
Pələng, şir iyənər ceyran ətindən!

* * *

Ömür çəməninə könlümü sərdim,
Dedim daş üstündə, qumda bitərdim.
Əkinçi iqbalım, biçinçi bəxtim,
Mən nə əkmişdim ki, dərd-bəla dərdim?!

* * *

Vaxt varıydı «şəş» atardım zərdə mən,
Ümman idim Arazda mən, Kürdə mən.
Heyf səndən, cavanlığım necoldun?!
O günlərdən bir dərd qalıb, bir də mən!

* * *

Qalan günlər bu çağlara uyanmır,
Göz görəni qoca könül duyanmır.
Xoş günlərim gözəl kimi qol açıb,
Qoca baxtım oyanmır ki oyanmır!

* * *

Bu yer, bu göy hər qətrədə sirdi, sir,
Heç bilmirsən istək hara tələsir.
Xoflanma gəl udduğun bu havadan,
Verən Allah alanda da birdi, bir!

* * *

«Beş günlük» dünyanı əritmə küydə,
Cənnət sorağıyla hönkürmə neydə.
Nökərlər qazımış o dar məzara,
Nökər-naib kimi baş qoymuş Key də!

* * *

Dərd üz verdi, qəm tağ atdı budağa,
Aman fələk, nədən dözüm bu dağa?!
Yurdum getdi, atam, anam qalmadı,
Dünyam sındı, qarşı gəldi dağ-dağa.

* * *

Dünyaya qalandı gərdişi, seyri,
Səfaletdən ha yaz, olarmı xeyri?
Yolu rəvan olsun cənnət umanın,
Gözəl, cənnət varmı sinənnən qeyri?!

* * *

Saqi, xəbər göndər yar başa gəlsin,
Naz ilə könlümü almağa gəlsin.
Dilim xalı yorsun, gül açsın buxaq,
Ballı dodaqları qaymağa gəlsin!

* * *

Məhəbbətsiz qoşa yollar dar olar,
Eşq bəhrəsi köüllərdə bar olar.
Vəfalının qurbanlığı şirin can,
Vəfasızın bülbülü də sar olar!

* * *

Hər gəlişin dil-dodağa bal verir,
Ağ buxağın qiymətini xal verir.
Ala gözlər süzüldükcə süzülür,
Qız, baxışın nə verirsə, lal verir!

* * *

Səni sevdim, dağ üstünə dağ gəldi,
Yanmaq üçün üreyimə yağ gəldi.
Elçilərin gözlərindən öpdülər,
Gözlərimin didəsinə ağ gəldi!

* * *

Dözərəm, çökdürüb o, yada məni,
Gəzdirə səhrada piyada məni.
Telləri gizlədə gözəlliyini,
Meyli dodaqları oyada məni.

* * *

Gözəlim, eşqə gəl mey dodağıyla,
Dil-dilə dolaşsın bal-qaymağıyla.
Vaxt gələr, bu fələk «nazını» çəkər,
Zülfünü darayar qəm darağıyla.

* * *

Gəl, çəpər çəkməyək söz arasından,
Alışsaq, gül bitək köz arasından.
Ürəkdən gəlməsə eşqin məlhəmi,
Gözəl yara bağlar, yar yarasından!

* * *

Könlümü açmadı qoşa qismətim,
Yarıda zəhərə döndü şərbətim.
İki bülbül ötür ömür bağımnda,
Biri vüsalımdı, biri həsrətim!

* * *

Dilbərim, könlümün gülünü dərdim,
Eşqimin əlilə yoluna sərdim.
Məni gözəlliyin tutub, saxladı,
Yoxsa, gözlərinə qurban gedərdim!

* * *

Yenə nazlı pərim xoş xəyalıdadı,
Varmı ləblərindən qeyri-bal dadı?!
Meysiz yaşamaqdı cəhənnəm xofu,
Cənnət gözəlliyi açan xaldadı.

* * *

Saqi, mey ilə gəl, canan da gəlsin,
Eşqin havasını duyanda gəlsin.
Pərvanə oduna şərikin olmuşam,
Od alıb vücudum yananda gəlsin.

* * *

Bilmirəm yer verim haramda sənə?!
Ay incim, yaqutum, süsənbər sinə.
Özgə məlhəmiylə qaysaq bağlamır,
Vallah, öyrəşibdi yaram da sənə!

* * *

Bayram axşamına qurban gəlmişəm,
Can əsirgəmərəm, cannan gəlmişəm.
Nolar, doydur məni gözəlliyinlə,
Ay qız, qorxum yoxdur qannan gəlmişəm.

* * *

Yetimliyin gözündədi bənövşə,
Hər qəribin sözündədi bənövşə.
Çöl-çəmənə çox da gəzib, dolaşma,
Kasıblığın üzündədi bənövşə.

* * *

Ey könül, dünyada çox da qəm yemə,
Bu fani gərdişə üzöldüm – demə.
Onsuz da ölümə can bəsləyir, bax,
Arzular qoynunda qurduğun ximə.

* * *

Elə bilmə, gələn bu dərd təzədi,
Bizə qalan toy-düyündü, məzədi.
Nə qaşına, nə gözünə sözüm var,
Mənim gözüm gözündəki gözədi!

* * *

Amansız zamana, nəş ilə düşdüm,
İqbalım çalxandı, müşkülə düşdüm.
Yurdum-yuvam könlüm kimi söküldü,
Yetim uşaq tək hər dilə düşdüm.

* * *

Məni məndən fələk güc ilə aldı,
Ahımı, ünümü dillərə saldı.
İllərlə köz tutan odum, ocağım,
Alçağa, zalıma, namərdə qaldı.

* * *

Bihudə vaxtına uyuma hədə,
Bir yanın fərəhdi, üç yanın kədər.
Çox gəzib dolandım fani dünyanı,
Yaxınım olmadı əcəlim qədər!!!

* * *

Günəşlə yaşdaşdı fələk fərmanı,
Onu görüb, duyub, oxuyan hanı?!
Karvanlar dalınca karvanlar keçir,
Kim hesaba salır tökülən qanı?!

* * *

Ocaqları köz bağlayır dağların,
Çəsmələri qəm çağlayır dağların.
Bir ceyranı iniltisi azdırıb!
Gül-çiçəyi qan ağlayır dağların!

* * *

Yar, məni mey ilə qaldır ayağa,
Məst olub, kef çəkək dodaq-dodağa.
Bir də gördün, əcəl durub qəsdinə,
Səndən qabaq gəlib gəzdiiyin bağa.

* * *

Yar, zülfünü tökmə üzə, xal itər,
Buxaq şannan beçə uçar, bal itər.
Pərvanə tək qoy dolanım başına,
Dünya puçdu, var tükənər, mal itər.

* * *

Nə baxırsan, yar vurduğun yaraya,
Qoşa quzun tir-tir əsir haraya.
Barı bir yol qələm-qaş daldala,
Telə uyub, qan salmasın araya!

* * *

Sinəndə titrəşən nübara baxdım,
Ağlım başdan getdi, mən hara baxdım?!
Zülfün daldalandı ay camalından,
Bilmədim sinəndi, ya qara baxdım!

* * *

Ey fələk, yandırsan, yaxdığın yanar,
Zinhar sitəmini arıflər qanar.
Dərd məni doydurub qəm almasıyla,
Qaytarsam, bağlarda budaqlar sınar.

* * *

Könlüm üz qoyaydı üzünün üstə,
Eşqim sərileydi gözünün üstə.
Vallah, üreyimi közə tutaram,
Tək bircə kəlməlik sözünün üstə!

* * *

Səndən gizlətmişəm könül ərkimi,
Məni sevdiyini bilənə kimi.
Eşqin sapandına qoyaydın məni,
Ataydın könlünə dəyəne kimi.

* * *

İqbal gülüstanım saraldı getdi,
Ömür tərhanımı sar aldı getdi.
Zülmün barmaqları əzdi könlümü,
Hər odum, çırağım qaraldı getdi.

* * *

Eşqin sərvətini başa tac eylə,
Sevdamı sevginə gəl möhtac eylə.
Meyli ləblərini məlhəmə döndər,
Bu sınımış könlümə yar, əlac eylə.

* * *

Saqi, xəbər göndər o yara, gəlsin,
Dərdi qoyub məni avara, gəlsin.
Daha o dağlara yön çevirməsin,
Sinəmi dağlayan dağlara gəlsin!

* * *

Hər şirin nemətdə ağrı var, gözəl,
Dost var, qılığında yağrı var, gözəl.
Gəl, ötərgi baxma əyilən dağa,
Yəqin o dağın da dağrı var, gözəl!

* * *

Qəza-qədər təri cahanın üzü,
İnsan ürəyidir hər düşən közü.
Ehmal sil yaşını ağlayan gözün,
Bir dilbər ömrüdü o yaşın özü!

* * *

Yumruq qaldırmasın gözlərində qan,
Torpaq mənimkidir – bağıрма hər an,
Ömrə qoşulsa da yüzün, yüz əllin,
Torpaq sənə deyil, sən torpağınsan.

* * *

Gedərgi nə varsa, alınar bir gün,
«Sən yoxsan» havası çalınar bir gün.
Çox da pərvazlanma var qanadında,
Ruhun bədən üçün çırpınar bir gün.

* * *

Ələm budaq asdı baǵ bəzəyindən,
Dövrən bəzəyindən, çaǵ bəzəyindən.
Ömür-gün toz oldu qəm ayaǵında,
Sinəm ayrılmadı daǵ «bəzəyindən».

* * *

Vücudu doǵratma ney qılıncına,
Könül qəm eyləyər qəm zarıncına.
O cənnət dediyin qoy sənün olsun,
Məni rahat burax mey balıncına.

* * *

Kəfdən əl götürüb, dolanma gəndən,
Gör, ömrə nə qalır hər ötən gündən?
Yüz dəfə fələyə can söyləsən də,
Bir yol əsirgəməz daǵını səndən.

* * *

Könül istəyəni çətin dərərsən,
Alıb-yıǵdığını axır verərsən.
Ulduzda qursan da gizlin bir ximə,
Bir gün qənşərində «eyvay» görərsən!

* * *

Məcnunu olmuşam qəm əyən daǵın,
Dumanı zirvəmi bürüyən daǵın.
Ovçusu fələyin əlinə düşüb,
Ahusu sinəmdə mələyən daǵın!

* * *

Qürbətün məlhəmsiz yarası çoxdur,
Suyu zəhərdəndi, çörəyi oxdur.
Qəhər dörd yanımlı elə alıb ki,
Çöllərdə qalmışam, daldam da yoxdur!

* * *

Mərdin xataları namərdde sına,
Heç kim güvənməsin qan baltasına.
Tülküdən törəyib namərdin iti,
Aldanma boynunun it xaltasına!

* * *

Şöhrət çələngini gözləmə vandan,
Etiqad gül açar hər etibardan.
Məclisdə yer götür aqibətinlə,
Oturduğun yer deməsin: dur ordan!

* * *

Yelmi alıb qaçdı nağıl çağları?!
Xəzana qalıbdı könül bağları.
Kaşki gözlərimə düşəydi dən-dən,
Qara tellərinin Məcnun ağıları!

* * *

Eşqin atəşləri könlümü əydi,
Bilmədim gülləsi harama dəydi.
Ağzımı yandırdı xatalı dilim,
Yarın cavabları yarama dəydi.

* * *

Gözləri yaş görə, göz yaşı silər,
Könlü ac olmayan, xoş günə gələr.
Malın, pulun, ləl-gövhərin qədrini,
İnanın, can verib alanlar bilər!

* * *

Çoxu bu dünyaya az baxdı getdi,
Çoxunun eynindən yaş axdı getdi.
Xan-xana qalmadı, sultan-sultana,
Şahlar da taxtını buraxdı getdi!

* * *

Saqi, şərabla gəl, əl açır kədər,
Meysiz gerçək dünya hədərdi-hədər.
Varmı, gör, cahanda ikinci dəhşət,
Çürüyüb, torpağa qarışmaq qədər?!

* * *

Dodaqların sədd qurubdu incidən,
Öz dilimdi ləblərini incidən.
Gözəlliyə nöqtə qoyub xalların,
Nar istərəm sinəndəki mücrüdən!

* * *

Saqi, üz çevirmə mey verilməzə,
Meyin dodağıyla yar versin məzə.
Bülbüllər bağçanı, bağı oyatsın,
Nə doğum təzədi, nə ölüm təzə!

* * *

Könlünü könlümlə dindir həmişə,
Bağrım közə dönər, ürəyim şişə.
Sevda çəmənimdə güllərin solsa,
Oğrun gözlərimdə bitər bənövşə.

* * *

Söz var, könüllərdə bulanıb gələr,
Üz var, qapı-qapı yalanıb gələr.
Ay var, bir gün qədər açmaz qapını,
Gün var, yüz illəri dolanıb gələr.

* * *

Fələk hər nəyim var arzumdan aldı,
İqbal səməndimi çöllərə saldı.
Bir tərhanım vardı Göyçə elimdə,
Körpə balaları yuvasız qaldı!

* * *

İgid sözü yaraq olmaz hər ada,
Namərd odur qandal vura qanada.
O kişiyyə dədə adı verin ki,
El yaşada, kilid vura inada!

* * *

Xəlbirim dəyişdi ələyə mənim,
Diləyim dolaşib kələyə mənim.
Xudam payladığı baxta gecikdim,
Qismətim yazıldı fələyə mənim!

* * *

Zülmə oyun oldum neyin dilində,
Alışdım bəmində, yandım zilində.
Kaşki Göyçə elim viran qalaydı,
Qürbət sıxmayaydı düşmən əlində.

* * *

Görmədim dünyanın etibarını,
Qəhrimlə dərmişəm möhnət barını.
Fələyin varağı sinəmə düşdü,
Gözyaşım oxuyur yazdıqlarını!

* * *

Qəmə yol salmışam dərd arasından,
Bilmirəm qayıdım mən harasından.
Alışan sinəmdə nələr görübsə,
Fələk də çəkinir yar yarasından.

* * *

Buraxma qabağa varı özündən,
Həyatın mənası baxsın üzündən.
Dərəyə düşsən də zirvə qaldırır,
Gərək düşməyəsən yarın gözündən.

* * *

Saqi, uzaq durma mey «cəfasından»,
Ruha qanad gəlsin hər səfasından.
Dünən: dünya mənəm-deyirdi biri;
Qəm məni gətirib indi yasından.

* * *

Adam var ki, yalanında düzü var,
Adam var ki, özgəsində özü var.
Adam var ki, əl-ayağı üz olub,
Adam var ki, tüpürməyə üzü var!

* * *

Gözəlliğin haldan-hala salsa da,
Yar, mənimsən, son günlərim qalsa da.
Hüsnün təkini inanmıram gül açsa,
İnnən belə yüz baharım olsa da!

* * *

Ələ düşməz bir də belə inci dəm,
Dodağında bal-qaymağı incidəm!
Bir öpüşlə gəl, başımı qatma, qız,
Denən: şair, ağ buxağı incid, əm!

* * *

Sinəmi döndərib eşq yuvasına,
Qaytarma günümü il cəfasına.
Vurduğun yaraya köksünü sıxım,
Oynatma könlümü qəm havasına!

* * *

Məcnun oldum, yar söylədi: xəstədi,
Elə bildim əcəl sinəm üstədi.
Yanağında xala qiymət istədim,
Zalım qızı ürəyimi istədi!

* * *

Gözəlim, zülfünlə parala məni,
Tök sinəm üstünə, qarala məni!
Gecələr qoynuna baxım Ay kimi,
Gündüz baxışınla yarala məni!

* * *

Əlim əllərindən əl çəkə bilmir,
Dilinin balını dil çəkə bilmir!
Yanağında bitən gülə baxandan,
Bülbülün nazını gül çəkə bilmir!

* * *

Süsənli çöllərə sünbül olaydım,
Çıxaydın qarşıma, tər gül olaydım.
Nara nar dəyəydi nar ağacından,
Sən yatan otaqda bülbül olaydım.

* * *

Gülə qısqanıram çəməndə səni,
Özümü görmürəm görəndə səni.
Könlüm çətir olur Günəşə, Aya,
Bir yaz yarpağı da öpəndə səni!

* * *

Gül dərşəm də sözlərinin içindən,
Canım gedib qəhərinin köçünnən.
Axşam-sabah sürmədanın olaydım,
Hey öpəydim gözlərinin içindən.

* * *

Dilim cana döndü can söyləməkdən,
Öldüm, vallah, öldüm, öldüm deməkdən.
Bənövşə bitmişəm yolların üstə,
Gözüm gözlərində yaş gözləməkdən!

* * *

Gəl, seyrinə dalaq solan yarpağın,
Bir gediş vaxtı var hər gələn çağın.
Etibarı yoxdu gözəlliyin də,
Bu gün səninkidir, sabah torpağın!

* * *

Yenə gəzim mən sinəsi dağlımı?
Könlü sınıq, əl-ayağı bağlımı?
Məcnun olub səhralara düşmüşəm,
Gül verdim, gül alıbdı ağılımı!

* * *

Hər yolun ayrıcında çinar təki ucal, bit,
Yamanlığı yaxşı gör, yaxşılıqla qoşa get.
Peyğəmbər kəlamıdır, əsrlərə yazılmış:
«Zülmkara zülmdən qorunmaqda kömək et!»

* * *

Qürbət cəhənnəmdir, köçənlər bilir,
Çayın hikkəsini keçənlər bilir.
Məhəbbət naminə udulan zəhər,
Ən gözəl içkidir-içənlər bilir!

* * *

Diş tamah altında oldumu zirək,
Artıq yeyiləcək dərd verən çörək.
Vücut karvanını torpağa çəkər,
Yağlı loxumlarla bəslənən ürək!

* * *

Çalış, əməlinə pis deyilməsin,
Tənbeh qəşşərində bel əyilməsin.
Səxavət atınla elə gəz, dolan,
Əlin verdiyini yol da bilməsin.

* * *

Hiddət zəncirini qeyrətlə qır, at,
Könüllər mülkündə dünyalar yarat.
Ayılmaq istəsən bir xəzinə tək,
Yalnız insanlığın sarayında yat!!!

* * *

Sevgin sevdalara ilk nübar olsun,
Şirin töhfələrin etibar olsun.
Arzundan boy atan pöhrə budaqlar,
Özgə bağçasında bəhrə-bar olsun!

* * *

Zülmü qandan keçən amansızların,
Yüz ümid yeri var gümansızların.
Yersiz bəzək-düzək, boş danışqlar,
Riyakarlığıdır simasızların!

* * *

Mülayimlə axtar ən isti bucaq,
Tufanla oynamaz alışan ocaq.
Hirsi boğazlarda kəndir asdıran,
Sərsəri böyüdə, can üzər ancaq.

* * *

Saqi, mey ilə yıx fəraq səddini,
Bihudə gəz-dolan, əymə qəddini.
O şəxsə ən böyük mükafat düşür,
Qəzəb fırtınası aşmır həddini!

* * *

Hər bir hərəkətdə niyyət hökmü var,
Sadəlik fəzilət qulpundan tutar.
Xeyir iş görməkdə inadkar olma,
İsməti, həyanı inama qaytar!

* * *

Dünya hər gələne bağlı namədir,
Açıb, oxusaydın – bilərdin nədir!
Məzarı bağlama əbədiyyətə,
Əhli-hünər üçün son nişanədir!

* * *

Ötəri hisdəndi anıb-anılmaq,
Ən böyük vəhşətdi qalib –danılmaq.
Müqəddəs savaştan üstündür, inan,
Həyatda özünə qalib tanınmaq!

* * *

Hərə bir iqballa torunu atır,
Hər ümid taledən bir ocaq çatır.
Bu qoca fələkdən imdad gözləmə,
Xoşbəxtliyində də bədbəxtlik yatır!

* * *

Kimsəni yandırmaz o yana-yana,
Özü də bilmir ki, sirdi cahana.
Beşiyin səsilə ömrünü dərdik;
Ömrü yaradanın yarısı ana!

* * *

Bir ömür bağlayır hər açılan taxt,
Gül dərmir taledən hər gələn sərvaxt.
Allaha dua et, lakin nəfsini,
Bağlı saxlamağı unutma heç vaxt.

* * *

Hər nəyin olsa da göyə ucalsın,
Təkcə mərhəmətin səninlə qalsın.
Məzlumun könlünü elə isindir,
Əlini yumamış haqqını alsın!

* * *

Saqi, mey dolandır, işrət dəmidi,
Bu qanlı fələyin kim həmdəmidi.
İnsan kölgəlikdə dincini alıb,
Tezliklə gedəsi səyyah kimidi!

* * *

Saqi, bu sabahı şərəblə açaq,
Kefin qanadıyla qüssədən qaçaq.
Var-dövlət dünyada nemətdən deyil,
Ruhun toxluğundan yararır ancaq!

* * *

Qadın kişiliyə, haqqa bəzəkdi,
Əvəzi dünyaya gəlməyəcəkdi.
Qiyməti çoxsa da dünya malının,
Fəzilətli qadın dünyada təkdi!

* * *

Saqi, laməkanam, haqqım kürünüb,
Görəcəyim günlər çoxdan görünüb.
Ölsəm yollarıma baxıb ağlama,
O yollar indidən toza bürünüb!

* * *

Sənsiz qəhərimin neyi ötərdi,
Paralı könlümü möhnət didərdi.
Könül sultanlığın əfv edə bəlkə,
Qara gözlərinlə verdiyin dərdi!

* * *

Tale açarıdır hər ötən çağın,
Kamal bağbanına bar verə bağın.
Övladın qeydinə vaxtında qal ki,
Sonra kor olmasın odun, ocağın.

* * *

Sinəne nar düşdü, könlüm oyandı,
Eşqinin köhləni qəsdə dayandı.
Su səpdin oduma yanmayım-deyə,
Sinəmdə alışıb, suyun da yandı.

* * *

Hər fərəhin yüz yolu var – sonu qəm,
On bir ömür qurşağının onu qəm!
Qürbət eldə yetim dəyirman qurub,
Suyu qəhər, dəni ələm, unu qəm!

* * *

Saqi meyə qayıt sevda gölündən,
O kefli badəni salma əlindən.
Yar gülə batıbdı eşq otağında,
Nə mən əl çəkirəm, nə gül-gülündən!

* * *

Saqi, faniliyə şərabdı zinət,
Fənadan əl götür, qur eyşü-işrət.
Vəfa libasını geysəydi dünya,
Nə sənə çatardı, nə mənə şərbət.

* * *

Ey gül bağçasına əndamı dəstə,
Dinini açıqla gəlim ahəstə.
Bütün təriqətə şam yandırardım,
Gözlərim qonsaydı gözlərin üstə.

* * *

Saqi, meylə yad et ötən günləri,
Şərabla açılısın sirr düyünləri.
Yarın sinəsində quzu bəslərəm,
Söylə, varmı məzar ərköyünləri?!

* * *

Hər nə desən, dərd adında məndə var,
Verən verib, ayda, ildə, gündə var!
«Beş gün»lüyün bir anında məst oldum,
Bilməz idim ağlamağa gün də var!

* * *

Uğruma qazılan quyu dərinə,
Ürəyim üşüyür, odum sərinə.
Qəm məni bağlayıb dərd ayağına,
Yatanlar yanında oyağam indi.

* * *

Şam bilibdi ürəyimdə o yağ,ı,
Bir dərdimə yüz dərd çəkir o yağ,ı.
Könül uçub yar bağına qonubdu,
Gecə-gündüz oyağıyam, oyağı.

* * *

Hər kökün üstündə bir varlıq durar,
Aslana it desən o da qudurar.
Heç zaman yatana fürsət verməyin,
Qalxanda yatana gözündən vurar.

* * *

Sənə can demişəm can yananda da,
Çöhrən sözlərimlə boyananda da.
Yuxulu öpdüm ki, dodaqlarından,
Yuxu danışasan oyananda da!

* * *

Gözəlim, yubanma, dur gəl ahəstə,
Dilindən bal əmim, sən möhnət istə.
Aslanın gücünü qarışqa duysa,
Tülkülər oynaşar leşinin üstə!

* * *

Fələyə fürsətdi dağların çəni,
Ata ət yedirər, pələngə dəni.
Hərdən qaş-gözə də sıgallar çəkər,
Fəqət, içəridən parçalar səni.

* * *

Gözəlim, halımı nə vaxt qanacan?
Ağzım zəhər dadır söylədikcə can.
Torpağın altında mən əridikcə,
Torpağın üstündə sən də yanacan.

* * *

Ey pəri, nurum ol daldalanmamış,
Boynuma qol dola, qəm dolanmamış.
Kaş, səhər yuxusu özüm olaydım,
Sinən açılardı sən oyanmamış.

* * *

Gözəlim, varağım qoy camal olsun,
Dilimlə söz yazım, nöqtə – xal olsun!
Tel-teli oyatsın, bulsun göz-gözü,
Hər axşam sabaha xoş xəyal olsun.

* * *

Eşqin neştəriylə tökmə qanıma,
Dar ağacı qurdur, yaz fərmanımı.
Sevda bazarına can aparmışam,
Qiyməti: bir öpüş! – Gəl, al canımı!

* * *

Məndə hal qalmadı, dözüm onda var,
Daha lal olmuşam, sözüm onda var.
Elə bir od vurub zalım balası,
Ruhum göylərdədir, gözüm onda var.

* * *

Sevdamin eşqinə əl edən vaxtı,
Gözəllik dünyanda şimşəkmi çaxdı?
Taxtın da boylansa bir özgəsinə,
Qırıb, yandıraram inan, o taxtı.

* * *

Gözəllik taxtında şahdı camalın,
Belə şirinliyi varmı, de balın?
Məni səhralara Məcnun göndərən,
Bir hilal qaşındı, bir qoşa xalın.

* * *

Bir yaz nəfəslinin düşdüm izinə,
Dondum şaxtasına, yandım közünə.
Eşqimin bərəsi ceyransız qalıb,
Uçuram çöllərdə ox əvəzinə!

* * *

Yar, getmə, sevdama uyana kimi,
Mey ilə könlümü duyana kimi.
Təbib yara bağlar yar yarasından,
Yar öz məlhəmini qıyana kimi!

* * *

Gəldi matəm ayı hal oldu müşkül,
Məna şərabına yas qurdu bülbül.
Badə çilikləndi qəm tabutunda,
Dərilməmiş soldu sevdiyim o gül.

* * *

Özünü haqq bilər haqdan xəbərdar,
Bilər faniliyə kim vermiş qərar.
Deyirsən, murdardı, meydən uzağam,
Bil ki, mürdarlıqdan betər ölüm var!

* * *

Ey fələk, gərдіңin alçağı əyməz,
Nədəndi, ilk oxun namərdə dəyməz?!
Hamı göz dikibdi atdığıın tora,
Verdiyın yüz sevinc bir dərdə dəyməz!

* * *

Bir məzar kövrəltdi məni Qazaxda,
Ələmə dönmüşdü yaxın-uzaq da.
Gözümün yaşına cavab gəlmədi,
Quzu mələyirdi xeyli uzaqda!

* * *

Oyağın bir, yatanın yüz düşməni var,
İnsan oğlu dar məzarda yuxu tapar.
Baş qoyma gəl bu dünyanın balışına,
Vücudunu haqqa sarı oyaq apar.

* * *

Çərxi-gərđiş əzəldən mərdə divan qurubdu,
Qəhər boğan kədəri ələmlə doydurubdu.
Bağ-bağçada, çəməndə faniliyin izi var,
Bülbüllə gül eşqini şairlər uydurubdu!

* * *

Eşqimlə atəş olsan, sinən üstə kül ollam,
Dilin dilimə dəysə, bağçada bülbül ollam.
Məni uzaq dolandır bu dünyanın malından,
Bir gün nazını çəksəm, tikana da gül ollam!

* * *

Gəl, qadanı mən alım, könlüm könlünə qonsun,
Yanağında gül açım, sinən gülşənim olsun.
Köksündə qoşa yatan quzuları süzməyə,
Sol gözüm mənə bəsdir, sağ gözüm sənin olsun!

* * *

Xalınla hallanmağa üzümə üzün lazım,
Gözlerindən öpməyə gözümə gözün lazım.
Yollarının tozunu ilk eşqimlə silmişəm,
Məktubun gözüm üstə, özümə özün lazım!

* * *

Çalış bu dünyada ömürdən yarı,
Möhnət notlarıyla dindirmə tarı.
Bir qapı görmədim, açmamış olsun
Kədər qıfılını qüssə açarı!

* * *

Nə fağıra çəkin, nə sitəmkar ol,
Onsuz da ruzigar dərd verir bol-bol!
Hərdən bir üz çevir qəbristanlığa,
Gör orda nə deyir, orda bitən yol?!

* * *

Deyirsən: dövlətim ərsə dəyəcək,
Yer-göy cəlalıma baş da əyəcək.
Üstündə gəzdiyin bu qara torpaq,
Gözünə düşəndə, var neyləyəcək!

* * *

Ömür budağından asılan illər,
Bir ovuc güldür ki, sovurur yellər.
Guya o dünyada cənnət deyəcək,
Dodaq zindanında kiryən dillər!

* * *

Meyin gözəliylə bağçaya dur gəl,
Şərabın ətrindən qiymətsizdi ləl.
Xəzinə üstünə sərilsə də can,
Beş arşın ağ ilə baş qatar əcəl!

* * *

Hər acı havanı qəlbinə çəkmə,
Könül şumlamasa, diləkdə əkmə.
O göz ki, kor olur ağlamağından,
Yaşını dərdinin üstünə tökmə!

* * *

Gözün gördüyünü dişə ver yesin,
Ürək səndən desin, can səndən desin.
Meyin tabutuna baş qoyanda da,
Əstəğfurullahla molla deyinsin!

* * *

Gəl, çox da vurulma cənnətə, hura,
O hankı məkandı, aparır hara?!
Daxmandan kiçikdi dünyanın özü,
Əgər varsa, orda axirət ara!

* * *

Süsənlər yetirən hər bir gülzarın,
Zanbağı köksüdür bir şux dildarın.
Məhəbbət eşqilə açan qızılgül,
Hüsnüdür bir nazlı, oynaq nigarın!

* * *

Deyirlər dünyanın yaşınnan da yaz,
Sirrindən, seyrindən söhbət aç bir az.
Bu dərin mənanı kamalla ölçüb,
Ağıl karvanına yükləmək olmaz.

* * *

İnsan, bu dünyadan alsan da canı,
Onu can evinin düşməni tanı.
Ayı, Günəşi var ünyetməzin də,
Bir zaman onlara baxanlar hanı?!

* * *

Kimləri oyatmış birinci səhər?!
Əzəli gecədən kim ummuş kəhər?!
Torpağın yarısı göz bəbəyidir,
Onunçün gözlərdən azalmır qəhər!

* * *

Təbiət danışır gül ləhcəsində,
Yüz dona bürünür hər qönçəsində.
Bəs, nədən torpaqda açan güllərin,
Torpaq qoxusu yox rayihəsində?!

* * *

Dedim: - Ey dünyadan xeyli kam almış,
Niyə, gedənlərdən soraq qalmamış?!
Dedi: - «Beş günlüyün» sirrinə varma,
Gələnlər də səni xəbər almamış!

* * *

Saqi, məclisimə dur, şərab gətir,
Ruhun cənnətidir meydəki ətir.
Dünyanın dərd-qəmi dağlar boydadır,
Ona nə səs çatır, nə də ün yetir!

* * *

Ahdan odmu aldı fəryad canlılar?!
Dəliyə döndülər dəliqanlılar!
Ərşə tüstü qalxdı, od tökülmədi,
Allahsız öldülər haqq divanlılar!

* * *

Canlı möcüzədir, bir sirdir ürək,
Onu mücrüsündə qoruyan gərəkdir.
Torpağın altında ulduz saydadır,
Hərdənbir dünyanı tərpədir ürək!

* * *

Bir gün çiyinlərdə bitər izlərin,
Buzlaşar dil-dodaq, donar sözlərin.
Ölüm gül dolamır ömür taxtına,
Cənnət nurumu var, ölən gözlərin?!

* * *

Heyf gəncliyimin gövhəri getdi,
Qopdu dövrənimin cövhəri getdi.
Canımı yandıran odun, ocağın,
Tüstüsü məndədir, həniri getdi!

* * *

Aza qail deyil, çoxa əl basan
Haram loxmaları yeyilməz asan.
Şərabla könlümü köklə, ey saqi,
Dünyada «beş gün»ə qonaqdı insan!

* * *

Ələm yağış saxlar qəm buludunda,
Sovurmaq vaxtı var yanan odun da.
Heç kim ayrılığa kəhər çapmasın,
Torpaqda yer yoxdur «ögey» adında!

* * *

Cənnət hurisindən gözəldir, ey yar,
Gəzdiyin dünyada gördüyün dildar.
Fəqət, bir həqiqət beynimə hakim:
Can verən varsa da, can alan da var!

* * *

Xofdan avar çəkmə kin dənizində,
Hər dərdin yeri var hər can izində.
Vaxt gələr dəyişməz baxdığın güzgü,
Cismın itgin düşər öz gözlərində!

* * *

Fələyin atdığı o qanlı çəngəl,
Hər ömür şaxına əngəldir –əngəl.
Mürdəşir əlində «cənnət» gözləyən,
Əgər hünərin var, qayıt, geri, gəl.

* * *

Yığışar gözümüz son mayaq kimi,
Torpağa çırpılar daş-qalaq kimi.
Bir udum havadan çatlayar ürək,
Quruya dönərik saf bulaq kimi.

* * *

Gözəl, göyçəkliklə yarı işimə,
Eşqimdən od götür, isin, üşümə.
Ömürlük yolunda çinar bitərdim.
Bir yol buxağını versən dişimə!

* * *

Eşqin kamanından ox süzən zaman,
Bir yara qan verdi sinəmdə haman.
Bu dərd ürəyimə yardan gəlibdi,
Mən necə deyim ki, can, çıxma candan!

* * *

Kam alaq, nəş günlər yetənə kimi,
Ay, ulduz bacadan ötənə kimi.
Eşqin baharında sarmaşığı bitək,
Xəzangülü bizdə bitənə kimi.

* * *

Gözəllik tərhanım eşqinlə süzdü,
Yerişin, baxışın canımı üzdü.
Nola, üz qoyaydım üzünün üstə,
Tanrım da deyəydi bəndəm bir üzdü!

* * *

Əndam göyçəkliyin qanıma yetdi,
O qaş, o göz məni səhralıq etdi.
Camalın şöləni də, hardan alıb?!

* * *

Dönüb yatağında qurğuşun çağlar,
Qərib köhlənime yol vermir dağlar.
Dərdimi çöllərə açıb söyləsəm,
Güllər ləçək tökər, tikanlar ağlar!

* * *

Həqiqətdən yapış olsan da nökər
Haramdan boy alan ucalmaz, çökər.
Haqdan ədalətə hakim olmasa,
Günahkar boy sürər, günah göz tökər!

* * *

Könlümü ovsunladı könüldən gələn səsin,
Bir yaz təravəti var səndə olan nəfəsin.
Qaş-gözünlə ovundur qoynunda tükənməmiş,
Dodaq-dodağa qonsun, dilim-dilini yesin!

* * *

Bir ceyrana bənd oldum, baxışları kiritdi,
Gözüm-gözündə qaldı, izim-izində bitdi.
Qanrılıb dala baxdı, tel oynatdı çəfkəni,
Şux baxış, bəstə yeriş məni titrətdi getdi.

* * *

İndi yuxularım könlünü alır,
Hicran çaylarına qəhər yol salır.
Qəmini özündən vəfalı gördüm,
Sən məni atıbsan, o mənən qalır!

* * *

Ruhlarla bölüşüb həsrət yasımı,
Yollarda itirdim dönmüş tasımı.
Yurdumda üzümə əcəl baxmadı,
Qürbətə gətirdi son libasımı!!!

* * *

Mənə baxışların heykəlimi yonub?
Qayıt, yaz ömrümə, eşqim də donub.
O qara xalını gizlətmə məndən,
O mənim könlümdü buxağa qonub!!!

* * *

Tellərinə insaf öyrət hərdən-hərdən,
Sinəni aç, qiymət qoyum ləl-gövhərdən.
Dodaqların xəstəsidir dodaqlarım,
Tez sağalar, rəva bilsə mənə gərdən.

* * *

Dərdim ötür gecələrin uzununu,
Qəm əritmir niskilimin buzunu.
Oğru gələm qaş altında gözüne,
Dil oyada sinəndəki quzunu!

* * *

Səni qəlbim bilib, cənnan sevmişəm,
Yolunda gül əkib, ümid dərmişəm.
Dünya malı dünya təkə fanidi,
Qurbanlığı sənə candan demişəm.

* * *

Çəkir xəyalımı eşqin karvanı,
Odur məhəbbətin şahı, sultanı.
Sinən Ay işığı, zülfün qaranlıq,
Qoy öpüm üzündən, üzümü tanı!

* * *

Yamanlığı qoy sapanda, bula at,
Zat üstündə kökə söykən, soya yat.
Mərd igidin yəhərini qan eylər,
Namərd yoldaş, yüngül arvad, bədöv at!

* * *

Bu fələk çox söküb xanimanları,
Qatıb torpaqlara şirin canları.
Dağlar o dağlardı, duman o duman,
Görünmür gözümə xas adamları.

* * *

Təkçə sənə baxan bir gözüm olsun,
Sol üzün üstündə sağ üzüm olsun.
Ulduza boylanıb, görünmə Aya,
Gecələr çöhrəndə gündüzüm olsun.

* * *

Ala gözlərinlə eşqim durulsun,
Könlümə könlünün nəşəsi dolsun.
Nəyimə gərəkdə uzun gecələr,
Sən bizə gələndə qoy uzun olsun.

* * *

Sinəmə od vurmusan, dur sinəndən qar gətir,
Gözəllik buludundan könlümə yağsın ətir.
Dodaq-dodaq oynadıb, tel-tellə oynaşmağa,
Yorğanın geniş olsun, döşəyini dar gətir!

* * *

Dağlardan enən maral, sevməli vaxtıdı, gəl,
Dilim-dilini açıb, açılan baxtıdı, gəl.
Payızına yaz gətir, eşqim gülşənin olsun,
Gözüm qonaq otağın, qollarım taxtıdı, gəl!

* * *

Gedən gün çalıb gedir, gələn gün varmı canda?!
Vədə yetdi, vaxt çatdı, nəfəs qalarmı canda?!
Gecik şərəfsiz ada, xoş niyyətə yubanma,
Kişilik atdan ensə, qeyrət axarmı qanda?!

* * *

Anam vardı, arzuma nur yayardı, Günəş, Ay!
Yuxuma bal qatardı, layla bulaq, neyli çay.
Mənə ana verənim anamı məndən almış,
Anam qoxulu dünyam torpaq qoxuyur eyvay!

* * *

Buxaq yaz dələməsi, xurmadandı dodağın,
Dilinə dad verməyə nə həddi var qaymağın.
Fələyə dağ çəkərmiş gözəlliyin zaftası,
Kirpiklərin üstədi sinəmdə camal dağın.

* * *

Məzlumların naləsi ərşi-ələya çatıb,
Sanki bu gün fələk də zülmün daşını atıb.
Eşşək dəvə belində, fili əmir qarışqa,
Gorda yatan ay baba, Allahın harda yatıb?!

* * *

Camalına məftunam, bəstə ceyran Şirinim,
Bu könlümün qönçəsi, süsən, reyhan Şirinim.
Dünya gözəllərindən sən tək mənə yar olmaz,
Gözümdə dünya nuru, canımda can Şirinim!

* * *

Kamal bala dönməsə, kəlmədən şirin düşər,
Xeyir itirən yolun izinə şerin düşər.
Dağlar Bisitun olub, Fərhadlaşsa qayalar,
İndi hər daş çapanın yadına Şirin düşər?!

* * *

Mən səndə üz görmədim, üzə baxıb utana,
Nə deyəsən beş pирə on beş sifət tutana.
Dişindən kəsərlidir əməlinin dişləri,
Anan kimə çəksə də, dədən çəkib şeytana.

* * *

Bu dünya elə bil qoşa «Ləlvər»dir,
Biri qəhqəhəli, biri qəhərdir.
Özünə bəllidir açar-qıfılı,
Bizə görünəni axşam-səhərdir.

* * *

Çalış gəzdiyini mey ilə axtar,
Könlünlə köklənsin saz, kamança, tar.
Qüssə ximəsini qəlbində qurma,
Düşdüyün bələdan eşq ilə qurtar.

* * *

Qəbirlər öyündə puç olmamışdan,
Zövq al mey ətirli bahardan, qışdan.
Bağlı qapıları hər səhər açmır,
Açarı gəlməsə ağıllı başdan!

* * *

Yollar ayrıcında kasıb bir qoca,
Axır tikəsilə əl tutdu aca.
Səs gəldi: -Ey qoca, verdiyin ruzi,
Haqqın dərgahından ucadır, uca!

* * *

Dərdin qazıdığı soyuq bir otaq,
Yorğanı daşdandı, dөşəyi torpaq!
Odur fəlek bölən sonuncu mənzil,
Növbə yetişməmiş meyə üz tutaq.

* * *

Fələk sədəfindən gözləmə inci,
Onun qəm dağıdan varmı sevinci?!
Qaynayan qazanın yaşını sorma,
Ehsan neçəncidir, aşbaz neçənci?!

* * *

Ey kuzəçi, dayan, səbr eylə bir an,
Əl çək bu dünyanın torpaqlarından.
Soyuq barmaqların yaradan kuzə,
Yoğrulmuş kuzəçi barmaqlarından!

* * *

İşrətdən deyilsə, can atma baca,
Şərabın qətrəsi qiymətdir taca.
Əl boyda olsa da mey dolu badə,
Ələmdən böyükdü, qəhərdən uca!

* * *

Çox dedim ələmi büküb libasa,
Ömrünü bənzətmə çevrilmiş tasa.
O hansı cənnətdir can mücrüsündə,
Qara tellərinlə batıbdı yasa?!

* * *

Dünyayla yaşdaşdı bu axşam-səhər,
Biri xoş ovqatdı, o biri qəhər.
Amandı, asta gəz, zərif canların,
Çapır sinəsini çapdığıın kəhər.

* * *

Xoş güntək açılan bülbüllü güllər,
Hanı qönçən tək açılan əllər?!
Nədəndi, gül-çiçək salamı verir,
Köçən nəsillərə gələn nəsillər?!

* * *

Bir əhli kef görüb soruşdum ki, sən,
Xeyli insan köçüb, nə düşünürsən?!
Dedi: - Kəfdən qalma, şərab iç, şərab, -
Onlar köçüblər ki, sən də köçəsən!

* * *

Hər vaxt şux göstərmir ömür güzgüsü,
Bir gün qana keçir tale mürgüsü.
Kim xəbər tutubdu: bacandan çıxan,
Ocaq tüstüsüdür, ya can tüstüsü.

* * *

Deyirsən, axşam-sabah, qüdrət mənə baş əyir,
Dişlərim bol təamlar, iqbalım ləl çeynəyir.
Bu fikir məndən gəlir, saxla qalsın yadında:
Sən dünyadan yesən də, torpaq da səndən yeyir.

* * *

Bir inci saflığı var, cilalasan paxırda,
Su altında közdə var, yandırır da, yaxır da.
Bu fələyin toruna çalış düşmə vədəsiz,
Uduzanı, udanı özü udur axırda.

* * *

Sirdən yaransa da sirr bilmir ürək,
Onun fəryadına baş yansın gərək.
Sinə mücrüsündə çırpınan quşdu,
Nə vaxt uçmasını kim bilir? – fələk.

* * *

Hoqqası, ədası boyundan yekə,
Bir nadan rişğəndlə açıb mərəkə.
Tarzən barmaqları toz olan yerdə,
Papiros sümürür kef çəkə-çəkə.

* * *

Heyf dövrənimin səhmanı bitdi,
Ömrümün, günümün sədası getdi.
Zirvələr gözümə duman göndərib,
Daha dağların da vəfası getdi!

* * *

Ey insan, bu dünya gerçəkdi, gerçək!
Kimlər gəlib-getmiş, kimlər gələcək?
Sabah cənnət deyib, kəfən bürünən,
Yeni dünyasında şahmı seçəcəkdir?!

* * *

Elmin bəhrəsini kamalınla də,
Ağılla carçını cahana göndər.
Bilik anasından süd ki, əmmədin,
Xoş keçən ömür də hədərdi, hədə.

* * *

Tor çəkmə dünyanın qəm dəryasından,
Bağrın doğranmasın ələm yasından.
Cənnət ceyranına ox atmaqdan,
Yapış bu dünyanın kor yabısından.

* * *

Ey zülmün xofundan canı qurtaran,
Hər anı dərdinə qəhər qaytaran;
Cənnətdə fələyə neymi çalacan?!
Sən ey cəhənnəmdə donuz otaran!

* * *

Nazına can yetir gülzar nəfəsin,
Göyçək camalına quzu mələsin.
Mey ilə könlünü gülrüxsara aç,
Qoyma yaxasını qəm düymələsin!

* * *

Onsuz da bu dünya yandır-yaxtıdır,
Fani səltənətin hicran taxtıdır.
Göylərə baxıram, ulduzlar deyir:
Hər sirrin açması: «getmək vaxtıdır!»

* * *

Yerdə qətrə-qətrə dolaşır fələk,
Göydə ulduz-ulduz sayrışır fələk.
Köhnə qəbirləri toza döndərib,
Təzə qəbirlərə qımışır fələk!

* * *

Deyirlər nə vaxtsa sınar bu dünya,
Ölmüş zamanlarla dolar bu dünya.
Keçmiş zühr etsə dərddən köz tutub,
Yüz yerdən alışıb yanar bu dünya.

* * *

Əcəldən süzülən hər zəhərli ox,
Ömür-gün çürüdüb cahanda çox-çox.
Axşam kiminkidir, sabah kiminki?!
Bu sual önündə duran varmı? – Yox!

* * *

Hursuz yaratsa da qurğunu quran,
Behiştədən dəm vurur yerindən duran.
Üzüm gözəlinə könül aç, könül,
Matəm nə qazanır gülab suyundan?!

* * *

Buludlu aləmə üz tutma hər an,
Meyin göylərində kef ilə sınıan.
Qartal caynağında çırpınan quşun,
Ömründən gödəkdi ömrümüz inan!

* * *

Cənnətə – yox dedim, tutuldun nədən?
Yoxsa, məktub gəlib keşməkeşindən?!
Hansı dünyalıqdı buz döşəmədə,
Mürdəşir əlində qaxac lüt bədən?!

* * *

Həsretim çağırır, naz bürün, bəzən,
Ay sınıq könlümü ovlayıb, üzən.
Əllərim telində tələyə düşsün,
Dil-dodağım olsun sinəndə gəzən!

* * *

Xəraba axtarma bayquş səəsindən,
Ayırma ömrünü kef həvəsindən.
Mey ilə dillənən kaman, tar səsi,
Ucadır məscidin minarəsindən!

* * *

Qəhr tikən evin sonu virandır,
Fərəh şamdanında şamını yandır.
Dəli köülləri pирə haram bil,
Bir gözəl əlilə meyə dolandır.

* * *

İstər əlli yaşa, istərsə yüz il,
Əvvəldə qəbul var, axırda təhvil.
Quyruqda sürünən nifrətlə getdi,
Sən nə aparacan, ay dili-qafil?!

* * *

Hər ömür çayında min dilək axır,
Gahdan Günəş çıxır, gah şimşək çaxır.
Həyatın şirini, qəmi, zilləti,
Kimiyyə əvvəldi, kimiyyə axır.

* * *

Bu çərxi-gərdişdən gözləmə aman,
Əsrlərdən qalib qılıncında qan.
Bağrına basdığıın tər yasəmən,
Sabah qəbrin üstə bitirər zaman.

* * *

Ey dünya malından dörd əlli tutan,
Qəflət yuxusunda var geyib yatan.
Həyatın dəyəri, ömrün qiyməti,
Beş arşın ağdan da ucuzdur inan.

* * *

Dost qəsr ucaltsa dost kürəyindən,
Ülfəti nurlanar duz-çörəyindən.
Torpaq sıxılısaydı göylərdə bir an,
Çöllər qan əmərdi dost üreyindən!

* * *

Dostluq bəhrəsini etibar dərər,
Etiqad azalsa, xof buynuz sürər.
Əsl dost dostuna axtardığını,
Dilində gətirib, qəlbində bölər!

* * *

Əsl dost inciyər, əsl dost küsər,
Əsl dost dostluğa əsərdir, əsər.
Dostun xəyanəti üz tutmaz üzə,
Dilindən «can» çıxar, əli əl kəsər!

* * *

Dünya müəmmadan törəyib inan,
Onu görmək çətin, görməmək asan.
Oxu kitabını açılan qədər,
Bizə nə qalacaq, «Yasin», ya «ehsan»?!

* * *

Dünya qıfıllıdır, səs salan hanı?!
Odur fərmandehin hökmü, fərmanı.
Qayçı var dəmir də, ipək də kəsir,
Əcəl qayçısına əl qoyan hanı?!

* * *

Ey sənəm, ey canım, şux tərланım gəl,
Mey gətir, əhvalım geyməsin əngəl.
Bir gün xoş səhərə çatılı qalar,
Gecələr telində nağıllaşan əl.

* * *

Yalana, gerçəyə başını qatma,
Tabana göz yetir, aşını qatma.
Nəyinə gərəkdü dünyanın işi,
Yemlə inəyini, hine daş atma.

* * *

Dağlar dabanımı yondu tifiлкən,
Acı bir taleylə döyüldüm erkən.
Yüz yol bu dünyada öldüm, dirildim,
Anamın «of»unda ölüm bitərkən!

* * *

Aldanma dünyanın yaqut rənginə,
Öz işi uygundur öz ahənginə.
«Dirilik suyu»na yollansan, belə,
Bir gün saç dolaşar su səhənginə.

* * *

Zülmətlə bağlanar açılan baca,
Taxta çıxan çıxıb, o, sahib taca.
Qapıya boylanma, açan açıbdı,
Borcuna gələn var, ləngitmə qoca!!!

* * *

Buludlar göylərdə sirr əmir lay-lay,
Qüdrət kəlamına nöqtədir Gün, Ay.
Bir, iki deməklə doqquz on olmur,
Hünərin varsa da fələk kimi say.

* * *

Namərd qamçısına öyrətmə əli,
Dodaqda həbs eylə qan deyən dili.
Haqqın qarışqada gücünü düşün,
Çox da böyük bilmə dam boyda fili!

* * *

Sabahlar açmadı aldığı yuxu,
Keçdi uyğu kimi ömrünün çoxu.
Fərqi nə varmadın, - eşşəkdən gəlir,
Yoxsa bir canandan aldığı qoxu.

* * *

Eşqin sarayında kef verən çoxdur,
Şərab tək qəlb açan gözəldən yoxdur.
Dərd qəbul olunmur vücut evimdə,
Gözəlim, gəl məni meyə yoluxdur.

* * *

Uzağa öyrədib ayaqlarını,
Qürbətə yandırma çıraqlarını.
Ürəyi mücrüdə elə saxla ki,
Məktub üşütməsin barmaqlarını!

* * *

Ay ellər, on səkkiz ilimlə çağlar,
Dərdimlə qəm geyib, gözümlə ağlar –
Qürbət kəcavəli, qərib rübəndli,
Məzar hamiləli bir sevgilim var!

* * *

Həftə soyuq, gün bükülü, il qərib,
Kəlmə qərib, fikir çaşqın, dil qərib.
Ha deyirəm, qəm gölündən yan keçim –
Zaman deyir: öz yerini bil, qərib!

* * *

Ram etsən də yerin yeddi qatını,
Qatır ötər qəribliyin atını.
Heç kim qürbət eldə qərib ölməsin,
Cin-şeytandan soruşarlar zatını!

* * *

Qəribə axşamdır açılan səhər,
Kor yabı çağrılar mindiyi kəhər.
Qürbət badəsilə içilən şərbət,
Dodaqda şirindi, ürəkdə zəhər!

* * *

Tarixlər yandıran min-min ahım var,
Qüssəmə qəm tutan çox sabahım var.
Vaxt olub – «didərgin nə cür can verir» -
Soruşub, qəşş edib, soyu dananlar!

* * *

Qəribin məzarı özündən betər,
Gözdən iraq düşər, könüldən itər.
Yurdun xan çınarı, vüqar palıdı,
Qürbət torpağında bənövşə bitər!

* * *

Sandığın boydadı qəbrin, ay ana!
Ruhunla qalmışam hey yana-yana.
Dərdim sinən üstə göyərsin – deyə
Göz yaşı tökürəm ölüm dünyana!

* * *

Ey tökülən gözüm, çapılmış qolum,
Ana! – Cansız canım, qurbanın olum.
İndi sənə tərəf karvan gözləyir,
Hər gün məzarına dolanan yolum!

* * *

Dünyanın düyünlü min sirri varmış,
Hər ana qəlbilə cahanlaşarmış!
Allah verdiyini ata bölsə də,
Ana verdiyini Allah alarmış!

* * *

Atamın əliydi anamın dili!
Əsrə sığardımı həftəsi, ili.
Atamın dərindən qopub gələrdi,
Anamı dözümə qaytaran seli!

* * *

Daş məzarın boyda kiçildim, ata!
Möhnət dəryazıyla biçildim, ata!
Özün el-obamın yaraşığıydın,
Qəbrin də yaraşır bu kainata!

* * *

Ata, elə bildim qayıdacaqsan,
Bu yanar qəlbimi soyudacaqsan.
Çörəkli əlindən öpə bilmirəm,
Sən belə deyildin, niyə soyuqsan?!

* * *

Ay ata, qəhrinlə aşib-daşırım,
Rəvan yollarda da donub çaşırım.
Sənə qovuşmaqçın, balalarımı
Atasız qoymağa hazırlaşıram!

* * *

Torpaq düymələndi, yaxa açılmaz!
Bu haqq qanunudur, deyildir məcaz.
Saqi, axşam gəlir, dur şərab gətir,
Meysiz dünyamızın tərifi olmaz!

* * *

Ömrün sarayını kamalla hördür,
Axşamın gəlsə də oyaq günüdür.
Ye, iç, kefini çək, ol bu dünyanın,
Qalan hər nəyin var, inan mürgüdür.

* * *

Dünya mənimkidir, dedin yenə sən,
Sən nə birincisən, nə bir dənəsən.
Sağında, solunda gəzənlər hanı?!
Çalış çiyinlərdən ehmal enəsən.

* * *

Ey torpaq uğrunda qana batanlar,
Hanı əvvəl alıb, əvvəl satanlar?!
Torpaqdan hər kəsin pay bölgüsünü,
Min yol xatırladıb orda yatanlar!

* * *

Qartal caynağına bənzəmə heç vaxt,
Çevrilməz könüldə qurulanda taxt.
Sənə əl açana ürəyini aç,
Yetimin qəlbini göynətmə bivaxt.

* * *

Rəzalet oxunu vurma ümiddən,
Məğrurluq yolunu öyrən igiddən.
Özgə qapısında ətək yalasan,
Daha fərqi nədir, pişikdən, itdən!

* * *

Yetim uşaq kimi daddım qəm-kədər,
Sevincim əridi qəhərim qədər!
Eh, qoca dünyanın son ayrıcında,
Ağlamaq da hədə, gülmək də hədə!

* * *

Alçaq güzgüsündə baxıb özünə,
Şərəfsiz eynəyi taxma gözünə.
Kişi paltarına kişilik gətir,
Arvad ruhu çəkmə kişi üzünə!

* * *

Torpaq ömrü, günü yeyənə kimi,
Axtar rübabına fərəhdən simi.
Dünya axar çaydı seyr eylə, ey dost,
Meyin qüdrətilə sındır tilsimi.

* * *

Hanı ərşə çiyin vuran qalalar?!
Şahlar sarayında bayquş balalar.
Çox kişi başında örpək gəzdirir,
Qeyrət də satılmır, gedib alalar!

* * *

Var-dövlət uğrunda axıtsan da qan,
Sevincə xəzandı kədərdən yağan.
Can getdi, fərqi nə – qəflə-qatırın
Yükü qızıl olsun, ya da ki, soğan!

* * *

Həyat mənasına toxunma əbəs,
Gör sənə qalırımı aldığı nəfəs?!
Fayda nə? – Soruşsan, bu fələk nədən,
Gülə tikan verib, bülbülə qəfəs?!

* * *

Mənasız günlərə qoyub qadağa,
Mey ilə can bəslə bir gül dodağa.
Qartal qanadların olsa da bir gün,
Yaxşı – yamanlığın bükülər ağa!

* * *

Söylə: nə gətirir gələndə insan?!
Söylə: nə aparır köçəndə insan?!
Ölümlə –olumun sirrinə dalıb,
Bu iki sualı gəl bilmə asan.

* * *

Dünyanın əzəli özünə bəlli,
Hər odu, ocağı közünə bəlli.
Göylərə üz tutma sirr yağışları
Bəlkə də milyondan yüzünə bəlli.

* * *

Bayraq ucaldanda Vətən övladı,
Göylərə yazılar şərəflə adı.
Milləti lal qoyar, xalqı çökdürər,
Torpaq müsibəti, səngər fəryadı!

* * *

Dünyadan böyükdür dərdin, Qarabağ!
Döyüşsüz can verir mərdin, Qarabağ!
Mən səni Göyçəmə arxa sanardım,
Dərdini dərdimə sərdin, Qarabağ!

* * *

Qarabağ, mülkünü nökerin alıb,
Oğlunu, qızını çöllərə salıb.
Xocalı fəryadı qana batandan,
Allahın özü də Allahsız qalıb!

* * *

Millətim, mətin ol, millətə qayıt,
İzzəti-şərəfə, mürvətə qayıt.
Tarixdə ağıladan çağırılmış adın,
Namusa, hünərə, qeyrətə qayıt!

* * *

Qəfil çovğun əsdi yar otağında,
Zəhərə bələndi bal dodağında.
Xəbərin olmadı, o şirin gecə,
Ölümə dönmüşdü əl-ayağın da.

* * *

Ey dərdi özündən tez gələn insan,
Döyülən, söyülən, əyilən insan!
O qızıl gündüzdən, gümüş gecədən,
Ömür karvanında nə aparırsan?!

* * *

Xəzan yarpağı tək tökülən bədən,
Sonuncu məkanda sökülür nədən?!
Ey məzlum, binəva, beləmi gedir
«Cəhənnəm bədənə» cənnətə gedən?!

* * *

Saqi, şərab gətir gün oldu axşam,
Mey olan məclisdə məstəm, sərxoşam.
Kim əsas verər ki, kefli gecədə,
Ömür tez sönəcək, ya alışan şam?!

* * *

Saqi, şərv evinə baş vurma bir an,
Al, alacağıni al şərabından.
Onsuz da bu dünya dolub-boşalır,
Sənin yoxluğunda yox olmur cahən!

* * *

Dünyanın sonuna kimlər qalacaq?!
Kimlər məşhər günü ximə quracaq?!
Qartal caynağında can verən bülbül,
Cənnət bağçasında cəh-cəh vuracaq?!

* * *

Sən, ey cəhalətə can qoyan insan,
Bu hissi kamalla çıxar başından.
Səfalet oxuna sancılıb çörək,
Get gətir «cənnətin pulsuz aşından».

* * *

Gözəlim, öp məni söküləndə dan,
Cəhənnəm xofuna yanma nagahan.
Sinənin üstünə kef sərmişəm ki,
Dərd ilə oyanma şirin yuxudan!

* * *

Etibar bağını elə becər ki,
Tikan çağrılmasın bəhrəsindəki.
Qızıl barmaq üçün zinət olsa da,
İnsana qiymətdi əməlindəki.

* * *

Çalış gələn günün hədəv keçməsin,
Ömür çəməninini təlaş biçməsin.
Badəni tac tək uca tut, amma,
Elə iç, qoy şərab səni içməsin!

* * *

Qızıldan don biçib, geysən də xara,
Qeyrətə üz çevir, insana yara.
Yazıqlar olsun ki, hər gəlib-gedən,
Nə əvvələ gülür, nə də axıra!

* * *

Ey xiffət gölünə tor atan cahil,
Riştənd barmağıyla çağrılma sail.
Tanrı verdiyindən əhsan gözləmə,
Kamal bölgüsünə olmasan qail.

* * *

Bülbülün gülləri duyan zamandır,
Duy, bu gözəlliğin ömrü bir andır.
Gülgün şərab ilə dindir o yarı,
Dillə əndamını oynat amandır!

* * *

Həyatdan gələni anlasa insan,
Şərə, xainliyə uyarmı bir an.
Sabah qəbrimizə boy verən otlar,
Bayquş yuvasına çöp olar inan!

* * *

Demə səadətım qanad çalacaq,
Ötən fəsillərdən anlar qalacaq.
Şöhrət zirvəsində havalansa da,
Hər ömrün hasili ölümdür ancaq!

* * *

Çalış qanadı ol hər ötən ilin,
Dövlətin mey olsun, varın-sevgilin.
Ömrün anlarını elə qur yaşa,
Əlvida cənnətim söyləsin dilin.

* * *

Həyat bir cavabda min bir sualdı,
Ağlatsa-zəhərdi, güldürsə-baldı.
Bu gözəl, bu yalan, sehr dünyaya
Sonuncu sualım: kimə nə qaldı?!

* * *

Saqi, şərab gətir olsa yüz illik,
Fərəh qanad salsa, sınar kamillik.
Ölüm qucağına, əcəl qoynuna,
Nə var-dövlət gedir, nə də gözəllik!

* * *

Bir tikə çörəklə könlünü güldür,
Əyilmək, alçalmaq ömrü büküldür.
Könül yollarıdır insana qalan,
Qalan nəyin varsa, dəyərdə küldür.

* * *

Cığırılar kimindir, yollar kiminki?!
Hankı nəşənindir, hankı qəminki?!
Köhnənin, təzənin fərqi nə varma,
Yollar ayırıcında varmı səninki?!

* * *

Göylə əlləşsə də fərəh nəşəsi,
Hər kəsə çalınar qəm zümlüməsi.
Dəyişkən görmədim – qoca dünyanın
Hamıya eynidir son mənzərəsi.

* * *

Keçilməz dünyanın sirlər döngəsi,
Özündə bağlanıb sir məngənəsi.
Əfsanə yazılmış qara kitabdır,
Beşik kölgəsilə, məzar kölgəsi!

* * *

Ömür muncuğudur hər arzu-dilək,
Əcəl tellərinə düzülər tək-tək.
Fəqət, cahilliyə buynuz sürdürüb,
Ağılla, kamala göz vermir fələk.

* * *

Ruhunu ayırma mey dodağından,
Məst ol meyxananın al yanağından.
İnan, bu dünyanın zəhəri xoşdur,
«Behişt-Zəhranın» «süd bulağı»ndan.

* * *

Xalqı çökdürdüyün bu qəza-qədər,
Arzular qanadar, könüllər didər.
Unutma, fələyin səndəki hökmü,
Səndən də alınar, səndən də gedər!

* * *

Xalqın gözyaşına verdiyin çörək,
Nə könül doydurur, nə də bir ürək.
Ömründən uzundur vurduğun yara,
Duyub, anlayasan bunları gərək.

* * *

Ey zalım, daş atıb haqqı qurana,
Günahsız milləti qatma zindana.
Demə səndən keçməz fənanın yolu,
Bir gün boyanacan tökdüyün qana.

* * *

Rəvan yollarımı əkir qocalıq,
Möhnətdən qəsrimi tikir qocalıq.
Ömrümün, günümün şərbət camını,
Zəhər dodağıyla içir qocalıq!

* * *

Dəyəre dönsə də əlində almaz,
Səndən də gedəcək, sənə də qalmaz.
Dərdlərin dərmanı yüz-yüz olsa da,
Ölüm sarğısının loğmanı olmaz.

* * *

Qanadı qürbətdə sınımış bir quşam,
Dərdin caynağında qəmə qonmuşam.
Ana həsrətini ovutmaq üçün,
Atam yatan yerdə heykəl olmuşam!

* * *

Heyrətlə könlümü bəslərəm dinə,
Bir xəbər versələr cənnətdən mənə.
Doğub, öldürsə də bizi bu dünya,
Yalançı fənadan göyçəkdir yenə!

* * *

Cənnət havasına açılan qolun-
Fənaya uzanan cəhalet yolun.
Sanma qəbr evində dövran quracaq,
Sağında qılıncın, solunda pulun.

* * *

Ey insan, qapını açsa da kədər,
Hər dərdi sinənə yükləmə hədər.
Onsuz da gündüzün gül üzü yoxdur,
Heç kim rahat deyil yatdığı qədər!

* * *

Meyin havasına dağıt mürgünü,
Fərəhinlə bəzə ömür hörgünü.
Kimsən? – Sualın da arxanca gələr,
Əvvəlin axıra yol açan günü.

* * *

Qeyrətdən gizlənib, haqqı az andın,
Sındırıb, sınmaqla de, nə qazandın?!
Çiyinlər üstünə «şah» kimi qalxıb,
Ədəm sandığına qul tək uzandın.

* * *

Dünya bir səhradır karvanla dolu,
Fəqət, hamılıqdı aparən yolu.
Ömrün axırını tez görməməkçün,
Cana qurban eylə yığdığın pulu.

* * *

Könlü uzaq salma kef həvəsindən,
Bir gün haray qopar can qəfəsindən.
Vaxt gələr, gül açan daş yorğanımız,
Gül təki saralar bayquş səsindən.

* * *

Göylərə baxıram, gəl, deyənim yox,
Yerlərə baxıram, əl verənim yox.
Hələ ki, fələyin əzabkeşiyəm,
Başımın üstündən süzüb keçir ox!

* * *

Saqi, qıyma könül meydən üzülsün,
Gözəllər məclisdə səf-səf düzülsün.
Bir nəfər göstərin qayıdıb dala,
Qəbrinin üstündə ölümə gülsün!

* * *

Ey insan, fələkdən aman gözləmə,
Ye, iç, kefini çək, dərman gözləmə.
Pula çəpər çəkib canını, ölsən,
Varını yeyəndən ehsan gözləmə.

* * *

Bir türbə başımda heyrət əyirdi,
Fikrim bulud-bulud ərşə dəyirdi.
O qədim türbədə kül olmuş kərpic;
Cəmşidin ürəyi mənəm – deyirdi!

* * *

Bir gün fikir çatdım namərd könlünə,
Gördüm qılınc çalır məzhəbə, dinə.
Ondakı ədaya, xislətə bax ki,
Ölüm köynəyində qan tökür yenə.

* * *

Bu toy güzgüsünü unutma, gəlin,
Varı səadətə tay tutma, gəlin.
Ömür-gün qocaltmaq dünya işidir,
Çalış, məhəbbəti qocaltma, gəlin.

* * *

Ay gəlin, nurunla dünya durulsun,
Kamal ceyranına ellər vurulsun.
Bu toyun qəlblərdə döyünən səsi,
Gələn əsrdə də mübarək olsun.

* * *

Qəm ağrı salmasın ürəyinizdən,
Vəfa yolu çəkin dağdan, dənizdən.
Gəlinlər gətirin, qızlar köçürün,
Xoş günlər atlansın diləyinizdən.

* * *

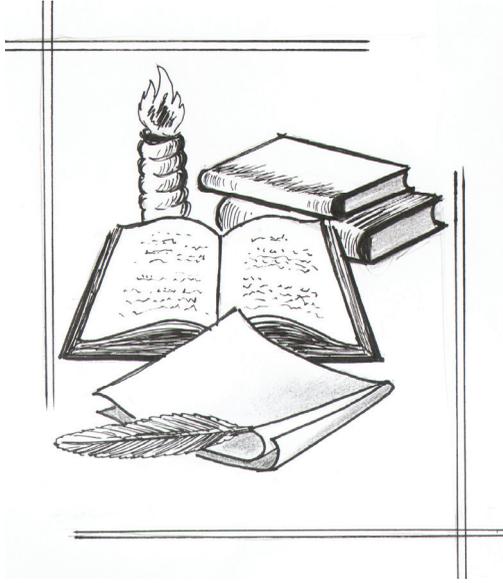
Bəy bala, ömrünün ləzzəti olsun,
Qismətin yarının isməti olsun.
Könüllər çıraqlı bu toy axşamı,
İlk oğul balanın qisməti olsun!

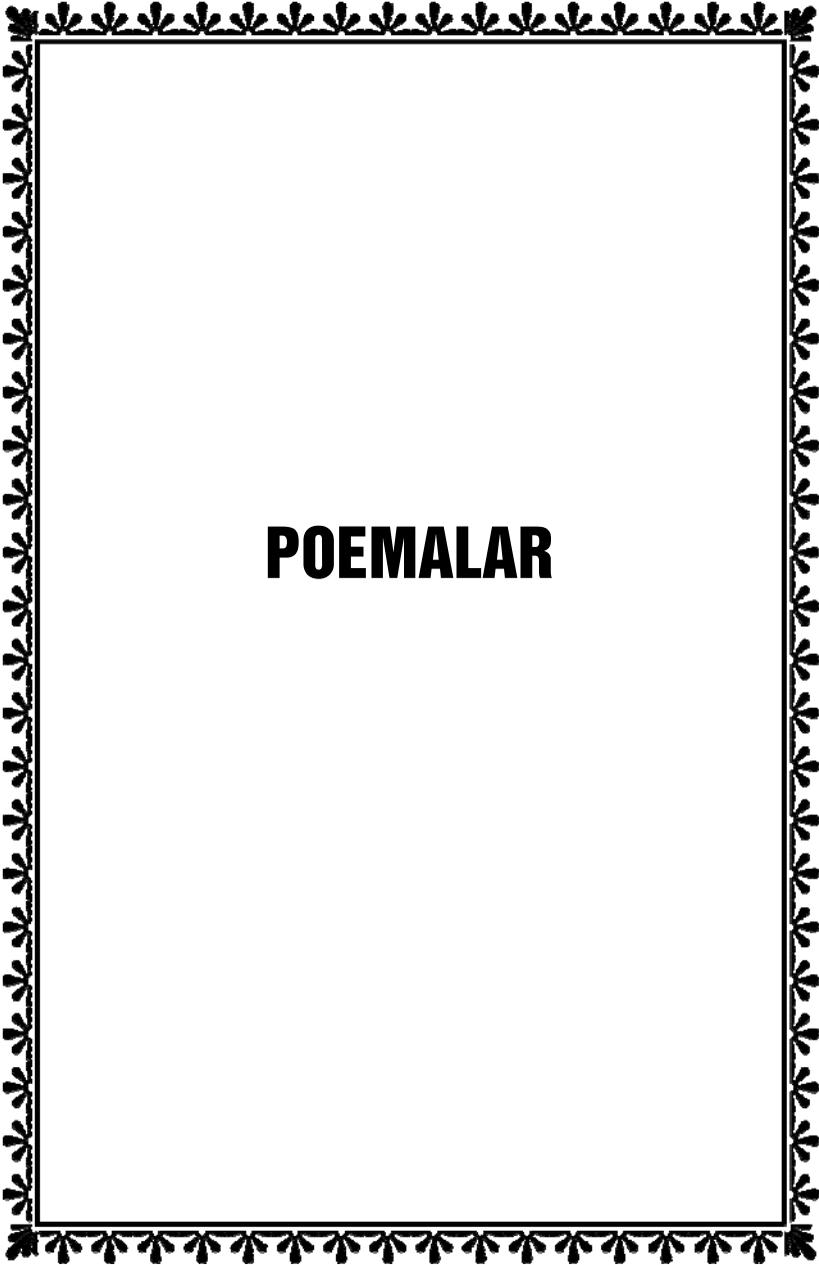
* * *

Başdan qızdırsa da hər qucaq səni,
Bir gün addımların udacaq səni.
Üzəngi gözləmə namərd atından,
Arzu-kam üstünə çırpacaq səni.

* * *

Əcəl mücrüsündən nə tapdı dünya?!
Fərəhdən yoğrulmuş əzabdı dünya!
Min yol oxunsa da mənası birdir,
Ağladıb-güldürən kitabdı dünya!

POEMALAR

OCAQYALI

Ocaqyalı, ocağında köz olsun,
Sazın dinsin, məclisində söz olsun,
Uca Tanrı özü sənə göz olsun,
Halal eylə çörəyini, duzunu,
At oynadaq oylaqların uzununu.

Ocaqyalı, ömürdəndi çağların,
Nazlı yardı çöl-çəməninin, bağların,
Ağbuluddan nəmər umar dağların,—
“Qırxbulağ”ın laylasına yatardıq
“Qantəpər”in yuxusunu qatardıq.

Ocaqyalı, torağaylar ötəndə,
Kəkliklərin səs altında itəndə,
Yaz yağışı gəlib bizə yetəndə,
Yapıncını başımıza çəkərdik,
İstisini canımıza bükərdik.

Ocaqyalı, çobanların ney səsi,
Çəmən boyu arıların nəğməsi,
Qonşumuzun xoruzunu öyməsi
Yuva qurub yaddaşımın öyündə,
O günlərə baş qoyuram bu gün də.

Ocaqyalı, yaz ayları gələndə,
Dağ-dərələr gözəlliyi böləndə,
Dan ulduzu dan yerində güləndə
Anam qalxıb “Alağız”ı sağardı,
Sərnictimiz bayatıyla dolardı!

Ocaqyalı, gün-gününü saxlasın,
Suyun axsın, bulaqların çağlasın.
Sən güldükcə düşmənlərin ağlasın,
Şöhrətini yel gətirsin hər yana,
Çıraq tutsun xoş dövrənin dünyana.

Ocaqyalı, qoy dolanım başına,
Qurbanlığam torpağına, daşına,
Tapşır bizi baharına, qışına,
Səni verən səni bizdən almasın,
Bizim olan özgələrin olmasın.

Ocaqyalı, izin mənə yol oldu,
Qayaların vüqarıma qol oldu,
Hərdən kədər sevincimdən bol oldu,
Ömrü-günü dağa-daşa qatardım,
Qoyun-quzu gövşəyində yatardım.

Ocaqyalı, sən anasan, biz bala,
Elə bəslə izimizdən iz qala.
Yaz gələndə qoşulardıq qartala,
Vallah, səni canımızda saxlardıq,
Sən ağlasan hönkür-hönkür ağlardıq.

Ocaqyalı, gündüzlərin gecəsi,
Dil açardı nənəmizin cəhrəsi,
Allandıqca qız-gəlinin çöhrəsi,
Aşıq Hüseyn "Baş saritel" çalardı,
Lətif səsi könlümüzü alardı.

Ocaqyalı, o gördüyüm sənələr,
Kaş ömrümə bir də uçub enələr,
Qaranquşu qoruyardı nənələr,
Üz qoymasaq nəsihətə, qılığa,
Baldırımız qan verərdi çubuğa.

Ocaqyalı, "Vers" dağının qobusu,
Ayıların vahiməsi, qorxusu,
"Baldırğan"lı dərələrin qoxusu,
Hərdən bizə nağıl təki gələrdi,
O günlərin qədrini kim bilərdi?!

Ocaqyalı, çoxu bəxti kəc oldu,
Məşədilər dönüb şeytan, bic oldu,
Anlamazın anlamağı gec oldu,
    Bizə düşdü quyuların dərinini,
    Ölü bildik neçə-neçə dirini.

Ocaqyalı, hər çırpıdan köz olmaz,
Üz gülməsə qəlboxşayan söz olmaz,
Namərdlərin bulaqları durulmaz,
    Doğma ikən nədən belə yad olduq,
    Paxıllığın təndirinə bad olduq.

Ocaqyalı, çöl-çəməninin solanda,
Buludların ilməlenib dolanda,
Payız toyu aləmə səs salanda,
    Gözəllərin sorağına uçardıq,
    Bəy dalınca evdən-evə qaçardıq.

Ocaqyalı, bizim elin toyunnan,
Boy alardıq oğulların boyunnan,
Neçə qurban kəsilərdi qoyunnan,
    Bəy evində gəlin nəmər alardı,
    Çörək kəsib, yurd ocağı qalardı.

Gülləndikcə qaynatanın baxışı,
Qaynananın söz olardı naxışı,
Ağsaqqalın, ağbirçəyin alxışı
    Bulaq tək üreklərə axardı,
    Kənd axışb gözəlinə baxardı.

Şax qalxanda qardaşdığı öyünnən
Həzz alardıq belə toydan-düyünnən.
Uşaqların fərəhqanad küyünnən
    Adaxlılar qaçıb dama çıxardı.
    Başımıza dəmir pullar yağardı.

Kəndimizdə yetim bir Əli vardı,
Bəyi döyüb, soyuq suya basardı,
Yaxasınnan neçə nəmər asardı,
Ad almışdı çaparların içində,
Şərab nədir, bal içərdi içəndə.

“Qoşalülə” haray-həşir salanda,
Pəhləvanlar nəmərini alanda,
Bəy anası xoş xəyala dalanda
Sadıqoğlu toy qazanı asardı,
Alqışların qanadında uçardı.

Qız evinin qab-qacağı, beçəsi,
Oğurlanıb yox olardı neçəsi,
Möcüzəydi toyxananın gecəsi,
Xal vurardı kor Əhmədin zurnası,
Qol açdıqca kəndimizin sonası.

Aşıq İmran Koroğlu tək coşardı,
Əkbər ona bir xoş avaz qoşardı,
Kərəm burda gədikləri aşardı,
Alışdıqca Şahsənəmin halına
Ruh qonardı “Sarıner”in yalına.

Gəndə durub eşq oduna bişərdim,
Tay-tuşların baxışına düşərdim,
Ürəyimdə bıqlarımı eşərdim,
Can qoyduqca gözəllərin nazına,
Söz olardım aşıqların sazına.

O toylara məni bir də qaytarın,
Bu möhnətdən, bu tələşdən qurtarın,
Pərdəsimi dəyişikdi bu tarın?
Bu saz niyə o saz tək danışmır?
Məclislərdə Kərəm yanıb, alışmır.

Ocaqyalı, nələr gördün yaşında,
Min sitəm var torpağında, daşında,
Ağbuludlar “Sarıner” dən aşanda,
    Bir görəydim uşaqlığın üzünü,
    Dolaşaydım “Yarpızlı”nın düzünü.

Ocaqyalı, el yaylağa köçəndə,
Qərib quşlar qaqqıldayıb keçəndə,
Fərə kəklik “Lilparlı”dan içəndə,
    Oyanaydım quzuların səsinə,
    Çətin bir də donmuş qəlbim isinə.

Sübh olunca arabanı qoşardıq,
Gün çıxmamış “Sarıner”i aşardıq,
Qurd səsinə hərdən yolda çaşardıq,
    Yaddan çıxmaz o müqəddəs oylağım,
    Gecələrin ulduzunu saymağım.

Ocaqyalı, Ay ovada batanda,
Qurdağızlı itlər susub yatanda,
Çoban Xudar tufəngini atanda,
    Dağ çayına səs qoşardı kəhər at,
    Nənəm durub çevirərdi salavat.

Aşıq Qara gecə dastan deyəndə,
Balabançı özün dartıb öyəndə,
Yel tərənib qapıları döyəndə,
    Kaş qapını döyən vaxtım olaydı,
    Əyilməyən, əyən vaxtım olaydı.

Ocaqyalı, “Tikpilləkən” zirvəsi,
Qartalların şığıması, enməsi,
Nə tez gəldi nə illərin kölgəsi,
    Nola bir də qamış atım olaydı,
    Tər lan çağım, laçın vaxtım olaydı.

Ocaqyalı, ərİştənin dəstəsi,
Qız-gəlinin kündə açıb, kəsməsi,
Xan nənəmin qaysavası, kiftəsi
İndi də var, damağım da dad verir,
Aldığımı sanıram ki, yad verir.

Qumru xala cehiz yunu sərərdi,
Həsənəli qışa qalaq hörərdi,
Heç bilməzdik nədir uşaqlıq dərdi,
Ev-eşikdə min bir oyun açardıq,
Onu yixib, bunu vurub qaçardıq.

Molla Rüstəm mərsiyəni deyərdi,
Məşəd Qasım sinəsinə döyərdi,
Namaz əmim səmənindən yeyərdi,
Təsbehini doladıqca əlinə,
İmamları gətirərdi dilinə.

Züləş baba torpağını əkərdi,
Haqq çağırıb, dizlərini bükərdi.
Buludlar da yaz nurunu tökərdi,
Qurban əti bişirərdi ocaqlar,
Bin-bərəkət bürünərdi bucaqlar.

Gecələrin nağılları, dastanı,
Xoş gələrdi on bir ayın sultanı,
Açıldımı nənəmizin yaxtanı
Diz qatlayıb, göz qoyardıq ovcuna,
Bal qonardı dilimizin ucuna.

Ocaqyalı, bulaqların lİlparı,
Zirvələrin gül yorğanı, tül qarı,
Durnaların qəfil ötən qatarı,
Sanardım ki, Şəhriyarı soraqlar,
Yaxın deyil o gördüyüm uzaqlar.

Qonşu Qulam çayda balıq tutanda,
Əl torunu yaxınlara atanda,
Dəcəl Həsən gəlib ara qatanda
Balıqları götürüb də qaçardıq,
Qulamgilin bəd ağzını açardıq.

Bayram vaxtı nur yağardı havadan,
Qərib quşlar boylanardı yuvadan,
Dəstəlenib biz çıxardıq aradan,
Ulduzlar ki, qoşulmuşdu bizlərə,
Ay da baxıb qımışırdı üzlərə.

Çöl-bayırda tonqalları çatardıq,
Lopaları bulayardıq, atardıq,
Nə yorular, nə dincəlib yatardıq,
Bir ürəkdən ürəyimi asardım,
Gecə gedib qapısını pusardım.

Porsuq Əli üz-gözünü əyəndə,
Şahvələdin hirs başına dəyəndə,
Fatmagilin qapısını döyəndə
Söz altınnan güllə kimi qaçardıq,
Dəcəlliyn qapısını açardıq.

Ocaqyalı, "baca-baca" gəzəndə,
Xurma alıb gözəlləri süzəndə,
Sulaşmada suya düşüb üzəndə
Təzə gəlin çeşmə üstə gələrdi.
Noğulları xışma-xışma bölərdi.

Ev-eşiyin səliqəsi, sahmanı,
Süsləyərdi yeri, göyü, hər yanı,
Un naxışı bəzədikcə tavanı,
Könül-könül qurulardı xanamız,
Bol bərəkət diləyərdi anamız.

Süfrələrin “yeddi lövün” gecəsi,
Yanar şamın könüloxşar şöləsi,
Qız-gəlinin fal ümidi, çiləsi;
Deyərdilər “Atıl-matıl, çərşənbə,
Ayna təkin bəxtim açıl, çərşənbə”.

Soğanların qabığını soyardıq,
Yumurtanı al-qırmızı boyardıq,
Bərklərini seçib “hel”ə qoyardıq,
“Qatar”da da kim uda, kim uduza,
Sınımışları ötürərdik ağıza.

Atam evə əlidolu gələrdi,
Gəlişinə həyəət-baca gülərdi,
Noğulları sini-sini bölərdi,
Taxta tabaq boşalardı, dolardı,
Kef-damaqdan dünya bizim olardı.

Boylanardıq anamızın əlinə,
Oxşayardıq, sığal çəkib telinə,
Süzüb bizi əl qoyardı belinə,
Cavan anam, harda qaldın, necoldun?!
İllər keçdi, ömrün-günün heç oldu.

Bayram günü bayram aşısı bişərdi,
Baba, nənə – hamı yada düşərdi,
Mərd kişilər yığışib dərdləşərdi,
Hansı evin tüstüsüzdü bacası
Qapısına qoyulardı xonçası.

Ocaqyalı, dastan yatır dilimdə,
Göyçək günüm vardı göyçək elimdə,
Qayış kəməri qıvrılardı əlimdə,
Hey tutardıq Əsgərxanın toyunu,
Qızışardı “dirədöymə” oyunu.

Ocaqyalı, ötənlərin zamanı
Gəmə minib, gözləyərdik samanı,
Babam orda bala qatıb xamanı
    Bizə də bir şirin dürmək verərdi,
    Tiğ sovurub, arpa-buğda sərərdi.

Ocaqyalı, xırman yelsiz qalanda,
Heydər deyib, babam fikrə dalanda,
Muqul əmim çarxı işə salanda
    Hamımızı “qocaldardı” dəyirman,
    Heyif olsun, əldən uçdu o dövrən.

Yaz gecəsi göydə ulduz parıldar,
Axar çaylar şırıl-şırıl şarıldar,
İtlər bağda qaraltıya mırıldar,
    Nağıl deyil qurdun kəndə gəlməsi,
    Qoyunların boğazını dəlməsi.

Ocaqyalı, gəlinlərin taxçası,
Mütəkkəsi, sandıqçası, xalçası,
Təzə aşın qovurması, alçası,
    Burda hamı kefi-kefə qoşardı,
    Ustad aşiq oxuduqca coşardı.

Ocaqyalı, “Şafran” yanaq yurd bağı,
Qız-gəlinin alma-armud soymağı,
Xoşqədəmin yağlı, ballı quymağı,
    Zübeydənin xəşilinnən olaydı,
    Nənəm yenə saca yuxa salaydı.

Ocaqyalı, qırçın ləpə gözəldi,
“Şişpilləkan”, “Yumru təpə” gözəldi,
Yaz yağışı səpə-səpə gözəldi,
    Bənövşənin kim nazını çəkir, de?
    O qəmxara Şahnaz balam, Bəkir de!

Anam qurud əzən vaxtı ləyəndə,
İsti südü soyuq yerdə sərəndə,
Xizəyimi mən də alıb sürəndə,
Bilməz idim dünya belə yalandı,
Yolçuları yola verib-alandı!

Oğlanlara bəy cıdırı açardıq,
Qız evinə muştuluğa qaçardıq,
Xoş günlərin sorağına uçardıq,
Cibimizdə çətənəli qovurğa,
Payımıza nə düşərdi?-Qabırğa.

Dəstələnib gecə bağa girəndə,
Oğurlayıb alma-armud dərəndə,
Höcət Əli bizi bağda görəndə.
Ağ tumanda üstümüzü alardı,
Kefimizi içimizə salardı.

Ocaqyalı, "Dərələyəz" üzümü,
Oxuyardıq : şəkərdəndi düzümü,
Evimizə tez salardım özümü,
Buğda verib qara üzüm alardım,
Əldə salxım xəyalla tək qalardım.

Yer qalmadı ayağımız dəyməmiş,
Tamahına qoşdu bizi daz Məmiş,
Əl uzadıb, tağdan xiyar dərməmiş
Bostandakı boz köpəyi oyatdıq,
Evimizə para şalvar qayıtdıq.

Ocaqyalı,zaman sənənən bac aldı,
Qocan getdi, gələnlərin qocaldı,
Qurbanlığın bağda qalıb acaldı,
Ruzigarın çovğunları bəd əsdi,
Ömrüm-günüm can evində qəfəsdi.

Əli varmı şişqayalı Əli tək?
El yolunda vardan keçib bir ətək.
Mərd işidir könülləri bəzəmək,
Yaxşı yoxsa, nə gözəllik, nə səfa,
Dünya evi bayquş qonan kalafa.

Ocaqyalı, dünya qalan dünyadı,
Süleymanı, Nuhu alan dünyadı,
Gah boşalan, gah da dolan dünyadı -
Beşik onun, məzar onun, bizə nə.
Kim düşübdü ölməzliyin izinə?!

Ocaqyalı, "Qaraiman" oylağım,
Nənə yurdum, qartal qıylı yaylağım,
Bulağında göynəyərdi dodağım,
Ömrü-günü burda neyə tutardım,
Təzək yığıb döşdə ocaq çatardım.

Ocaqyalı, kəndin zövqü-səfası,
İnəklərin bulaması, xaması,
Uşaqlara pay tutanda anası,
Nənəm mənə güllü corab hörərdi,
Zəhra xalam cibimi güldürərdi.

Səhər-səhər duman kəndi böləndə,
Yaz günəşi güneylərdə güləndə,
Polad əmi at belində gələndə
Əsgər tək görünərdi zirvələr,
Ah, nə gözəl günlər idi o günlər.

Əzəməti sıxılmazdı yaşına,
Yaz deyərdi təbiətin qışına,
Mərhəməti tac qoymuşdu başına,
Sədr kimi kəndə yiyə durardı,
Adı, sanı, nurlu keçmişdi vardı.

Can qoymuşdu peşəsinə neçə il,
Görməmişdim hələ belə şirin dil,
Torpaq dili öyrənmişdi elə bil,
İşdən evə kənd yatanda dönerdi,
İşıqları sübh qabağı sönərdi.

El yolunda çatıladı ocağı,
Könüllərə bənd olmuşdu çırağı,
Zirvə-zirvə atlanardı sorağı,
Necə deyim ömrü-günü qocalan,
Əmələndə heykəlidir ucalan.

Bu kişinin kişi işi çox idi,
Bu kişinin gözü, könlü tox idi,
Bu kişinin ikincisi yox idi,
Tikəsini camaatla bölərdi,
Xeyir-şərdə öz yerini bilərdi.

Bu kişinin qızıldandı ürəyi,
Bu kişinin müqəddəsdi çörəyi,
Bu kişiyyə qanad verib diləyi-
Oğlu-qızı şöhrət yolu keçənnən
Soraq gəlir kəhkəşanlar içinnən.

Ocaqyalı, Kiçik Məzrə, Kəsəmən,
Zoddan evə yol gələrdim kəsə mən,
Bir qız vardı, adı, özü Yasəmən,
Tellərini daramağım gələrdi,
Əhvalıma gənnən baxıb gülərdi.

Adaşım ilə gedən gecə Göysuya,
Ay çıxmamış, ulduz yağdı göy suya,
Sanki köynək biçdirmişdi göy suya,
Atdan enib, ata cıdar bağladıq,
Gün çıxmamış gəlib kəndi haxladıq.

Ocaqyalı, "Zağalı"nın dərəsi
"Qızıləng"İN bİçənəyi,bərəsi,
Orda səkər ağ kəkliyin fərəsi,
Yuvaların ağız göyə açılar,
Axar çayda axıb gedər ağılar.

Kiçik Məzrə – ana kəndim, necəsən?!
Yas quraram, əgər mənən incisən,
Sən Göyçəmin qalasısan, bürcüsən,
Səndə mənim uşaqlığım qalıbdı,
İlk laylamı anam burda çalıbdı.

"Şafran" alma yenə ətir saçırımı?
Çöllərində "Qarçiçəyi" açırımı?
Gözəllərin könül verib qaçırımı?
Züycü Qara, Əbdüləli necoldu?!
Toy-düyünə gələmmədim, gec oldu.

Ocaqyalı, Zülfüqarin ocağı,
Pir öyüdü, eldən gəlir sorağı,
Tarixlərə söykənibdi sınağı,
Mən bu yurdu Allah evi sanmışam,
Din-imanı burda duyub,qanmışam.

Ocaqyalı, Salman baba,Lütviyar,
Həbib, İzzət, Nəsiboğlu Bəxtiyar,
Talib, Qəşəm, Molla Hacı, İxtiyar,
Qaçaq Misir kəndimizə tac idi,
Məzar uddu - qara torpaq ac idi!

Çox sevmişəm Məmmədrza babamı,
Onsuz kölgə sanardım el-obamı,
O, köçəndə Allah aldı havamı,
Can üşüdü b təbiətin qışıyla,
Yudum onu gözlərimin yaşıyla!

Reyvə nənə məhləmizdə təkiydi,
Hər sinədə döyünən ürəyiydi,
Xasiyyətde piləydi, ipəyiydi,
Hər il onnan bayram payı alardım,
Ötənləri yada salıb,dolardım.

Haqq kəlamı cəm olardı dilində,
Haqq adamı çağrılardı elində,
Yaz olardı qış ayları gələndə,
Baxışları yerin-göyün baxışı,
Nizami tək nəvəsi var,nə yaxşı.

Atam Səməd biləyində qəlpələr,
Hərb sözünnən ürəyi qan səpələr.
Oylağıydı yaşıl düzlər, təpələr,
İndi onu qocaldanı ağladır,
Anam yoxdu, qəlbini qəm dağladır.

Həşim kişi qaşa həna yaxardı,
Gah arvada, gah aynaya baxardı,
Hərdən də bir rəngin zayı çıxardı,
Mərəkəsi küy saldıqca həyətə,
Arvad-uşaq yığışardı qeybətə.

Sitarənin qovurması, qutabı,
Xanbəyinin basdırması,kababı,
Xanoğlanın tut arağı, şərabi,
Ağzımızın dadı olub qalıbdı,
O günləri illər bizdən alıbdı.

Ocaqyalı, Pəri qarı neyləyir?
Çubuq alıb yenə uşaq teyləyir?
Alt əngiyələ hərdən saqqız çeynəyir?
Qırov tutub kirpiyini, qaşını,
Sirr saxlayır keçib-gedən yaşını.

Sarı Vəli sapandını atanda,
Dərsdən qaçıb kol dibində yatanda,
Quzuları qoyunlara qatanda,
Başımıza qəfil oyun açardı,
Fital qoyub, güllə kimi qaçardı.

Çoban Şamxal hamıdan tez gələrdi,
Yaz mehinə qoyun-quzu mələrdi,
Naxırçılar siftəsini bölərdi,
Anam durub sobamızı qalardı,
Süd maşını laylamızı çalardı!

Dözəmmirəm tikmədiyim yuvada,
Səbrim sınıb, ünüm gəzir havada,
Elat köçüb, tək qalmışam ovada,
Aman Allah, nə tez soldum, puç oldum,
Məmməd köçdü, Şəhriyarsız qocaldım!

Bildirçinlər kövşənlikdə uçarlar,
Xam ürgələr təpik atıb qaçarlar,
Boz qartallar qıydan qanad açarlar,
Yuvalara ölüm qalxar uzaqdan,
Çöl diksinər tülküdən, yalquzaqdan.

Ocaqyalı, "gicirtkən"ə gedərdik,
Əl-ayağı daladıqca didərdik,
İllər bilir o çöllərdən nə dərdik,
Nə verərdi göbələyin dadını,
"Torpaq əti" qondarmışdıq adını.

Bir görədim ala-bula quzunu,
Bir verəydim əllərimdə duzunu,
Gün döyəndə quzeylərin buzunu
Süd götürüb "Şahbulağ"ın gözünənə,
Çörək kəsib, danışaydım özünənə!

Ocaqyalı, el başına qalıbdı,
Ocaq sönüb, kül başına qalıbdı,
Qəlbin odu göz yaşına qalıbdı,
Bu dünyanın verdiyinnən umma çox,
Axırında biri vardı, biri yox!

Ocaqyalı, hamı gəldi-gedərdi,
Malın, mülkün azı-çoxu hədərdi,
Hər sevincin son keçidi kədərdi,
Kişilərin alçalanı olmaya,
Alçalana əl çalanı olmaya.

Ocaqyalı, ağ buludlar qaralır,
Bağ-bağçalar xəzan geyib, saralır,
Ömür yolu addım-addım daralır,
Yaz dolanır, payız ötür, qış gəlir,
Əvvəl-axır gözümüzə yaş gəlir!

Ocaqyalı, nə ağırlı zamandı?
Dörd yanımız ağlayan ney, kamandı,
Mən öləndə vermə yada, amandı,
Göyçə gölü qoy bürünsün tüstümə,
“Çətin dərə” bir dağ çəksin üstümə!

İnsan olan tamahından alçala,
Az anlayan daxmasında az qala,
Kimə gerek soyuq divar, daş qala,
Dindirəni, dinləyəni olmasa,
Tünəkədən qiymət gəlməz almaza.

El sözüdü: “Bir çiçəklə yaz olmaz”.
Hər gələnnən yurda oğul-qız olmaz,
Haqdan gələn çeşmə suyu azalmaz,
Gələcəyə daş qoyanlar sağ olsun,
Göylərində buludları ağ olsun!

Ocaqyalı, imdad umma fələkdən,
Kimlər keçib əlindəki ələkdən?!
Çox arzular oğurlayıb bələkdən,
Neçə dilək əldən saldı, korladı,
Gör kimlərin “işı-gücü” gortladı.

Qanadsızam, uçammıram yelinən,
Bağrım qopur yaldan axan selinən,
El gəzیرəm bir yanıqlı dilinən,
Görən, o səs haralarda qalıbdı?!
Məni mənən kim qoparıb,alıbdı?!

Bir dönəydim gədiklərdə quşa mən,
Həna olub yaxılaydım daşa mən,
Ağ sürüdən söz yazaydım qaşa mən,
Bir görəydim öyümüzdə hammızı,
Bir dadaydım bulamanı,ağızı.

Ocaqyalı, güc olmusan gücümə,
Şah taxtım, bəxt qalama,bürçümə,
Deyirlər ki, ruhlar gəzir hər cümə,
Axtar,mənim ana ruhum ordadı,
Yoxsa o da özü kimi dardadı?!

Mən də sən tək bağlanmışam dağlara,
Necə bülbül könül verər bağlara,
Qara yellər qanad sərrib çağlara,
Qartalların qiy səsində həvəsim,
Qarışqalar yuvasıdır qəfəsim!

Öz oğluna, öz qızına möhtacam,
Koroğluna, Eyvazına möhtacam,
Kişiliyin avazına möhtacam,
Gün batanda dalısıyca batmaram,
Xoş gün gəlib yetməyincə yatmaram.

Ocaqyalı, yağıları boğginən,
Evə övlad, yurda oğul doğginən,
Namərdliyin əzabını qovginən,
Yetər artıq xalqın ahı-fəryadı,
Axı, dünya beşcə günlük dünyadı!

Ocaqyalı, bağ-bağçada bar olsun,
Dağ-dərəndə abi-kövsər car olsun,
Sən varikən dünya səndə var olsun,
Bir də qəhər bürünməsin tüstünə,
Qoşun yığıb,qəm gəlməsin üstünə!

Ocaqyalı, Məcnununu arabir,
Çöl-çəmənən, el-obadan ara bir,
Könüllərdən bir səs gəldi:a şair,
Arzu qədər eldən ömür alacan,
Sən ürəksən, ürəklərdə qalacan!

İkinci hissə

Ocaqyalı, həsrət ömür sürməyə,
Qəm barını, dərd gülünü dərməyə.
Uşaqlığım, gəldim səni görməyə,
Nə durmusan, dur qapını açginən,
Ayaqyalın qabağıma qaçginən!

Ocaqyalı, Göyçə ulu Göyçədi,
Çəşmələri zəməzəm sulu Göyçədi,
Din-imanın, haqqın yolu Göyçədi,
İgidinə igid çatmaz hünərdə,
Dədəm Qorqud qopuz çalıb bu yerdə!

Ocaqyalı, ömür çatdı,görüşdük,
Lalən əsdi, "Qantəpər"lə öpüşdük,
Nə yaxşı ki, qəm-qüssəsiz ötüşdük,
Dağ-dərələr mənə çələng bağladı,
Ayaqlarım biçənəkdə ağladı.

Ocaqyalı, duman “Vers”ə bürünür,
Ruhlar qalxıb nəfəsimlə sürünür,
Yazıq anam, yerin necə görünür,
Mütəkgəsiz döşəklərin yuxalıb,
Sandığında nə görmüşdüm, nə qalıb?!

Ocaqyalı, atam sınıb, sozalıb,
Bir canınnan min bir ahı ucalıb,
Ev-eşiyin havası da qocalıb,
Soyuq süfrə, isti təndir necoldu?!
İndi bizə çörək verən ac oldu?!

Ocaqyalı, göydən gəlir ana səs,
Xoş günlərə yol açardı o nəfəs,
Atamın da bir canıdı, bir qəfəs,
Yetim-yetim gözündə yaş dolanır,
Anam sönən yerdə alışır-yanır.

Bir gör kimlər iz qoyubdu bu yerdə,
Qaçaq Qurban ad qazanıb hünərdə,
Qərinələr qan gəzdirir yəhərdə,
Aşiq qardaş, burda çalma “zarıncı”,
Qınnan çıxıb Məşəd Qasım qılıncı.

Ocaqyalı, burda bığlar eşilər,
Ləngər vurur qara papaq kişilər,
Yağı gəlsə küreyinnən deşilər,
Şəhidlərin sinəsində yarası,
Balam deyib ağlamamış anası!

Ocaqyalı, Cığal Həsən mərd olub,
Comərdliyi düşmənlərə dərd olub,
At belində qılıncı tək sərt olub,
Göz vermədi qanıçənə, alçağa,
Daşnakları diz çökdürdü torpağa.

Ocaqyalı, “Ardanış”a baş əydim,
Kaş Məşədi Hümməti bir görəydim,
Qeyrətağız qılıncınnan öpəydim,
Bitirdikcə erməninin işini,
Quzğunlara ötürərdi leşini!

Ocaqyalı Topal Oruc birdi—bir,
Neçə ünlü ərenlə olmuş əlbir,
Həmləsinə sıralanmış çox qəbir,
Qaçaq Kərəm ona ümid bağlayıb,
Qürbət elə üz tutanda ağlayıb!

Ocaqyalı, Ələkbərin nə halda?
“Şeşə” kimi tanınardı mahalda,
Nə səngərdə ayaq çəkdi, nə dalda,
“Beşaçılan” qaqqıldadı gün-axşam,
Kilsələrdə yasa batdı neçə şam!

Ocaqyalı, Pirverdinin nəresi,
Düşmən üstə şığıması, həmləsi,
Tüfənginin “dığa” qovan gülləsi,
Hələ də var qocaların sözündə,
Yuva qurub ürəklərin gözündə.

Dəli İsmayıl baş kəsməkdə baş olub,
Daşnakların dünyasına daş olub,
Neçə sinə xaç altında yaş olub,
Qan laxladıb bərələri, bəndləri,
Yeni qırğın əsdirdikcə kəndləri.

Tağ atmışdı İsgəndərin qeyrəti,
Dodaqları partladardı qaməti,
Hünərilə sındırsa da zülməti,
Zaman indi başqa libas geyirdi,
Zülmün oxu buludlara dəyirdi!

Ocaqyalı, ocağında kül qaldı,
Dibçəyində açılmamış gül qaldı,
Quyularda başı kəsik el qaldı,
Bayramları qara gəldi Göyçənin!
Ah-amanı ürək dəldi Göyçənin!

Ocaqyalı, ələm endi başına,
Qan ah yazdı torpağına,daşına,
Göz ağladı gözlərinin yaşına,
Nola burda sal qayalar danışa,
Sülhə gəlsək, çətin torpaq barışa!

Ocaqyalı, Elxanilər məkanı,
Tac dindirib burda Oğuz xaqanı,
Topal Teymur, Sultan Həmid divanı,
Basarkeçər, Gözəldərə... yaratmış,
Tarix burda çox yaralar qanatmış!

Misgin Abdal türk elinə yaraşlıq,
Həm dahidi, həm şairdi, həm aşlıq.
Xanlıqlara o gətirdi barışlıq,
Xətai də ehtiramla bir zaman,
Görüşünə karvan çəkmiş İrannan.

Ocaqyalı, Şimpirtlinin yaylağı,
Sevgilinin seyrangahı, oylağı,
Misra-misra dilə düşüb sorağı,
Mahmudunu illər onnan alıbdı,
Bu dağlarda ah-amanı qalıbdı!

Ocaqyalı, ustadları sal yada,
Ağ Aşlıq tək ustad hanı dünyada?
Zaman bir də çətin Alı yarada,
Kim unudar Ələsgəri, İmanı,
Dördyüz aşlıq mat qoyubdu cahanı!

Zod kəndində şair Hacı, Əbülfət,
Mirzə Bəylər, Abdulla bir əzəmət,
Ağayara yaraşmazdı məzəmmət,
    Ələsgərdən dərs almışdı o ki var,
    Oxuyanda səf bağları qayalar.

Aşıq Əsəd əsl əhli-hünərdir,
Zil səsinə onluq lampa sönərdir,
Şeyird kimdi, ustadları yənərdir,
    Nur saçanda sinəsində ordeni,
    Gümüş xəncər bəzəyərdi belini.

Ocaqyalı, sazın-sözün qıbləsi,
Kamilliyin buludqanad zirvəsi,
Yeddi qatdan axıb gələn haqq səsi,
    İlk baharsan sərvin xan budağında,
    Min hikmət var kəhkəşan yatağında.

Alimlərin xalqa ümid-qanaddı,
Gör bir kimlər səni ərzə tanıtdı,
London, Paris uğurlara qol atdı,
    İstanbuldan gəldi zəfər sorağı,
    Göyə dəydi məğrur Vətən bayrağı.

Ocaqyalı, qoca dünya mürgülü,
Əldə solur əl bitirən tər gülü,
Xoş günlərin dam-bacası hörgülü,
    Zaman bizə təzə yellər əsdirir,
    Səbrimizi qayçılıyır, kəsdirir.

Qəm püfləyir qocaların qəlyanı,
Sahmanına qoyanmı var dünyanı?
Acı xəbər çəpərləyib dörd yanı,
    Nehrə enib, badya boşdu, buzov tox,
    İçimizdən ötüb keçir neçə ox.

Kölgə kimi xəyaldadı adamlar,
Elə bil ki, baş-daşdı bu damlar,
Köpəklərə qurd görünür axşamlar,
Orda-burda qoyun-quzu mələşir,
Göylər dolub, zaman qanla əlləşir!

Ocaqyalı, qəm-qubarın dənizi,
Qocaların tənəkili bənizi,
Astanada ötənlərin qan izi,
Yasaqlayıb nənələrə nağılı,
Axşam-sabah yağılıdı, yağılı.

Tövləsində yəhərlənib kəhər at,
Millət məhbus, Vətən özü qazamat,
Sanırsan ki, ömür-gün də amanat,
Uşaqların “gizlənpaç”ı gizlənib,
Qar yağmamış dərd yağışı çilənib.

Gözlər sınıb qəribliyin üzündə,
Kül ağlayır ocaqların közündə,
Qorxu, tələş qız-gəlinin gözündə,
Düyn düşüb anaların səsinə,
Hənirmi var körpələri isinə!

Bəd xəbərler qanad çalır hər yana,
Zaman laldı, tarix yazır qan-qana,
Fəğan yeli “Ağrıdağ”dan o yana,
Ağlar elin qubarını aparır,
Bir danışan yüz ürəyi qoparır!

Sınan yurdun ab-havası mərgimiş,
Hamı burda xoş ovqatı tərgimiş,
Gedən gedir, gələn gəlir təngimiş,
Əldə uçur telefonun dəstəyi,
Tələş geyib insanların istəyi!

Gecələrin vahimədi sözbaşı,
Sinələrdə cığır salıb gözyaşı,
Yurd itirir neçə-neçə yurddaşı,
Tarixlərə ilmə düşdü, ay haray!
Göyçə aha bürünmüşdü, ay haray!

Basarkeçər yenə dolub bulud tək,
Burda qana susayıbdı hər ürək,
Xaç bayrağı qisas qanı tökərək,
Daşnakları ədavətə çağırır,
Kamo: türkə ölüm—deyib bağırır.

Göyçə gölü yasa batıb dumanda,
Qanlı əllər qan-qan deyir Sevanda,
Qəzəb geyir hər yerinnən duran da,
Elə bil ki, yatıb türkün Allahı,
Xaç qaldırır Moskvanın silahı!

İzdihamnan silkələnir İrəvan,
Silva coşub, qan püskürür Balayan,
Türk yurdunu nifrətinə qalayan,
Zalım düşmən türk ovuna çıxır,bax!
Halal yurdda nahaq qanlar axır,bax!

Dərələyəz, Vedibasara dardadı,
Zülmün ərşə dirənəni burdadı,
Aman Allah, Şadlinski hardadı?!
Gəlməz oldu Dəli Alı,Süleyman,
Qayalara tarix yazır axan qan!

Oğuz yurdu pencər təkı sıxılıb,
Odu sönmüb, ümidləri yıxılıb,
Neçə körpə oda yanıb-yaxılıb,
Borularda qarşıyanlar necoldu?!
Qan üstündə zarıyanlar necoldu?!

Nədir axı günahsızın günahı?!
Bu ah-nalə tərپətmədi Allahı?!
Zaman boğur hər açılan sabahı,
Uzaqlarda korğun şimşəklər çaxır,
Yurd yerinnən köç dalınca köç qalxır!

Ocaqyalı, indi sənın yiyən yox,
Doğma yurdum, əziz elim deyən yox,
Mənim dərdim səninkinnən xeyli çox,
Qürbət eldə bənövşəne dönmüşəm,
Necə deyim yanıb-yanıb sönmüşəm!

Ocaqyalı, elin gəlmir elinən,
Dodaq gülmür şirin-şirin dilinən,
Nolar bir yol yuxulardan gəlinən,
Bulud olub torpağına, daşına,
Səpə-səpə dolanaydım başına!

Ocaqyalı, “qaymaqçıçək” açırımı?
Quzuların çöl-çəməndə qaçırımı?
Yaz günəşi sübhə şəfəq saçırımı?
Bu bahar da qərib-qərib darıxdım,
İçim yandı, uşaq kimi karıxdım!

Ocaqyalı “Cirildeyiz” yuvası,
Yuvaların copban-copban balası,
“Sıyırxana”, “Çumbuz”lunun cələsi,
Sonaların “Qırgölün”də üzürmə?
Cücələri muncuq-muncuq düzürmə?!

Ocaqyalı, gün ağrısı, il qəmi,
Baxış qəmi, söhbət qəmi, dil qəmi,
“Göyçə gülü”, “Süsənbəri”, “Dilqəmi”,
Ürəyimə bir də çətin toxuna,
Salam olsun Ağ Aşığın ruhuna!

Ocaqyalı, "Qocadağ" in yığnağı,
Beçə balı, nehrə yağı, qaymağı,
Zirvələrin qartalları saymağı,
Hələ də var ürəyimdə, canımda,
Bir saf duyğu oyanaydı qanımda.

Ocaqyalı, qar-boranlı gecələr,
Donmuş izlər, qar örtüklü küçələr,
Ağ lavaşa dad gətirən beçələr,
Qovurmanın donmuşunna olaydı,
Anam durub yerimizi salaydı!

Ocaqyalı, əl verməzdik əngələ,
Köhnə qurud dad verərdi xəngələ,
Babam da ki, toxunmazdı çəngələ,
Barmaqları bulandıqca ayrana,
Tək bir sini ötürərdi o cana.

Ocaqyalı, yolun, izin ağardı,
Ruzimizə bin-bərəkət yağardı,
Qız-gəlinlər payız südü sağardı,
Damağım da saxlamışam adını,
Nə verərdi "ayırma"nın dadını?!

Ocaqyalı, yolun, izin ağardı,
Ruzimizə bin-bərəkət yağardı,
Qız-gəlinlər payız südü sağardı,
Damağım da saxlamışam adını,
Nə verərdi "ayırma"nın dadını?!

Ocaqyalı, "moy" çiçəyi bitəndə,
Buzovların qaçıb çəndə itəndə,
Bulaq səsi ovalığa yetəndə,
Xoş gələrdi axşamların səhəri,
Gün süslərdi kişnərtili kəhəri.

Ocaqyalı, bulaqların çağlasın,
Dağın, dərən mən ölmüşü ağlasın,
Zirvələrin qara yaylıq bağlasın,
İnnən belə bəyquşlara qanad ver.
Yüz ölmüşə, yüz qalmışa yüz ad ver!

Ocaqyalı, yenə ruhum dolanır,
Diləyimdə göz yaşları bulanır,
Yuxularda yurd ocağı qalanır,
Təndir kabab, təzə lavaş, bol iştah,
O günləri bizə qaytar ay Allah!

Pir Alının ruhu yaman incikdi,
Səməd ağa gələmmədi, gecikdi,
Burda böyük uşaqdan da kiçikdi,
Qara yellər dərdə çəkir elatı,
Zamana bax, Həmzə minib “Qırat”ı!

Bilən varmı bulaqların dilini?
Yel sovurub, gün qaytarıb ilini,
Kimə qaldı o çöllərin gəlini?!

“Beşik qaya”, “Qumru bulaq”, “Boz yoxuş”,
Bu yerlərdə gözəl quşlar oxumuş!

Ocaqyalı, ocaqların qarası,
Ürəyimdə qopub qaldı parası,
Sarı tutmur qəribliyin yarası,
Uzaqdasan, kimə açım bu dərdi,
Qərib olub yaşamaq da hədərdi!

Yuxum gəlmir, yatammıram gecələr,
Ulduz enib, Ay dərdimdə gecələr,
Dünya kefdə, qəhər məndə dincələr,
Sızıldaram qərib quşlar ötəndə,
Dərd verənim dərd verəydi Vətəndə!

Deyərlər ki, ağlayan göz kor olar,
Bəs qürbətdə dar məzardan gor olar?!
Qərib ölsəm soyuq torpaq qor olar,
Yad-özgələr duman deyər tüstümə,
Quzu mələr, bülbül qonar üstümə!

Ocaqyalı, oğlun, qızın dardadı,
Yurd göynəkli qocaların gordadı,
Heç demirsən şair oğlum hardadı?!
Nə müddətdi məni mənən alıblar,
Günüm yoxdu, dar qəfəsə salıblar!

Ocaqyalı, qəm dənizi dərindi,
Əl çatmazı, ün yetməzi sərindi,
Ulu Göyçə təzə "Xudafərin"di!
Bu tayını, o tayını görmürəm,
Mən ölümə neylədim ki, ölmürəm!..

Ocaqyalı, nəsillərin bölündü,
Odun sönüb, bizə qalan külündü,
Yan, ey Vətən, ağlamalı günündü!
Bacı burda, qardaş düşüb hayana?!
Sən hardasan, mən hardayam, ay ana?!

Ocaqyalı, "Göyçə gülü" çalan yox,
Bölən bölür, neylək, bizə qalan yox!
Çömçəmizi bir qaşığa alan yox,
Oğul gördüm, quzu kimi mələdi!
Dünyamıza zülüm küllər ələdi!

Ocaqyalı, şirin yurdda şirindi,
Doğma eldə çaqqal, qurd da şirindi,
Qəribliyin çalası da dərindi,
Üzə çıxan ələ baxır, ay aman,
Könül qırır, ürək sıxır nə yaman!

Ocaqyalı, illər-ilə qovuşdu,
Bir sinədə neçə yara qovuşdu,
Ömür keçdi, arzu-dilək uyuşdu,
Dilimizdən uçub getdi sözüümüz,
Söykənmədi közüməzə közüümüz!

Ocaqyalı, bir dönəydim qoynuna,
Tifil tək sarılaydım boynuna,
Qoşulaydım təbiətin oynuna,
Dişləyəydim boz çəpişin qulağın,
Bir qaçaydım dalısıyca ulağın!

Heç bilmədim günlər necə ötüşdü,
Saçıma yox, ürəyimə dən düşdü!
Qohum-qardaş, çoxu mənən gen düşdü,
Qürbət aldı atamı da əlimnən,
Ayrı düşdüm imanımdan, dinimnən!

Ocaqyalı, dünya mənə qəm əkib,
Can bağım xəzan yeli göz dikib,
Əmim Əsəd can üstündə ah çəkib,
Qar istədi, Kəpəz dedi: gəl apar,
Bu vəhşətin cavabını kim tapar?!

Gör kimlərə məzar qazdı bu dünya,
Neçə ömrə nida yazdı bu dünya!
Bir gün neydi, bir gün sazdı bu dünya,
Sirdaşını, yaşdını görmədim,
Çox axtardım, bir şadını görmədim!

Acı həsrət ürəyimə batan ox,
Neçə əmim, neçə dayım daha yox,
Hər bölgüdə mənə acı düşdü çox,
Hey uçuram durnaların səsinə,
Yazıq canım bir də çətin isinə!

Düz deyiblər, "insan gəldi-gedərdi",
Kim ölümsüz bağ becərdi, bar dərdi?!
Cana möhlət bir udum su qədərdir,
Üzü ağdı, özü qara torpağın,
Çölü çəmən, içi yara torpağın!

Ocaqyalı, ömrün azı qalıbdı,
Xatirələr qanadını salıbdı,
Son havamı bilmirəm kim çalıbdı?!
Pərdələrin arasında qalmışam,
Biləmmirəm nə satıb, nə almışam!

Karvan keçir, dalısıyca toz qalır,
Qış üşüdür, könlümüzdə yaz qalır,
Hər nə varsa, gəlib-gedir, söz qalır,
Ellər məni şair kimi ağlasın,
Söz mülkümə qırmızılar bağlasın!

Bu fələyin dəyirmanı işində,
Neçə ömür qana dönüb dişində,
Dünya yoxdu dünyanın keçmişində!
Allah qoysa, ağızımızda dad olar,
"Bir bizim də novrağımız şad olar!"

Ocaqyalı, yuxu gördüm bu gecə,
Anam mənə su verirdi gizlicə,
Qol dolayıb gözlərinnən öpüncə,
Düşmən yetib bizi-bizdən ayırdı,
Bu ağrıya ruhlar da ağlayırdı!

İndi məni yuxular da aldadır,
Qara əllər əl-qolumu bağladır,
Əsən yellər ümidimi ağladır,
Doğma yoxdu göy üzünnən savayı,
Karvanlarım gəlib-keçir havayı!

Nə biləsən, mən düşmüşəm nə dərdə,
Sınmış saza nə təzanə, nə pərdə,
Sənə bənzər dağlar yoxdu bu yerdə,
Nola qalxıb “Sarınər”dən keçəydim,
“Qırxbulaq”dan bircə udum içəydim!

Əflatunun görüm üzü ağ olsun,
Kef-əhvalı ömrü qədər cağ olsun,
Vətən eşqi nəsillərə tağ olsun,
Dünən mənə yurddan soraq gətirdi,
Görüntülər gözümdə yaş bitirdi!

...Yaz ağzıdı, ətək yaşıl, zirvə qar,
Yenə uzaqlara boylanır “Qoşqar”.
Çaylar o çaylardı, dağlar o dağlar,
Cığırılar daralıb, izlər göyərüb,
“Sən burda qəribsən, yurd orda qərib!”

Göylər açıq, torağaylar oxuyur,
“Qarçıçəyi” yaz xalısı toxuyur,
“Dərəçiçək” yenəmi gül qoxuyur?
Dağ qartalı qəribliyə qıy salıb,
Elə bil ki, “Yumru təpə” alçalıb!

Biçənəkdə bu daş mənə tanışdı,
Atam burda bir ocaq qalamışdı,
Qara bulud qəfil zirvəni aşdı,
Dolu tökdü ildırım başında,
Mən üşüdüm o gün doqquz yaşında!

O yol bizi “çaşır” üçün apardı,
Əl-ayağı daş-qayalar çapardı...
Qulu bizi itirərdi, tapardı,
Boş təlisi yellədikcə əlimiz,
Qulu deyib, yalvarardı dilimiz!

Ah, o dərə “Baldırğanlı dərə” di,
O kəklikdi, yanındakı fərədi,
O görünən “Sultan ölən” bərədi,
“Qumru bulaq”, “Sonalı göl”, “Əyricə”,
Bu yerlərdə süd axardı sərnicə!

Obamızdı, elat bura köçərdi,
Ötən anı ömür bal tək içərdi,
Gözləyərdik, Ay bacadan keçərdi,
Məmiş mısıb tufəngini atardı,
İtlər cumub kefirmizi qatardı!

Buzovluğu atam burda tikərdi,
Eşməsinə burda büküb çəkərdi,
Əcikliyi yapıncıya bükərdi,
Qaraltıya hürüyəndə itimiz,
“Komur”deyib səs verərdik ikimiz.

Sağıcılar mal-qoyunu sağanda,
Gecə gəlib gündüzünü boğanda,
Ac canavar ulayanda dumanda,
“Qoşalülə” şimşək tək çaxardı,
Dağ çayı da haray salıb axardı.

Anam hərdən oturub yun didərdi,
Qız-gəlinlə baldırğana gedərdi,
Səhər durub buludları güdərdi,
Sini-sini qurudardı qurudu,
Ocağınnan kəsilməzdi umudu.

Qanadlanıb qucağına uçardım,
Hər nə versə, alıb çölə qaçardım,
Gözlərimi gözlərində açardım,
Axşam vaxtı tellərini sayardı,
Ölüm onu nə tez bizdən ayırdı?!

Təndir damı görün bir nə gündədi,
Ağ daşları elə bil ki, kündədi,
Odu sönüb, təkçə kül yerindədi!
Həsərət gəzir dərələrin uzununu,
Çoban varmı, bir qaytara quzunu?!

Bu kənd, bizim kəndimizdi, ay aman,
Boyumuzla böyüyərdi hər zaman,
Elə bil ki, od tökülüb başınnan,
Qəbirləri dağıdılıb, sökülüb,
Başdaşları parçalanıb, tökülüb!

Nə deyəsən bu taleyi yazana,
Bağ-bağçalar üz qoyubdu xəzana,
Məzarını görəmmədim, ay ana!
Harda qaldı mənim balam—Şahnazım?!
Ürəyimdə şırım açdı murazım.

Nələr deyir gör bu lentin yaddaşı,
Elə bil ki, kəndi yuyub göz yaşı,
Neçə evin kürünübdü yurd daşı,
Qaranquşun yuvası da boş qalıb,
Yeri-göyü qüssə satıb, qəm alıb!

Bu yol doğma Kəsəməninin yoludu,
Sağı-solu çirkablarla doludu,
Kənd seyr edir “Vers” dən qalxan buludu,
Göyərçinlər orda-burda dənlenir,
Ruzigarın dönmüş çərxi yellənir.

O Məcidin, bu Qoşqarın evidi,
O Musanın, bu Sərdarın evidi,
Bax, o evdə bir Tərminə var idi,
Payız gəlib bağçasına, bağına,
Necə baxaq ayrılığın dağına?

Bizim evdi - o yapıncı, o yəhər...
Qayğılarla dolanardıq birtəhər,
Ayrılısam da, uşaq tək hər səhər,
Ata-ana nəfəsinə qaçardım,
Kədərimi sevincimlə açardım.

Həbib kişi qeyrətiylə gəzərdi,
“Baksan” atı şahin kimi süzərdi,
Mərheməti könülləri bəzərdi,
O, qoymazdı ocaq sönə, kül qala,
Namərd qalxa, mərd diz çökə, alçala.

Hacı Məmmərzənin varı, dövləti,
Verən əli olub, Hatəm qüdrəti,
Yayılib gün kimi şanı, şöhrəti,
Qəlbilə isidib Aşıq Alını,
Dağıdıb başınnan qeylü-qalını.

“Sərhəd bulağı”dır o qaynar bulaq,
Burda şənlenirdi ən əziz qonaq,
Ocaq daşlarını gizlədir alağ,
Ötmür sonaları, çığırışmır qazlar,
Necoldu kuzəli gəlinlər, qızlar?!

Ocaqyalı, yenə xəyal atlanır,
Diz bükülüb, daha ürək qatlanır,
Qəriblikdə cismim mənə yadlanır,
Yoncalıqda saqqız yığan günlərim,
Kəpənəyi qaçıb-qovan günlərim!

Ötən gündü... buzovumuz ölmüşdü,
Ev-eşiyə bir qaramat enmişdi.
Atam sanki yerdən-göydən dönmüşdü,
Müqəvvanı “Alağız”a bağladı,
Yazıq heyvan yaladıqca ağladı!

Çöl-çəməndə “çilingağac” oynardıq,
Bulaq tək durulardıq, qaynardıq,
Hərdən girib bağdan alma “yonardıq”,
Əlimizdən günəbaxan qalardı?
Köpəklər də bağda bağa ulardı.

“Aradınxır”, “dəvələh”ü, “bənövşə”,
Qışqırdıq:– bizdən sizə kim düşə,
Qovurğanı qarışdırıb kişmişə
Bal-qaymağa barmaq vurub qaçardıq,
Qaçmaq nədi, lap quş olub uçardıq!

Şamo müəllim dərsdə mürgü vurardı,
Əli müəllim üstümüzdə durardı,
Məşdi müəllim başda çubuq qırdı,
Kim bilməzdi Müseyibin dərşini,
Yer gəzərdik eşidəndə səşini!

Xanoğlanın su qatardıq xaşına,
Vurnuxardı hey qaşına-qaşına,
Oyun açıb köksatanın başına
Yabısının quyruğunu kəsərdik,
Qaçıb gedib samannıxda əşərdik.

Xudu kişi üzümüzə güləndə,
Naxır sürüb bulaq üstə gələndə,
Qoduxları qıdıxlıyıb minəndə
Adımızı çəkməsinə yazardı,
Yaz batdağı yazıları pozardı.

Boyun büküb göydə Aya gecələr,
Ulduzları saya-saya gecələr,
Sanardım ki, Ay sinəmdə gecələr,
Uzaqlarda tənha bir quş ötərdi,
Səsi gəlib taleyimə yetərdi!

Toy qurardı əsgər gedən oğullar,
Ömrə-günə yazılardı o anlar,
Qaş-göz ilə aynabəndə çıxanlar
Bulaq üstə tələsərdi o gecə,
Biz də baxıb qımışardıq gizlicə.

Bu kənd mənə şeir dili bəslədi,
Zirvələrdən Miskin Abdal səslədi,
Rübabımı "Göyçə gülü" süslədi,
Elə dindi saz başına döndüyüm,
Ocaq dedi:– yaz, başına döndüyüm!

Yola, izə qaçıb cızıq çəkərdim,
Qonşu qızın zəhləsini tökərdim,
Furqunçunun təkərini sökərdim,
Baldırırma dolandıqca qamçısı,
Qaç, deyərdi gözlərimin damcısı!

Gör kimlərim itkin düşdü,yox oldu,
Noğul dünyam can evimdə ox oldu,
Təzə dərdim köhnəsinnən çox oldu,
Kimə deyim, gəl, halımı soruş bir,
Gözləyənim bir səbirdi, bir qəbir!

Zaman bizi kəməndinə salıbdı,
İçimizdən odumuzu alıbdı,
Qucaq soyuq, ev beşiksiz qalıbdı,
Qocalığın sandığını açan yox,
Nənə deyib bir qucağa qaçan yox!

Həmid baba ahı üstə yıxılıb,
Sağı dərdə, solu qəmə sıxılıb,
Göy titrəyir, yer şimşəyi çoxalıb,
Qana batıb xalqın duzu, çörəyi,
Kim sağaldar dərd dağlayan kürəyi?

Kəndli səhər abır çəkib yaşına,
Hey dolanır “Mercedes”in başına,
İşsiz yazıq qəmnən necə daşına?
Bu gün evə əlləri boş qayıtdı,
Neçə ümid, neçə dilək qanatdı!

Sağıcılar restoranda qab yuyur,
Yaşlı çoban avtobusda uyuyur,
Tütünçü qız abırını qoruyur,
Şəhər döyür insanlığın başına,
Qurban olum kəndin kəsək-daşına!

“Qul bazarı” qəmlə dolur, boşalır,
Dolu verən aldığı boş alır,
Dəllək bənnə olub, həkim qaş alır!
Mühəndislər yer belləyir pulluya,
Nə deyəsən bu amansız qurğuya!

Möhtəkirlər din-imanı azdırıb,
Mərhəmətə çoxdan məzar qazdırıb,
Kasıb köhnə şorbasını qızdırıb,
Uşaq dadır, ana qaşığı yalayır,
Hər ürəkdə bir yalquzaq ulayır!

Ucuz alan baha satır millətə,
Günahı nə, millət düşüb zillətə?
Adam var ki, gözü sataşır etə,
Adam da var pul qoymağa yeri yox!
Mən bu eldə ölü gördüm, diri yox!

Bu millətin balıncı da yaş tökür
Mənəm deyən qucağından daş tökür?
Nizə dillər dizə batır, baş sökür,
Yetən durub bir-birini aldadır,
Aldatmağın özü burda bal dadır!

Düz sözünü əyri yazan bizdədi,
Mərhəmətə quyu qazan bizdədi,
Bu torpaqda nakişilər üzdədi,
Ağıllını ağılına qatarlar,
Sümüyünü ocaqlara çatarlar.

Dərd birdimi, hamı deyə birdi,bir?
Kimlərə bəllidir örtülən qəbir?!
Dözüm çarmıxdadır, yaş damır səbir,
Saxta dərmanları pul sorur qana,
Görüb,daddığımız dərd verir cana!

Ocaqyalı, nola səni görədim,
Qucağında yaza çələng höreydim,
Bir doyunca bulaqlardan öpəydim,
Bu ayrılıq yaman kəsdi aranı,
Kim sağaldar həsrət vuran yaranı?

Ocaqyalı, "El köçdü"nü çalginən,
Ağ Aşığı bir yadına salginən,
Biz ölmüşük, sən yerində qalginən,
Ürək deyir: – gəlib sənə qovuşam,
Yaylağında saz götürüb, söz qoşam!

Ocaqyalı, yer-göyümüz səndədi,
Dövrümüz, xoş günümüz səndədi,
İlk odumuz,son külümüz səndədi,
Allah qoysa bəlkə gəldik görüşdük,
Möhnət keçdi, qucaqlaşdıq,öpüşdük!

Ocaqyalı, gedər, qalmaz erməni,
Qərib qoymaz torpaq məni,yer məni!
Çox istərdim görüm səni,gör məni,
El yığıla obasına, elinə,
Aşıq Hacı bir bal çəkə dilinə.

Ocaqyalı, qartal süzər havada,
Boz sərçələr şahin olmaz yuvada,
Biz düşməne yenilmədik davada,
Çörəyimiz qılinc oldu arxadan,
Etibara pərdə çəkdi nahaq qan.

Ocaqyalı, qəm sellənir, qəhər çox,
Xainlikdə ermənidən yoxdu, yox.
Hər birisi kəsən xəncər, deşən ox,
Yaltaq, alçaq, qəsbikardı erməni,
Şarlatandı, riyakardı erməni.

Aləm bilir çörəyində duz olmaz,
Vədə başı etibara düz olmaz,
Kişisində sima olmaz, üz olmaz,
Həqiqətə ziyankardı erməni,
Allahsızdı, zülmkardı erməni.

Arvadını tez qabağa verəndi,
Qapı görsə pəncərədən girəndi,
Az olanda görərsən ki,dirəndi,
Çoxluğunda baş kəsəndi erməni,
Bəd niyyətə tələsəndi erməni!

Kələkbazı nə bir olub,nə də beş,
Əyri yolda saxtaliğa atar şeş,
Həm quzğundu, həm tülküdü,həm də leş,
Torpaq verdik,paytaxt aldı qudurdu,
Axır gəlib başımızda oturdu!

Qarabağda yaşa dedik –yaşadı,
Əl uzatdı, çörək verdik–yaşadı,
Demə, itin meyli yağlı aşadı,
Günümüzə kölgə saldı erməni,
Axır bizi-bizdən aldı erməni.

Bu millətin damarında it qanı,
Bu millətə alçaqlıqda tay hanı?
Bu milləti insan deyil doğanı,
Laylası da türkə ölüm hayqırır,
Biz yatmışıq, oyaqları pul qırır!

On səkkizdə qan torpağı doyrdu!
Lalayanlar qan içində qudurdu,
Mart qırğını soyumuzu sovurdu,
Türk ordusu hoya çatdı bu yerdə,
İgid varmı Nuru paşa hünərdə?!

Ocaqyalı, Qarabağın dardadı,
Murov, Qoşqar, Kəpəz intizardadı,
Xocalının ahı uzaqlardadı,
Göydən enmir Kəlbəcərin yuxusu,
Nə yamanmış yurdsuzluğun qorxusu!

Zəngilannan Füzuliyə yolum yox,
Parçalanmış bir bədənəm, qolum yox,
Ermənidə intiqamım çoxdu-çox!
Nə yatmışan, Qaçaq Nəbi, dur görək,
Yağlıları cəhənnəmə göndərək.

Oğul gərək İrəvanı dağıda,
Vurub-yıxa qayanı da, dağı da,
İnsafdırmı Şuşa qala yağıda,
Cəbrayılım, can Laçınım, Qubadlım,
Can gözləmir ay atları qanadlım!

Oğul bala, səngər səni gözləyir,
Qeyrət, mərdlik, hünər səni gözləyir,
Qalibyyət, zəfər səni gözləyir,
Qalx döyüşə, əmr edirəm, irəli!
Bir balamla bir gəlirəm, irəli!

Ocaqyalı, yaş altmışı haqlayır,
On səkkiz il məni sənsiz saxlayır,
Diş tökülüb, daha bədən laxlayır,
Ağ gətirib gözlərimin qarası,
Sinəmdədi dərdin qara yarası.

Ocaqyalı, daha canım üzülüb,
Əmim, dayım məzar-məzar düzülüb,
Ürəyimin yaşı gözdən süzülüb,
Axır mənə gəlib çatdın, qocalıq!
Yalan sözdü–qocalıqdı ucalıq?!

Ocaqyalı, ocağında köz olam,
Çəməninə, çiçəyinə göz olam,
Hər ağızda şirin söhbət, söz olam,
Gün çıxmamış yaxa açıb mehinə,
Bir bataydım gülzarının şəhinə.

Keçmişlərin çox nişanı səndədi,
Məşəqqəti, şərəf-şanı səndədi,
Min dərdin var, min biri də məndədi,
Görüşəydik, dərd quş olub uçaydı,
Zaman dönüb qucağını açaydı.

Çovğun əsdi, biz də düşdük borana,
Köç karvanı diz qatladı arana,
Soraq yetər bu tələni qurana?
Əsil oğul öz yurdunda bəy olar,
Qəribliyə arif gələn səy olar.

Ocaqyalı, gün bacadan ötəndə,
Uşaqlığın ağılı daşa yetəndə,
Evdən qaçıb, çöldə sütül ütəndə
Soğan soyub qoruqçunun hirsinə,
Qaz qovardıq “köpək oğlu” səsində.

Ocaqyalı, səndə bir Kərim vardı,
Ürək verib, könülləri alardı,
Ölüm gəldi, onu çalib apardı,
Böyük Məzrə yuxusunu itirib,
Nakam ömür bənövşələr bitirib!

Ocaqyalı, səndə dağlar dağı var,
Hər daşında min bir şivən, ağı var,
İllər deyir: – dörd yanında yağı var,
Dözəmmirəm, döz, başına döndüyüm,
Qəm bitirən göz yaşına döndüyüm!

Ocaqyalı, dağım dağa söykərib,
Həsret gözə, qəm dodağa söykərib,
Çovğun əsir, xəzan bağa söykərib,
Hal qarışıq, ürək üzgün - bilən yox,
Gedən gedib, bir qayıdıb gələn yox!

Ocaqyalı, yollar məni ağlasın,
“Lilparlı”nı duman-çəni ağlasın,
Qoy arabir dağlar səni ağlasın,
Güllərini sinənə bas, dolginən,
Yuxularda barı biznən olginən!

Ocaqyalı, bu yerlərin mələyi,
Durnaların qaqqıltısı, lələyi,
Erməninin fələk tutan ələyi
Doğma eldə doğmalığı qoymadı,
Dövrən bizi bir yol saya salmadı.

Ocaqyalı, elim, günüm, məskənim,
Hay deyəndə harayıma yetənim,
Nisgilimdə boynu bükük bitənim,
Ağzımızın demə dadı səndəymiş,
Sən varikən üzümüzə gün dəymiş.

El bilir ki, sənsən bəxtim,pənahım,
Ulu Kəbəm, səcdəgahım,Allahım!
Ey üzümə açılmayan sabahım,
Dan yerində közüm qalıb- bir göz qoy,
Ah mənnəndi – aman Allah,yandım,oy!

Ocaqyalı, sənın yiyən olmadı,
Gələn dövrən qol boynuna salmadı,
Kimlər gəldi, kimlər səndə qalmadı?!
Öz dərdinlə bardaş qurub uyudun,
Bir çay təkı axıb,getdin,qurudun.

Zülm evinin qapısında qalmışığı,
Xoş günləri çoxdan yola salmışığı,
Nə satdıq ki, deyək təzə almışığı,
Daha bizə nə əvvəl var,nə axır,
Yollar bitdi, cığırdan da qan axır!

Ocaqyalı, gıleylənmək əbəsdı,
Çünki haqqın bir ucu da qəfəsdı,
Bizə qalan aldığımız nəfəsdı,
Yaxşımızı yamanlığa qatdılar,
Sapand təkı buladılar,atdılar.

Odumuzdan od götürüb göy üzü,
Baxışımız xəzanların gündüzü,
Ürək demir dil bitirən son sözü,
İçimizdə dəli ümid bağırır,
Yarpaq-yarpaq torpaq bizi çağırır!

Ocaqyalı, məndə dərdin dərdi var,
Bu fərağa can əritdi Şəhriyar,
Sönməz söndü, gedəmmədi Bəxtiyar,
Xudafərin Behrəngini ağlayır,
Araza bax,oğul udub çağlayır!

Ocaqyalı, "alma gülü" açanda,
"Moy çiçəyi" müşk ətrini saçanda,
Qartal süzüb, dovşan qorxub qaçanda,
Quzuları yal döşünə yayardım,
Gül-çiçəyin sevdasına uyardım.

Ömür keçdi, hardan alım o günü?!
Gözlərimnən qovammıram mürgünü,
Axşam-sabah fələk hörən hörgünü,
Kərpic-kərpic oxuyuram, yanıram,
Bu mənanı indi-indi qanıram.

Sözümmü var, bu yazını yazana?
Dərd buduku dərdi dərdli qazana,
Qoşulmuşam qəm dağında azana,
Bilən varmı, Kərəm mənəm, Lələ mən!
İqbalımı çoxdan verdim yelə mən!

Şəhriyarım, canım qurban adına,
Simurğ olub yetəmmədim dadına,
"Heydər baba" nələr salmış yadına...
Bayram günü mən də bir şal bağladım,
Şala baxıb, səni anıb ağladım!

Şəhriyarım, həsrət sənnən öc oldu,
Hey gözlədik, gələmmədin, gec oldu,
Bir demədin, Məcnun balam necoldu?!
Məzarında açan güllər məniydim!
Üstündəki duman idim, çəniydim.

Şəhriyarım, dünya səndə duruldu,
Hər sözünnən hikmət taxtı quruldu,
Allah özü səndə sənə vuruldu,
Azərbaycan can söykədi başına,
Xəzər olduq gözlərinin yaşına!

Şəhriyarım, bülbül qonmur budağa,
Zaman laldı, dövrən susur bu dağa.
Bəxtiyarı dərd yıxıbdı yatağa,
Sən demişdin, heç çıxardım sözünnən,
Əvəzinə gedib öpdüm gözünnən!

Şəhriyarım, dünya sözsüz solardı,
Söz mülkünə qarğa-quzğun dolardı,
Əttar qalsa, sənə şeyird olardı,
Düz demisən: "Ayrılıq var, ölüm var",
Dilim yanar, desəm öldü Şəhriyar!

Şəhriyarım, sözün qədər ucasan,
Şahdağışan, Savalannan qocasan,
Kaş beləcə könlümüzü açasan,
Ruhun mənə qələm verdi göylərdən,
Bu dastanı sən söylədin, yazdım mən!

Ocaqyalı, köhlənimi minmirəm,
Dindirmirsən, mən də burda dinmirəm!
Bir quş olub qucağına enmirəm,
Qanadımı səndə qoyub gəlmişəm!
Kədər, çəkil, qəmnən doyub gəlmişəm!

Dabanımız öyrəşmişdi tikana,
Əl dəyəndə qışqıradıq:- oy, ana!
Yumurtanı hey daşdım dükana,
Ayaqyalın, başıaçıq günlərim,
Üzü qatıq, əyni palçıq günlərim!

Dan yerinnən xoş bir ovqat gələrdi,
Quşlar ötər, qoyun-quzu mələrdi,
Yaz yağışı başımıza döyərdi,
Qıvrıldıq ıldırımlar çaxanda,
Gün çıxardı qorxu bizə baxanda!

Yumşaq otun arasında yatardıq,
Ay batanda yuxumuzu qatardıq,
Üzümüzü dan mehinə tutardıq.
Könlümüzdən nələr gəlib-keçərdi,
Neçə dilək bir bulaqdan içərdi.

Ədalətə cücə tutub kefi saz,
Anlamadıq, bu ördəkdi, yoxsa qaz,
Yay çıxmamış qanadlandı quşcuğaz,
“Anqut” uçub, bir də dənə gəlmədi,
Ədalətin üç gün üzü gülmədi.

Həsən toru dəstələyib atanda,
Cəfərqulu aralığı qatanda,
Rəşid cumub suda güləş tutanda,
Dəliş nənə çubuğunu yellərdi,
O gün bizim baldırımız güllərdi.

Ocaqyalı, evlər qalıb başına,
Ürək varmı, bu ağrıdan daşına?!
Çınqıllıqlar dönüb məğlub qoşuna,
Şişpilləkən sərkərdədir, dili yox,
Neyləsin ki, Vətən qalır, eli yox.

Ocaqyaqlı, hansı dərde döz deyim?!
Yurd görməyən gözə necə göz deyim?!
Sənki yoxsan, harda dinim, söz deyim,?!
Allah bilir nələr gəldi başıma,
İl saymıram yaş üstünnən yaşım.

Haqdan gəlib – dünya ölüm-itimdi,
Söz əhliyəm, sözüm əmanətimdi,
Burda hamı oğulsuzdu, yetimdi!
Can deyəni zəhrimara bükürlər,
Başa zibil əndərilər, tökürlər.

Aman Allah, yalan düzə baş kəsir,
Həqiqətin divarında daş əsir!
Dodaq bağlı, kəlmə əsir, dil əsir,
Şər-xatanın qanadını qıran yox,
Dildə Tanrı, əllərdə ki, «Quran» yox!

Ata boğur, ana doğan oğullar!
Hasar hörür, çəpər çəkir çuğullar,
Ağılsıza pərsəng olub ağıllar,
Namus nədir? Əllərdəki pula bax,
Ağ örpəkdə gəlin köçən dula bax!

Ocaqyalı, igid adı–yurd adı!
Mərd oğulun yolu hər vaxt yurdadı,
Göynəyimdə qız –gəlinin fəryadı,
Ruhlar qalıb obaları dolanır,
Qeyrət, hüner içimizdə sulanır.

Biz Vətəni qorumadıq, qorunduq,
Ələ baxıb, uşaq tək ovunduq,
Boyunduruq qoşqusuna boyunduq,
Dartan, çəkən qayış qədər olmadıq,
Ölüb, yurdun torpağında qalmadıq!

Kef köklədi əkiz doğan keçimiz,
Daş kömürdən xal da qoydu peçimiz,
Ayran içdik, sərinləşdi içimiz,
Uzaq bildik yaxındakı oyunu,
Yurd itirdik, itirmədik qoyunu!

Qurdlar çöldə, itlər bağda ulaşdı,
Ac pişiklər əl-ayağa dolaşdı,
Boş kəndlərin dərdi-dərdə culaşdı,
Atılmamış tufəngləri apardıq,
Dedik: – bəlkə bir gün gələr satardıq!

Qan çəkməmiş yola, izə, cığıra,
Köks ötürdüm bu uğursuz –uğura!
Maşın gördüm hey bağıra-bağıra,
Kənddən-kəndə köç “ovuna” çıxmışdı!
Bu “ov” bizim evimizi yıxmışdı!

Qəlbim bişir, xəzan geyib bənizim,
Ləpələnmir məğlubiyyət dənizim,
Torpaq bizim, hava bizim, su bizim,
Bəs erməni necə dözdü, dayandı?!
Qarabağım yad nəfəsə oyandı.

Gözəl Şuşa yüz yerinnən sınıb, oy!
Xan qızının ruhu yamşaq alıb, oy!
Qarabağı şikəstəsi sıxıb, oy!
“Heyratı”ya həsrət qalıb bu yerlər,
Bülbül ötmür, güllər ağı deyirlər!

“Cıdır düzü”, “xarı bülbül...” susub tar,
Cabbar dinmir, Xan Zülfünü soraqlar!
Göz yaşınan çağlayıbdı bulaqlar,
Durna enmir bu dağların otuna,
Düyün düşüb Üzeyirin notuna!

Ağdam qalxıb ürəyimi qaytara,
Xındırstan Zakirini qurtara,
Paprəvənddə avaz qoşa qıy tara,
Öpüş qona bulaqların gözünə,
Ustad Qədir bir gələydi özünə!

Ermənilər “saqırtqa”dı, “gənə”di,
Hər məzhəbə açılan məngənədi,
Əsgər bala, indi sözüm sənədi,
Yığ başına qisas adlı ordunu,
Qana döndər daşnakların yurdunu!

Axan qanı,oğul,yerdə qoyma sən!
Unutma ki,Oğuz xanın şirisən!
Fəxrım qoşa – biri “Ağrı”,biri sən!
Odlara yax İrəvanı,Sevanı,
Tarixlərə iz salmasın it qanı!

Əsil şahin göydən enməz davada,
Göy gurlayıb, şimşək çaxsa havada,
Bayquşlara qan udduraq yuvada,
Şəhidlərin ruhu yurda qayıtsın,
Qisas qanı əlimizi boyatsın.

Erməniyə xaç tutanlar çoxalıb,
Avropanın qəlbi “sınıb, yuxalıb”.
Gavurların sonluğuna az qalıb,
Ağrıdağım, şərəf qalam, ayıq ol,
Qələbədən –qələbəyə yaxşı yol!

“Göyçə gölü”m, zaman deyir qana-qan!
Dalğaların qan gətirsin Sevannan!
Bayrağımı özün qaldır o yannan!
Mən gəlincə balıqların ölməsin,
Üzün gülsün, yad üzünə gülməsin!

Yadımdadı “Gilli” çayın axarı,
Həvəs bizi aparardı yuxarı,
Sazla,sözlə qarşılıyıb baharı
Tor atardıq, köz düşməmiş ocağa,
“Qızıl xallı” dad verərdi damağa.

Yolu-izi təkbaşına tutardım,
Yoncalıqda sübh şəhinə batardım,
Balıqçının daxmasında yatardım,
Yerlə-göyə mehr salan günlərim,
Çörək verib,balıq alan günlərim!

Uzaqlarda bir qerib quş səkərdi,
Yanğıları sinəmə od tökərdi,
Yay buludu dolub, karvan çəkərdi,
Çörəyimi çəpiş yeyən günlərim,
Yeyib-içib, deyib-gülən günlərim!

Qız-gəlinlər süpürgədən gələndə,
Tay-tuşlarım xəbər tutub, biləndə,
Bir alagöz şələsinə güləndə,
Mən də onun gözlərinə gülərdim,
Zalım qızı naz atdıqca ölərdim!

Ocaqyalı, bu dərd yaman uzandı,
Biz itirdik, yağlı düşməni qazandı,
Ağ yalandı payız vədi, yaz andı,
Gözləyirik, ömür keçib yarıdan,
Öz xoşuna donuz çıxar darıdan?!

Ocaqyalı, sən çalmısan laylamı,
Yaxşı saxla mənsiz yatan balamı!
Həsərət yıxdı, qəm dağıtdı qalamı,
Anam gəlsə, demə balan ölübüdü!
Bəxtim çöküb, taxt-rəvanım dönübüdü.

Ocaqyalı, sındı qoşa qanadım,
Hər anımı illər boyda sanardım,
Göz tutuldu, ürəyimnən qanadım,
Fələk məni yeni dərdə bükübdü,
Varlığımıza mərgimişlər çökübdü.

Ocaqyalı, Tanrı sənə yar olsun,
Budaqların bəhrə dolu bar olsun,
Murov, Keyti, Həsənbaba var olsun,
Göylərin nənə qartalların enməsin,
Çərxim dönüb, sənə bəxtin dönməsin.

Ocaqyalı, ağ buludun oynasın,
Dumanların dərələrdə qaynasın,
Torpağa de məzarımı saxlasın,
Yüz il keçə düşmən səni anlamaz,
Bulaqların yad nəfəsə qaynamaz!

Ocaqyalı, dumanların sürünə,
Ağrıdağdan ucalığın görünə,
Dağın-daşın toy libası bürünə,
Xoş günlərin yenə verə əl-ələ,
Ocağına iman gələ,din gələ!

20.09.-15.10.2007

RUHLAR QIYAMI

Proloq

*20 il sözüümüzün çiyində qara
tabut kimi gəzdirdiyimiz şəhərlər
bənövşəsi qədim Şuşa, bu gün də
süqutun qara köynəyini geyib, sükut
içində düşmən bayrağına baş əyir!*

8 may 2012-ci il.

Can Qarabağ! Ümidinin
Yarasına qurban olum!
Qartalların qana batan
Vəfasına qurban olum!

Yollarına baxa-baxa,
Yollarımı itirmişəm.
Həsretindən nisgil alıb,
Qəhərimdə bitirmişəm!

O dağlarda, dərələrdə
Çox dolanıb gözüm mənim.
Paprevəngdə dövran açıb,
Sazım mənim, sözüm mənim.

Bu dünyaya bir naxışdır,
Güləblinin hər səhəri.
Dost soraqlı yaylaqlarda
Hey teylədim boz kəhəri.

Dinləmişəm çəmən-çəmən,
Gah kəkliyi, gah turacı.
Fikir məni daşa tutub,
Döyüldükcə qoz ağacı!

Əzəl vaxtlar bu yerlərdə
Kişilər mərd doğulardı.
Ağdamın hər baxışına
Daşnak quyruq bulayardı.

Hünər heykəl ucaldanda
Məğrurluğun qəlasına,
Kişilikdən rəng hopardı
Qız-gəlinin həyasına.

Heyf olsun o çağlara,
Soymu dönüb məhvərindən?
Şərab iyi gəlir daha
Boz atların yəhərindən!

Şuşa kimi bir gözəlin
Əzəməti talan oldu.
Özgəsinə gerçək olan,
Özümüzə yalan oldu.

Xocalının müsibəti
Qazımadı qəbrimizi.
Ölümüzü quyladıqca
Alver çəkdi dirimizi!

O yer, o göy, o əzəmət,
Kimin olub, kimə qaldı?!
Xəbər yetmir Sultan bəyə,
Xankəndini nökr aldı.

Ölmək üçün atılmadıq
Böyük vətən davasına,
Metroloqlar yel əsdirir
Zəngilanın havasına.

Düşmən yağı olsa belə,
Müqəssirik hər birimiz.
Füzulinin ruhu yandı
Füzulini verəndə biz!

Talan oldu neçə-neçə
Ata eli, ana yurdu!
Kəlbəcərdə ələ keçən
Göyçə boyda şivən qurdu!

Qandal vurub kişiliyə,
Haqq-ədalət itirənlər!
Bu torpağa vətənsizlik
Havasını gətirənlər!

I

Gecə gecədən keçib,
Yer qaranlıq, göy işıq.
Xan əmi xəyaldadır,
Fikri, hissi dolaşır.

Damağını titrədir
Sümürdüyü qəlyanı.
O, belə görməmişdir
İtirdiyi dünyanı.

Nə desin, nə söyləsin,
Fikir fikirdən acı.
Ələm çiyinə qonmuş,
Qəm-qüssədir əlacı.

Hey baxır uzaqlara,
Yaxın uzaqdan-uzaq.
Təbiət qan ağlayır,
Hər kolluq bir yalquzaq.

Payız boz yapıncını
Sərib çölə-çəmənə.
Qız köynəkli dərələr
Nisgil geyinmiş yenə.

Nənə bulaq təklənib,
Nə səs gəlir, nə hənir.
Orda-burda çatılan
Ocaqlar ətəklənir.

Dağlar qəribdən-qərib,
Meşə xəyal içində.
Durnalar qaqqıldaşır
Gədiklərdən keçəndə.

Gecə öz yatağında,
Meh əsir sərin, sərin.
Obanı sıxan duman
Xəyalıdır göylərin.

Axşamdan yanan ocaq
Zülmətlə oyundadır.
Sanki səma ulduzu
Yerdə ulduz oynadır.

Nə fikirdən əl çəkir,
Nə qəlyandan Xan əmi.
Sinəsində «heyratı»,
Dodağında zil-bəmi.

Şuşa, dağlar bəstəli
Vətənin şikəstəsi!
Doqquz milyonluq xalqın
Şəhərlər bənövşəsi!

...Xan əmi mehr salıb
Hər döngəyə, hər izə.
Keçmişini nağıllayır
Ər, qəhrəman Çingizə:

- Ünvan tapdığım evdir,
Kürsü-kürsü bayatı.
Burda nağıl eşidib,
Noğul bildim həyatı.

Bu meydanda bir zaman
Mıkrıç su satardı.
Kef üstündə dolanar,
Qu tükündə yatardı.

Bu erməni günbəgün
Sular tək duruldu.
Onun yığdığı pulla
Kirikor alim oldu.

Bu Məşədi İqbalın
Öz evi, öz həyəti.
Hamiya əl tutardı.
Dönməzdi qətiyyəti.

İndi üfunət hopub
Həyətin nəfəsinə.
Burda sabah açılır
Donuzların səsinə.

Bu Həsənin daş evi,
Üzə gülür bağ-bağat.
Bir kəhər bəsləyərdi,
Sanardın «Qırat»dı at.

Bayram günü kişini
Xankəndində vurdular.
Səbəb xaça dolaşdı,
At yıxdı - uydurdular.

Bu küçədə Gümrülü
Aşot başmaq tikərdi.
Çox işləyər, çox içər,
Yetənə dil tökərdi.

Gün keçdi, ay dəyişdi,
Aşot çıxdı özündən.
Şuşalı müştərinin
Bizlə vurdu gözündən.

Pulu çökdü, özü yox,
Baxmayıb çoxa-aza,
Bizlə yığdığı pulu
Bir gün verdi güdaza.

Bu küçədə, bu yerdə
Qocalar dərdləşərdi.
Hərdən əlləri uçar,
Sözləri gülüşərdi.

İndi burda gün boyu
Neçə manqal çatılır.
Donuzlaşan millətə
Donuz əti satılır.

Bu bulağın başında
Gözəllər cəm olardı.
Həyat coşub-çağlayar,
Kimin nə dərdi vardı.

Nişan-nişan dalınca,
Toy-toya qarışardı.
Göz-gözlə danışanda
Qarılar qımışardı.

Burda ayaq saxla, dur,
Söndürmə kameranı.
Bu Bülbülün evidir,
Lentə köçür hər anı.

Vaxt vardı bu qapını
Üzeyir Bəy açardı.
Cabbarın zəngüləsi
Hələ qulaqlardadı.

Seyid burda səs verib
«Cahargah»a, «Segah»a.
Bir yeni avaz gəlib
Hər açılan sabaha.

Gör kimlərin izi var
Bu evdə, bu həyətdə.
Daş qızıl olsa belə,
Daşa dönər qürbətdə.

İndi haram əl qoyub,
Müqəddəs avazlara.
Ev qapısı açılır
Harın qumarbazlara.

Bu məscidin yaşı çox,
Qan ağlayır daşları.
At-eşşək düşündürür
Burda donuz başları.

Tum satan kişmiş bükür,
Quranın ayəsinə.
Şuşa azansız yatır,
Oyanır it səsinə.

Erməni kilsəsinin
Nazını çəkirik biz.
Qolumuz qandallanıb,
Danışmazdı dilimiz.

Məscidlər külə döndü
Bircə anın içində.
Allah evinə bir bax,
Quran qanın içində!

Çingiz qan-tərə batıb,
Xeyli yorğun, mükəddər.
Sanki gördüklərini
Qəlbi çəkir sərbəsər.

Gün günorta yerində,
Dağlar dumana qalmış.
Göylərə nöqtə yazan
Qartallar qıya qalxmış.

Yal-yamac varaq-varaq,
Cilidləşib əzəmət.
Tarixi zay millətə
Tarix yazır təbiət.

Dəsmalı seldən keçib
Xan əminin əlində.
«Şahnaz»ı dodaq açmır,
«Şur»u donub dilində.

«Şuşanın dağları»nı
Allahamı oxusun?!
Qəhər yalman gecəyə,
Sabahamı oxusun?!

- Çingiz, oğlum, əzizim,
Yəqin ki, səni yordum?
Məni yoran yorsa da
Yorarmı ana yurdum?!

- Ustad, hər qətrə suya,
Daşa da can demişəm.
Bilirsən ki, bu elə
Ömrü qurban vermişəm!

Fəqət, qəhrəmanlığın
Şərəfinə xal düşüb.
İgid var ki, iqbali
Taleyinə lal düşüb.

Eləsini görmüşəm
Baş-beyini dəng edir.
Özü dalda gizlənib,
Qabaqda adı gedir.

Bilmirsən hardan çıxır
«Döyüşün aslanları?»
Gerçək məğlubiyyətin
Yalan qəhrəmanları!

Torpaq bayrağa həsrət,
Bayraq torpağa dönmür.
Millət sürülən yerdə
Heç ilan da sürünmür.

Min-min şəhid, didərgin...
Bunları danmaq olmaz.
Yurdu əsir millətin
Qəhrəmanı tanınmaz!

- Haqlısan, əziz balam,
Burda haqq vermir qərar.
Dayısının adına
Qəhrəman olan da var.

Mübarizi sal yada,
Bərabəri tapılmaz.
Belə bir qəhrəmanı,
Şəhidi danmaq olmaz...

Oğul, dağlara bir bax,
Gör, haralar görünür.
Elə bil qalxan duman
Qəhərimə bürünür.

Yenə xəyalımnan qartal qıyladı,
Pərişan könlümdən havalı dağlar.
Yaman gündə sığal çəkməz halıma,
Qalıb dövranımnan aralı dağlar.

Küsdürən küsdürüb, ötənmir tarı,
Min dərddən danışır çovğunu, qarı.
Dedim: vurulmuşam, yaramı sarı.
Ağlatdı can verən maralı dağlar.

Qürbətə çəkilib uru, urvatı,
Çığırmır qazları, kişnəmir atı.
Yüz yerdə bödülər eli-elatı,
Talana yüklədi cəlalı dağlar.

Hanı qızıl naxır, xınalı sürü?!
Sərrafı yayınıb, seçilmir dürü.
Allahım, Şuşanı mehrinə bürü,
Harama qatmasın halalı dağlar.

Demə pətəyində balı bal dadır,
Çörəyi aldadır, suyu aldadır.
Xanı sapandında bulamaqdadır,
Başından dağdır mələli dağlar?!

Tənbəki yaxdıqca çubuq qəlyanı
Misralar yenidən tərpətdi Xanı:

Dərd əlində bükülləm,
Qala kimi sökülləm.
Gör nə günə qaldım ki,
Ölmüşdüm, yenə ölləm!

Fələk, səni yan – dedim,
Bağrım oldu qan – dedim.
Evim-eşiyim vardı,
Mən durum hara gedim?!

Çingiz xəyaldadır, dəyişib halı,
Göylərlə əlləşir fikpi, xəyalı.
Tale buludunda şimşəklər çaxır,
Qəlbine damanlar gözündən axır.
Xanın kəlmələri sıxdıqca onu,
İşlək kameraya əyir boynunu.
Dərdin böldüyünü bölməkmi olar?
Ən kiçik qəmdə də böyük ağrı var.
Qızıla yük deyil dəmirin pası,
Dərmansız yaradır Vətən yarası.
Adi bir daşın da yiyəsi yoxsa,
O torpaq bilin ki, bürünüb yasa.
Vətəni sevməyən Allahmı sevər?

Vətənlə xoşbəxtdir hər bir bəxtəvər.
Yurdu tanıtmasa yurdun tüstüsü,
Bayraqmı ucaldar əsgər süngüsü?!
Şərəfsiz döyüşdə igid sayılmaz,
Ot bitən səngərdə qələbə olmaz.
İyirmi yaşdadır bizdə son qərar,
Qan alan torpağı sözmü qaytarar?!

II

Dolaşır Şuşanı payız çiskini,
İçinə çəkilib düşmənin kini.
Sevinc fərəhlədir, baxışlar gülür,
Nə kədər üz alıb, nə qəm tökülür.
«Xan qızı bulağı» geysə də xara,
Dərdini danışır heysiz yollara.
Aşıb hasarları bağların barı,
Bar-bəhrə bəzəyir şah budaqları.
- Ay oğul, - dindi Xan: - Gedək qabağa,
Bir nəzər yetirək qəbristanlığa.
Orda neçə-neçə qəhrəman yatır,
Dağlardan boy alan şir, aslan yatır.
Bu da qəbristanlıq, kürünüb daşlar,
Topların üstündə ötür bayquşlar.
Nə Çingiz toxtayır, nə də Xan əmi,
Kədər limanına yan alır gəmi:

- Aman Allah, vəhşətə bax,
Dərd içimdə qılınc çalır!
Torpağımdan Vətən çapan,
Məzardan da qisas alır!

Bu işığa gözmü açım?!
Hələ zülmət içindəyəm.
Ədavətə burun çəkən
Əfəl millət içindəyəm.

Xan nökeri xeyli vaxtdır
Xalı sərib «Xan bağı»na.
Xocalı yumurta yığır
Əbiyevin papağına!

Yurd içində məpd yaşamaq
Hər qorxağın işi deyil.
Bədən çapıb, baş kəsməyən
Düşmən üçün kişi deyil!

Güllələrə tətik çəkib,
Güc olmadıq qalxan səsə.
Neçə-neçə qız-gəlini
Qurban verdik atəşkəsə!

Şuşa ağ örpəyini
Dağlara sərib yatır.
Sanki kimsəsiz ana
Dərdinə girib, yatır!

III

Toydu, ötür tar-kaman,
Baxışlar puçur-puçur.
Türk evindən ay aman,
Erməni gəlin köçür.

Dəfin döyünən səsi
Dağları döyüb gəlir.
Sanki düşməndi səs də,
Özünü öyüb gəlir.

Bü səs nifrinlə vurur
Ötüb-keçən çağları.
İliyə dağ çəkərmiş
Tarixlərin dağları.

Qarabağın barından
Çəkilməmiş tut arağı,
Türk dilində oxudur
İrəvanlı qonağı.
İsti donuz kababı,
Badələr cingildəyir.
Hər sağlığın ucunda
Bir ox Bakıya dəyir.
Bu gecənin nəşəsi
Ulduzlara yayılıb.
Məclis dolur, boşalır,
Quzğun leşə yığılıb.
Daşımı, torpağımı
Qəzəb söyür, kin vurur.
Bir erməni şortusu
«Sarı gəlin» oxuyur...
Tar qızıb, kaman coşub,
Hiddət bəndi daraldı.
Şərab çəlləyi boyda
Qozbel qarı söz aldı:
- Badələri endirin,
Qılınc qan əmsin əldə!
Rəşadət doğub bizi,
İmzamız var hər əldə.
Qarabağı alanın
Qadasını alım mən!
Gəncə bizim olmasa,
Əl çəkmərəm ölümdən!
Sarıqamış, Ərzurum,
Sızıldayan yaramdır.
Vanda ömür sürməsəm
Dünya mənə haramdır!
Qarış-qarış itirdik
O müqəddəs torpağı!
«Ağrı»dan bizi yaxır
Türkün qanlı bayrağı!

Sözüm sənədir bu gün,
Ermənistan əsgəri.
İstambulda qazarsan
Qazıdığın səngəri!
Yırtın, kəsin, doğrayın
Anaların bətnini!
Şişə çəkib, bişirin,
Yeyin türkün ətini!
Nizələr ənam alsın
Türk əmənin leşinə!
Mıxçəkənlər daraşsın
Qız-gəlinin dişinə!
Bu günün küçükləri
Türk olmasın sabaha!
Türk adında yaramaz
Yasaqlansın Allaha!
«Ağrı»dağda top qurun,
Nicat bundadır ancaq.
Hücum sizi gözləyir.
Zəfər bizim olacaq.
Qarı sözdən silkinib,
Dönükdü sağ-soluna.
Buz kimi tut arağı
Faner tutdu yoluna.
Erməni xislətiylə
Türkə divan quruldu.
Toy məclisi axırda
Dönüb bir alay oldu.

IV

Xan əmini heyrət boğur,
Zəhərlənib qaş-qabağı.
Yaddaşından varaqlayır
Keçən vaxtı, ötən çağı:

- Düyünləşib qeyrətimiz,
Baş dərdimiz başa vurur.
Ağ bayrağa qotaz hörən
Başa çıxıb, gendə durur!

Xeyli vaxtdır söz qaldırır
Qurşunmismar tabutları!
Dillər yuyan heykələ bax,
Dilsiz qoyub elatları!

Bu torpağa bir qaxındır
Urvadlı da, urvadsız da.
Kəlbəcərdə enən bayraq
Çəkmə silir Qubadlıda!

Boğazında ilişmişik
Avropalı ilanların!
Çantaları hamilədir
Dili aport olanların!

Haqqı batıb, özü yoxun
Nə gerçəyi, nə doğrusu.
Sərvətimlə sabah açır
Gecəmizin şam oğrusu!

Yenə əldən-ələ gəzir
Babaların qul əlcəyi.
Sifətlərə «susun» yazıb
Moskvanın tüpürcəyi!

Nə dinlə, nə Allahladır
Xalqa «mətləb» duyuranlar.
Vəzifəni gerçəkləmiş
Atəşkəsi uyduranlar.

Ölən ölüb, qalan ölü!
Dərya günah yuyulmamış.
Qəm bətninə düşən körpə
Görkə dönür doğulmamış!

Çoxu çəkilib xofuna
«Yeni Müsavat» oxuyur.
Hər tərəf ilan yuvası,
Hər yan mərgimiş qoxuyur.

Yolu, izi şeytan açıb
Vələdüznə bazarına.
Xəstə kimi yoluxmuşuq
Alış-veriş azarına!

Rüşvət xalqın möhürbəndi,
Hər niyyəti, mərəzidir.
Düz olanın düz haqqını
Düz çəkməyən tərəzidir!

Mədəmizdən alta keçib
Milli varlıq dəyərimiz.
Fitnə-fəsad bişirməsə
Yeyilərmə çörəyimiz!

Bu boyda atəşkəs olar?!
Ömür uçur, can qurtarır.
Bələkdə gələn qaçqının
Körpəsi əmzik axtarır!

Bu möhnətin, bu dəhşətin
Təpkisində qala qurum?!
Atəşkəslə qamarlanıb
Ulu Göyçəm, Zəngəzurum!

Vətənin şah damarıdır
Qarabağdan keçən yollar.
Torpağı əsir millətin
Bu torpaqda nə haqqı var?!

İtirsək də Qarabağda
Dünyamızın parasını,
Dinliyinə bükən-bükdü
Xocalının yarasını!

Susmur düşmən snayperi,
Cavabımız molla səsi!
Bumu qeyrət, bumu hünər,
Bumu xalqın təntənəsi?!

İçimizi sökən tufan
Hər yönlü, hər tərəflidir.
Məğlubiyyət yenən xalqa
Ölüm daha şərəflidir!

Dərd sarmaşıb ömrümə –
Nə qəribə zamandı.
Qarabağı verən də,
Alan da qəhrəmandı!

Bir gün çıxmır yadımdan
O qırğınlı köçə-köç.
Şəhid verən torpağın
Bayrağı enərmi heç?!

Düşmən susamış qana,
Qanlı tələblər qoyur.
Öldürdüyü əsgərin
Torpağını qoruyur!

Yağı qazan səngərin
Hər qarışı Vətəndir.
Könlüm uçan yerlərə
İzim düşmür nədəndir?!

Alınanı almamış,
Satılmazı satanıq.
Başımıza atanın
Hiddətində yatanıq.

Böyük başlar dünyanı
Böyük fəndlə fırladır.
Böyükklərin zülmü də
Kiçiklərə bal dadır!

Sarkozi görüşündən
Baxışlar nə qazandı?!
Sanki Hitler havalı
Göbbelsə əl uzandı!

Sürtüklər can-can deyir
Canımızdan keçənə.
Neft cehizdi sanki
Kişi gəlin köçənə!

Ələm buludlarından
Göyə uçur göz yaşı.
Ölülərin qəbrinə
Dirilərdi başdaşı!

Məddahlıq kitab-kitab,
Xaltalar yığın-yığın.
İndi gəl bu komada
Haqqa, divana sığın!

Dözüm çinardan uca,
Kif bağlamış səbrimiz!
Vətən qürbət içində,
Torpaqlıqdı dirimiz!

Bu sitəmi, bu dağı
Su anlayıb, daş duyur.
Qaval coşub, tar qızıb,
Bakı muğam oxuyur!

Alışdı Yer, yandı göy,
Dövrən baş aldı getdi.
Zaman çəkib yükünü,
İllər boşaldı getdi.

Biz deyənlər olmadı,
Ümid də gəlmir, hanı?!
Çəkən, yaxşı çəkibdi
Başımıza yorğanı.

Bu dünyanın axarı
Bizlərə sondu vallah.
Səbrimiz yuxu tapıb,
Bizdən qaçaqdır Allah.

Qoca tarix daşa yazıb,
Nələr olmuş, burda, nələr.
Dünya döner məhvərindən
Dönsə geri qərinələr.

Qurşun-qurşun xal düşdükcə
Körpələrin bələyinə,
Xaç ordusu tarix yazıb
Türk oğlunun bəbəyinə!...

V

Bir həzin axşama baş qoyub dağlar,
Çöllər qəm örtüklü, dərələr ağlar.
Yenə cıdarlanıb ilham köhləni,
Bulaqlar oxşamır çölü, çəməni.
Oymaqlar soyuyub, zirvələr donub,
Hər ocaq başında qəm heykəl yonub.
Fikir, xəyal kimi uzanır yollar,
Hanı burdan gəlib-keçən oğullar?!
İzlərə dərd yağıb, ciğirlər təlaş,
Süzülür göylərdən qəm yavaş-yavaş.
«Xan qızı bulağı» xəyala dalmış,
Dövrəni pozulub, gözəlsiz qalmış.
Gecənin qoynunda müdhiş qaraltı,
Möhnət sovqatıdır, kədər baratı.
Sınıb qartalların süzmək həvəsi,
Batıb tayalara quşların səsi.
Şuşa maral kimi diksinir necə,
Ona bir ağıdır hər gələn gecə.
Dəyişib evlərin ilki, əzəli,
Döyür pəncərəni vəhşətin əli.
Şəhər sükut geyib, qəhər bürünüb,
Belə bir müsibət harda görünüb?!
Daşnaklar dünyanın başını qatır,
Din-iman evində Allahsız yatır!

* * *

Gecəni soyudub, yağsa da ilk qar,
Şuşa qalasına xeyli gələn var.
Pənah xan qəzəblə yanaşı durmuş,
Hirsinin şimşəyi göyləri vurmuş.
Hiddət fırtınası sıxsaxsa da onu,
Hamı yaxşı bilir kim olduğunu.
Şəst ilə soruşur: - Çələbi hanı?
Yəqin tünbətünü qorxudur canı! –

İndi nə ad verək Fətəli xana?!
Odamı qılıncı qaytarmış qına?!
Hanı Gəncə xanı? – Cavad xan, hanı?!
Məgər o, görmürmü tökülən qanı.
Mən onu bu qədər bilməzdim naşı,
Yəqin atlarına qarışıb başı.
Sanki od püskürür kəlmələrindən:
- Bir quş da qalxmadı Şirvan elindən.
Ayağa qalxmasa dağı, aranı,
Məşəqqət sökəcək Azərbaycanı.
Pənah xan görüncə Üzeyir Bəyi,
Dolmuş gözlərinə taxdı eynəyi:
- Səndəmi burdasan dahi sənətkar?!
Sənin bu dünyada dünya yerin var
Kədərlə atlanma, dərdi üstələ,
Bu müdhiş zamana əsər bəstələ.
Şana şöhrət bölsün ötən hər anın,
Sən də bir xanısın Azərbaycanın!
Ədəblə dil açdı ünlü bəstəkar:
- Xalqın son sözüdür əsl sənətkar. –
Qarabağ ələmlə sıxılır yenə,
Mən necə yubanıam bu ağır günə!
Pənah xan qəzəbdən ayrılıb bir an,
Öpdü bəstəkarın yanaqlarından.
Bülbülün, Rəşidin yarıb selini,
Məşədi Məcidin sıxdı əlini.
Cabbarı köksünün oduna бүkdü,
Sanki dil-dodağı bölük-bölүkdü.
Keçəçioğlu da durmadı gəndə,
Əlləri isindi xan əllərində.
Nəbi də burdadır, Həcər də burda,
Qeyrət məlhəm gəzir yaralı yurda.
Bayraqtək ucaldıb əzəmətini,
Mehmandarov keçdi cəbhə xəttini.
Ümid qanadlanıb, göyə yüksəlir,
Xanın hüzuruna general gəlir.

Olub-keçənlərdən qoparıb kini,
Qazax yola saldı Şıxlınskini.
Goranboy qıyladı Qatır Məmmədi:
- Başımda yüz atlı gəlirəm, dedi.
Qalxıb oğullara süd verən ana,
Dağlar uğur deyir Qaçaq Qurbana.
Olsa da Göyçənin qarı, boranı,
Qala salamladı Səməd ağanı.
Sanki yer hayqırıb, göy xəbər verir:
Silahlı dəstəylə Sultan Bəy gəlir.
Qorxu damarından axsa da qanı,
Qeyrət qaytarmışdı İbrahim xanı.
Onun da başında gələnlər vardı,
Patronlar sinədə qatar-qatardı.
O, incik düşsə də Fətəli şahdan,
Qızı xatirinə keçməz İrandan.
Ağabəyim adlı ciyərpərası,
Burda çox geyinmiş matəm libası.
Bir zaman baxmadı amana, aha,
Onu kənz verdi Fətəli şaha...
Daha kimlər gəldi, kimlər qalaya,
Dəstələr birləşib, döndü alaya.
Üz-gözə qonsa da hər umu-küsü,
Natəvan tərək etdi «Məclisi-üns»ü.
Fikri, hissi kimi yolu dəyişdi,
Şuşa qalasına gəlib yetişdi.
Məşədi Cəmillə durub yanaşı,
Fərəh yağışdır gözünün yaşı!
İzdiham göylərdə dinlədi onu,
Kamalı göstərdi kim olduğunu.
Pənah xan onunla sığmır cahana,
Sərvi-xuramandan boy almış ona.
Çəməndə çiçəkdi, bülböldə avaz,
Hər könüldə qönçə, hər fəsildə yaz.
Qonmuş sinəsinə dağların tülü,
Qaşlar oxa bənddi, gözlər mürgülü.

Vətən vurğunudur ellər heyranı,
Maral Qarabağın Şuşa ceyranı!

VI

İzdihamın içində
Qala töqtə boydadır.
Sanki hünər meydanı,
Baş qərargah burdadır.
Dağlara oyan deyir
Atların kişnərtisi,
Ocaqdan daha gurdu
Qeyrətin hənirtisi!
Çoxları söz alsa da
Könül ala bilmədi.
Hər qanadlı fikir, hiss
Mətləb üstə gəlmədi.
Söz Üzeyir Bəyindir,
Əl yelləyib inamla,
Dil tapdı an içində
Ləngərli izdihamla!
- Bu Vətən, bu torpaq, bu su, bu hava,
Perikmiş quşlara yas quran yuva,
Hər sünbül, hər çiçək, hər cığır, hər iz,
Çağlayan bulaqlar, məlhəmli kəhriz,
O sönmüş ocaqlar, qaralan şamlar,
Elatsız gündüzlər, elsiz axşamlar,
Ölsək də bizimdir, qalsaq da bizim!
Yurda bir kiliddir yurdun hər daşı,
Bunu nə anlıyır, nə duyar naşı.
Ürəklə sevməsən dərəni, düzü,
Üzünə gülərmi göylərin üzü?!
Qartallı zirvələr, kəklikli daşlar,
Qüdrətdən cilalı, döymə naxışlar
Ölsək də bizimdir, qalsaq da bizim!
Yağı, bu yerlərə öteri baxma,

Saraydan ucadır hər uçuq daxma.
Babalar düşməne verməmiş aman,
Şanlı bir tarixdir hər ötən zaman.
Burda keçmişləri gətirin yada,
Kişilik, məğrurluq ad qoymuş ada.
Qılınca çəksə də torpağı, daşı,
Çiyində getmədi Qacarın başı!
Qarabağ, Qarabağ, ey şah vüqarım,
İzzəti-şərəfim, dövlətim, varım.
Bir zaman qoynunu açıb yadlara,
Yurd çörəyi verdin qəsbkarlara.
Söküb məscidini kilsə tikdilər.
Halal torpağına haram əkdilər.
Erməni xaçına çıraq da tutdun,
Kini, ədavəti atdın, unuttun.
Xankəndi xaç asıb, donuzla doldu,
Bölgə daşnakların məskəni oldu.
Erməni xisləti aldatdı bizi,
Zaman daşa tutdu hər birimizi.
Gör kimin yurdunda kimlər boy atdı,
Hünər də, namus da, qeyrət də batdı.
Xocalı dərdindən dərd almadıq biz,
Satıb Kəlbəcəri, qaldıq Göyçəsiz!
Dağlara çəkilib Laçının səsi,
Düşmən qoruğudur dağı, dərəsi.
...Qubadlı, Zəngilan, Füzuli əsir,
Ağdamın üstündən çovğunlar əsir.
Şuşa bir anadır, vücudu xəstə,
Baş qoyub dağlara «heyratı» üstə.
Keçəçioğlunu gəzir avazı,
Xandan ayrı düşüb «Şur»u, «Şahnaz»ı!
Zülfünü, Seyidi, Dədə Cabbarı
Hələ də axtarır Qurbanın tarı.
Qarabağ, Qarabağ, ey şah vüqarım,
İzzəti-şərəfim, dövlətim, varım,
Sənin yiyən kimdir, sahibin kimdir?!

Hər çölün, çəməninin didim-didimidir.
Yalançı vədlərlə örtülüb üstün,
Çatılmaz tonqalın, burulmur tüstün.
İllərdi ATƏT-lə buxovlanmısan,
BMT oduyla alovlanmısan.
Bir qurşun görmədim səndən yan ötə,
Molla avazıyla can verdin lütə.
Əziz yurddaşlarım! Düşünün bir az,
Neftin hökmdarı xalqı tanımaz!
Səngərdə qıvrılıb, sındıqca qürur,
Düşmən gözə atır, beyindən vurur.
Əsgər qoruduğu müqəddəs bayraq,
Şəhid oğullara bükülür ancaq!
Dizinə çəkərək tufəngi, tankı,
İyrənc bir məkrə qorunur Bakı!
Şadlıq sarayları boşalıb-dolur,
Hər addım başında min oyun olur.
Göylərə yayılan tar-kaman səsi,
Göylərdən ayırır burda hər kəsi.
Sanki xalq uyuşub gəndən aralı,
Ekranıda qımışır «Toylar kralı»!
Bilmirsən nə ötür, nə oxuyur tar,
Cəbhə kralını axtaranmı var.
«Elgizli axşamlar», «Toy olsun», fəqət,
Nə yurda şöhrətdir, nə xalqa hörmət!
Ər deyib qışqıran eynəkli qarı,
Ayağa qaldırır çox hoqqaları.
Milli dəyərlərin qul olmuş şahı,
Bu da bir bələdir – ekran nigahı!
Nələrdən söz açım, kimlərdən deyim?
Zəfərdən danışım, hünərdən deyim?!
Çoxunun üz qoyub üzünün üstə,
Yüz ömür çürüdür hər boyu bəstə.
Sanki bu Yer, bu göy qalıb başına.
Sahib çıxanmı var ocaq daşına?!
Budur can ayıran sözümün canı.

Yerdə qoymaq olmaz tökülən qanı.
Bu gün axirətdən haqqa səs verək,
Ruhlar ordusunu yaratmaq gərək!
Meydan atıb-tudur Üzeyir Bəyi,
Dağlardan böyükdür fikri, diləyi.

VII

Gecə xəyal qanadlı,
Ay daldaya tələsir.
Söz-sözə qırmanc olub,
Kəlmə kəlməni kəsir
Yenə İbrahim xanın
Hədəfə atmır topu.
Qala necə sinirsin
Boz yalanı, şit gopu.
Fikir haça, söz qoşa,
Könül-könüldən qaçaq.
Boydan hündür dinən var,
Özü sözündən alçaq.
Sultan bəyin tüfəngi
Qeyrət yazdı göylərə.
İsmarıcı oxdur, ox
Qarabağlı bəylərə:
- Hanı sizdə qeyrətin
Dəyanət nişanəsi?!
Kefinizə mey süzür,
Erməni gözəllərin
Sinə açmaq həvəsi.
Gün keçir, dövrən keçir,
Dünya fırlanmağında.
Kimi çörəyə möhtac,
Kimi kef-damağında.
İşiniz ov ovlamaq;
Dağ sizin, dərə sizin.
Tülkü ləpiri varmış

Sizdən ayrılan izin.
Ədalətə haqq deməz
Gerçəkliyi dananlar.
Millət üçün əriyib,
Vətən üçün yananlar!
Haqqa sarı gedənə
Haqq özü də dayaqdı.
Bəysiz bəy papaqları
Kişiliyə yamaqdı!
Məramınız sırğatək
Asılıbdır kələkdən.
Qarabağı ələyib,
Əl çəkmirsiz ələkdən.
Bunu aləm də bilir,
Qafqazda birincisiz,
Göbəkdə şərab içib,
Qumar oynamaqda siz.
Diş yeyib boğaz udan
Vəhşi qaban, dağ kəli,
Kəklik, turac, qırqovul,
Buğlamalıq quzular,
Ceyran, cüyür ovlağı
Qatar-qatar sonalar...
Bu Vətənin, bu elin,
Bu torpağın deyilmi?!
A Qarabağ bəyləri,
Qarabağın deyilmi?!
Yolunuzdan gen düşüb
Yolunuzu çəkənlər.
Qapınızda döyülür
Evinizi tikənlər.
Nə müddətdir səfalət
Xalqı qoşub zillətə.
Boyunduruq nə lazım
Boyunduruq millətə.
Fikrimə nələr gəlir,

Nələr düşür yadıma.
Bir əhvalat danışım,
Müqabil olmasa da
Şərəfime, adıma:
- Sabirin şeirləri
Əldən-ələ dolaşdı,
Könül-könül yol tapıb,
Bəndi, bərəni aşdı.
Fəqət, kitabın çapı
Tərpətmədi bir kəsi.
Hətta Həsən Bəyin də
İçində batdı səsi.
Neçə gün, neçə həftə,
Neçə fəsil dəyişdi.
Zərdabi təşəbbüsə
Bir də döndü, girişdi.
Bir araya yığsa da
Qarabağlı bəyləri,
Fəqət, yığa bilmədi
Fikirləri, səyləri.
Sabirin əzəməti
Piyli başa çatdı ha.
Söhbət puldan gedirkən,
Bəylər çıxdı aradan.
Həsən Bəyin təklifi
Ağıllara batdı ha!
Qəribədir, Şuşada
Həsən Bəyin ovcuna
Şagirdlərin əlindən
İki manat pul düşür.
Hətta yazar-maarifçi
Nəcəf Bəyin qızı da
Fikrini, istəyini
Üç manatla bölüşür.
Amma bax, bu şəhərdə
On erməni qadını,

Baxmayıb qeylü-qala,
Sabirin kitabını
Ərsəyə gətirdilər
Yüz manat qızıl pula.
İndi baxın, bu torpaq
Kimlərə çörək verib?!
Görən göz, düşünən baş,
Döyünən ürək verib.
Atları yəhərləyin!
Düşmən qısılsın yasa.
O qan kimə gərəkdir
Qan qisası almasa!
Sabah bizim olarmı
Bu gün bizim olmasa?!
Atları yəhərləyin!
Torpaq qana-qan desin!
Dağlar komandan olsun,
Bayraq qana-qan desin!
Xaç dolaşıb namusa,
Qız əsir, gəlin əsir!
Səbr səbirsizləşib,
Möhlət dil-dodaq kəsir.
Doğmalığ uman azmı
Yad üzdən, yad nəfəsdən?!
Erməni tankdan düşür,
Bizimki «Mercedes»dən!
Atları yəhərləyin!
Xıncımlanıb süsənli
Çəmənimiz, çölümüz,
Çöldə qalıb dirimiz,
Çöldə qalıb ölümüz!
«Cıdır düzü» cıdarlı,
Vaqifin köhləninin
Ləpirinə qan düşüb!
Necə deyim bu yerdə
Qəlblərə iman düşüb.

Atları yəhərləyin!
Qeyrət qurşasın hünər.
Qılınc çatmıyan ocaq
Tez qaralar, tez söner!
Hanı «Xarı bülbül»ün
Nazını çəkən gözəl?!
Nisgilinə üz qoyub,
Boynunu bükən gözəl?!
«İsa bulağı» boyda
Çağlayan dərdimiz var.
Düşmənləri güldürüb,
Ağlayan dərdimiz var!
Qaryagin – «qara keşiş»,
Xaçdan çəpər çəkibdi
Hər bir səmtə, hər yana.
Sanki keşiş gəlibdi
Cümlə Azərbaycana!
Atları yəhərləyin!
Torpaq da qısırladı!
Yarpaqlar yandı xal-xal,
Budaq da qısırladı!
Eli yox, elatı yox,
Yaylaq da qısırladı!
Çaylar geriyə axır,
Bulaq da qısırladı!
Qara örtüb başına,
Ocaq da qısırladı!
Təkəsi heykəlləşən
Ovlaq da qısırladı!
Çəmən-çəmən göz yaşı,
Güllər əyib boynunu.
Axtarıb, tapanmı var
«Nərgiz»ini, «moy»unu?!
Hər yan yağdı əlində,
Ürək yanır, alışır.
Tər torpağa qarışmır,

Torpaq qana bulaşır!
Zaman sıxa bilsə də
Xəyanətin əlini.
Düşmən öyrənə bilməz
Düşünən təbiətin
Biz öyrənən dilini.
Qanımızı axıdır
Neft axıdan kəmərler.
Torpağı qan əmənin
Dünyası da qan əmər.
El bilir, aləm görür
Sovqat olub başımız!
Saqqız təki çeynənir
Torpağımız, daşımız!
Hələ qulağımdadır
Laçın dərəsindəki
Xəyanətin top səsi.
Neçə igid, neçə ər,
Bəndi-bərəni kəsdik!
Quzğunlara leş oldu
Andronikin dəstəsi.
Qurtulan olmasa da
O qırğınlı davadan,
Fəqət, daşnak general
Yoxa çıxdı aradan...
Əlimdəki bu tufəng
Çox döyüşdə qan töküüb,
Neçə-neçə gavurun
Ömür taxtını söküb.
Bakı tüstü içində,
Təkbir qarğalar uçur.
Peysər var təpə batıb,
Alın var puçur-puçur.
Nemətlər lövün-lövün,
Gül balalar işində.
İqtidar kefcilləşib

Müxalifət «dışındə».
Burda «Cip»lər gəzdirir
Rüşvət dişli pələngi!
Hakim polisdən betər,
İş kəsir lotuhəngi.
Babəklərə söykəyib
Keçəl-küçəl soyunu!
Çobandan qiymətlidir
Bölgələrin qoyunu.
Sarkisyan nə fikirdə,
Ziyafət nə haydadır.
Kəlbəcərin qızılı
İrevanda toydadır!
Daha nədən söz açım,
Daha nəyi danışım?!
Bir Vətən, bir anadır
Hər addım, hər qarışım.
Tanrı səbr verməsin,
Bizdən qaçır qəbrimiz.
Üzeyir Bəy demişkən,
Döyüşlərdə qan tökək
Ruhlar ordumuzla biz!
Buludlar hönkürəndə
Göydə şimşəklər çaxır.
Köksünün alovundan
Göy üzündən yaş axır.
Siyirib qılıncları
Yırtaq məşəqqətləri!
Allahsızdan qurtaraq
Bu çarəsiz milləti!
Sultan Bəyin səsine
Sonluq yazır güllələr.
Sanki bayrağa dönmüş,
Əllər, yumruqlu əllər!

VIII

Burda kimlər söz alır,
Burda kimlər danışır.
Növrəs şeirlə dinir,
Fəna sözlə alışır.
Məxfi buludtək dolub,
Kəlmələri gözyaşı.
Misra-misra hıçqırır,
Hərdən çatılır qaşı.
Sadiqin nəfəsində
Göy üşüyür, Yer donur.
Çaylar hönkür-hönkürdü,
Dağlar saçını yolur.
Katib – haqqın şairi.
Söz vulkandı içində.
Xalqa mətləb qandırır
Durnaların köçündə.
Agah sözündə heykəl,
Əzəmətdi fikirdə.
Ürək tufana dönsə,
Yer oynadar fikir də.
Meydan aslana dönmüş,
Tonqal-tonqal alışır.
Natəvanın nurunda
«Məclisi-üns» danışır...
Gecə keçir yarıdan,
Ay tül sərrib dağlara.
Quş yarpaqlar göz yumur
Bağçalara, bağlara.
Ulduzlar düzüm-düzüm,
Kəhkəşanlar xəyalda.
Ürəklər bir olanda
Od axtarma məlalda.
Gələn gəlir, gedən yox,
Fikir ümidlə qoşa.

Elə bil hənir gəlir
Hər torpağa, hər daşa.
Şair Zakir söz alıb,
Söz bitkin, məna dərin
Tarixi varaqlanır
Qanlı qərinələrin:
- Vaxtında ayılmadıq,
Boğdu nadanlar bizi.
Ceyran izinə döndü
Xəyanətin hər izi.
Erməni xislətində
Torpağı böləndə biz,
Hər şarlatan baxışa
Can yandırdı qəlbimiz.
Qarabağın dağları,
Meşələri, çayları,
Erməni hiyləsinə
Dilimizlə can dedi!
Fəqət, duz-çörək basıb,
Haqq itirən erməni,
Üzündə çiçək əkib,
İçində qan-qan dedi.
Erməni atlı zaman
Bizə vermədi aman.
Yaxşı deyib babalar:
Oğru özündən olsa,
Öküz bacadan çıxar.
Əcdadların soyundan
Sümbül-sümbül əmib qan,
Səngər-səngər ad alan,
Qurşun-qurşun genəlib,
Şəhid-şəhid yurd olan
Torpağımız haylara
«Qızıl cütlə» sürülüb,
Hektar-hektar əkildi.
Ünvanlı xəritəmiz

Erməni gözəllərin
Sinəsində çəkildi!
Bax, beləcə gün düşdü
Moskvadan güc alan
Erməni niyyətinə.
Sanki bəşər hayqırır:
Qarabağ hamilədir
Erməni dövlətinə!
Hələ bu harasıdır:
Vətəni ayırdılar
Yumulmaz dodaq kimi!
Kökü o taya çatan,
Bu taylı budaq kimi!
Araz qılınca döndü.
«Aman ayrılıq» - deyən
Dilləri kiritdilər.
«Xudafərin» ağladan
Elləri kiritdilər.
O tayda ümid geyib,
Bu taydan qeyrət uman
Neçə ağatlı oğlan
Atları cıdarlayıb,
Xəyalı səyirttilər.
Bu məmləkət, bu ölkə
«Gülüstan»nan asıldı!
«Türkmənçay»la ivlənib,
Xan Araza basıldı!
Hiylə siyrildi qından,
Hiddət canda pas atdı.
Salmas boynunu bükdü,
Təbriz ağladı, yatdı!
İştibahlar, yalanlar
Xalqı çəkdi zülmətə.
Vətən, millət qısıldı
Bir möhnətə, zillətə.
Tarix haqla əyişdi,

Az keçməmiş aradan,
Yaradana daş atdı
Ermənistan yaradan.
Türkçülük zədələndi
Gümrüdə, İrəvanda!
Beş kişimiz ölmədi.
Azərbaycan torpağı
Ermənistan olanda!
Binədən bu həyatın
Bizə tərəf boylanan
Keçid yolları dardı.
Saz yaşlı, söz ömürlü
Göyçə pula gedəndə
Sovet dövləti vardı!...
Bakıda Mart qırğını,
Can üstündə qan gəzir.
Türk ordusu hücumda,
Yer-göy əmrə müntəzir!
Nuru paşa eşqinə
Şaxə qalxmış Xəzər də.
Min-min daşnak papağı
Sərgilənir Xəzərdə!
Paşaların içində
Mütəllimin öz yeri.
Sağdan cəbhə açılıb,
Düşmən çəkilir geri.
Qız qalası od vurub
Düşmən asan bayrağa.
Sanki bir nəfəs gəlir
Yanmış daşa, torpağa!
Lalayandan soraq yox,
Daşnak çıxıb aradan.
Parça-parça ət yağır
Yerdən, göydən, havadan!
Toplar atılıb qalır,
Tüfənglər yığın-yığın,

Ölümdü tək cavabı
Yalvarışın, qılığın.
Üç gün əvvəl şəhərdə
Məscidə top atdılar,
Meyitlərin üstündə
Qız-gəlin oynatdılar!...
Bölgələrdə axan qan
Leş yığdı leş üstünə.
Sanki toplar hayqırır:
Bir kimsənin haqqı yox
Qalxa türkün qəsdinə.
Yaşa, yaşa, çox yaşa,
Yaşa, İslam Ordusu!
Peyğəmbər əzəmətli,
Haqqın nizam Ordusu!

Qeyrət üstə top quran,
Daşnak vurub, hay qıran!
Allah! Allah! hayqıran.
Ümid, inam Ordusu!

Zəfər, hünər silinməz,
Qəlb yarası bilinməz,
Paşaları yenilməz,
Nənəm, babam Ordusu!

Yeri qoymaz qüssəli,
Nuru paşa sağ əli.
Sultan Həmid cüssəli,
Ər, intiqam Ordusu!

Geni Vətən, qanı Türk!
Bu dünyanın xanı Türk!
Etibarda Atatürk
«Çanaqqalam» Ordusu!

* * *

Xalq sovuşdu bələdan,
Vətən özünə gəldi.
London, Paris, Moskva...
Türkün sözüne gəldi...
Dünənin tarixidir...
Mart qırğını «süzülüb»
Sular təki duruldu,
Türk əsgəri, şəhidlər
Sanki bir yuxu oldu,
Dillərdə qorxu oldu!
Unuduldu, danıldı
Nuru paşa – dağ kəli!
Amma bizim Bakıda
Şampunla yuyulardı
Şaumyanın heykəli!
Bu günün işığında
Tam otuz min erməni
Kefə baxır Bakıda!
Tarixə diş qıcayıb,
Şəhidlərin ruhuna
Güllə çaxır Bakıda!
Bizim qədim İrəvan
Niyə bizim olmadı?!
Bu şəhərdə müsəlman
Məzarda da qalmadı!
Yalan yalandan üstün,
Fikir baş-beyin yeyir.
Dünən Vətəni satan,
Bu gün Qarabağ deyir.

* * *

Quba məzarsanlığı...
Sümüklər qalaq-qalaq!
Bu dəhşətli görüntü,
Erməni vandalların,

Daşnak qansızlığından –
Qırğından verir soraq!
Burda tarix yanğılı
Korğun şimşəklər çaxır.
Hər gedən qora düşür,
Hər gələn donub baxır.
Haqqımız tək çürüyüb
Sür-sümükdə güllələr,
Axı, bizə nə verir
Sərgilənən kəllələr?!
Biz türklərin əfəli,
Koru, şili, karıyıq.
Qarabağsız Vətəndə
Kəllə xilaskarıyıq!
Söz Tanrıya yüksəlib,
Kəlmə haqdan gəlibsə,
Fikir qurşuna dönüb,
Səda topdan gəlibsə,
Yəqin bil ki, o gündən
Qeyrət asan bayrağın
Hər saçağı Vətəndir!
Hünər əkən torpağın
Hər çınqılı, hər daşı,
Hər yarpağı Vətəndir!
Babəkəm, Koroğluyam
Deyən, millətim, haray!
Mərdliyim, əzəmətim,
Gücüm, qüvvətim, haray!
Yerdən suallar qopur:
- Şair, hanı o millət?!
Xalqa məmləkətdirmi?!
Rüşvət quran məmləkət?!
- Bu millətə nəşədir
Bakının yaraşığı.
İqtidar əsgəridir
Zəlimxanın aşığı!

Ziyafətin dilində
Topumuz, topxanamız....
Göz yaşında can verir
Şəhid verən anamız!
- Heç bilmirəm mən kiməm?!
Nə çarəyəm, hər nəyəm?!
Vətən çapılan yerdə
Atəşkəs olar bəyəm?!
- Daşnakları hər zaman
Əzizlədik, süslədik,
Bu qırğına, bu qana
O dünyada dözmüşük,
Bu dünyada dözmərik.
- Şair, deyirlər, axı,
Göylər verib qərarı,
Səfər əsgər aparır
Dubaydakı qızları!
- Həmsədrələr gələndə
Avropadan söz düşür.
Qarabağın közündə
Ağbalığa göz düşür.
- Təltiflər çeşid-çeşid,
Ənamlar qucaq-qucaq.
Deyirlər sülh naminə
Anar keşiş olacaq!
- Bizdə haçalanıb haqqın qurğusu,
Xalqın nasibanı ruhlar ordusu!
İzdiham hayqırır: ruhlar ordusu!
Ruhlar ordusu, ruhlar ordusu!...
Zakir göylər qədər ucaldı o gün,
Bir Günəş ömrü var hər müdrik sözün.
Pənah xan alqışla öpərək onu,
Doladı boynuna polad qolunu.
Yenə dan yerində süzür qartallar,
Hər açılan günün öz mənası var.
Torpağa tül çəkib göylərin qarı,

Görüşə çağırır küskün yolları.
Sanki təbiət də xəyala dalmış,
Şuşanın görünməz günləri varmış.
Əyilib qaməti, çatılıb qaşı,
Yaralı ceyrana bənzər hər daşı.
Burda tütəngini zaman atıbdı,
Hər izdə, cığırda dövran yatıbdı.
Həyat bəndə düşüb «Cıdır düzü»ndə,
Ələm bayrağı var göyün üzündə.
Burdan qatır keçsə dırnaq saxlamaz,
Quş da qanad çalsa, lələyi qalmaz.
Möhnət qayalaşib cığırda, izdə,
Bir daşı tərənəmzə qopsa dəniz də.
«İsa bulağı»nda bulaqmı qalıb?!
Lilparlar saralıb, yarpızlar solub.
Tütəngə tuş gəlib sonalar, qazlar,
Başına yığışar axşam ulduzlar.
Sular da canlıdır, vahimə, qorxu,
Bulaq gözlərindən qaçırıb yuxu.
«Topxana» meşəsi yad nəfəsindən
Mişar nərəsindən, balta səsindən,
Tələşlər içində qırılıb, batır,
Hər kötük üstündə bir sual yatır.
Burda quşların da səbri daralıb,
Ceyranlar mələşmir, yurd mələr qalıb.
Bakı kef üstündə seyr edir bunu,
Top-tütəng də bu dəm oyatmaz onu!
Gülünçə dönübdü düşməni güldürən
Burda gül-çiçəkdi yanğı söndürən!

IX

Millət ayaqdadır, Günəş səmada,
İzdiham qiyamı gətirmiş yada.
Üsyana açılıb göylərin üzü,
İntiqam seyr edir doğan gündüzü.

Pənah xan sayğısı süzür meydanı,
Gör kimlər dinləmək istəyir xanı.
İstər Yerdə çalış, ya göydə əlləş,
Yalnız istisilə tanınmış Günəş.
Böyüklük insanın boyunda deyil,
Bəzən an verənə möhtacdır bir il.
Daş torpaq üstündə toza bürünür,
Kürsüyə ki, hördün divar görünür.
Hər qızıl gəzdirən qiymətə minməz,
Çox sərraf dindirər ləl, özü dinməz.
Göylərə dəysə də zirvənin başı.
Təpə sorağıyla yanılar naşı.
Bir pələng ovuna yüz quzğun qonar.
Yüz quzğun ov olsa, pələngmi doyar.
Anadan gəlsə də insanın canı,
Həyat damarlıdır kişilik qanı.
Mərhəmət yolunda mürvətə əyil,
Ötərgi yaxşılıq insafdan deyil.
Sel başdan gəlməsə, qaya ovulmaz,
Kamal çəkdiyi yol mənzilsiz olmaz.
Şana bal olsa da dünyanın malı,
İstək arşınıyla ölçülməz şalı.
Göylərdən ucadır insanın xası,
Zirvəni göstərər qartal yuvası.
Hünər ram eyləsə bəndi-bərəni,
Göz üstünə çəkər ürək görəni.
Damarda axmasa gen qarışığı,
Sönər qaranlıqda zatın işığı.
Suyun sərinliyi yanğını yensə,
Rəhmət ehsan olar su çəkən kəsə.
Arifə üz çevir, aqilə gənəş.
Ovuc qızdıranı qızdırmaz Günəş.
Elin ağırlığı ürək boydadır,
Qaldıra bilməsən, çəki aldadır.
Bir el urvatıdır hər tikə çörək,
Diş yedi, qədrini biləsən gərək.

İnsafı saxlasa ədalət yolu,
Tanrıya bağlama qandalı, qolu.
Ömrə bar gətirsə əzəlin, ilkin,
İnsanlığla öyün, Allahdan çəkin!
Yaxşı şər evində dayanmaz hədər,
Alçağın möhləti yatdığı qədər.
Birinə əl tutsa simic bir kişi,
Səxadan danışar hər söz gəlişi.
Minnət qaldırarsa sığallı başı,
Leşi xatırladar, andırar daşı.
Ümid budağında bar versə inam,
Bir şam işığıyla isinər hamam.
Zülmün qapısına bağlanmış köpək,
Saraylar önündə yalılar ətək.
Şeytanı güldürsə yayılan azan.
Nə tarix yaşayar, nə tarix yazan.

* * *

Pənah xan, ey qeyrət, şərəf-şan tacı!
Enmiş bayraqların torpaq əlacı!
Türkün, Türküstanın öndər oğlusan,
Buluddan süd əmən hünər oğlusan.
Zirvə uğurların olsa da çətin,
Boyuna ölçülüb ər qətiyyətin.
Xalqın damarında çağlayan qanın,
Qarabağ ömrüdür Azərbaycanın.
Oduyla qoruyub ocağı, odu.
Qovdun xəyanətdən qalxan buludu.
...Günlərin bir günü yükləndi karvan,
Uzanan yollara iz qoydu sarvan.
Ehtiram göstərib İran şahına,
İnamla üz tutdu şah dərgahına.
...Xəbər gəldi ulu xana
Çəmən xalı toxumur.
Güllərini xəzan vurub,
Bülbüllərin oxumur!

Dağlar zirvəsiz görünür,
Dərələri çən alıb.
Qıy yaraşmır qartallara,
Qayalar heysiz qalıb.

Babalardan tüstü qalxır,
Nənələr gözü yolda.
Göy üzünü qəhər almış,
Buludları xəyalda.

Çobanların neyə dönüb,
Torpaq deyir: - Qayıt, gəl!
Bayraqların göydən enib,
Bayraq deyir: - Qayıt, gəl!

Xanın iqbalında gülmədi üzü,
Dəyişdi axşamı, döndü gündüzü.
Nəşəylə bitsə də hər günün sonu,
Möhnət qəfəsinə salmışdır onu.
İçində gəzdirdi bir ağrı, acı.

Varmı bu dünyada həsrət əlacı?!
Xan bircə həfdə də dözmədi burda,
Ehtiram yüküylə qayıtdı yurda.
Yenə günəşləndi kamal zirvəsi,
Haqqın dərgahına ucaldı səsi.
Zaman ümid əkdi izində onun,
İlk bahar güldükcə gözündə onun.
Hər ömür yazında bir gül bitirdi,
Sönmüş ocaqlara hənir gətirdi.
Ülfət nəfəsilə çöllər bəzəndi.
Obalar kecindi, ellər bəzəndi.
Əkinçi tərindən nur əmdi torpaq,
Deryaza güc gəldi, səsləndi oraq.
Kəhrəba sünbüllər açıldı dən-dən,

Çörək ətri gəldi obadan, eldən.
Körpüdən-körpüyə tağ atdı yollar,
Vətəndə bayrağa döndü oğullar.
Tanrı itirərmi ağıl verəni
Elin zərbi ilə sınsa kərəni.
Bulaqlar başına düzüldü evlər,
Gül açdı arzular, güldü könüllər.
Avropadan gələn üzüm tingləri,
Mənaya gətirdi üzümlükləri.
Dağlardan süd əmdi pambıq çölləri,
Xoş günlər səslədi doğma elləri.
Pənah xan adına tac qoydu şöhrət,
Küllü Qarabağdan gül dərdi cənnət.
Sürülər, naxırlar çoxaldı hər il,
Yenilik gətirdi hər yeni nəsil.
Yandı çıraqları mədəniyyətin,
Gülü gülşən oldu hər bir niyyətin.
Sirrini açdıqca kitabxanalar,
Məktəb zəngi çaldı mollaxanalar.
Muğam dəstgahları ellər dolaşdı,
Həyat Qarabağla dindi, danışdı.
«Qarabağ xalçası», «Qarabağ atı»,
Fərəh zirvəsinə çəkdi elatı,
Qalalar ucaldı, bürclər quruldu,
Qalxan divarlara bəndlər vuruldu.
Toplar cərgələndi aslansayağı,
Göruncə içində alışdı yağı,
Əsgər də hünərdən geri qalmadı,
Pənah xan aslanı çağrıldı adı.
Bir gün də səs verib xalqın səsinə,
Şuşa qalasının bünövrəsinə,
Qızıl pul da atıb, uğur dilədi,
- Bu da bir tarixdir, silinməz, - dedi.
Gün-gün qanadlandı ömrü cahanda,
Böyük gələcək var bəzən bir anda.
O, şahdan ucadır, sultandan ulu,

Çoxu dövrünün nökeri, qulu.
Tarix də özüdür, zaman da özü,
Gərmiş də özüdür, dövrün də özü.
Hələ innən belə ucalacaqdır,
Qocalsa, dünyatək qocalacaqdır!
İzdiham, sahili görünməz dəniz,
Qəzəbdən rəng alıb burda hər bəniz.
Ürəyin oduyla dillər danışır,
Yumruqlar birləşib, əllər danışır.
Baxışlar mənalı, gözlər sorğulu,
Kəlmələr burulğan, sözlər vurğulu.
Sökür buludları qartalın səsi,
Bu səs haqqa çəkir burda hər kəsi.
Arzular, diləklər Pənah xan – deyir,
Yer deyir, göy deyir, asiman deyir.
İlahi, danışan Pənah xandı bu,
Göylərlə əlləşən bir tufandı bu.
Hiddətlə söz çəkir qoca tarixdən,
Alışır ürəkdən, yanır ürəkdən.
Danışır, danışır, elə danışır,
Kəlmələr püskürür, sözlər qaynaşır:
- Qalx ayağa millətim!
Dur, yetişən zamandı!
Bu qisası, bu qanı
Yerdə qoyma, amandı!

Qoç oğullar istərəm
Tarixə tarix yazı!
Ölüm haqqın işidir,
Torpaq gedib güdazı!

Budaq-budaq bəhrə-bar,
Torpaq bizə gəl deyir!
Bölgə-bölgə alçalan
Bayraq bizə gəl deyir!

A dağlar, bizim dağlar,
Dururmu izim, dağlar?!
Burda bir Vətən ölüb!
«Göy kişənər, bulud ağlar!»

Zirvəsinə qalxmasaq,
Bu dağlar bizə baxmaz.
Yatan ahla qalxmasa,
Enən bayraqla qalxmaz!

Qəm budağım əyilib,
Yox barımı dərənim.
Gör yurdumu kim alıb?
İtimə yal verənim!

Xaçə büküb erməni
Türkdəndönmə zatını.
İrəvanda səyirdir
Qarabağın atını!

Şuşə arzumun barı,
Diləyimin bəhrəsi.
Bir anasız balanın
Çöhrəsidir çöhrəsi!

Varmı – deyın dünyada
Yurddan mehriban qucaq?!
Daş da kimsəsiz olsa,
Torpağa batır ancaq!

Burda Allah deyəni
Millət demir, xalq demir,
Hamı haqdan danışır,
Hamı halaldan yemir.

Toxum tək seçildik,
Bölən böldü genə, bax.
Ermənidən dönənlər
Dönməz olub yenə, bax!

Özgəyə ətək-ətək,
Özümüzə qıymadıq.
Papağı başa qoyub,
Papaqçını saymadıq.

İçimizi yeyəni
Çölümüzə bəslədik.
Düşmən bizə sus dedi,
Biz düşməni səslədik.

Bəyimiz səyə çəkdi,
Mollamız xınalandı.
Gerçəyin çuvalında
Yalanlar cilalandı.

Daşnak hiylədə təkdi,
Yerin qatından keçir.
Qərbin yetirdiyini
Qurqen Soğaman biçir.

Borulardan axanı
Öyrənən yox, bilən yox.
Bu millətə, bu xalqa
İt payı da bölən yox!

Müstəqillik şələsi
Yüklənib rəiyyətə.
SSRİ yamaqlı
Şalvar geyən millətə!

Xalq itirib başını
Başçılar baş aparır!
Kimini saxta dərman,
Kimini yaş aparır!

Xərək özəlləşəndən
Sinəni deşir ürək!
Xəstəyə baxmaq üçün
Həkimə baxmaq gərək!

Elm elmsiz qalıb,
Məktəb öz hoqqasında.
Tələbə bilet çəkir
Haqq-hesab arasında!

Mədəniyyət maarifin
Çarığını geyindi.
Ən qalın kitabları
Siçan «oxuyur» indi!

Qəzetlər yığın-yığın,
Səhifələninir döyüşlər.
Ata-ana tanımır
Çılpaqlanan söyüşlər!

Avropanın zibili
Sorulur damar-damar.
İt leşindən süzülür
Xalqa sırınan sular!

Kəndlər qalıb boşuna,
Cavanlar uçub gedib!
Qaz otaran nənələr
Torpağı qucub gedib!

Sərvət üstə can verən
Bu dövlət mənim – demir!
Təqaüdçü sıxan pul
Qaz pulunu ödəmir!

Cib şalvara yapışib,
Baş fırlanır bazarda!
Kasıba baxa-baxa
Azarlayıb «azar» da!

Əczaxana can udur,
Dərmanlar bir əjdaha!
Burda insaf «serroz»du
Baxanmı var Allaha!

Böhtan şərin buynuzu,
Haqlı çökür, haqq batır!
Akademik şərlənib,
Nazir günahsız yatır!

Göylər dolar, boşalar,
Vədə gəlib çatanda.
Quş da yuvada ötməz
Xalq içində yatanda.

Könül-könüldən uzaq,
Baxış-baxışdan qaçır.
Hərə bir yola düşüb,
hərə bir ciğir açır.

Vaxt olub ki, el-oba
Gedib gözəl eşqinə.
Yurda xain çıxanın
Qeyrəti nə, eşqi nə?!

Əzəlindən var-dövlət
Kölgəsində sinmişik.
Sanki anamızı yox,
Pul kisəsi əmmişik!

Tamah içinə çəkib
Tərəzini, mizanı!
Qardaş-qardaşdan danır
Qaynatdığı qazanı!

Dirəşib elə baxan,
Əl kəsir əl tutanlar!
Daha vicdanı satır
Bir vaxt qoyun satanlar!

Çəkən varmı həyatda
Torpaq dərdi, el dərdi?!
Burda pulsuz dolanmaq
Qul ömrü tək hədərdi.

Nə deyəsən Kəbədə
Şeytana daş atana?!
Əlində övlad qanı
«Ərəfat»da yatana?!

Dindirən yox, görəni yox,
Xalq unudub, acını?!
Allah evində gördüm
Çaxır satan Hacıni!

Min il keçə, şər-xeyirə,
Nahaqq haqqa yaramaz.
İnsan yarıtmaq olanda
İnsanlığı aramaz.

Baş alimi başdan olub,
Pul alimi pul kəsir.
Varlılar vara-dövlətə,
Kasıb gora tələsir!

Xalqın zəhləsi damır
Deputatın gözünə!
Elə bil it bağlanıb
Kəlməsinə, sözüne!

Parlamentdə yasaqdır,
Necə desin keçi, «mə!»
Çünki mandat verilir
Ödənişli seçimə!

Varaq qaraldır ancaq
Qarabağın göz yaşı!
Gündəlikdə duran nə?! –
Qızların nigah yaşı!

Yekdil səsle, həvəslə
Qəbul olunur qərar.
Əsir düşmüş qızların
Yaşını soranmı var?!

Sinəsi çoxdan batıb
Sinəsinə döyənin.
Erməniylə nə işi
Ayı əti yeyənin!

Ölkə dabaq xəstəsi,
Pullar sovrulur hədər,
Millət yemir, xalq yemir
Körpülər «yeyən» qədər!

Məmurlar harın-harın,
Əməllər alçaq-alçaq.
Erməniyə atmıyan
Dövlətə atır ancaq!

Hamı sızı içində,
Qəlb sinədə göynəyir.
Başçı baş qaldıranın
Mənliyini çeynəyir!

«Dəvə dəlləklik eylər...»
Evlər uçur «plana».
Məbləğ azdır – deyəni
Zopa sıxır dalana!

Həyat burda tıncıxır,
Deyilənlər şüarmış.
Demə, müstəqilliyin
Müstəmləkəsi varmış!

Köz-köz olmuş bəlalar
Yalnızca bunlardımı?
Dövlətli qamarlayır
Dövlət verən yardımını.

Şəhidlər birmi, beşmi,
Qapı-qapı dərd gəzir.
Şəhid arvadı var ki.
Gözəlliyindən bezir!

Əsgəri xidmətə bax,
Ağ seçilir qaradan.
Pulsuz Naxçıvandır,
Pullu çıxıb aradan.

Sövdəyə daxil deyil
Komandirin hörməti.
Bakıda açıqlanır
Lənkəranın qiyməti!

Qeyrət dincə qoyulsa,
Dayaz çaylar keçilməz.
Rüşvət qəhrəmanları
Vətən uğrunda ölməz!

Nələr gördü gözümüz,
Ağlar döyür güldürən.
Bacısına sataşır
Anasını öldürən!

Fitnə, fəsad, kin, əda
Dürtülür donnan-dona.
Bir əməl göstərin ki,
İnsaf söykənsin ona.

Hər suala cavab yox,
Bir cavab min suallıq.
Cəbhədə gözə dəymir
Gömrükdəki fəallıq!

Düşmən hərbi təlimdə,
Tanklar dırmanır yala.
Az.TV son uduşu
«Əridir» bala-bala!

Xankəndində aeroport
Tikilib, başa çatdı.
Bakı aeroporta yox,
Təyyarəyə naz atdı!

Ziyafət coşub yenə,
Qəzəblə hayqırır: - Siz
Yaxın vaxtda davanın
Dəhşətini görərsiz!

Cənab vitse-spiker,
Çarx işini görübdür.
Sən dediyin «yaxın vaxt»
On beş ili ötübdür!

Millətin ümidində
İnamı sındırdılar.
Qorxaqlığı, süstlüyü
Düşməne qandırdılar.
...Prezidentlər görüşür,
Fikirlər düyün-düyün.
Biri qəddar, qan içən,
Biri sakın, ərköyün.
Bakı şərhin içində,
«Uğurdan-uğur» doğur.
Sanki qalib ordumuz
Düşməni yurddan qovur.
İndi gəl, bu torpağın
Qulağında nənni as.
Haqqa tapın, halallıq
Bucağına ayaq bas.
Qarabağ qor içində,
Zaman bizi göynədir.
BMT XAÇ QALDIRIB
«Soyqırımı» «çeynədir».
Həmsədrələr kimdir, kim?
Bədqədəmin birisi.
Guya sülhə çağırır
Sallaqxana keçisi!
Köpək yatsa, qurd basar, -
Belə olub həmişə.

Hansı üzle gedirik
Gələcəyə, keçmişə?!
Erməni yaşındadır
Xəyanətin silahı.
Alın yazımız deyil
Bu millətin günahı?!
Yollar ayrıncındayıq,
Səfərimiz səfbəsəf.
Xalq əndişə içində,
Dövlətdə səf, eldə səf.
Sözboğan məmləkətin
Nə xeyiri, nə şəri.
Sərtaxtını şər quran
Daşa basar bəşəri.
Əlahəzrət spiker!
Səs-küy qatma sözüne.
Seçici deputatı
Tanımırsa, sözün nə?!
Həyat sanki qoz içi,
Sular axıb durulmur.
Xalqı manqurt bilən kəs
Xalq içindən qovulmur.
İqtidar qoçuları
Lütdən qırtır Bakıda.
Qan böyüdən köpəklər
Adam yırtır Bakıda!

Dili qarnını deşib
«Azadlıq» hayqıranın!
Adını çəkənmi var
Bu ölkəni quranın?!

Kimini taxt endirib,
Kimini baxt güldürür.
Kimini yaman günü,
Kimini var öldürür.

Sanki sözə bəstədir
Neçə kəmərbəstələr.
Sirli çək-çevirlədir,
Qərəzlibaz dəstələr.

Ömürsüz ömür sürür
Dərdi başa yetirən;
İmama ehsan verib
Xocalını itirən!

Zəngilandan qopan xəbər
Yerdə göyü ağladır.
Ürəkləri şişə taxıb
Sinələri dağladır.

Zalım düşmən xaçdan umur
Hər açılan səhəri.
Mənzil-mənzil qəm yükləyib
Daşdan qədim şəhəri.

Burda bayquşdan səs alıb
Keçmiş bəndə alınır.
Guya çinarlar yurdunda
Yeni şəhər salınır.

Eyvanlarda qurumamış
Gecələrin göz yaşı,
Ocaqlara haram çəkir
Erməninin əyyaşı.

Cığrlar nağıl-nağıl,
İzlər həməən izdimi?!
Araz, suyun qurusun,
Yaş tökən Təbrizdimi?!

Aranı həsrət kəsib,
Dağlar duman, çən, çisək.
Zəngilanı kim ağlar
Ərdəbil ağlayan tək?!

Əsir torpaqlarda dəyişir həyat,
Kəlbəcər nə gündə, Laçın nə gündə.
İnsanın yaşamaq haqqımı vardır
Torpaq itkisində, yurd ölümündə?!

Bizdən yan dolanır fırlanan dünya,
Zaman məşəqqəti ağırdan-ağır.
İndi erməniylə dil tapıb, Allah!
Babalar soraqlı hər yol, hər çıxır.

Obalar pərişan, oymaqlar küçkün,
Kilsədən boylanır sanki hər bucaq.
Bəlkə öz dililə qınayıb bizi,
Erməni dilində danışır bulaq!

Ah, Şuşa! İçimdən yandırdın məni,
Dağlara çəkilib əzəlin sənin.
Niyə məlul-məlul baxırsan mənə?!
Hanı gözəlliyin, gözəlin sənini?!

Burda öz zövqümlə seçib hər daşı,
Haman bu qalanı gətirdim başa.
Tarixin məhvəri dönəndə geri
Qala yox, insan da dönərmiş daşa.

Faciə səhnəli Azərbaycanın
Hankı baharıyla vursun qəlbimiz?!
İyirmi faizlə baş aldatmayaq,
Yetmiş faizini itirmişik biz!

Torpaq da haramdır, hava da haram,
Qeyrət qanımızdan top atmayınca.
Bir daha ölmərəm, öldüyüm kimi
Bütöv Azərbaycan yaratmayınca!

Vətən, korocağın, şərəfsizin çox,
Dünən səndə olan bu gün kimindi?
Bir vaxt İrəvanı paytaxt verənlər,
Hörmətlə, izzətlə anılır indi!

Ələmdən, kədərdən, müdhiş bələdan
Yüz il də danışsaq, yenə azdır, az.
Qanıyla göylərə sülh yazmayanın
Vətən torpağında tozu da qalmaz.

Xəyal hey atlanır Xudafərindən,
Arazı keçəndə gözlə! – demişəm.
Təbrizə, Salmasa, Xoya, Zəncana
Qələbə ümidli söz də vermişəm!

Avropa günahla oyadır bizi,
Xaç örtüb üstünü tökülən qanın!
Göylərdə təklənən dağlar qartalı
Matəm bayrağıdır Azərbaycanın!!!

Hələ çoxmu dözək həmsədrələr?!
Hər biri daşnakla yal dadıb gedir.
Əfələ göz vurub bizim tərəfdə,
Ərsiz arvad kimi aldadıb gedir!

Bakının mövqeyi suya da bəlli –
Millətə xəyanət, dövlətə qəsdidir.
Erməni Şuşada yollar çəkirsə,
Sülhdən danışmağın özü əbəsdir!

Səngər qəbr evidir, əsgər başdaşı.
Daşnak bayrağını endirməyibse.
De, kimə gərəkdir «İstiqlal»ımız,
O bir qan içəni gəbərtməyibse!

Düşməni coşdurur atəşfəşanlıq,
Bizdə atəşkəsə bayraq baş əyir!
Erməni qızının atdığı güllə
Bizim oğulların başından dəyir!

Hünər barmağıyla tətیی çəksən
Dilə zindan olmaz qandallı bilək.
Sönmüş ocaqları yandırmaq üçün
Bakı qətiyyəti od olsun gərək!

Zülmün məşəqqəti gözdən qıranın
Nə eyninə tuşdur, nə də vecinə.
Köçü Qarabağa boyun bükənin
Özü candan keçir ölüm gücünə.

Tənbəki qoxulu qəbrlər artır,
Nağıl nənələrin ömrü yuxalıb!
Burda qoyun, keçi çox olduğundan
Çaqqalın, tülkünün sayı çoxalıb!

Həyatda çox şeyi dəyişir zaman.
Torpağın yaddaşı heç vədə itmir.
Şuşanın qəm açan «Xarı bülbül»ü
Nazını çəksən də qürbətdə bitmir.

Göz görəndən qorxar, ağıl kələmdan,
Nağıl danışmaqla yara sağalmaz.
«İsa bulağı»ndan su içən durna
Bakı göylərindən lələk də salmaz.

Daş-torpaq iyənib, Yer-göy ürpəşir,
Belə insan olar, insanlıq olar?!
Qanun çəp düşəndə, haqq pozulanda,
Qəddar, baş kəsən də cəzasız qalar.

Min dəfə deyilib: - Gözləmək yetər!
İndi söz qılıncın, güc silahındır.
Elə bir uçqunla üz-üzəyik ki,
Bu suç nə bəndənin, nə Allahındır.

Xocalı qanında yorğan qızdırıb,
Qarabağ dərini tanımır BAKI!
«Tac-mahal» ucaldıb firavanlığa,
Xalqın namərdini qınamır Bakı!

Yalnız həqiqətdir varı, dövləti,
Vədi, etiqadı, vəfası yalan.
Küllü-ixtiyarı verib tatlara,
Ölkəni yerindən oynadır talan!

Tərəzi düz çəkmir, mizan pozulub,
Şərdən maya tutan hamar yoldadır.
Biçərə milləti ölümdən başqa,
Bu qara torpaqda hər şey aldadır!

Nə mürvət, nə pənah, nə insaf, nə din,
Hamı bir-birinə tay olub gedir.
Bu boyda Vətəndə bu boyda millət
Allah görə-görə zay olub gedir!

Burda nanəcibdən kişilik umma,
Bacarsa, axşama sabahı satar!
Evdə atasını, eldə qızını,
Gözünə görünsə, Allahı satar!

Səngərdən o yana titrətmir, nədən,
Hərbi zavodların səsi, sorağı?
Bəs, nə vaxt Şuşaya sancılacaqdır
Mübariz bükülən Vətən bayrağı?!

Burda buynuz sürüb qiyamət günü,
Yalın qılınc kimi çapır rəzalet.
Xalqı səfalətə verib gedənin
Tərbiyəm deyir ki, itinə lənət!

Həyatın müqəddəs qanunları var,
Vicdan qaldıranı şər yıxa bilməz.
Millət birləşəndə, xalq bir olanda
Torpaq qəsre dönər, ordu yenilməz.

Son qərar sizindir, səfərbər olun!
Biçək daşnakları hünərimizlə.
Bu zavallı xalqın, yazıq Vətənin
Yuyaq ələmini zəfərimizlə!

Özünə qaytaraq yurdu, yuvanı,
Bulaqlar çağlasın, çaylar durulsun.
Ruhlar ordumuza əmr etsin Vətən,
Cənab Mehmandarov komandan olsun!...

...Pənah xan sözündən ayrılır, bu dəm
Hər dildən, ağızdan bir Vətən qopur!
İzdiham dalğalı hər fikir, hər söz
Hər daşın, qayanın köksünə hopur!

...Kim bilir, neçənci qaqqıltıdır bu?!
Vətəndən-vətənə köçür durnalar.
Sanki Natəvanın göz yaşlarını
«İsa bulağı»ndan içir durnalar!

...Arzudur, ümididir açılan sabah,
Fərəh körpələrin dilində uçur!
Döyüşən Ordunun zəfər bayrağı
«Ağatlı oğlan»ın əlində uçur!...

EPILOQ

Can Qarabağ! Sabahın
Könlümü oyatmır, oy!
Əsərim sona çatdı,
Dərdim sona çatmır, oy!

Bu zavalı illərə,
Aylaramı danışım?!
Dərələrə üz tutub,
Çaylaramı danışım?!

Ahını göydə qartal
Qanadında gəzdirir!
Qəzəbində qıy çəkib,
İnadında gəzdirir!

Dağlar maralsız qalıb! –
«Çeşməli, sulu dağlar».
Bu dağa yerdə xalqım.
Göydə Allahım ağlar!

Fil çəkən yükədən deyil
Vətən, torpaq itkisi.
Kişiyə yəmşaq örtər
Yurdun bayraq itkisi.

Başına hər gələni
Ocaqların danışır.
Çöl-çəmən ağlar qalıb,
Oymaqların danışır.

Təkcə bənövşələri
Qəmini bölən sənin!
Uğrunda ölə bilmir
Dərdindən ölən sənin!

«Topxana» meşələri...
Hər kötükdə ələm var.
Quşların cəhcəhini
Baltalayıb baltalar.

Burda sərgilənsə də
Hər gülün öz qönçəsi,
Tarından pərdə açıb
Tüfəng səsi, top səsi!

Hərdən heyvan aşsa da
Heyvanlığın həddini,
Heç vaxt keçmir ki, keçmir
Şir-şirin sərhəddini!

Bu qədər korocaqlıq,
Nankorluq olarmı heç?!
Gəndən gəlmə şüardır:
Puldan yapış, yurddan keç!

İyirmi ildir tamam,
Alnına yaxıb gəzir
Burda tökdüyü qanı! -
Erməni ordusunun
Ağrıdağ iştəhalı
Ali Baş Komandanı!
Daşnak prezidentin
Kefi kök, damağı çağ;
Hələ bunda sözə bax:
- Qarabağı biz aldıq.

Gələcək nəsillərə
Ərməğandı Ağrıdağ!
Bax, bu yerdə deyiblər:
«Qalxan, yatan öküzün»....
A millətim, a xalqım,
De, buna nədir sözün?!
Oxucum, gendə durma,
Bir günah da səndədir.
Qarabağın baharı
Tüfəng tətüyündədir,
Varmı – deyin – torpağa
Son sözünü deyəsi?!
Nəyi gözləyir görən,
Əgər varsa yiyəsi?!
Oxuyub bu əsəri
Haqqa gəlin, barışın!
Ölülər deyənləri
Dirilərə danışın!
Nə qədər ki, düşmənin
Tökdüyü qan sözdədir,
Nə kişilər bizimdir,
Nə kişilik bizdədir!!!

MÜNDƏRİCAT

Xalq şairi (giriş sözü) Əsəd Cahangir 5

VƏTƏN DƏRDİ QOXUYUR QƏRİBLİYİN HAVASI

Azərbaycan.....	18
Göyçə	19
Hüseyn Arif. Göyçəlilər, dağılmayın Göyçədən	21
Məcnun Göyçəli. Hüseyn Arif, Dağılmarıq Göyçədən ...	23
Bir sönməz həsrətəm	24
Yurdum	25
Hayf oldu.....	26
Nə Göyçə var, nə göyçəli.....	27
Təbriz dərdim, Göyçə dərdim.....	28
Köçkünlər bayram günü	28
Gör kimi döyürsən, a zalım oğlu.....	30
Hardasan	31
Qılıncım yaş damır, qaradır üzüm.....	33
Dağlar	34
Ümid gətirmişdin didərginlərə	35
Nə saz yerindədi, nə söz yerində	36
Qaçqın balama layla	36
Yurd yerində düşüncələr	38
İtirmişəm	39
O vaxt öldürsəydi məzarın məni.....	40
Dinimdən oldum, Allah	41

Vətəndə	42
Qurban olum	43
Qalıbdı.....	44
Əsgər evə dönəndə	44
Xudafərin körpüsü.....	46
Anama	47
Bu yuxun nə uzun çəkdi.....	48
Qızım şahnazın xatirəsinə	49
Ay qızım	50
Sönmüş ocaqların külüyəm, nəne.....	51
Torpaq məni tanımadı	52
İmdad qalası	53
Ürəyim vətən daşdı	54
Yazığam mən.....	55
Yaş altmışdır	55
Fraqmentlər	58
Hardasan, hardasan, ay ev yiyəsi.....	62
Əsgərim	64
Qaragül dərili quzu.....	64
Ahımı qaytarın işığa doğru.....	66
Araz çayı.....	67
Kür	68

SÖZ VERİN MƏNƏ

Yaşamağa.....	72
Ölmək keçir ürəyimdən	72
Qəlbindən gəlməyir əlindən gələn.....	73

Mən şeir yazıram.....	74
Göyçə çiçəyi	75
15 fevral	76
Mən də bu dünyada ömür yaşadım.....	77
Xəbər verin durnalara	80
Deməsinlər öləsidə	81
Kimdi.....	82
Əsil tablo göy üzüdü	82
Aparır	83
Ölüm ömür vərdiridir.....	84
Öləne kimi.....	85
Qalıb	85
Matəm marşı	86
Səni	86
Qocaldım.....	87
Sənsiz.....	88
Kimə nə var, kim qala, kim keçinə	89
Tələsirəm yaza sarı.....	91
Buyruq qələminə, sözüne lənət.....	93
Yağış.....	94
Atəşkəslə «kefdəyik»	95
Ölüm yaratmağım gəlir.....	96
Dünya gözümdə sönüb	97
Aparır	98
Qurban bayramı	100
Bakı tıxacları.....	101
Müharibə.....	103
Söz verin mənə	105

Sən də o dağlardan ömür dərmisən.....	107
Bu səs.....	109
Könlündə kökləndi Qurbanın tarı.....	110
Bir qılığa möhtacam	111
Dünyaya layla çaldım	112
Dünyadı.....	113
Anasızam	115
Allah.....	116
Əlvida.....	118
Qurban olum	119
Ölümün məhəbbət, ruhun sevgidir.....	120
Arasında.....	121
Eyləmə	122
Atamdan qalan şəkil	122
Üzrxahlıq.....	123
«Dünya sənın nəyındı ki...»	124
Məni	125
Yaşamaq.....	126
Bir gün	126
Oyan atam, oyan, hey... ..	127
Ağla	128
Mənə işıq verin.....	129
Millət dərdi	131
Dilənən səs	133
Bir üzünlə yaşasan	134
Bu yol.....	134
Sözüm tükəndimi.....	135
Tənha çınara dönmüşəm	137

Bizə nə var, sizə nə var	137
Ümid iynəsi	138

HƏR YUVA QARTAL BÖYÜTMƏZ!

Söz ömrümü arzularam sənə mən	140
Mərhəmətdən qanadın var, səxavətin tacısan.....	141
Hər yuva qartal böyütməz	143
Sərilmədi can üstünə	144
Mikayılım hardadı	146
Kürəyindən yara alma	147
Gedəcəm	148
Qənim	149
Yol ver gəlim	149
Qaytar	150
Torpaqda məzarım olana kimi.....	151
Yerindədi.....	152
Eldən xəbər yox	152
Ağ çəkə bilməz	153
Ay hayıf, - dedim	154
Oğlum	154
Mərhəba.....	155
Qalx ayağa millətim	156
Söz əsgərin olmasa	158
Allahım, hoy de, hoy de	159
İnanmaq olmur.....	160
Az qalıb	161
Sən bizimsən hər bir eldə	162

Qısa deyim, uzun dərd	162
Təmsillər	163

BİR QƏRİB TƏNHA DƏRVIŞƏM

Gəlir	166
Tapşırın	167
Məni	168
Zalım dünya	169
Tək qoyub məni	171
Göyçədə	172
Bir çomaq səndədir, bir çomaq məndə	173
Hünər yaşın mübarək.....	174
Bir qərib, tənha dərvişəm	177
Var bizim.....	179
Vətən	180
Aran	181
Sən hələ həyatdan yol almamısan	185
Yazıçı anara açıq məktub.....	187
Əl toxunmaz göy möhürlü qismətə	191
Sən yoxsan, sənsizlik var.....	191
Ölüm haqqında ballada	194
Şeir yuxuları	197
Fələstin	200
Boz qurdun nə vecinə	201
Tərəzilər günah çəkir	202
Bir təbəssüm nəşəsiyəm.....	205
Yaz pıçıltıları.....	206

Dilənçi – əski professor	208
İstərəm	209
Bu evin qibləsi Günəşdən qaçır	211
Balası qəhrində yatan şairəm	213
Plan	214
Bu dünya	215
Ölümün də sağ-solu var	216
Ölüm fədailəri	216
Qalmayıb	219
Düz olan düzdə qalar	221
Anaların günahı nə	222
Öyrətdilər	223
Əldən verdi dağlar mənı	225
Tanrı nəfəsinə söz atma, gəda	226
Ateşkəs havası oynadır bızı	227

TÜRK DÜNYANI QORUYUR, TANRI TÜRKÜ QORUSUN

Torpaq türkün torpağıdır	230
Türkün bayrağına	231
Türk olmaq şərəfdi, türk olmaq qürur	231
Türk dünyanı qoruyur, Tanrı türkü qorusun	232
Türklə zarafat olmaz	233
Türkiyə	234
Ağrı dağı	235
Atatürk	236
Türk çörəyi, türk duzu	238
Türkiyə	239

Türk əsgəri.....	239
Türkün andı.....	240
Nuru Paşa.....	241
Türk anası.....	242
Türk oğlu.....	243
Türk doğulan, türk ölən.....	243
Türkün bayrağı.....	245
Türk oğluyam, türkəm, oğul.....	246

GƏL, BU EŞQƏ YUVA QURAQ

Buxaq xal istədi.....	248
Nə yaxşı gəlmisən bu gecəmlə sən.....	249
Getdi.....	249
Ayrılığa ünvan demə.....	250
Hüsnün «Segah»a döndü.....	251
Məni.....	251
Öpüşünü halal elə.....	252
Can verəydim qucağında yüz onda.....	253
Olaydı.....	253
İnciməsin.....	254
Allah, Allah.....	255
Turşməzə şeir.....	256
Qurban olum sənə.....	257
Ləzgi qızı.....	258
Gözyaşı payladın öpüş yerinə.....	259
Yerin qatlarından süzərəm səni.....	260
Gülzar adlı dilbərə kimi.....	260

Könlümdə.....	261
Məhəbbət yağışında.....	261
Meylini.....	262
Kimi.....	262
Getmə.....	263
Nəyimə gərəkdi.....	264
Nəyim var mənim.....	264
Məni.....	265
Yadımdamı o günlər.....	266
Gəl, bu eşqə yuva quraq.....	267
Nəğmə.....	267
Gözəlsən.....	268
Gözlə.....	269
Sənsiz.....	269
Gedim.....	270
Olsun.....	271
O qızı qaytarın sevdama sarı.....	271
Səni.....	272
Yox-yox.....	273
Əl-ələ.....	273
Sən görüşə gələndə.....	274
Tapılmaz.....	274
Bilmirsənmi, sən özün də qonaqsan.....	275
Sən görüşə gəlməyəndə.....	275
Güldənmi keçib.....	276
Sinəm hicran xanasıdır.....	277
Soyuq dəyər sənə.....	277
Gözəlim.....	278

Gözlərəm	278
Gözüm qaldı.....	279
Gəlir	279
Səndə	280
Qurban olum	280
Aman günüdü	281
Gözünə heyfim gəlir	282
Ürəyimdə qalma,- dedi.....	282
Dedim: - necə atım ləli?	282
Sinəm məhəbbət taxtıdır	283
Fərəh qonub yaşa hələ	283
Gözlərini gözlərimə	284
Sən	284
Bilmədim	285
Sorağında	285
Sənsən.....	286
Öləmmədim	286
Səni sevirəm, səni	287
Küləksiz məhəbbət	287
Kim axtarar səndə vəfanı leydim	288
Vaxtı.....	289
Vaxtıdı	289
Bilə-bilə	290
Düşdü	290
Ala gözlər söz istədi	291
Heç dönərmi üzüm səndən	292
Allah, bu gecənlə xoşbəxtəm necə	292
Açıl könlümdə, könlümdə	293

Bu sevgi	293
Ürək mənimkiydi, duyğu səninki	294
İydə çiçəyində sevmişdim səni.....	295
Daha sənə söz demərəm.....	296
Göz yaşın da gözəldi	296

İLHAMLA LAYLADIM SÖZÜN QATINI, DƏRD MƏNİ YARATDI, MƏN BAYATINI	297
---	------------

BİR BAHAR ZANBAĞI AÇMIŞDI KÖNLÜM, DÖVRANIN FIRÇASI DƏRDİMİ ÇƏKDİ (rübailər)	331
--	------------

POEMALAR

Ocaqyalı.....	440
Ruhlar qiyamı.....	491

Məcnun Göyçəli

«Seçilmiş əsərləri»

III cildə.

I cild.

Bakı, «MBM», 2013, 568 səh.

Naşir: Ceyhun Əliyev
Bədii redaktor: Afər Fəttahova
Texniki redaktorlar: Ülvi Arif, Asim Səfərov
Dizayner: İradə Əhmədova
Operatorlar: Mələhət Quliyeva, Tərhan Quliyeva

Yığılmağa verilmişdir: 15.10.2013
Çapa imzalanmışdır: 21.12.2013
Tiraj 500; sifariş № 986; ş.ç.v. 35,5
«MBM» nəşriyyatının mətbəəsində
çap olunmuşdur